

Temeljna prava

U Europskoj uniji zaštita temeljnih prava zajamčena je na nacionalnoj razini ustavnim sustavima država članica te na razini EU-a Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu, koji nije institucija EU-a nego tijelo Vijeća Europe, omogućava dodatnu razinu zaštite u slučaju navodnih kršenja ljudskih prava utvrđenih u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima.

U Povelji Europske unije o temeljnim pravima utvrđen je niz pojedinačnih prava i sloboda. U njoj su utvrđena prava razvijena kroz sudsku praksu Suda EU-a, a koja se nalaze u Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, kao i druga prava i načela proizašla iz ustavnih tradicija država članica EU-a i drugih međunarodnih instrumenata.

U Povelji, koju su sastavili predstavnici vlada i parlamentarni zastupnici iz svih država EU-a, utvrđena su temeljna prava poput slobode izražavanja ili vjeroispovijesti, kao i gospodarska i socijalna prava, u kojima se odražavaju zajedničke vrijednosti i ustavno nasljeđe Europe. Povelja sadržava i novija prava, tzv. prava „treće generacije”, kao što su pravo na zaštitu podataka i pravo na dobru upravu.

Smatrate li da su vaša temeljna prava povrijeđena, imate mogućnost zatražiti pomoć raznih institucija ili nadležnih tijela u državama članicama ili, u određenim okolnostima, institucija ili nadležnih tijela na razini EU-a.

U ovom se odjeljku nalaze informacije o institucijama kojima se možete obratiti u slučaju kršenja temeljnih prava. **Za detaljne informacije koje se odnose na određenu zemlju odaberite odgovarajuću zastavu.**

Nacionalna razina

Povelja Europske unije o temeljnim pravima primjenjuje se na države članice samo kad one provode pravo EU-a. Javna tijela država članica – zakonodavna, izvršna i sudska – dužna su poštovati Povelju samo pri provedbi prava EU-a, posebno pri primjeni uredbi ili odluka EU-a ili provedbi direktiva EU-a. Suci u državama članicama, prema smjernicama Suda, imaju ovlast osigurati da države članice poštuju Povelju samo kad provode pravo EU-a.

Ako slučaj nije povezan s pravom EU-a, nacionalne su vlasti, uključujući sudove, dužne osigurati ostvarivanje temeljnih prava. U slučajevima kad se Povelja ne primjenjuje, temeljna su prava i dalje zajamčena na nacionalnoj razini u skladu s nacionalnim ustavnim sustavima. Države članice imaju opsežna nacionalna pravila o temeljnim pravima, čije poštovanje jamče nacionalni sudovi.

Sve su se države članice obvezale u okviru Europske konvencije o ljudskim pravima, neovisno o svojim obvezama u skladu s pravom EU-a. Stoga, kao krajnje sredstvo te nakon što su iscrpljena sva pravna sredstva dostupna na nacionalnoj razini, pojedinci mogu pokrenuti postupak na Europskom sudu za ljudska prava u Strasbourgu zbog toga što im je država članica povrijedila neko od temeljnih prava zajamčenih Europskom konvencijom o ljudskim pravima.

Europski sud za ljudska prava sastavio je [🗺 kontrolni popis za prihvatljivost](#) kako bi mogućim podnositeljima tužbi pomogao da sami utvrde postoje li prepreke zbog kojih Europski sud za ljudska prava ne može razmatrati njihove tužbe.

Razina EU-a

Uloga Europske komisije

Povelja Europske unije o temeljnim pravima primjenjuje se na sve radnje koje provode institucije EU-a. Komisija je dužna osigurati da se njezinim zakonodavnim prijedlozima poštuje Povelja. Sve su institucije EU-a (a posebno Europski parlament i Vijeće) tijekom zakonodavnog postupka dužne poštovati Povelju.

Povelja se primjenjuje na države članice samo kad one provode pravo EU-a. Ako tko smatra da je nacionalno tijelo prekršilo Povelju pri provedbi prava EU-a, može se požaliti Komisiji, koja je ovlaštena pokrenuti postupak zbog povrede propisa protiv države članice.

Komisija nije pravosudno tijelo ni žalbeni sud kojem se mogu podnijeti pritužbe na odluke nacionalnih ili međunarodnih sudova. U načelu, Komisija ne ispituje ni utemeljenost pojedinačnog slučaja, osim ako je to važno kako bi osigurala da države članice ispravno primjenjuju pravo EU-a. Posebno, ako primijeti širi problem, Komisija može zatražiti da ga nacionalne vlasti riješe te, konačno, može pokrenuti postupak protiv određene države članice pred Sudom. Tim se postupkom nastoji osigurati da je dotično nacionalno pravo ili praksa nacionalnih uprava ili sudova u skladu sa zahtjevima prava EU-a.

Sud Europske unije

Sud u Luxembourg u institucija je Europske unije. Taj Sud ima najviše ovlasti kad je riječ o Ugovorima, Povelji i pravu EU-a. Sud vodi računa o tome da se navedeno jednako tumači i primjenjuje diljem Unije te da institucije EU-a i države članice čine ono što se pravom EU-a od njih zahtijeva.

Ako pojedinci ili poduzeća smatraju da se nekim aktom institucija EU-a koji na njih izravno utječe krše njihova temeljna prava, mogu pokrenuti postupak pred Sudom koji, pod određenim uvjetima, ima ovlast ukinuti takav akt. Međutim, pojedinci ne mogu pred Sudom pokrenuti postupak protiv druge osobe (fizičke ili pravne) ili protiv države članice.

Europski sud za ljudska prava

Stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona zahtijeva se pristupanje Europske unije Europskoj konvenciji o ljudskim pravima. Po završetku tog postupka pojedinci koji smatraju da je EU povrijedio njihova ljudska prava isto će tako moći, nakon što su iscrpili sva pravna sredstva dostupna na nacionalnoj razini, pokrenuti postupak pred Europskim sudom za ljudska prava. Na taj će se način uvesti dodatna sudska kontrola kad je riječ o zaštiti temeljnih prava u EU.

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Posljednji put ažurirano: 18/01/2019

Temeljna prava - Belgija

[Sudovi](#)

[Pučki pravobranitelji](#)

[Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava](#)

[Ostalo](#)

Sudovi

Belgijski sudovi nadležni su odlučivati u svim sporovima koji se odnose na ostvarivanje ili uživanje prava, uključujući i temeljna prava. Ovisno o slučaju sudske postupke mogu pokretati pojedinci ili javna tijela.

O prirodi i ozbiljnosti povrede ili o svojstvu stranke (trgovac, novinar itd.) ovisi koji će sud biti nadležan.

Ustavni sud (*Cour constitutionnelle*) provjerava jesu li zakoni, uredbe i odluke u skladu sa sljedećim odredbama Ustava:

- glavom II. „Belgijanci i njihova prava” (člancima od 8. do 32.);
- člancima 170. i 172. (zakonitost i pravednost oporezivanja);
- člankom 191. (zaštita stranaca).

O ustrojstvu sudova i njihovoj nadležnosti može se informirati na sljedećim stranicama portala:

- [Pravosudni sustavi država članica - Belgija](#)
- [Redovni sudovi – Belgija](#)
- [Specijalizirani sudovi - Belgija](#) (Državno vijeće i Ustavni sud)

Poveznice

- [Savezna javna služba za pravosuđe](#)
- [Portal pravosuđa](#) (adrese i sudska praksa pojedinih sudova)
- [Portal belgijske države](#)

Pučki pravobranitelji

Pučki pravobranitelji ili ombudsmeni neovisna su nadzorna tijela koja imenuju parlamentarne skupštine (savezne ili regionalne) kako bi razmatrali žalbe građana zbog postupanja ili načina rada upravnih tijela. U okviru navedene opće nadležnosti mogu odlučivati o žalbama koje su izravno ili neizravno povezane s ljudskim pravima. Pučki pravobranitelji provjeravaju djeluju li upravna tijela u skladu s instrumentima za zaštitu ljudskih prava i normama dobrog upravnog postupanja.

Pučke pravobranitelje treba razlikovati od privatnih izmiritelja, koji djeluju u okviru građanskog ili kaznenog postupka.

Pučkim pravobraniteljima / ombudsmanima može se obratiti svatko tko ima pritužbu na neko upravno tijelo. Njihova je pomoć besplatna. Pučki pravobranitelji raspolažu širokim istražnim ovlastima.

Pučki pravobranitelji / ombudsmeni pokušavaju s upravnim tijelima riješiti prijavljeni problem, a nadležnom tijelu upućuju prijedloge za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Njihova su izvješća o aktivnostima dostupna javnosti.

Ovisno o tome o kojem je upravnom tijelu riječ, nadležni su različiti pučki pravobranitelji / ombudsmeni.

Na saveznoj razini građani se mogu obratiti [saveznom pučkom pravobranitelju](#).

Na razini regija i zajednica građani se mogu obratiti sljedećim službama:

- [Uredu pučkog pravobranitelja Valonske regije](#) (*Service du médiateur de la Région wallonne*)
- [Uredu pučkog pravobranitelja francuske zajednice](#) (*Service du médiateur de la Communauté française*)
- [Pučkom pravobranitelju za flamansku zajednicu](#) (*Vlaamse Ombudsdienst*)
- [Pučkom pravobranitelju za njemačku zajednicu u Belgiji](#) (*Ombudsman für die Deutschsprachige Gemeinschaft*)

Osim toga, postoje i pravobranitelji za djecu:

- [Glavni zastupnik dječjih prava francuske zajednice u Belgiji](#) (*Délégué général aux droits de l'enfant de la Communauté française*);
- [Flamansko povjerenstvo za dječja prava](#) (*Vlaamse Kinderrechtenkommissariat*)

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

- **Tijela za ravnopravnost**

Centar za jednake mogućnosti i suzbijanje rasizma

Zadaće su [Centra za jednake mogućnosti i suzbijanje rasizma](#) (*Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme*) pr omicanje jednakih mogućnosti i suzbijanje svakog oblika isticanja razlika, isključivanja, ograničavanja ili davanja prednosti na osnovi nacionalnosti, rasne pripadnosti, boje kože, podrijetla, nacionalnog ili etničkog podrijetla, seksualne orijentacije, bračnog stanja, rođenja, imovine, dobi, vjerskog ili filozofskog uvjerenja, trenutačnog ili budućeg zdravstvenog stanja, invalidnosti, političkih uvjerenja, tjelesnih ili genetskih obilježja ili društvenog podrijetla.

Centru se može obratiti:

- svatko tko ima pitanja ili želi pribaviti mišljenje u pogledu diskriminacije, rasizma, boravišta ili temeljnih prava stranaca;
- svatko tko je bio žrtva ili svjedok diskriminacije ili rasizma.

Služba prvog stupnja Centra daje prvi odgovor i, po potrebi, prikuplja dodatne informacije kako bi kasnije mogla riješiti predmet.

Ako je potrebna opsežnija analiza ili istraga te ako je potrebno stupiti u kontakt s trećim osobama radi rješavanja zahtjeva, predmet se upućuje specijalistu službe drugog stupnja Centra.

Utvrđi li se nakon analize da za rješavanje predmeta nije nadležan Centar, o tome se obavještava građanina i upućuje ga se, kad god je to moguće, drugoj službi ili drugoj osobi koja će moći riješiti njegov zahtjev (upravno tijelo, privatna ili javna služba specijalizirana za primarnu ili sekundarnu pomoć, policijska služba, odvjetnik).

Moguće je izravno se obratiti Centru. Na *web*-mjestu Centra nalaze se i [brojne adrese specijaliziranih udruženja i ustanova ili onih koje djeluju na lokalnoj razini](#) s kojima je Centar sklopio protokol o suradnji – kojima se jednako tako može obratiti s pitanjima o diskriminaciji.

Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme
138 rue Royale
1000 Bruxelles.
Tel.: (+32) 800 12 800 – (besplatan telefonski broj za sve informacije)
(+32) 2. 212 30 00

Poveznica:

[Centar za jednake mogućnosti i suzbijanje rasizma](#)

Institut za ravnopravnost spolova

[Institut za ravnopravnost spolova \(IEFH\)](#) (*Institut pour l'égalité des femmes et des hommes – IEFH*) javna je neovisna ustanova za promicanje ravnopravnosti spolova i suzbijanje spolne diskriminacije.

Institut može ponuditi pravnu pomoć i sudjelovati u sudskim postupcima zbog diskriminacije između muškaraca i žena te diskriminacije prema transseksualnim osobama.

Institutu se može obratiti putem [elektroničkog obrasca](#) ili na adresi

Institut pour l'égalité des femmes et des hommes
1 Rue Ernest Blerot
1070 Bruxelles
Tel.: (+32) 800 12 800 (besplatan telefonski broj za sve informacije)
(+32) 2 233 42 65
Telefaks: (+32) 2 233 40 32
E-pošta: egalite.hommesfemmes@iefh.belgique.be

Poveznica

[Institut za ravnopravnost spolova](#)

- **Povjerenstvo za zaštitu privatnosti (CPVP)**

Povjerenstvo za zaštitu privatnosti (*Commission de la protection de la vie privée*) neovisno je povjerenstvo osnovano u Zastupničkom domu. Osnovano je nakon donošenja Zakona o privatnosti od 8. prosinca 1992. Prema tome, nije u nadležnosti Ministarstva pravosuđa.

CPVP je neovisno nadzorno tijelo koje se brine o zaštiti privatnosti pri obradi osobnih podataka.

Zadaje Povjerenstva za zaštitu privatnosti podijeljene su u pet velikih područja djelovanja: pružanje pomoći, informiranje, obrada pritužbi, davanje mišljenja i preporuka te politika poštovanja normi.

– Pružanje pomoći: to područje djelovanja blisko je povezano s informiranjem. U okviru zadaje pružanja pomoći CPVP-u se mogu obratiti svi: nadležna tijela, privatni sektor, građani, osoba odgovorna za obradu podataka (neovisno o tome radi li se o fizičkoj ili pravnoj osobi).

U tom području zadaje CPVP-a obuhvaćaju sljedeće: dostavu informacija neovisno o tome tko ih je zatražio, osoba na koju se odnosi obrada podataka ili voditelj obrade podataka, ostvarenje prava na pristup podacima i njihovo ispravljanje, obradu izjava, ažuriranje javnog registra, dostavu informacija u okviru obrade pritužbi, dostavu informacija koje su zatražili pojedinci ili odgovorne osobe za obradu podataka te izradu godišnjeg izvješća namijenjenog Parlamentu.

Povjerenstvo za zaštitu privatnosti pomaže javnim tijelima i odgovornim osobama za obradu podataka pružanjem odgovora na zahtjeve za prethodno neformalno savjetovanje koje omogućuje uzimanje u obzir zahtjeva Zakona o privatnosti već u fazi izrade projekata. Povjerenstvo za zaštitu privatnosti jednako tako pruža pomoć osobama čiji se podaci obrađuju u ostvarenju njihovih prava, među ostalim na način da ih informira o njihovim pravima i postupcima koje moraju slijediti. U okviru međunarodne razmjene podataka Povjerenstvo za zaštitu privatnosti pruža potporu tijelima koja obavljaju prekogranične aktivnosti. Kao i na

nacionalnoj razini, Povjerenstvo za zaštitu privatnosti pruža potporu osobama čiji se podaci obrađuju u okviru prekograničnog protoka podataka.

– Informiranje: Povjerenstvo za zaštitu privatnosti pruža informacije nadležnim tijelima te voditeljima obrade podataka i predmetnim osobama.

U okviru ove zadaće obavlja sljedeće: izrađuje godišnje izvješće namijenjeno Parlamentu i plan upravljanja, sastavlja svoj Poslovnik, vodi javni registar i općenito provodi informiranje javnosti (putem *web*-mjest, konferencija, odgovora upućenih klijentu, podizanja razine osviještenosti itd.). Potrebno je istaknuti da u obavljanju ovih područja djelovanja rad CPVP-a nije nužno ograničen na nacionalno državno područje. Njegovo djelovanje često ima međunarodnu dimenziju, a Povjerenstvo za zaštitu privatnosti ima važnu ulogu informiranja i podizanja razine osviještenosti na međunarodnoj razini.

– Obrada pritužbi: Povjerenstvo za zaštitu privatnosti djeluje kao posrednik u okviru pritužbi koje podnose predmetne osobe.

Ako voditelj obrade podataka ne poštuje prava građana čiji se podaci obrađuju, CPVP djeluje na zahtjev zainteresirane strane i osigurava poštovanje njezinih prava (pravo na prigovor, ispravljanje podataka, neizravni pristup itd.). U tu svrhu CPVP se koristi sredstvima kojima raspolaže (prijava državnom odvjetništvu, tužba pred građanskim sudom itd.). U slučaju međunarodnih prekršaja u pogledu zaštite osobnih podataka, Povjerenstvo za zaštitu privatnosti pruža potporu međunarodnim istragama u svrhu provedbe praktičnih rješenja za koja je potrebno sudjelovanje svih tijela uključenih u zaštitu podataka.

– Davanje mišljenja: Povjerenstvo za zaštitu privatnosti daje mišljenje o propisima i normama.

Djelovanje CPVP-a u tom području ponajprije je usmjereno na nadležna tijela: Povjerenstvo za zaštitu privatnosti daje mišljenja i preporuke o nacrtima zakonodavnih akata koji obuhvaćaju pitanje „privatnosti“. Sudjelujući u nacionalnim i međunarodnim radnim skupinama (kao što su Radna skupina za zaštitu podataka iz članka 29., Berlinska radna skupina, Konferencija povjerenika i ostalih nadzornih tijela u području zaštite privatnosti itd.) te na temelju svojih kontakata sa sličnim inozemnim tijelima, Povjerenstvo za zaštitu privatnosti sudjeluje u postupcima donošenja odluka u području zaštite privatnosti.

– Politika poštovanja normi: Povjerenstvo za zaštitu privatnosti jamči poštovanje zakona o zaštiti osobnih podataka.

Povjerenstvo za zaštitu privatnosti u području ovlašteno je za davanje dopuštenja tijelu iz određenog sektora imenovanom voditeljem obrade podataka za provedbu obrade i prikupljanje osobnih podataka. Nadalje, u pogledu tih voditelja CPVP ujedno obavlja nadzor i inspekciju, daje preporuke te ocjenjuje poduzete mjere sigurnosti.

Zahtjevi za dostavu informacija i pomoći te žalbe mogu se izravno podnijeti Povjerenstvu za zaštitu privatnosti poštom, telefonom ili e-poštom. Podaci za kontakt:

Commission de la protection de la vie privée

Rue de la presse, 35

1000 Bruxelles

Tel.: (+32-2) 2 274 48 00.

Telefaks: (+32) 2 274 48 35

✉ commission@privacycommission.be

Uredi Povjerenstva za zaštitu privatnosti dostupni su svakim radnim danom, uz prethodni dogovor. Kako biste zatražili primarnu pravnu pomoć, nazovite + 32 (0)2 274 48 79 ili ispunite ✉ [elektronički kontakt-obrazac](#).

Poveznica

✉ [Povjerenstvo za zaštitu privatnosti](#)

- **Ostala tijela za ravnopravnost**

Povjerenstva za nadzor kaznionica

Povjerenstva za nadzor kaznionica osiguravaju vanjski nadzor nad postupanjem prema zatvorenicima. Povjerenstvo prosljeđuje pritužbe zatvorenika upravi zatvora ili Ministarstvu pravosuđa radi rješavanja iznesenih problema.

Svaki zatvor ima svoje povjerenstvo za nadzor. Povjerenstva se sastoje od građana koji predstavljaju civilno društvo. Svako povjerenstvo sastavljeno je od najmanje jednog liječnika i jednog odvjetnika, a njima predsjedava sudac (*magistrat du siège*). Osim toga, koordinacija lokalnih povjerenstava povjerena je Središnjem vijeću za nadzor (*Conseil central de Surveillance*) koje koordinira djelovanje lokalnih povjerenstava te na zahtjev ili vlastitu inicijativu daje svoje mišljenje Ministarstvu pravosuđa o postupanju prema zatvorenicima.

Poveznice

- [Portal savezne javne službe za pravosuđe](#)
- [Podaci o kaznionicama](#)

Povjerenstvo za pritužbe (nadležno za strance u zatvorenim prihvatnim centrima, smještajnim objektima i centrima za osobe kojima nije dopušten ulazak u državu odredišta).

Povjerenstvo za pritužbe nadležno je rješavati pojedinačne pritužbe koje mogu podnijeti stranci u zatvorenim prihvatnim centrima, smještajnim objektima i centrima za osobe kojima nije dopušten ulazak u državu odredišta, a odnose se na uvjete njihova zadržavanja te posebno na sve što se u tim centrima i smještajnim objektima odvijalo u vezi s pravima i obvezama predviđenima Kraljevskom uredbom od 2. kolovoza 2002. (zatvoreni centri), Kraljevskom uredbom od 8. lipnja 2009. (centri za osobe kojima nije dopušten ulazak u državu odredišta) i Kraljevskom uredbom od 14. svibnja 2009. (smještajni objekti).

Osobe na koje se odnose prethodne uredbe i koje su zadržane u tim centrima mogu biti ilegalni migranti, tražitelji azila kojima je zahtjev odbijen ili stranci koji ne ispunjuju uvjete ulaska i boravka.

Podnositelj pritužbe može uložiti žalbu Državnom vijeću ako se ne slaže s donesenom odlukom.

Povjerenstvu se može obratiti na sljedeću adresu:

Secrétariat permanent de la Commission des plaintes
Service Public Fédéral Intérieur –
Rue de Louvain, 1
1000 Bruxelles

Poveznica

[Savezna javna služba za unutarnje poslove](#)

Stalni odbor za nadzor policije

[Stalni odbor za nadzor policije](#) (*Comité permanent de contrôle des services de police – Comité P*) tijelo je za vanjski nadzor policije, a odgovara parlamentu. Odbor osobito nadzire zaštitu prava koja su zajamčena Ustavom i zakonom te koordinaciju i učinkovitost policijskih službi.

Svaki građanin uključen u policijsku intervenciju može podnijeti pritužbu, prijaviti slučaj ili dojaviti Odboru bilo koju drugu informaciju.

Svaki policijski službenik može jednako tako podnijeti pritužbu ili prijaviti slučaj Odboru, a da prethodno ne mora tražiti odobrenje nadređenih osoba i za to ne može biti kažnjen.

[Elektronički obrazac](#) za podnošenje pritužbi nalazi se na internetu.

Odboru se može obratiti na sljedećoj adresi:

Comité permanent de contrôle des services de police
Rue de la Presse 35/1
1000 Bruxelles
Tel.: (+32) 2 286 28 11
Telefaks: (+32) 2 286 28 99
E-pošta: info@comitep.be

Poveznica

[Stalni odbor za nadzor policije](#)

Ostalo

Služba za primarno pravno savjetovanje građana

Služba za primarno pravno savjetovanje građana dužna je primiti i informirati građane koji joj se obrate s pitanjima ili poteškoćama u konkretnim slučajevima.

- U građanskim stvarima: rastava, razvod, opće informacije o roditeljskoj skrbi, primarnom, sekundarnom ili naizmjeničnom prebivalištu djece ili pravu na kontakt.

- U kaznenim stvarima: mirenje u kaznenom sporu, alternativa pritvoru, probacija, rad za opće dobro, uvjetni otpust, privremeni otpust uz zaštitne mjere, rehabilitacija, pomilovanje, elektronički nadzor, dopust zatvorenika, prekid izvršenja kazne, ograničeni pritvor, privremeno puštanje na slobodu radi protjerivanja ili ekstradicije, privremeno puštanje na slobodu iz zdravstvenih razloga, preinaka kazne zatvora koju je izrekao sudac u kaznenom postupku u kaznu rada.
- Informacije za žrtve kaznenih djela: prava oštećenih stranaka / oštećenika.
- Opće informacije o postupcima pred građanskim i kaznenim sudovima.

Popis centara za pravno savjetovanje (*maisons de justices*) i podaci o njima mogu se pronaći u [imeniku Savezne javne službe za pravosuđe](#)

Poveznica:

[Publikacija Savezne javne službe za pravosuđe o pristupu pravosuđu Belgije](#)

Besplatna primarna i sekundarna pravna pomoć i potpora u plaćanju troškova postupaka

Primarna pravna pomoć tijekom kraćeg savjetovanja obuhvaća praktične i pravne informacije ili prvo pravno mišljenje. Primarnu pravnu pomoć pružaju pravni stručnjaci, najčešće odvjetnici.

U okviru sekundarne pravne pomoći osobi može u određenim okolnostima biti dodijeljen odvjetnik čiji će troškovi biti djelomično ili potpuno pokriveni. Pokrivanje troškova (djelomično ili potpuno) ne obuhvaća troškove postupka (trošak sudskih izvršitelja (*huissiers*), vještaka, prijepisa itd.) koji ipak mogu biti pokriveni u okviru potpore u plaćanju troškova postupaka.

U okviru potpore u plaćanju troškova postupaka građani slabijeg imovinskog stanja oslobođeni su, potpuno ili djelomično, plaćanja troškova postupka (sudskog ili izvansudskog).

Više informacija potražite na [stranici e-pravosuđa o troškovima postupaka u Belgiji](#).

Poveznica:

- [Publikacija Savezne javne službe za pravosuđe o pristupu pravosuđu Belgije](#)
- [Frankofone i germanofone odvjetničke komore \(OBFG\)](#)
- [Flamanske odvjetničke komore \(OVB\)](#)

Povjerenstvo za financijsku pomoć žrtvama nasilja i osobama koje im pomažu

Zakonom je predviđena mogućnost državne financijske potpore žrtvama nasilja i osobama koje im pomažu te, u nekim slučajevima, članovima njihove obitelji.

Povjerenstvu se može obratiti izravno, no moguće je obratiti se i odvjetniku ili službi centra za socijalnu skrb za pomoć žrtvama, čiji je popis dostupan na [web-mjestu Savezne javne službe za pravosuđe](#) (vidjeti kazalo, Pravo od A do Ž , financijska pomoć žrtvama) gdje se može podnijeti zahtjev Povjerenstvu.

Povjerenstvu se može obratiti na sljedećoj adresi:

Service public fédéral de la Justice

Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels

Boulevard de Waterloo 115,

Tel.: (+32) 2 542 72 07

(+32) 2 542 72 08

commission.victimes@just.fgov.be

Više informacija potražite na [web-mjestu o pravima žrtava na portalu e-pravosuđa](#).

Poveznica

[Savezna javna služba za pravosuđe](#)

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Temeljna prava - Bugarska

Nacionalni sudovi

Nacionalne institucije za zaštitu temeljnih prava

Pučki pravobranitelj

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Ostalo

Nacionalni sudovi

Svaki bugarski sudac može kao prvostupanjski sudac odlučivati u predmetima koji se odnose na pravo EU-a u području temeljnih prava s obzirom na to da je Povelja o temeljnim pravima dio primarnog europskog zakonodavstva (primjenjuje se u istoj mjeri kao Ugovor iz Lisabona). Stoga se bugarski građani mogu obratiti Okružnom sudu („Окръжен съд“) i pozvati se na Povelju ako smatraju da su im uskraćena temeljna prava. Bugarski sudovi imaju jednake ovlasti u odnosu na temeljna prava utvrđena u Ustavu Republike Bugarske te u odnosu na sve međunarodne ugovore kojih je Bugarska stranka.

Žalbe protiv pojedinačnih upravnih odluka mogu se podnijeti upravnim sudovima i Vrhovnom upravnom sudu („Върховен административен съд“).

Svaki sud u Bugarskoj ima vlastitu internetsku stranicu gdje je prikazano kako je sud organiziran i čime se bavi. Na internetskoj stranici [Vrhovnog sudbenog vijeća \(„Висшия съдебен съвет“\)](#) nalazi se detaljan popis sudova u Bugarskoj, njihove adrese i internetske stranice (samo na bugarskom jeziku).

Nacionalne institucije za zaštitu temeljnih prava

Vidjeti odjeljak „Pučki pravobranitelj“ u nastavku.

Pučki pravobranitelj

Pučki pravobranitelj Republike Bugarske („Омбудсман на Република България“)

Adresa:

Ul. George Washington 22

Sofija 1202, Bugarska

Tel.: +359 2 810 69 55

E-pošta: priemna@ombudsman.bg

Internetska stranica: <http://www.ombudsman.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Pučki pravobranitelj upotrebljava sredstva predviđena zakonom kako bi istražio jesu li prava i slobode građana ugrožena ili povrijeđena radnjama ili propustima državnih i općinskih tijela i njihovih uprava te osoba kojima je povjereno pružanje javnih usluga. Pučki pravobranitelj ima široke ovlasti koje obuhvaćaju sva politička, ekonomska, građanska, socijalna, kulturna i druga prava građana. To je tijelo koje štiti prava svih građana, uključujući djecu, osobe s invaliditetom, manjine, strane državljane itd.

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Pučkom se pravobranitelju pritužbe mogu podnijeti poštom, elektroničkom poštom, osobno ili čak usmeno, a službenik ih upisuje u registar. Pritužbe obrađuju prijamni odjel („priemna“) i tajništvo („delovodstvo“). Prijamni odjel, koji postoji od 5. siječnja 2006., otvoren je svaki dan. Stručnjaci iz ovog odjela građane primaju osobno ili odgovaraju na njihove telefonske pozive. Pučki pravobranitelj isto tako prima građane, uz prethodnu najavu, svakog četvrtka od 9:00 do 12:30.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Svaka fizička osoba, neovisno o državljanstvu, spolu, političkoj opredijeljenosti ili vjeroispovijesti, može pučkom pravobranitelju podnijeti pritužbu ili dojavu. Anonimne pritužbe ili dojave povezane s događajima starijima od dvije godine ne uzimaju se u obzir. Ako smatra da je to u javnom interesu, pučki pravobranitelj može pokrenuti istragu na vlastitu inicijativu.

Pritužbe se evidentiraju u registru, a nakon toga ih voditelj Ureda pučkog pravobranitelja prosljeđuje odgovarajućem odjelu ovisno o vrsti pritužbe. Voditelj odjela predmet dodjeljuje osobi zaduženoj za predmet, koja je dužna provesti istragu u roku od mjesec dana. Za predmete koji zahtijevaju detaljniju istragu, taj se rok produžuje na tri mjeseca. Osoba zadužena za predmet može od podnositelja pritužbe zatražiti dodatne informacije ili od nadležnog upravnog tijela zahtijevati da poduzme određene korake ili pruži određene informacije. Državna i općinska tijela i njihove uprave te pravne i fizičke osobe moraju dobrovoljno pružiti informacije koje su im povjerene te surađivati s pučkim pravobraniteljem u vezi s pritužbama podnesenima tom tijelu. Ako se pritužba odnosi na predmet koji se može uputiti višem upravnom tijelu ili drugoj specijaliziranoj instituciji (odboru ili agenciji), pučki pravobranitelj može savjetovati podnositelja pritužbe da se obrati dotičnoj instituciji, osim ako je riječ o predmetu koji treba razmotriti i pučki pravobranitelj. Ako pučki pravobranitelj nije nadležan za određeni predmet, umjesto da ga uzme u razmatranje, pravobranitelj će o tome obavijestiti podnositelja pritužbe te mu savjetovati da se obrati odgovarajućem tijelu. Ako se podnositelj pritužbe slaže s time, pučki pravobranitelj može pritužbu proslijediti tom tijelu.

Pučki se pravobranitelj u svakom trenutku može ponuditi kao miritelj u cilju postizanja sporazumnog rješenja spora slanjem ponude za mirenje podnositelju pritužbe i tijelu ili osobi protiv koje je podnesena pritužba. Ako obje stranke pristanu na tu ponudu, pučki pravobranitelj poduzet će sve razumne korake za rješavanje spora, primjerice uspostavom kontakta ili pružanjem pomoći u pregovorima između stranaka.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Ovisno o nalazima i zaključcima istrage, osim odgovora podnositelju pritužbe, pravobranitelj može nadležnom tijelu izdati preporuku o mjerama koje treba poduzeti za otklanjanje razloga ili praksi koji su doveli do povrede prava te osobe. Pučki pravobranitelj često izdaje mišljenja o određenim pitanjima, koja se zatim objavljuju na internetskoj stranici te prosljeđuju nadležnom tijelu i medijima. Ako zaključi da je problem u postojećem pravnom okviru, pučki pravobranitelj može izdati preporuke Nacionalnoj skupštini i Vijeću ministara radi donošenja odgovarajućih zakonodavnih izmjena. Ako utvrdi da je određeni propis u suprotnosti s Ustavom i da se njime krše građanska prava i slobode, pučki pravobranitelj ovlašten je to pitanje uputiti na ocjenu Ustavnom sudu. Nadalje, ako je utvrdio proturječja u sudskoj praksi, pučki pravobranitelj ovlašten je to pitanje uputiti Vrhovnom kasacijskom sudu ili Vrhovnom upravnom sudu radi donošenja interpretativne odluke.

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Nacionalno tijelo za jednakost („Орган по въпросите на равенството“)

1. Komisija za zaštitu od diskriminacije („Комисия за защита от дискриминация“)

Adresa:

Bul. Dragan Tsankov 35

Sofija 1125, Bugarska

Tel.: + 359 2 807 30 30

Telefaks: + 359 2 807 30 58

E-pošta: ✉ kzd@kzd.bg

Internetska stranica: ✉ <http://www.kzd-nondiscrimination.com/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahtjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Komisija za zaštitu od diskriminacije („Комисия за защита от дискриминация“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahtjeva koje obrađuje institucija**

Postupci pred Komisijom za zaštitu od diskriminacije mogu se pokrenuti:

- na temelju pisane pritužbe povrijeđene osobe ili više njih
- na vlastitu inicijativu Komisije za zaštitu od diskriminacije
- na temelju informacija dobivenih od fizičkih ili pravnih osoba te državnih ili javnih tijela.

Pritužba ili dojava mora se podnijeti Komisiji za zaštitu od diskriminacije u roku od tri godine od počinjenja povrede. Ako je razdoblje od tri godine prošlo, pritužba se ne razmatra ili, ako je istraga već u tijeku, predmet se zatvara. Ako je predmet već pokrenut pred sudom, Komisija ne pokreće postupak. Ako je pritužba ili dojava povučena ili podnositelj pritužbe ne ispravi pogrešku u roku koji odredi Komisija, predmet se zatvara.

Pritužba mora sadržavati:

- ime i prezime/naziv podnositelja pritužbe

- adresu za kontakt ili sjedište podnositelja pritužbe
- opis činjeničnog stanja na kojem se temelji pritužba: u slučaju radnji počinjenih u osobnom svojstvu, informacije o tome koje su radnje ili propusti počinjeni te kada, gdje i tko ih je počinio ili, u slučaju zaposlenika tuženika, informacije o tome koje radnje ili propusti koji proizlaze iz njihovih zakonskih ili ugovornih obveza i koji se odnose na njihove aktivnosti čine tuženika odgovornim za počinjenu diskriminaciju)
- konkretne pojedinosti zahtijevanog pravnog lijeka koji mora biti unutar ovlasti Komisije za zaštitu od diskriminacije utvrđenih u Zakonu o zaštiti od diskriminacije. Podnositelji pritužbi moraju dostaviti dokaze, primjerice pisane dokumente ili druge posebne dokaze koje bi prema njihovu mišljenju trebala razmotriti Komisija za zaštitu od diskriminacije (u kojima se navode na primjer osobe koje bi trebale biti ispitane kao svjedoci i pisani dokazi koji su u posjedu trećih strana koje ne sudjeluju u postupku)
- datum i potpis podnositelja pritužbe ili njegova zastupnika.
- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahtjevi**

Predsjednik Komisije za zaštitu od diskriminacije dodjeljuje spis odboru specijaliziranom za predmetnu vrstu diskriminacije. Odbor iz redova svojih članova imenuje predsjednika i izvjestitelja. Izvjestitelj prikuplja pisane dokaze potrebne za dokumentiranje činjenica. Istraga se mora završiti u roku od 30 dana. U složenim predmetima predsjednik Komisije za zaštitu od diskriminacije može taj rok produljiti za još 30 dana. Nakon okončanja istrage izvjestitelj svoje nalaze predstavlja predsjedniku odbora. Predsjednik utvrđuje datum održavanja javne rasprave te poziva stranke na raspravu.

Komisija za zaštitu od diskriminacije ima pravo:

- zatražiti dokumente i druge informacije povezane s istragom
- zatražiti objašnjenja od osoba koje su predmet istrage
- ispitivati svjedoke.

Sve osobe te državna i lokalna tijela dužni su surađivati s Komisijom za zaštitu od diskriminacije pružanjem informacija i dokumentacije te, kada se to od njih zatraži, davanjem objašnjenja u pisanom obliku. Za odbijanje suradnje izriče se novčana kazna.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Na prvom sastanku predsjednik odbora poziva stranke na sporazumno rješavanje spora. Ako stranke to uspiju postići, predmetni sporazum odobrava se odlukom i predmet se zatvara. Ako stranke postignu djelomično rješenje spora, postupak se nastavlja za onaj dio za koji nije postignut sporazum. Sporazum je izvršiv, a njegovo poštovanje nadzire Komisija.

Ako nije moguće postići sporazum, Komisija za zaštitu od diskriminacije donosi odluku o meritumu spora u roku od 14 dana nakon javne rasprave.

U svojoj odluci, Komisija za zaštitu od diskriminacije može:

- utvrditi je li povreda počinjena
- utvrditi tko je počinio povredu i tko je žrtva
- izreći kaznu i/ili obvezujuće upravne mjere, ako utvrdi da je povreda počinjena.

Komisija za zaštitu od diskriminacije može poduzeti sljedeće obvezujuće upravne mjere:

- može poslodavcima i javnim dužnosnicima dati obvezujuće upute za uklanjanje povreda zakonodavstva o suzbijanju diskriminacije
- može suspendirati nezakonite odluke ili pravila poslodavaca koja uzrokuju ili bi mogla uzrokovati diskriminaciju.

Komisija za zaštitu od diskriminacije osigurava poštovanje svojih odluka u skladu sa zakonom.

Žalba protiv odluke Komisije za zaštitu od diskriminacije može se podnijeti Upravnom sudu grada Sofije u roku od 14 dana.

2. Nacionalno vijeće za ravnopravnost spolova („Националният съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет“)

Adresa:

Vijeće ministara
Bul. Dondukov 1

Sofija 1594, Bugarska

Internetska stranica: <http://www.mlsp.government.bg/equal/index.asp>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Nacionalno vijeće za ravnopravnost spolova u okviru Vijeća ministara („Националният съвет по равнопоставеността на жените и мъжете към Министерския съвет“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Nacionalno vijeće za ravnopravnost spolova osigurava da državna tijela i nevladine organizacije zajedno rade na razvoju i provedbi nacionalne politike ravnopravnosti spolova omogućivanjem savjetovanja, suradnje i koordinacije.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Nacionalno vijeće za ravnopravnost spolova:

- savjetuje Vijeće ministara
- razmatra prijedloge zakonodavnih i drugih akata povezane s ravnopravnošću spolova te izdaje mišljenja o njima
- razmatra nacрте odluka koje je sastavilo Vijeće ministara te izdaje mišljenje o tome jesu li su skladu s politikom ravnopravnosti spolova
- koordinira djelovanje državnih tijela i nevladinih organizacija u provedbi nacionalne politike ravnopravnosti spolova te međunarodnih obveza Bugarske u tom području
- predlaže nacionalne mjere u području politike ravnopravnosti spolova, samostalno ili zajedno s Komisijom za zaštitu od diskriminacije
- održava kontakte sa srodnim tijelima u inozemstvu i međunarodnim organizacijama sa sličnim zadaćama i područjem djelovanja
- pomaže socijalnim partnerima i nevladinim organizacijama u provedbi nacionalnih i regionalnih projekata u području ravnopravnosti spolova i postizanja ravnoteže između obiteljskih/roditeljskih odgovornosti i poslovnih aktivnosti te prati rezultate
- organizira istraživanja o pitanjima koja utječu na njegove aktivnosti.
- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Razvoj i provedba nacionalne politike ravnopravnosti spolova.

Tijelo za zaštitu podataka

1. Komisija za zaštitu osobnih podataka („Комисията за защита на личните данни“)

Adresa:

Bul. Prof. Tsvetan Lazarov 2

Sofija 1592, Bugarska

Tel.: + 359 2 91 53 518

Telefaks: + 359 2 91 53 525

E-pošta: kzld@cpdp.bg

Internetska stranica: <http://www.cdpd.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Komisija za zaštitu osobnih podataka („Комисията за защита на личните данни“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Komisija za zaštitu osobnih podataka pomaže vladi u provedbi njezine politike zaštite osobnih podataka.

Ovlaštena je istraživati pritužbe kojima se traži zaštita povrijeđenih prava u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Svatko ima pravo Komisiji za zaštitu osobnih podataka prijaviti povredu svojih prava u skladu sa Zakonom o zaštiti osobnih podataka u roku od jedne godine nakon otkrivanja povrede, a najkasnije pet godina nakon počinjenja povrede. Nakon podnošenja

pritužbe Komisiji ona se dodjeljuje Upravi za pravne postupke i nadzor, koja Komisiji daje svoje mišljenje o klasifikaciji i prihvatljivosti pritužbe. Komisija zatim na zatvorenoj sjednici odlučuje je li pritužba prihvatljiva i koji bi postupak trebalo slijediti. Može pokrenuti istragu, prikupiti dokaze ili zatražiti mišljenja trećih strana. Ako se utvrdi da je pritužba prihvatljiva, uključene stranke obavješćuju se o tome i utvrđuje se datum održavanja javne rasprave. Stranke se pozivaju na raspravu zajedno sa svim drugim zainteresiranim stranama. Komisija donosi odluku u roku od 30 dana od primitka pritužbe. Primjerak odluke šalje se predmetnim strankama i svim drugim zainteresiranim stranama. Komisija može stranki koja je počinila povredu izdati obvezujuće upute, odrediti rok u kojem uzrok povrede mora biti uklonjen ili izreći upravnu sankciju. Žalba protiv odluke može se podnijeti Vrhovnom upravnom sudu u roku od 14 dana od njezina primitka.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Fizičke i pravne osobe ili državna tijela mogu od Komisije zatražiti mišljenje o zakonodavnim prijedlozima koji se odnose na Zakon o zaštiti osobnih podataka.

Komisija može upraviteljima osobnih podataka izdati obvezujuće upute

te odrediti privremenu zabranu obrade osobnih podataka ako su prekršeni standardi zaštite osobnih podataka.

Ostala specijalizirana tijela

1. Nacionalno vijeće za etničke manjine i integraciju („Националният съвет по етническите и интеграционните въпроси към Министерски съвет“)

Adresa:

Vijeće ministara

Bul. Dondukov 1

Sofija 1594, Bugarska

Tel.: +359 2 940 36 22

Telefaks: +359 2 940 21 18

E-pošta: ✉ Rositsa.Ivanova@government.bg - tajnica Nacionalnog vijeća

Internetska stranica: ✉ <http://www.nccedi.government.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahtjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Nacionalno vijeće za etničke manjine i integraciju u okviru Vijeća ministara („Националният съвет по етническите и интеграционните въпроси към Министерски съвет“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahtjeva koje obrađuje institucija**

Ovo tijelo i njegovo tajništvo rješavaju sva pitanja koja se odnose na etničke manjine.

Iako tajništvo nema poseban odjel za primanje pritužbi ili zahtjeva, njegovi stručnjaci obrađuju ih kada je to potrebno.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahtjevi**

Nacionalno vijeće za etničke manjine i integraciju savjetodavno je i koordinacijsko tijelo koje pomaže Vijeću ministara u razvoju i provedbi politike o etničkim manjinama i njihovoj integraciji.

Ono olakšava suradnju među državnim tijelima i nevladinim organizacijama koje štite interese etničkih manjina i promiču međuetničke odnose.

Nadalje, koordinira i nadgleda provedbu Nacionalnog akcijskog plana za provedbu inicijative „Desetljeće za uključivanje Roma 2005.–2015.“ te obveza koje su sva državna tijela u skladu sa svojom nadležnošću preuzela u pogledu te inicijative.

Svaka regija ima vlastito vijeće za etničke manjine i integraciju koje surađuje s guvernerom regije. To su savjetodavna i koordinacijska tijela koja pružaju potporu provedbi politike o pitanjima etničkih manjina i integracije na razini okruga.

Općinska vijeća mogu uspostaviti svoja lokalna vijeća za etničke manjine i integraciju.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Osim brojnih upravnih zadaća, tajništvo Nacionalnog vijeća za etničke manjine i integraciju dužno je održavati operativne veze i pružati metodološku pomoć regionalnim i lokalnim vijećima za suradnju u pitanjima etničkih manjina i integracije.

2. Agencija za osobe s invaliditetom („Агенция за хора с увреждания“)

Adresa:

Ul. Sofroni Vrachanski 104–106

Sofija 1233, Bugarska

Tel.: +359 2 931 80 95; 832 90 73

Telefaks: +359 2 832 41 62

E-pošta: ✉ ahu@mlsp.government.bg

Internetska stranica: ✉ <http://ahu.mlsp.government.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Agencija za osobe s invaliditetom („Агенция за хора с увреждания“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Agencija uglavnom obrađuje zahitjeve za upis u registar dobavljača medicinskih pomagala i uređaja te registar specijaliziranih poduzeća koja vode osobe s invaliditetom i koja se bave pravima osoba s invaliditetom. Osim toga, upravlja projektima u okviru različitih programa koje financira Agencija.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Zahitjevi se registriraju u automatiziranom informacijskom sustavu „Dokman“, a zatim ih izvršni direktor prosjeđuje voditelju ureda Agencije i njezinim direktorima, koji ih dodjeljuju odgovarajućim osobama zaduženima za predmete.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Zahitjev se obrađuje ili se šalje odgovor.

3. Državna agencija za zaštitu djece („Държавната агенция за закрила на детето“)**Adresa:**

Ul. Triaditsa 2

Sofija 1051, Bugarska

Tel.: +359 2 933 90 10, +359 2 933 90 16

Telefaks: +359 2 980 24 15

E-pošta: ✉ sacp@sacp.government.bg

Internetska stranica: ✉ <http://sacp.government.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Državna agencija za zaštitu djece („Държавната агенция за закрила на детето“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Prava djece, kako su utvrđena Konvencijom UN-a o pravima djeteta, u Bugarskoj su zajamčena donošenjem Zakona o zaštiti djece 2000. te uspostavom Državne agencije za zaštitu djece 2001. Stoga je Bugarska posvećena pružanju odgovarajuće pomoći roditeljima i skrbnicima te stvaranju infrastrukture institucija, službi i usluga dječje skrbi.

Za zaštitu djece u Bugarskoj odgovorni su:

- predsjednik Državne agencije za zaštitu djece („Държавната агенция за закрила на детето“) te njezine službe koje mu pomažu u izvršavanju njegovih ovlasti
- podružnice sustava socijalnih usluga
- ministri rada i socijalne politike, unutarnjih poslova, obrazovanja, mladih i znanosti, pravosuđa, vanjskih poslova, kulture, i zdravlja te lokalni gradonačelnici.
- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Zakonom o zaštiti djece osigurava se posebna zaštita ugroženoj djeci te uređuje pravo svakog djeteta na zaštitu od nasilja, što uključuje prisilno obavljanje aktivnosti koje štete njegovu fizičkom, mentalnom, moralnom ili obrazovnom razvoju; od odgovornih metoda štetnih za njegov osjećaj dostojanstva; od fizičkog, psihičkog ili drugih oblika nasilja i utjecaja suprotnih njegovim interesima; od iskorištavanja za prosjačenje, prostituciju, širenje pornografskih sadržaja, prikupljanje nezakonitih prihoda ili od seksualnog zlostavljanja.

Bugarska je uvela sljedeće mjere zaštite djece:

- u obiteljskom okruženju: savjetovanje, pomoć, pravna pomoć, psihološko savjetovanje i socijalne usluge. Te mjere na zahtjev djetetovih roditelja, skrbnika, staratelja ili samog djeteta ili na vlastitu inicijativu poduzima Agencija za socijalne usluge. Usluge pruža Agencija za socijalne usluge ili drugi pružatelj
- izvan obiteljskog okruženja: smještanje djeteta u obitelj rođaka ili bliskih prijatelja ili u udomiteljsku obitelj te socijalne usluge koje se pružaju na adresi boravišta djeteta ili u specijaliziranoj instituciji. Takve mjere nalaže sud. Agencija za socijalne usluge organizira privremeni smještaj dok sud ne izda nalog
- samo kada su svi pokušaji da se dijete smjesti u obiteljsko okruženje bili neuspješni, dijete se smješta u specijaliziranu ustanovu.
- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Državna agencija za zaštitu djece osigurava poštovanje prava djece:

- provođenjem inspekcijskih nadzora radi zaštite prava djeteta u svim javnim i privatnim školama, vrtićima i jaslicama ili odjelima njihovih službi, zdravstvenim ustanovama, podružnicama sustava socijalnih usluga, pružateljima socijalnih usluga za djecu i neprofitnim organizacijama koje djeluju u području zaštite djece
- nadziranjem centara koji pružaju specijaliziranu skrb za djecu
- osiguravanjem poštovanja minimalnih standarda socijalnih usluga. Za sve navedeno Agencija može izdati obvezujuće upute radi uklanjanja povreda. Nepoštovanje obvezujuće upute podliježe novčanoj kazni, čijem izricanju prethodi dugi postupak. Ako se u istrazi otkrije da su prava djeteta povrijeđena, Agencija prvo izdaje obvezujuću uputu (pojedinačni upravni akt) protiv koje se može podnijeti žalba sudu u zakonskom roku od 14 dana. Ako se žalba ne podnese, obvezujuća uputa stupa na snagu. Nakon isteka valjanosti upute, stranka koja je počinila povredu mora obavijestiti Agenciju da je postupila u skladu s uputom.

4. Državna agencija za izbjeglice („Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет“)

Adresa:

Bul. Knyaginya Maria Luiza 114 B

Serdika

1233 Sofija; Bugarska

Tel.: +359 2 80 80 901 – predsjednik

Telefaks: +359 2 295 59 905

E-pošta: [✉ sar@saref.government.bg](mailto:sar@saref.government.bg)

Internetska stranica: [✉ http://www.aref.government.bg/](http://www.aref.government.bg/)

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahtjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Državna agencija za izbjeglice („Държавна агенция за бежанците“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahtjeva koje obrađuje institucija**

Zahtjevi za azil i spajanje obitelji razmatraju se u skladu sa Zakonom o azilu i izbjeglicama (spajanje obitelji uređeno je člankom 34.). Na temelju tog zakona protiv svih odluka o azilu i spajanju obitelji može se podnijeti žalba. Svi drugi zahtjevi uređeni su Agencijinim internim postupovnim pravilima za dodjelu zaštite.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahtjevi**

Zakon o azilu i izbjeglicama temeljni je zakon kojim se uređuju prava tražitelja azila, izbjeglica i osoba koje traže humanitarni status (supsidijarna zaštita) u Bugarskoj. Taj zakon, zajedno sa Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o stranim državljanima u Bugarskoj, čini pravni okvir bugarskog sustava azila.

Na temelju Zakona o azilu i izbjeglicama postoje četiri vrste posebne zaštite:

- azil: predsjednik Bugarske dodjeljuje ga stranim državljanima koji su proganjani zbog svojih uvjerenja ili djelovanja kojima podupiru međunarodno priznata prava i slobode
- status izbjeglice
- humanitarni status (koji je istovjetan supsidijarnoj zaštiti iz članka 15. Direktive o kvalifikaciji – 2004/83/EZ)
- privremena zaštita: dodjeljuje se pod određenim uvjetima u vrijeme masovnog priljeva izbjeglica

- Državna agencija za izbjeglice odgovorna je za razmatranje zahtjeva za dodjelu izbjegličkog ili humanitarnog statusa. Njezin je predsjednik jedina službena osoba koja može odobriti izbjeglički ili humanitarni status u Bugarskoj.

Svi zahtjevi za dodjelu statusa izbjeglice trenutno se obrađuju u izbjegličkim centrima u Sofiji i selu Banja blizu Nove Zagore.

Svi tražitelji azila moraju se osobno prijaviti Agenciji. Ako je zahtjev podnesen na granici ili bilo kojem drugom tijelu, odmah se mora proslijediti Agenciji.

Tražitelji azila registriraju se na dan kad je njihov zahtjev podnesen Agenciji.

Agencija je dužna tražiteljima azila pružiti informacije o postupku, njihovim pravima i obvezama te organizacijama koje pružaju pravnu i socijalnu pomoć. Te informacije moraju tražiteljima azila biti predstavljene na jeziku koji razumiju, a tumač će im ih pročitati neposredno prije registracije njihova zahtjeva. Isto će tako dobiti kopiju informacija na tom jeziku. Moraju ispuniti obrazac u kojem navode samo svoje biološke značajke. Zahtjev se zatim obrađuje u skladu s dublinskim postupkom. Tražiteljima azila uzimaju se otisci prstiju radi unosa u sustav Eurodac te im se postavlja niz standardnih pitanja o njihovu putovanju.

Ako je za obradu zahtjeva odgovorna Bugarska, zahtjev se rješava u okviru brzog postupka u kojem je odjel koji je provjerio podnositelja zahtjeva (delegat predsjednika) odgovoran za donošenje odluke. Taj odjel može odbiti davanje azila ako predmet ne ispunjuje kriterije iz Zakona o azilu i izbjeglicama te zatvoriti predmet ili proslijediti spis na daljnju obradu u okviru standardnog postupka.

Ako odluka nije donesena u roku od tri dana, zahtjev se automatski rješava u okviru standardnog postupka. Odluku odjela za provjeru moraju odobriti nadležne službene osobe. Prema potrebi, spis se može vratiti radi provođenja daljnje istrage. Nakon njezina odobrenja, odluka se službeno sastavlja u pisanom obliku, a zatim je odobrava odjel za metodologiju, potpisuje određeni broj službenih osoba te se podnosi na potpis predsjedniku Agencije.

- Kratak opis mogućih ishoda postupka

Dodjela statusa izbjeglice, humanitarnog statusa ili odbijanje zahtjeva za azil.

5. Stalna komisija za ljudska prava i policijsku etiku („Постоянна комисия по правата на човека и полицейската етика“)

Adresa:

Ministarstvo unutarnjih poslova

UI 6 Septemvri 29

Sofija 1000, Bugarska

Tel.: + 359 2 982 50 00 – (centrala)

Internetska stranica: <http://www.mvr.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahtjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Stalna komisija za ljudska prava i policijsku etiku („Постоянна комисия по правата на човека и полицейската етика“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahtjeva koje obrađuje institucija**

Komisija služi kao spona između Ministarstva unutarnjih poslova i organizacija civilnog društva te kao takva ima važnu ulogu. Podružnice ima u regionalnim uredima Ministarstva.

Komisija razmatra sve materijale povezane sa zaštitom ljudskih prava koje su zaprimili odjeli Ministarstva.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahtjevi**

Rad Komisije uključuje aktivnu suradnju s organizacijama civilnog društva, poticanje pozitivnih policijskih praksi i usklađivanje obveza koje proizlaze iz članstva Bugarske u EU-u. Komisija djeluje u skladu sa svojim planom rada koji se ažurira jednom godišnje. Njezin godišnji plan rada obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- proučavanje provedbe relevantnog zakonodavstva i predlaganje poboljšanja
- poticanje etičkog ponašanja i poštovanja ljudskih prava u svakodnevnom radu policije
- pružanje osposobljavanja u području ljudskih prava za policijske službenike.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

- poštuju se prava osumnjičenika u policijskom pritvoru

- poštuje se etički kodeks
- provode se provjere kako bi se osiguralo poštovanje zakona te pravila i propisa Ministarstva, uključujući one koji se odnose na policijsku etiku i ljudska prava.

6. Odbor Nacionalne skupštine za ljudska prava, vjeroispovijest te pritužbe i predstavke građana („Комисия по правата на човека, вероизповеданията, жалбите и петициите на гражданите към Народното събрание“)

Adresa:

Pl. Narodno Sabranie 2 (Vijećnica)
 Pl. Knyaz Aleksandar I br. 1 (komisije i kabineti članova parlamenta)
 Sofija 1169, Bugarska
 Centrala: +359 2 939 39
 Telefaks: +359 2 981 31 31

E-pošta: infocenter@parliament.bg

E-pošta: humanrights@parliament.bg

Internetska stranica: <http://www.parliament.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Odbor Nacionalne skupštine za ljudska prava, vjeroispovijest te pritužbe i predstavke građana („Комисия по правата на човека, вероизповеданията, жалбите и петициите на гражданите към Народното събрание“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Aktivnosti Odbora obuhvaćaju **zakonodavstvo** koje se odnosi na ljudska prava i slobodu vjeroispovijesti te **druga područja** koja uključuju pitanja građana, nevladinih organizacija, udruga i zaklada podnesena u obliku pritužbi, zahitjeva, dojava, predstavki, prijedloga itd.

Područje djelovanja vrlo je raznoliko te obuhvaća sve aspekte društva kojima se sudovi ne bave. Većina pritužbi odnosi se na socijalne probleme, nakon kojih slijede pravosudni sustav, prava potrošača, radnje i propusti tijela Ministarstva unutarnjih poslova, opći i detaljni prostorni planovi gradova i naselja, bespravna gradnja te povrat poljoprivrednih i šumskih zemljišta. Za pitanja koja se odnose na obrazovanje i zdravstvenu skrb, radnje i propuste lokalnih tijela i lokalnih samouprava, vjerska pitanja, pritužbe povezane s radnjama državnih tijela i diskriminacijom, pitanja etničkih manjina itd. traži se suradnja.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Odbor je izravna poveznica između bugarskog parlamenta i bugarskih građana. Njegova je uloga strogo definirana. U njegovu je poslovanju detaljno utvrđeno kako registrirati, proslijediti te arhivirati veliki broj pritužbi, zahitjeva, predstavki i prijedloga koji su Odboru dostavljeni poštom ili elektroničkom poštom i/ili koje je zaprimila pisarnica Nacionalne skupštine te kako evidentirati svaki korak u tom postupku. Svaki dokument dobiva referentni broj, upisuje se u posebni registar te dodjeljuje osobi zaduženoj za predmet koja će proučiti dokument i poslati odgovor ili prema potrebi pravodobno proslijediti spis odgovarajućem tijelu. Odbor posebno vodi računa o tome poštuju li lokalna i nacionalna tijela zakonske rokove za odgovor utvrđene u Zakonu o upravnom postupku. Osobe zadužene za predmete u okviru Odbora mogu i telefonom davati savjete o postupovnim pravima te objasniti u kojim slučajevima mogu pružiti pomoć.

Anonimne se predstavke ne razmatraju.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Građanima se daju savjeti i pruža pomoć u obrani građanskih prava zajamčenih Ustavom Republike Bugarske.

7. Uprava Ministarstva pravosuđa za izvršenje kaznenih sankcija („Главна дирекция „Изпълнение на наказанията““)

Adresa:

Bul. General N. Stoletov 21
 Sofija 1309, Bugarska
 Tel.: + 359 2 813 91 90
 Telefaks: +359 2 931 15 74
 E-pošta: mailto:gdin_ias@abv.bg; gdin@gdin.bg
 Internetska stranica: <http://www.gdin.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Uprava Ministarstva pravosuđa za izvršenje kaznenih sankcija („Главна дирекция „Изпълнение на наказанията““)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Pritužbe osoba lišenih slobode uglavnom se odnose na disciplinske mjere, premještaj u drugi zatvor, uvjete u zatvoru, životne uvjete, zdravstvenu skrb i postupanje zatvorskog osoblja.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Protiv disciplinskih mjera izrečenih u skladu s člankom 101. Zakona o izvršenju kaznenih sankcija i pritvora može se u roku od sedam dana nakon primitka obavijesti podnijeti žalba načelniku Uprave za izvršenje kaznenih sankcija, ako ih je izdao ravnatelj zatvora ili druge zatvorske ustanove, ili ministru pravosuđa, ako ih je izdao načelnik Uprave. Protiv smještanja u samicu može se podnijeti žalba Okružnom sudu nadležnom za predmetnu ustanovu u roku od tri dana nakon primitka obavijesti.

Smještanje u samicu dulje od dva mjeseca bez prava na sudjelovanje u grupnim aktivnostima (članak 120. Zakona) mora naložiti načelnik Uprave za izvršenje kaznenih sankcija, a žalba se može podnijeti nadležnom Okružnom sudu u roku od tri dana nakon primitka obavijesti.

Premještaje nalaže načelnik Uprave za izvršenje kaznenih sankcija, a žalba se može podnijeti ministru pravosuđa u roku od 14 dana nakon primitka obavijesti.

Odluke o izricanju strožih uvjeta ograničenja kretanja izdaje Komisija za izvršenje kaznenih sankcija (članak 74. stavak 1. točka 3. Zakona), a žalba se može podnijeti Okružnom sudu nadležnom za predmetnu ustanovu u roku od 14 dana nakon primitka obavijesti.

Na temelju članka 1. stavka 1. Zakona o odgovornosti države i općina za štetu nastalu građanima, o pritužbama u pogledu životnih uvjeta, zdravstvene skrbi i postupanja zatvorskog osoblja odlučuju upravni sudovi u skladu sa Zakonom o upravnom postupku. Žalba protiv odluke može se podnijeti jedanput. O zahtjevima na temelju članka 71. stavka 1. Zakona o zaštiti od diskriminacije odlučuju okružni sudovi ili Komisija za zaštitu od diskriminacije. Postupak je uređen Zakonom o parničnom postupku, a žalba protiv odluke može se podnijeti dvaput. Protiv odluka Komisije može se podnijeti žalba Vrhovnom upravnom sudu u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Nakon što postanu pravomoćne, upravne odluke i sudske presude obvezujuće su, a provodi ih Uprava ili njezini regionalni odjeli.

8. Nacionalna komisija za borbu protiv trgovanja ljudima („Национална комисия за борба с трафика на хора към Министерския съвет“)

Adresa:

Bldv G. M. Dimitrov 52A, 1797 Sofija, Bugarska

Tel.: + 359 2 807 80 50

Telefaks: + 359 2 807 80 59

E-pošta: office@antitraffick.government.bg

Internetska stranica: <http://antitraffick.government.bg/>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Nacionalna komisija za borbu protiv trgovanja ljudima u okviru Vijeća ministara („Национална комисия за борба с трафика на хора към Министерския съвет“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Dojave o trgovanju ljudima tajništvu Komisije mogu podnijeti same žrtve ili netko drugi u njihovo ime.

Komisija isto tako rješava pritužbe građana u vezi s njezinim upravnim funkcioniranjem. Rokovi za rješavanje takvih pritužbi utvrđeni su zakonom.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Komisija prosljeđuje dojave odgovarajućoj državnoj službi radi daljnje obrade, istrage i/ili pojašnjenja. U skladu s člankom 20. Zakona o trgovanju ljudima, žrtvama je zajamčena anonimnost i njihovi su osobni podaci zaštićeni. Ako je žrtva maloljetna, Komisija mora o tome odmah obavijestiti Državnu agenciju za zaštitu djece, koja poduzima odgovarajuće mjere u skladu sa Zakonom o zaštiti djece.

U skladu s člankom 4. stavkom 4. Zakona o trgovanju ljudima, predstavnici neprofitnih pravnih osoba i međunarodnih organizacija s uredima u Bugarskoj koje su aktivne u području trgovanja ljudima mogu sudjelovati na sastancima Komisije. U skladu s člankom 12. unutarnjih propisa Komisije, da bi to mogli učiniti moraju podnijeti pisani zahtjev te dostaviti određene popratne dokumente.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Ako su dostavljeni dokumenti nepotpuni ili sadržavaju pogreške, Komisija može od podnositelja zahtjeva zatražiti da ih u određenom roku dopuni ili ispravi. U roku od 30 dana od primitka zahtjeva i popratnih dokumenata, predsjednik Komisije ili ovlašteni službenik donosi odluku protiv koje se može podnijeti žalba Vrhovnom upravnom sudu.

9. Središnja komisija za sprečavanje maloljetničke delikvencije („Централната комисија за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Министерския съвет“)

Adresa:

Bul. Knyaz Dondukov 9, 4. kat

Sofija 1000, Bugarska

Tel.: + 359 2 981 11 33

Telefaks: +359 2 987 40 01

Internetska stranica: <http://www.ckbppmn.government.bg/obshti/funktzii.html>

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahtjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Središnja komisija za sprečavanje maloljetničke delikvencije („Централната комисија за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните към Министерския съвет“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahtjeva koje obrađuje institucija**

Zadaće Komisije obuhvaćaju:

- koordinaciju rada vladinih tijela i neprofitnih pravnih osoba koje se bave sprečavanjem maloljetničke delikvencije
- upravljanje radom lokalnih komisija za sprečavanje maloljetničke delikvencije u cijeloj zemlji i nadzor njihova rada
- analizu i obradu statističkih podataka, proučavanje trendova i pripremu prognoza
- sudjelovanje u pripremi zakonodavstva o problemima s kojima se suočavaju maloljetnici
- podizanje svijesti javnosti o problematičnim ponašanjima adolescenata

obavješćivanje javnosti o situacijama koje mogu dovesti do delikventnog ponašanja, odgojnim mjerama koje se mogu poduzeti, stanju maloljetničke delikvencije u zemlji i smjeru u kojem se razvija.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahtjevi**

Lokalne komisije za sprečavanje maloljetničke delikvencije odgovorne su za organizaciju, upravljanje i nadzor nastojanja na općinskoj razini usmjerenih na sprečavanje i smanjenje antisocijalnog ponašanja maloljetnika.

Ovlaštene su razmatrati i predmete maloljetničke delikvencije. Kazneni zakon sadržava poglavlje pod nazivom „Posebne odredbe za maloljetnike“ koje odgovara članku 40. Konvencije UN-a o pravima djeteta i pravilu 11. Pekinških pravila. U skladu s tim poglavljem prednost se daje odgojnim mjerama iz članka 13. Zakona o maloljetničkoj delikvenciji. Takve se mjere poduzimaju izvan sustava kaznenog pravosuđa te imaju isključivo odgojnu i socijalnu funkciju. Uključuju savjetovanje radi rješavanja problema u ponašanju, poticanje većeg sudjelovanja roditelja te potporu stručnih edukatora.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Nakon analize uzroka problematičnog ponašanja poduzimaju se odgovarajuće mjere. U slučaju zanemarivanja, mjere se mogu poduzeti i u odnosu na roditelje.

10. Nacionalni ured za pravnu pomoć („Национално бюро за правна помощ“)

Adresa:

Ul. Razvigor 1

Sofija 1421, Bugarska

Tel.: +359 2 81 93 200

Telefaks: + 359 2 865 48 12

E-pošta: [✉ nbpp@nbpp.government.bg](mailto:nbpp@nbpp.government.bg)

Internetska stranica: [✉ http://www.nbpp.government.bg/](http://www.nbpp.government.bg/)

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Nacionalni ured za pravnu pomoć („Национално бюро за правна помош“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Zahitjevi za pravnu pomoć moraju se podnijeti predsjedniku Ureda.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahitjevi**

Pravo na pravnu pomoć imaju:

- osobe koje primaju ili imaju pravo primati mjesečne socijalne naknade
- osobe smještene u specijalizirane socijalne ustanove ili
- udomiteljske obitelji, rođaci ili bliski prijatelji koji skrbe za dijete u skladu sa Zakonom o zaštiti djece.

Podnositelj zahitjeva mora podnijeti jedno od sljedećeg:

- izvornik izjave direktora lokalne podružnice Agencije za socijalne usluge (poznata i kao uprava za socijalne usluge) kojom se potvrđuje da je podnositelj zahitjeva u vrijeme podnošenja zahitjeva primao mjesečne socijalne naknade u skladu s člankom 9. Provedbenih odredbi Zakona o socijalnoj pomoći

ili

- izvornik izjave direktora lokalne podružnice Agencije za socijalne usluge kojom se potvrđuje da podnositelj zahitjeva ima pravo primati mjesečne socijalne naknade.
- Podnositelj zahitjeva mora isto tako podnijeti izjavu u kojoj su detaljno opisana financijska sredstva njegove obitelji.
- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Predsjednik Ureda odlučuje hoće li pravna pomoć biti odobrena ili odbijena.

Protiv odluke Ureda može se podnijeti žalba Upravnom sudu grada Sofije u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

11. Nacionalno vijeće za potporu i novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela („Национален съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления“)

Adresa:

Ministarstvo pravosuđa

Ul. Slavyanska 1

Sofija 1040, Bugarska

Tel.: + 359 2 9 237 359

Telefaks: +359 2 980 62 93

E-pošta: [✉ compensation@justice.government.bg](mailto:compensation@justice.government.bg)

Internetska stranica: [✉ http://www.compensation.bg/](http://www.compensation.bg/)

- **Naziv jedinice / institucionalnog tijela koje prihvaća molbe/pritužbe/zahitjeve koji proizlaze iz povreda prava (ako je primjenjivo)**

Nacionalno vijeće za potporu i novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela („Национален съвет за подпомагане и компенсация на пострадали от престъпления“)

- **Kratak opis molbi/pritužbi/zahitjeva koje obrađuje institucija**

Vijeće obrađuje zahitjeve za novčanu naknadu predviđenu Zakonom o potpori i novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela. Pravo na novčanu naknadu imaju žrtve koje su pretrpjele financijsku štetu kao posljedicu sljedećih kaznenih djela: terorizma, ubojstva s predumišljajem, namjernog nanošenja teških tjelesnih ozljeda, silovanja ili seksualnog napada kojim je ozbiljno narušeno zdravlje žrtve, trgovanja ljudima, kaznenih djela počinjenih u ime organiziranog kriminala te drugih teških kaznenih djela s predumišljajem čija je posljedica smrt ili teška tjelesna ozljeda. Kazneno djelo moralo je biti počinjeno nakon 30. lipnja 2005. Zakonom je predviđena novčana naknada za sljedeće štete koje su izravna posljedica kaznenog djela:

1. troškove liječenja, osim onih koje pokriva Nacionalni zavod za zdravstveno osiguranje

2. izgublenu zaradu
3. pravne troškove
4. gubitak uzdržavanja
5. pogrebne troškove
6. drugu materijalnu štetu.

Potrebno je dostaviti popratne dokumente.

- **Kratak opis postupka u skladu s kojim se obrađuju molbe/pritužbe/zahtjevi**

Žrtve kaznenih djela iz članka 3. stavka 3. Zakona o potpori i novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela mogu podnijeti zahtjev za novčanu naknadu guverneru njihove regije ili Vijeću u roku od dva mjeseca nakon pravomoćnosti pravnog akta pravosudnog tijela posebno navedenog u članku 12. Zakona. Vijeće mora razmotriti zahtjev u roku od tri mjeseca od njegova primitka.

- **Kratak opis mogućih ishoda postupka**

Vijeće se sastaje najmanje jednom svaka tri mjeseca radi odlučivanja o zahtjevima za naknadu. Odluke se donose običnom većinom prisutnih članova, pri čemu se moraju navesti razlozi za prihvatanje ili odbijanje zahtjeva, a protiv odluka nije dopuštena žalba.

Ostalo

Baza podataka nevladinih organizacija – <http://www.ngobg.info/bg/search/advanced.html>

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 09/03/2020

Temeljna prava - Češka

Izvorna jezična inačica ove stranice cs nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nacionalni sudovi

Općenito, u predmetima koji se odnose na diskriminaciju u prvom stupnju nadležan je lokalni sud tuženika (tj. osobe koja je optužena za diskriminaciju). Tek nakon što se iscrpe svi redovni žalbeni postupci Ustavnom sudu može se uputiti pojedinačna ustavna tužba (<http://www.usoud.cz/>).

Ustavni sud

Joštova 8, 660 83 Brno 2

Tel. (+420) 542162111

Telefaks: (+420) 542161309, (+420) 542161169

E-pošta: podani@usoud.cz

Sudsko tijelo za zaštitu ustavnosti Ustavni je sud, a njegov status i nadležnosti utvrđeni su u Ustavu Češke Republike. Ustavni sud nije dio sustava općih sudova. Njegova je glavna zadaća štiti ustavnost, temeljna prava i slobode utvrđene u Ustavu, Povelji o temeljnim pravima i slobodama te drugim ustavnim zakonima Češke Republike i jamčiti da se državne ovlasti izvršavaju u skladu s Ustavom.

Na temelju članka 87. Ustava Ustavni sud odlučuje, među ostalim, o ustavnim tužbama koje pravne ili fizičke osobe podnesu u pogledu pravomoćnih i izvršivih odluka te drugih intervencija javnih tijela koje utječu na njihova temeljna prava i slobode zajamčene Ustavom. Odluke Ustavnog suda konačne su i ne podliježu žalbi.

Na internetskim stranicama Ustavnog suda dostupan je vodič za postupak ustavne tužbe koji sadržava osnovne informacije o tom postupku (vidjeti <http://www.usoud.cz/pruvodce-rizenim-o-ustavni-stiznosti>).

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Glavno nacionalno tijelo zaduženo za zaštitu ljudskih prava koje se bavi povredama temeljnih ljudskih prava jest javni pravobranitelj (vidjeti u nastavku).

Na razini vlade pitanje ljudskih prava u nadležnosti je ministra za ljudska prava, jednake mogućnosti i zakonodavstvo; ostala tijela koja se bave tim pitanjem uključuju Vladino vijeće za ljudska prava, Vladino vijeće za jednakost spolova, Vladino vijeće za nacionalne manjine i Vladin odbor za osobe s invaliditetom kao savjetodavna tijela Vlade.

Javni pravobranitelj

Javni pravobranitelj [http://www.ochrance.cz/](http://www.ochrance.cz)

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111
Telefaks: +420 542 542 112

E-pošta: podatelna@ochrance.cz

Javni pravobranitelj autonomno je, neovisno i nepristrano državno tijelo koje nije dio javne uprave te stoga nije javno tijelo. On štiti osobe od postupanja javnih tijela i drugih institucija koje obavljaju poslove državne uprave, ako je takvo postupanje:

- nezakonito,
- zakonito, ali na neki drugi način manjkavo ili nepravilno, te stoga nije u skladu s načelima demokratske vladavine prava i načelima dobrog upravljanja,
- ako ta tijela ne djeluju.

Pravobranitelj je ovlašten za rješavanje pritužbi u pogledu aktivnosti:

- ministarstava i drugih upravnih tijela nadležnih za cijelu Češku te njihovih podređenih upravnih tijela,
- tijela područne samouprave (tj. općina i regija), ali samo kad obavljaju radnje državne uprave, a ne kad izvršavaju svoje ovlasti (samouprava),
- Češke narodne banke, ako djeluje kao upravno tijelo,
- Vijeća za radijsko i televizijsko emitiranje,
- Policije Češke Republike, osim u slučaju istraga koje se odnose na kaznene postupke,
- Vojske Češke Republike i Straže Praškog dvorca,
- Službe za zatvorski sustav Češke Republike,
- ustanova u kojima se osobe nalaze u pritvoru, zatvoru, štíćenom ili institucionalnom obrazovanju te štíćenom boravku,
- društava za zdravstveno osiguranje,
- tijela suda i ureda javnog tužitelja u izvršavanju državne uprave (posebno u pogledu kašnjenja postupka, neaktivnosti sudova i neprimjerenog postupanja sudaca), ali ne i u pogledu samih odluka suda ili tužitelja.

Od 2006. javni pravobranitelj nadzire i zaštitu prava osoba čija je sloboda ograničena.

Javni pravobranitelj nema pravo intervenirati u odnose ili sporove u području privatnog prava (uključujući sporove između zaposlenika i poslodavaca, čak i ako je poslodavac državno tijelo), a jedina su iznimka pritužbe u pogledu diskriminacijskog ponašanja; u tim slučajevima pravobranitelj može intervenirati i u području privatnog prava.

Pravobranitelj može provoditi neovisne istrage, ali ne može djelovati umjesto tijela državne uprave i ne može poništiti ili promijeniti njihove odluke. Međutim, ako utvrdi bilo kakvu nepravilnost, može zatražiti da je tijela ili institucije isprave.

Ako tijelo državne uprave ili ustanova u kojoj se nalaze osobe čija je sloboda ograničena ne ispuni svoju obvezu suradnje s pravobraniteljem ili, nakon što je utvrđena nepravilnost, ne poduzme odgovarajuće korektivne mjere, pravobranitelj može o tome obavijestiti javnost.

Objava je sankcija koja je pravobranitelju dostupna u skladu sa zakonom. U tom slučaju pravobranitelj može objaviti i imena i prezimena konkretnih osoba koje djeluju u ime tijela koje je počinilo nepravilnost.

Pritužbu javnom pravobranitelju mora podnijeti osoba koja traži zaštitu svojih prava ili njezin pravni zastupnik. Ako se pritužba podnosi u ime druge osobe, to se mora dokazati pisanom punomoći ili drugim dokumentom u kojem se navodi opseg ovlaštenja.

Pritužba uvijek mora sadržavati sljedeće:

- ime, prezime, adresu i broj telefona podnositelja pritužbe; ako je riječ o pravnoj osobi, naziv, sjedište i osobu koja ovlaštena djelovati u njezino ime,
- opis relevantnih okolnosti predmeta, uključujući informaciju je li predmet upućen i drugom tijelu te s kojim ishodom,
- informaciju o tijelu, ili više njih, protiv kojeg je pritužba upućena,
- dokaz da je podnositelj pritužbe neuspješno zatražio od tijela na koje se pritužba odnosi da ispravi nepravilnost,
- ako je u tom predmetu donesena bilo kakva odluka, podnositelj pritužbe mora dostaviti primjerak te odluke
- te primjerke dokumenata koji se odnose na taj predmet i sadržavaju važne informacije.

Trajanje istraga i rješavanja pritužbi promjenjivo je i uvijek će ovisiti o okolnostima i složenosti predmeta. Iako za pravobranitelja zakonom nisu propisani nikakvi rokovi, on će nastojati riješiti sve pritužbe, koliko god je to moguće, u najkraćem mogućem roku.

Ne postoji pravno sredstvo (žalba) u pogledu načina na koji je pravobranitelj postupio na temelju pritužbe ili njezina ishoda.

Pritužba se može podnijeti:

u pisanom obliku – po mogućnosti na ispisanom [obrascu pritužbe](#) poslanom poštom na adresu: Veřejný ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno. Moguće je i poslati osobno pismo;

elektroničkom poštom (čak i bez elektroničkog potpisa) poslanom na adresu podatelna@ochrance.cz uz opis biti problema ili, još bolje, ispunjavanjem [obrasca pritužbe](#) i njegovim slanjem elektroničkom poštom;

okvirom za podatke – identifikacijska je oznaka Ureda javnog pravobranitelja „jz5adky“. Podatkovna poruka može sadržavati ispunjeni obrazac pritužbe ili osobno pismo koje sadržava važne informacije o problemu;

upotrebom interaktivnog [internetskog obrasca](#) službe za elektroničko podnošenje prijave kojim se jamči da prijava sadržava sve potrebne pojedinosti;

osobnom dostavom uredu za podnošenje prijave pri Uredu javnog pravobranitelja (Údolní 39, Brno), svakog radnog dana od 8.00 do 16.00 sati. Tim je putem moguće dostaviti pritužbu s priložima ne samo u pisanom obliku (na papiru), nego i na prijenosniku podataka;

podnošenjem osobne prijave u izvješću – radnim danom od 8.00 do 16.00 sati moguće je doći osobno u Odjel za zaprimanje pritužbi u zgradi Ureda javnog pravobranitelja, gdje će pritužbu razmotriti i zabilježiti odvjetnik Ureda.

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Javni pravobranitelj i pritužbe djece

U Češkoj ne postoji pravobranitelj za djecu; međutim, javni pravobranitelj trenutačno rješava pritužbe koje su podnijela djeca u pogledu zaštite njihovih prava i interesa.

Javni pravobranitelj <http://deti.ochrance.cz/>

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 888
Telefaks: +420 542 542 112

E-pošta: deti@ochrance.cz

Djeca se javnom pravobranitelju mogu obratiti na nekoliko načina, i to **običnim pismom** poslanim ili osobno dostavljenim na adresu Veřejná ochránkyně práv, Údolní 39, 602 00 Brno, ili **upotrebom** [interaktivnog obrasca](#) ispunjenog u skladu s uputama, **elektroničkom poštom** poslanom na deti@ochrance.cz ili **osobno** na adresi javnog pravobranitelja, gdje dijete može razgovarati o problemu s odvjetnikom Ureda pučkog pravobranitelja, koji će ga i zabilježiti.

U pritužbi bi posebno trebalo navesti sljedeće:

- na koga se ili što dijete žali (uključujući barem naziv tijela ili druge institucije ili ime osobe s kojom je dijete bilo u kontaktu),
- ime, prezime, datum rođenja i boravište djeteta,
- opis problema,
- podatke za kontakt, tj. broj telefona, adresu elektroničke pošte i poštansku adresu.

Pravobranitelj **može pomoći** djetetu, na primjer:

- ako je socijalni radnik počinio povredu pravila struke,
- ako sudski postupak predugo traje,
- ako se sudac ponaša neprimjereno,
- ako dijete doživljava zlostavljanje u školi,
- ako dijete nije primljeno u školu,
- u slučaju neuobičajeno strogog režima, zlostavljanja itd. u dječjem domu,
- ako roditelji djeteta nisu primili socijalnu naknadu,
- ako su tijela netočno izračunala mirovinu djetetovih djeda i bake,
- ako tijelo nadležno za stanovanje ne riješi loše stanje (građevinsko i tehničko) zgrade, ili ako susjed gradi objekt bez dozvole,
- ako tijela ne riješe problem odlagališta otpada na zabranjenoj lokaciji,
- ako se nije postupilo na temelju pritužbe u pogledu neispravnog proizvoda.

Međutim, javni pravobranitelj ne može, na primjer:

- promijeniti odluku suda,
- umiješati se u istragu Policije Češke Republike (u tom pogledu određene ovlasti ima državni odvjetnik koji nadgleda aktivnosti policije),
- intervenirati u sporove između osoba (npr. sporovi između susjeda o zemljištu, sporovi između roditelja ili drugih članova obitelji itd.); ti se predmeti moraju uputiti sudu.

Institucije koje pružaju pomoć žrtvama diskriminacije

Javni pravobranitelj

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111
Telefaks: +420 542 542 112

E-pošta: [✉ podatelna@ochrance.cz](mailto:podatelna@ochrance.cz)

Na temelju Zakona o javnom pravobranitelju pravobranitelj žrtvama diskriminacije pruža **metodološku pomoć**:

- pravobranitelj ocjenjuje može li se predmetno postupanje doista smatrati diskriminacijom u skladu sa Zakonom o suzbijanju diskriminacije,
- savjetuje žrtve diskriminacije o tome kako postupiti, kome se obratiti i kako ispuniti prijedlog za pokretanje postupka za utvrđivanje diskriminacije.

Pri podnošenju zahtjeva pravobranitelju da istraži diskriminaciju podnositelj zahtjeva mora što točnije utvrditi navodno diskriminacijsko ponašanje te zahtjevu priložiti sve dokaze kojima se može dokazati diskriminacija.

Ured za zaštitu osobnih podataka

Ured za zaštitu osobnih podataka [✉ https://www.uoou.cz/](https://www.uoou.cz/)

Pplk. Sochora 27
170 00 Prag 7

Telefon: +420 234 665 111
Telefaks: +420 234 665 444

E-pošta: posta@uouu.cz

Ured za zaštitu osobnih podataka neovisno je tijelo koje:

- nadgleda poštovanje zakonskih obveza u obradi osobnih podataka,
- vodi registar odobrenih slučajeva obrade podataka,
- zaprima pritužbe građana o povredama zakona,
- pruža savjetovanje o zaštiti osobnih podataka.

Aktivnosti Ureda utvrđene su Zakonom br. 101/2000 o zaštiti osobnih podataka i izmjeni određenih zakona, kako je izmijenjen.

Predmet Zakona o zaštiti osobnih podataka jest pravo građanina, kako je zajamčeno Poveljom o temeljnim pravima i slobodama, na zaštitu od **neovlaštenog miješanja u njegov privatni i osobni život i neovlaštenog prikupljanja, objave ili druge zlouporabe osobnih podataka.**

Pravo na podnošenje podneska Uredu ima svatko tko otkrije ili ima opravdanu sumnju da se njegovi osobni podaci obrađuju na način kojim se krši pravo na zaštitu njegova privatnog i osobnog života te suprotno Zakonu o zaštiti osobnih podataka, na primjer ako su podaci koji se obrađuju netočni ili je opseg obrađenih podataka veći nego što je potrebno za svrhu za koju su ti podaci zatraženi.

Podnesak kojim se ukazuje na sumnju na povredu Zakona o zaštiti osobnih podataka trebao bi uključivati sljedeće:

- identifikacijske podatke o osobi za koju se sumnja da je počinila povredu Zakona o zaštiti osobnih podataka,
- opis aktivnosti koja uključuje obradu osobnih podataka kojom je počinjena povreda Zakona o zaštiti osobnih podataka,
- osobne podatke (ili barem njihove kategorije) koji su obrađeni na način da se njima krši Zakon o zaštiti osobnih podataka,
- dokumente ili druge materijale (ili njihove preslike) kojima se dokumentira odnos između podnositelja prijave (podnositelja pritužbe) i osobe koja je pogrešno obradila njegove osobne podatke,
- dokumente ili druge materijale (ili njihove preslike) na temelju kojih se može utvrditi povreda Zakona o zaštiti osobnih podataka,
- upućivanja na raspoložive izvore koji mogu posvjedočiti opisane činjenice,
- podatke za kontakt podnositelja prijave (podnositelja pritužbe).

Pritužba se Uredu može podnijeti i anonimno ili se može poslati elektroničkim putem.

Osoba koja podnosi pritužbu nije stranka u potencijalnom upravnom postupku, ali može biti saslušana kao svjedok.

Ostala specijalizirana tijela

Glavno tijelo kojem se fizičke osobe mogu obratiti u slučaju povrede temeljnih ljudskih prava javni je pravobranitelj. Drugi su subjekti u tom području, na primjer:

Uprava za izbjeglice Ministarstva unutarnjih poslova

<http://www.suz.cz/>

Lhotecká 7
143 01 Prag 12

Telefon: +420 974 827 118
Telefaks: +420 974 827 280

E-pošta: podatelna@suz.cz

Uprava za izbjeglice ustrojstvena je jedinica države, podređena zamjeniku ministra unutarnjih poslova zaduženom za javni red i sigurnost. Surađuje s vladinim i međunarodnim institucijama, tijelima lokalne vlasti i nevladinim organizacijama. Upravlja i objektima za zadržavanje stranih državljana, a od 2009. upravlja mrežom centara za pružanje potpore integraciji stranih državljana u glavnim gradovima regija.

Češka u okviru Uprave za izbjeglice osigurava smještaj i druge usluge tražiteljima azila, izbjeglicama i zadržanim strancima u

skladu sa Zakonom br. 326/1999 o boravku stranih državljana u Češkoj Republici i Zakonom br. 325/1999 o azilu. Cilj je Uprave za izbjeglice tim osobama ponuditi odgovarajuće i dostojanstvene uvjete.

Nacionalno vijeće osoba s invaliditetom Češke Republike

Partyzánská 7
170 00 Prag 7 – Holešovice
Telefon: 266 753 421
E-pošta: nrzpcr@nrzp.cz

Od 11. prosinca 2014. Nacionalno vijeće osoba s invaliditetom registrirano je nacionalno udruženje koje zastupa interese osoba s invaliditetom u odnosima s državnim i javnim institucijama. Uloga je Nacionalnog vijeća pridonijeti integraciji osoba s invaliditetom u društvo te dosljedno braniti njihova ljudska prava. Ono je glavno savjetodavno tijelo Vladina odbora za osobe s invaliditetom.

Njegovi prioriteti obuhvaćaju i sljedeće:

- koordinaciju organizacija za osobe s invaliditetom u pitanjima od zajedničkog interesa,
- informiranje javnosti o pitanju invaliditeta,
- praćenje predmeta koji se odnose na diskriminaciju osoba s invaliditetom,
- provedbu projekata za poboljšanje života s invaliditetom,
- planiranje u pogledu pružanja jednakih mogućnosti za osobe s invaliditetom na regionalnoj razini,
- upravljanje nacionalnom mrežom centara za stručno socijalno savjetovanje,
- objavljivanje publikacija, časopisa i informativnih materijala.

Ostalo

U Češkoj postoji niz neprofitnih organizacija koje se bave pitanjima ljudskih prava i pomažu osobama kad su ta prava povrijeđena.

Centar za integraciju stranaca

<http://www.cicpraha.org/>

Pernerova 32/10, 186 00, Praha 8
E-pošta: info@cicpraha.org

Centar za integraciju stranaca udruženje je građana osnovano 2003. kako bi se stranim državljanima pomoglo u integraciji u češko društvo.

Usredotočen je na pružanje ambulantnih i terenskih socijalnih usluga i obrazovnih programa u institucijama i izvan njih strancima s dugotrajnim ili stalnim boravištem u Češkoj. Centar za integraciju stranaca ima podružnice u svim češkim regijama, ali najviše je usredotočen na Prag i Središnju Češku. Organizacija je registrirana za obavljanje socijalnih usluga na temelju Zakona o socijalnim uslugama te akreditirana na temelju Zakona o dobrovoljnim uslugama.

Glavne aktivnosti organizacije uključuju sljedeće:

- pružanje socijalnog savjetovanja imigrantima, stranim državljanima sa stalnim i dugotrajnim boravištem te korisnicima međunarodne/supsidijarne zaštite,
- pružanje savjetovanja o zapošljavanju te razvoj programa i aktivnosti za imigrante usmjerenih na njihov ulazak na tržište rada,
- organizaciju tečajeva češkog jezika s niskim pragom za upis (otvoreni tečajevi) i drugih specijaliziranih tečajeva češkog jezika za strance, uključujući razvoj novih i naprednih metoda podučavanja,
- organizaciju ostalih obrazovnih aktivnosti (obrazovanje učitelja češkog i stranih jezika, podučavanje stranih jezika, dodatno osposobljavanje pedagoga, poduke, tečajevi rada na računalu itd.),
- program za volontere – mentoriranje u obliku individualne suradnje između klijenta i volontera, kao i organizacija slobodnog vremena i društvenih aktivnosti, sastanaka, rasprava, tematskih večeri itd.),
- aktivnosti informiranja – seminari, informativni materijali.

Cilj je svih programa omogućiti imigrantima u Češkoj da vode neovisan i dostojanstven život u Češkoj, a da se pritom osigura da osvijeste i poštuju lokalne zakone i standarde postupanja i ponašanja koji su karakteristični za odnose među ljudima te da se promiče razumijevanje, potpora i poštovanje individualnosti svakog migranta u društvu primatelju.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 16/09/2020

Temeljna prava - Estonija

Izvorna jezična inačica ove stranice [et](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nacionalni sudovi

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Pravobranitelj

Posebna tijela za zaštitu ljudskih prava

Ostalo

Nacionalni sudovi

Provincijski sudovi, upravni sudovi, okružni sudovi i Vrhovni sud

Adrese:

[Provincijski sud u Harjuu, Liivalaia 24, 15034 Tallinn, Estonija](#)

[Provincijski sud u Viruu, Kooli 2a, 41598 Jõhvi, Estonija](#)

[Provincijski sud u Tartuu, Kalevi 1, 51010 Tartu, Estonija](#)

[Provincijski sud u Pärnuu, Kuninga 22, 80099 Pärnu, Estonija](#)

[Upravni sud u Tallinnu, Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn, Estonija](#)

[Upravni sud u Tartuu, Kalevi 1, 51010 Tartu, Estonija](#)

[Okružni sud u Tallinnu, Pärnu mnt 7, 15084 Tallinn, Estonija](#)

[Okružni sud u Tartuu, Kalevi 1, 50050 Tartu, Estonija](#)

[Vrhovni sud, Lossi 17, 50093 Tartu, Estonija](#)

Navedene institucije rješavaju pravne sporove. Postoje četiri provincijska suda: Provincijski sud u Harjuu, Provincijski sud u Viruu, Provincijski sud u Tartuu i Provincijski sud u Pärnuu. Postoje dva upravna suda, a nalaze se u Tallinnu i Tartuu. U drugoj fazi (fazi žalbe), upravne komore okružnih sudova u Tallinnu i Tartuu preispituju presude koje je donio upravni sud. Na najvišoj razini preispitivanje presuda vrši Upravna komora Vrhovnog suda.

Ako neka osoba smatra da je osoba u javnom pravu (kao što je državna ili lokalna vlast) prekršila njezina prava ili ograničila njezine slobode nekim upravnim aktom ili postupkom, on može izložiti predmet pred upravnim sudom. Sporovi koji se odnose na reformu vlasništva ili zemljišne reforme, javne usluge, poreznu upravu, državljanstvo i migracijska pitanja, kao i javnu nabavu, državnu imovinu, izgradnju i planiranje te odgovornost države vode se na okružnim sudovima.

Okružni sud koji zaprima tužbu provjerava ispunjavaju li tužba ili prigovor pravne zahtjeve, jesu li im priloženi svi prilozi navedeni u tužbi, spadaju li u nadležnost okružnog suda i je li državna pristojba plaćena. Ako bilo što od navedenog nedostaje, sud daje osobi koja je uložila žalbu ili prigovor do 15 dana za ispravljanje nedostatka. Ako osoba koja ulaže tužbu ili prigovor ne ispravi nedostatke u navedenom roku, okružni sud vraća tužbu ili prigovor s napomenom. Ako tužba ili prigovor ispunjavaju zahtjeve, sud prihvaća predmet, a **prethodni postupak** počinje se provoditi tijekom kojega sud priprema predmet na način da ga je moguće riješiti bez prekida na jednome zasjedanju. Kada prethodni postupak završi, sud šalje poziv stranama uključenima u predmet obavještavajući ih o vremenu i mjestu na kojemu će sud ispitati predmet.

Predmeti koji uključuju povrede prava prema građanskom pravu, kao što su ugovorni sporovi, obiteljski predmeti, sporovi koji se odnose na nasljedno pravo i imovinsko pravo, pitanja koja se tiču djelatnosti i upravljanja poduzećima i neprofitnim organizacijama,

kao i sporovi povezani s intelektualnim vlasništvom te stečajni predmeti i pitanja koja se odnose na radno pravo mogu se iznijeti pred provincijski sud. Ovo je samo kratak popis predmeta koje rješavaju provincijski sudovi u skladu sa [Zakonikom o građanskom postupku](#).

Osobe koje žele pokrenuti predmet na građanskom sudu kako bi zaštitile vlastita prava (ili prava drugih) moraju podnijeti prijavu sudu. Prijava čini građansku tužbeni zahtjev pokrenut na građanskom sudu. Prijava podnesena sudu mora navoditi protiv koga se pokreće predmet, što se potražuje, zašto (tj. na kojoj pravnoj osnovi) i koji dokazi postoje koji idu u prilog tužbenom zahtjevu.

Kada sud zaprimi prijavu on provjerava zadovoljava li ona zahtjeve i je li plaćena državna pristojba. Ako prijava nije potpuna, sud određuje rok do kojega je potrebno ispraviti sve nedostatke. Ako se nedostaci ne isprave do navedenog roka, sud zaključuje postupak. Ako prijava ispunjava zahtjeve sud je šalje suprotnoj strani da odgovori na nju. Sud donosi odluku u razumnom vremenskom roku slanjem obavijesti o prihvaćanju ili odbijanju predmeta.

Ako ste žrtva kaznenog djela, možete [prijaviti zločin](#) usmenim ili pismenim putem istražnom tijelu, obično [policiji](#) ili [Uredu tužitelja](#).

[Prijava kaznenog djela](#) mora sadržavati vaše osobne i kontaktne podatke, opis kaznenog djela, datum i potpis. Nije potreban poseban obrazac, ali policija vam svejedno može dati obrazac za prijavu. Obrazac koji se šalje Uredu tužitelja također je dostupan na [web-mjestu Ureda](#).

Prijava kaznenog djela koju predate, bilo usmeno ili telefonom se registrira, a prijave kaznenih djela podnesene telefonskim putem mogu se i snimiti.

Najkasnije deset dana nakon zaprimanja prijave kaznenog djela, policija ili Ured tužitelja dužni su vas obavijestiti jesu li odbili pokrenuti kazneni postupak. Ovaj rok može biti produljen za deset dana ako su potrebne dodatne informacije od osobe koja podnosi prijavu kaznenog djela kako bi se odlučilo je li potrebno pokrenuti kazneni postupak. Osobu koja podnosi prijavu kaznenog djela obavješćuje se o tome da je rok za odgovor produljen i o razlozima produljenja.

Po završetku istrage policija priprema spis i šalje ga Uredu tužitelja koji:

- šalje spis na znanje navodnom počinitelju kaznenog djela i žrtvi (na zahtjev, vidi odjeljak 224. stavak 2. Zakonika o kaznenom postupku) ako smatra da je istraga završena, a zatim sastavlja optužnicu i šalje je sudu,
- zahtijeva od policije da provede dodatnu istragu ili
- zatvara postupak.

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

U Estoniji trenutno ne postoji nacionalno tijelo ili neka druga organizacija koja se prijavila za akreditaciju kao nacionalna organizacija za zaštitu ljudskih prava.

Pravobranitelj

Tu ulogu izvršava državni odvjetnik

[Državni odvjetnik](#): *Kohtu 8, 15193 Tallinn, Estonija*

Državni odvjetnik u svojstvu pravobranitelja nadzire aktivnosti nadležnih tijela koja obavljaju javne dužnosti i provjerava poštuju li državna tijela temeljna prava i slobode ljudi te dobru upravnu praksu. Državni odvjetnik nadzire:

- aktivnosti državnih tijela,
- aktivnosti tijela lokalne vlasti,
- aktivnosti tijela pravnih osoba u javnome pravu i fizičkih osoba koje obavljaju javne dužnosti.

Svatko ima pravo podnijeti zahtjev državnom odvjetniku za provjeru aktivnosti tijela koja obavljaju javne dužnosti.

Ako državni odvjetnik utvrdi da su aktivnosti tijela koje obavlja javne funkcije nezakonite, on šalje mišljenje tom tijelu u kojemu navodi radi čega je prekršilo zakon i, prema potrebi, preporučuje mu da poštuje zakonitu i dobru upravnu praksu ili joj predlaže kako ispraviti povredu. U oba slučaja, prije donošenja mišljenja, on ocjenjuje je li se to tijelo pridržavalo zakona i je li komunikacija s određenom osobom bila u skladu s dobrom upravnom praksom. U svojem mišljenju državni odvjetnik može kritizirati, izraziti svoje mišljenje ili dati ciljane preporuke za ispravljanje povrede.

Državni odvjetnik

[📄 Državni odvjetnik: Kohtu 8, 15193 Tallinn, Estonija](#)

Svatko ima pravo podnijeti zahtjev državnom odvjetniku kako bi provjerila jesu li određeni zakon ili drugi propis usklađeni s Ustavom i drugim zakonima. Državni odvjetnik provjerava jesu li zakonski propisi koji su donijeli zakonodavna ili izvršna vlast i tijela lokalne vlasti usklađeni s Ustavom i s drugim zakonima.

Državni odvjetnik provjerava:

- jesu li zakoni usklađeni s Ustavom,
- jesu li uredbe Vlade Republike usklađene s Ustavom i drugim zakonskim propisima,
- jesu li ministarske uredbe usklađene s Ustavom i drugim zakonskim propisima,
- jesu li uredbe vijeća lokalne vlasti te općinskih i gradskih vlasti usklađene s Ustavom i drugim zakonskim propisima,
- zakonitost zakonodavnih akata koje su donijele pravne osobe u javnome pravu.

Ako državni odvjetnik utvrdi da je zakonodavni akt neustavan ili da nije usklađen s drugim zakonskim propisima:

- može **dati prijedlog** tijelu koje je donijelo zakon da ga uskladi s Ustavom i drugim zakonima.
Tijelo koje je donijelo zakonodavni akt obvezno je dostaviti svoje mišljenje državnom odvjetniku u roku od 20 dana. Ako se prijedlog zanemari, državni odvjetnik podnosi zahtjev Vrhovnom sudu za proglašavanje zakonodavnog akta neustavnim ili nevažećim.
- može dostaviti **memorandum** tijelu koje je donijelo zakonodavni akt kojim se od njega traži da uskladi zakon s Ustavom i drugim zakonima, u kojem se određuje rok za uklanjanje neusklađenosti.
Ako se preporuke iznesene u memorandumu zanemare, državni odvjetnik može dostaviti prijedlog tijelu koje je donijelo zakonodavni akt. Ako to tijelo prijedlog zanemari, državni odvjetnik podnosi zahtjev Vrhovnom sudu da proglasi zakonodavni akt neustavnim ili nevažećim.
- može podnijeti **izvješće** Vrhovnom sudu usmjeravajući njegovu pozornost na poteškoće u zakonodavstvu.

Posebna tijela za zaštitu ljudskih prava

Ombudsperson for rights of the child

[📄 Državni odvjetnik: Kohtu 8, 15193 Tallinn, Estonija](#)

Ulogu pravobranitelja za djecu obavlja državni odvjetnik. Dužnosti savjetnika na Odjelu za dječja prava sastoje se uglavnom od:

- rješavanja zahtjeva koji se odnose na dječja prava u predmetima koji uključuju ocjenu ustavnosti i pravobranitelja,
- pripreme i provedbe inspekcijskih posjeta ustanovama za dječju skrb,
- pripreme zahtjeva i mišljenja u predmetima ocjene ustavnosti,
- podučavanja o ljudskim pravima djece i podizanja svijesti o Konvenciji UN-a o pravima djeteta, uz podizanje svijesti i pružanje obuke o pravima djece,
- provedbe anketa i istraživanja o pitanjima koja se odnose na promicanje i zaštitu prava djece,
- uspostave suradnje između dječjih udruženja i udruženja mladih, građanskih udruga, nevladinih udruga, strukovnih udruga, znanstvenih ustanova te državnih vlasti.

U pogledu ostalih dužnosti primjenjivo je ono što je opisano za državnog odvjetnika.

Tijelo odgovorno za osiguravanje jednakih mogućnosti

Državni odvjetnik, povjerenik za ravnopravnost spolova i jednako postupanje

Adrese:

[📄 Državni odvjetnik, Kohtu 8, 15193 Tallinn, Estonija](#)

[📄 Povjerenik za ravnopravnost spolova i jednako postupanje, Gonsiori 29, 15027 Tallinn, Estonija](#)

Državni odvjetnik nadzire temeljno pravo na jednako postupanje u skladu s uobičajenim postupcima. Povjerenik za ravnopravnost spolova i jednako postupanje neovisan je dužnosnik koji djeluje na temelju Zakona o ravnopravnosti spolova i Zakona o jednakom postupanju. Uloga povjerenika jest nadzirati usklađenost sa zahtjevima iz oba zakona. Povjerenik savjetuje i pomaže osobama u sporovima koji se odnose na diskriminaciju te donosi stručna mišljenja o slučajevima diskriminacije.

Povjerenik za ravnopravnost spolova i jednako postupanje:

- zaprima zahtjeve od pojedinaca i donosi mišljenja o slučajevima diskriminacije,
- analizira utjecaj zakonodavstva na položaj žena i muškaraca te pripadnika manjinskih skupina u društvu,
- predlaže Vladi Republike i državnim tijelima te lokalnim vlastima i tijelima lokalnih vlasti izmjene zakona,
- pruža savjete i informacije Vladi Republike, tijelima državne i lokalne vlasti o pitanjima koja se odnose na provedbu Zakona o ravnopravnosti spolova i Zakona o jednakom postupanju,
- donosi mjere za promicanje ravnopravnosti spolova i jednako postupanje prema ženama i muškarcima.

Povjerenik daje mišljenja žrtvama diskriminacije i osobama koje imaju opravdani interes za nadzor usklađenosti sa zahtjevima koji se odnose na jednako postupanje. Svrha tih mišljenja jest dati ocjenu koja, povezano sa Zakonom o ravnopravnosti spolova, Zakonom o jednakom postupanju, međunarodnim sporazumima koji su obvezujući za Republiku Estoniju i drugim propisima, omogućuje da se izvrši procjena je li načelo jednakog postupanja povrijeđeno u pravnom odnosu o kojemu je riječ.

Kako biste dobili mišljenje, potrebno je podnijeti zahtjev Povjereniku koji sadržava opis činjenica koje upućuju na slučaj diskriminacije. Kako bi donio mišljenje, Povjerenik ima pravo zatražiti informacije od svih osoba koje mogu imati potrebne informacije kako bi utvrdio činjenice koje se odnose na slučaj diskriminacije, te zatražiti pisana objašnjenja u vezi s činjenicama o navodnoj diskriminaciji te dostavu dokumenata ili njihovih preslika u vremenskom roku koji odredi Povjerenik.

Tijelo za zaštitu podataka

[Inspektorat za zaštitu podataka](#), Väike-Ameerika 19, 10129 Tallinn, Estonija

Inspektorat za zaštitu podataka brani sljedeća ustavna prava:

- pravo dobivanja informacija o radu državnih tijela,
- pravo poštovanja privatnog i obiteljskog života u uporabi osobnih podataka,
- pravo ljudi na pristup vlastitim podacima.

Tužbu na postupak ili nečinjenje neke osobe moguće je podnijeti ako osoba (npr. osoba koja obrađuje osobne podatke ili ona koja ima informacije) koja je povrijedila vaša prava nije reagirala na vaš pokušaj/pokušaje da ih kontaktirate. Inspektorat obrađuje tužbu u roku od 30 dana od njezina podnošenja. Rok za razmatranje tužbe moguće je produljiti na najviše 60 dana. Tužitelja je potrebno o tome obavijestiti pisanim putem.

Ostala specijalizirana tijela

Ne postoje druge specijalizirane ustanove.

Ostalo

Estonska odvjetnička komora

[Estonska odvjetnička komora](#), Rävåla pst 3, 10143 Tallinn, Estonija

Estonska odvjetnička komora udruženje je estonskih odvjetnika, čija je glavna djelatnost pružanje usluga pravnog savjetovanja građanima. Estonska odvjetnička komora strukovna je udruga odvjetnika osnovana **14. lipnja 1919.** koja djeluje prema načelima uprave lokalne vlasti i uređuje pružanje pravnih usluga u privatnom i javnom interesu. Aktivnosti estonske odvjetničke komore uključuju organiziranje stručnog usavršavanja odvjetnika, odnose s pravnicima, državnim vlastima i brojnim domaćim i stranim organizacijama te aktivno sudjelovanje u sastavljanju propisa. Komora također organizira rad u funkciji javno-privatnog prava – pružanje obrane i zastupanje u građanskim i upravnim predmetima uz pristojbu koju plaća država.

U načelu, potrebno je podnijeti [zahtjev](#) za dobivanje državne pravne pomoći. Zahtjevi za državnu pravnu pomoć obično se podnose sudu. Zahtjev za državnu pravnu pomoć prosljeđuje se istražnom tijelu ili Uredu tužitelja ako je osoba osumnjičenik u kaznenom predmetu u kojemu sudjelovanje odvjetnika nije obvezno.

Zahtjevi za državnu pravnu pomoć moraju se podnijeti na estonskom jeziku. Zahtjev je također moguće predati na engleskom jeziku ako je podnositelj zahtjeva za državnu pomoć fizička osoba s prebivalištem u drugoj državi članici Europske unije ili osoba koja je državljanin druge države članice Europske unije, ili pravna osoba čije je sjedište u drugoj državi članici EU-a.

Na zahtjev istražnog tijela, Ureda tužitelja ili suda, Estonska odvjetnička komora imenuje odvjetnika za pružanje državne pravne pomoći. Osobe u načelu nemaju pravo birati koji će im odvjetnik pružati državnu pravnu pomoć. Međutim, osoba ima pravo zatražiti pružanje državne pravne pomoći od određenog odvjetnika ako odvjetnik pristane na to pristane. U tom slučaju, ime odvjetnika koji je dao svoj pristanak potrebno je odmah navesti u zahtjevu za državnu pravnu pomoć.

U postupcima u kojima je sudjelovanje odvjetnika propisano zakonom, osoba ne treba poduzeti ništa da bi primila državnu pravnu pomoć (osim ako su sami angažirali odvjetnika) – službenik koji vodi postupak dužan je organizirati imenovanje odvjetnika za dotičnu osobu koja ne treba sama podnijeti zahtjev.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 03/08/2017

Temeljna prava - Irska

[Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava](#)

[Pravobranitelj](#)

[Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava](#)

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Irska komisija za ljudska prava i jednakost (The Irish Human Rights & Equality Commission)

Adresa:

Irish Human Rights Commission
4th Floor, Jervis House
Jervis Street
Dublin 1
Telefon: + 353 (0) 1 8589601
Telefaks: + 353 (0) 1 8589609
E-pošta: info@ihrec.ie

Irska komisija za ljudska prava i Tijelo za jednakost spojili su se 2013. godine u [Irsku komisiju za ljudska prava i jednakost \(IHREC\)](#). Irska komisija za ljudska prava i jednakost osnovana je kao nezavisno zakonsko tijelo. Njezin je cilj zaštititi i promicati ljudska prava i jednakost te potaknuti razvoj kulture poštovanja ljudskih prava, jednakosti i međukulturalnog razumijevanja u Irskoj.

Zadaće Komisije:

- zaštita i promicanje ljudskih prava i jednakosti,
- poticanje kulture poštovanja ljudskih prava, jednakosti i međukulturalnog razumijevanja u državi,
- promicanje razumijevanja i osviještenosti o važnosti ljudskih prava i jednakosti u državi,
- poticanje dobre prakse u međukulturalnim odnosima, promicanje tolerancije i prihvaćanja različitosti u državi i poštovanja slobode i dostojanstva svake osobe te
- rad na uklanjanju povreda ljudskih prava, diskriminacije i zabranjenih oblika ponašanja.

Komisija također može preispitati prikladnost i učinkovitost zakona i prakse u državi u vezi sa zaštitom ljudskih prava i jednakosti. Ona to može napraviti samoinicijativno ili na zahtjev ministra Vlade kako bi ispitala bilo koji zakonodavni prijedlog i izvijestila o stajalištima o mogućim učincima na ljudska prava ili jednakost. Komisija također može samoinicijativno ili na zahtjev Vlade dati preporuke Vladi koje ona smatra prikladnima u pogledu mjera koje ona smatra da bi trebalo poduzeti radi jačanja, zaštite i poštovanja ljudskih prava i jednakosti u Irskoj.

U pogledu pravnih pitanja funkcija Komisije jest rad na uklanjanju povreda ljudskih prava, diskriminacije i zabranjenih oblika ponašanja. IHREC također može zahtijevati privilegiju da nastupi pred Vrhovnim sudom ili Visokim sudom, ovisno o slučaju, kao *a micus curiae* u postupku pred tim sudom koji uključuje ili je povezan s ljudskim pravima ili pravima na jednakost te da nastupi kao

takav *amicus curiae* na temelju dodijeljenog odobrenja (takvo odobrenje svaki od navedenih sudova ovlašten je dodijeliti po vlastitom nahođenju).

IHREC također osobama pruža praktičnu pomoć, uključujući pravnu pomoć, u obrani njihovih prava ako ocijeni to prikladnim u skladu s člankom 40. U skladu s člankom 41. ili 19. Zakona iz 2003. godine IHREC može prema potrebi pokrenuti odgovarajući postupak. IHREC ima ovlast provoditi istrage na temelju članka 35. i u skladu s njime. Komisija također može pripremiti i objaviti na način na koji to smatra prikladnim izvješća, uključujući izvješća o bilo kakvom istraživanju koje je provela, naručila, kojemu je bila pokrovitelj ili pomogla izvesti.

IHREC nastoji omogućiti promjene te može sponzorirati, organizirati, naručiti ili pružiti financijsku ili drugu pomoć za aktivnosti istraživanja i izobrazbe. IHREC može osigurati ili pomoći u pružanju izobrazbe i osposobljavanja u području ljudskih prava i jednakosti. Samoinicijativno ili na zahtjev ministra IHREC može organizirati, sponzorirati ili naručiti te pružiti financijski ili drugi oblik pomoći za aktivnosti i projekte kojima se promiče integracija migranata i drugih manjina, jednakost (uključujući jednakost spolova) i poštovanje različitosti i kulturnih razlika. IHREC može provesti preispitivanje jednakosti te pripremiti akcijske planove ili pozvati druge da to učine kada je to potrebno.

Pravobranitelj za prava djeteta

Adresa:

Ombudsman for Children's Office
Millennium House
52-56 Great Strand Street
Dublin 1
Ireland

<http://www.oco.ie/>

E-pošta: ococomplaint@oco.ie

Funkcije: Ured pravobranitelja za djecu nezavisno je zakonsko tijelo osnovano 2004. godine radi promicanja i zaštite prava i dobrobiti djece i mladih do 18 godina starosti u Irskoj. To je institucija za ljudska prava u smislu Pariških načela Ujedinjenih naroda za nacionalne institucije za ljudska prava. Ured pravobranitelja za djecu u svom se radu vodi obvezama Irske u pogledu ljudskih prava, osobito onih utvrđenih u Konvenciji UN-a o pravima djeteta.

Ured pravobranitelja za djecu neovisan je u provođenju svojih funkcija te izravno odgovara irskom parlamentu (Oireachtas).

Funkcije Ureda pravobranitelja za djecu utvrđene su Zakonom o pravobranitelju za djecu (Ombudsman for Children Act) iz 2002. godine. Njegove glavne funkcije:

- osigurati neovisni, nepristrani i besplatni mehanizam za rješavanje pritužbi kako bi se ispitale pritužbe koje ulože djeca i mladi, ili odrasli u njihovo ime, u vezi s javnim tijelima, školskim ili zdravstvenim ustanovama,
- savjetovati ministre u Vladi o zakonima i politikama povezanim s djecom,
- poticati javna tijela da poboljšaju svoje prakse i postupke u interesu djece,
- naglasiti pitanja koja su važna za djecu i mlade i
- promicati osviještenost o pitanjima povezanim s pravima i dobrobiti djece te o načinima provedbe tih prava.

U pogledu funkcije Ureda povezane s rješavanjem pritužbi Zakonom iz 2002. godine utvrđuju se standardne osnove u vezi s nepravilnostima u postupcima institucija na temelju kojih se preispituju pritužbe i provode istrage. Prethodna ispitivanja ili istrage mogu se pokrenuti na temelju pritužbi koje je zaprimio Ured ili na inicijativu pravobranitelja za djecu.

Uzimajući u obzir da predmet svake istrage koju provodi pravobranitelj za djecu mora biti učinak nekog postupanja na dijete i da sama djeca mogu podnositi pritužbe Uredu, zakonom se utvrđuju posebne odredbe kojima se uzima u obzir ranjivost djece:

- obveza uvažavanja najboljih interesa djece,
- obveza uvažavanja želja djeteta.

Postupci: Nakon podnošenja pritužbe Uredu pravobranitelja za djecu, ispituje se je li pritužba prihvatljiva te zahtijeva li njezina priroda ubrzani postupak.

Ured pravobranitelja za djecu nastoji lokalno riješiti pritužbu u najranijoj mogućoj fazi te je obvezan najprije omogućiti javnom tijelu na koje se odnosi pritužba da samo riješi pritužbu.

Ako je pritužba prihvatljiva, slijedi faza prethodnog ispitivanja. Ako nakon okončanja prethodnog ispitivanja, Ured pravobranitelja za djecu procijeni da je istraga opravdana može nastaviti potpunu istragu pritužbe.

Dodatne informacije o postupku povodom pritužbi Ureda pravobranitelja za djecu dostupne su na: <http://www.oco.ie/complaints/faq.html>

Ishod: Po završetku istrage Ured pravobranitelja za djecu na osnovi svojih zaključaka daje preporuke predmetnom javnom tijelu, školskoj ili zdravstvenoj ustanovi. Te preporuke mogu se odnositi na poboljšanje položaja dotičnog djeteta ili djece i/ili donošenje većih sustavnih promjena u interesu djece.

Te preporuke nisu pravno obvezujuće. Međutim, jedna od zakonskih ovlasti Ureda pravobranitelja za djecu jest podnošenje posebnog izvješća parlamentu (Oireachtas) u slučaju da javno tijelo ne prihvati njegove preporuke.

Pravobranitelj

Adresa:

Office of the Ombudsman
18 Lower Leeson Street,
Dublin 2

<https://www.ombudsman.gov.ie/>

E-pošta: ombudsman@ombudsman.gov.ie

Telefon: +353(0)1 639 5600

Vrsta zahtjeva koji se rješavaju

Osoba može Pravobranitelju podnijeti pritužbu o:

- državnim tijelima,
- lokalnim tijelima,
- Upravi za zdravstvene usluge (Health Service Executive, HSE),
- agencijama, kao što su humanitarna i dobrovoljna tijela koja pružaju zdravstvene i socijalne usluge za račun Uprave za zdravstvene usluge,
- pošti, i
- svim tijelima koje obuhvaća Zakon o osobama s invaliditetom (Disability Act) iz 2005. godine u smislu tog zakona.

Postupak nakon podnošenja zahtjeva

Može se zahtijevati da predmetno javno tijelo podnese izvješće. Dokumentacija i evidencija mogu se po potrebi pregledati, a službenici ispitati. Ured pravobranitelja odlučuje o sljedećem:

- valjanosti vaše pritužbe i
- jeste li pretrpjeli štetu zbog postupka ili odluke javnog tijela.

U većini slučajeva pritužbe se rješavaju na neformalan način. Ured pravobranitelja može raspraviti problem izravno s javnim tijelom ili pregledati odgovarajuću dokumentaciju. U složenijim slučajevima možda će morati provesti detaljnu istragu. Također postoji interni žalbeni postupak dostupan za podnositelje pritužbe koji nisu zadovoljni s ishodom svoje pritužbe.

Mogući ishodi postupka

Ako Ured pravobranitelja ocijeni da ste pretrpjeli štetu kao posljedicu nepoštenog ili neprimjerenog postupanja javnog tijela, a javno tijelo nije poduzelo korake da to ispravi, on može preporučiti predmetnom tijelu da to učini. Ured pravobranitelja može zahtijevati od tijela, ako to smatra prikladnim, da učini sljedeće:

- preispita svoje postupanje,
- promijeni svoju odluku i/ili,
- da vam ponudi:
 - objašnjenje,
 - ispriku i/ili
 - financijsku naknadu štete.

Ako Ured pravobranitelja ocijeni da ne može prihvatiti vašu pritužbu, dužan vam je objasniti zašto je donio takvu odluku.

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Pravobranitelj za prava djeteta

Vidjeti prethodno navedene Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava.

Tijela za jednakost

Tijelo za jednakost (The Equality Authority)

Birchgrove House,
Roscrea,
Co. Tipperary,
Ireland
Telefon: +353 505 24126
Telefaks: +353 505 22388
E-pošta: info@equality.ie

Tijelo za jednakost poludržavno je tijelo osnovano radi rada na ukidanju nezakonite diskriminacije, promicanja jednakih mogućnosti i informiranja javnosti o zakonodavstvu o jednakosti i određenim drugim zakonima.

Zakonom o jednakosti u pitanjima zapošljavanja (Employment Equality Acts) iz 1998. godine i Zakonom o jednakom statusu (Equal Status Act) iz 2000. godine zabranjuje se diskriminacija pri zapošljavanju, strukovnom osposobljavanju, oglašavanju, kolektivnim ugovorima, pružanju robe i usluga te drugim mogućnostima kojima javnost općenito ima pristup na temelju devet različitih osnova, a to su:

- spol,
- bračno stanje,
- obiteljski status,
- dob,
- invaliditet,
- rasa,
- spolno opredjeljenje,
- vjersko uvjerenje, i
- pripadnost nomadskoj zajednici (Traveller Community).

Tijelo za jednakost interna je pravna služba koja može, prema vlastitoj ocjeni, ako je predmet od strateške važnosti, pružiti besplatnu pravnu pomoć onima koji podnose pritužbe zbog diskriminacije na temelju Zakona o jednakosti pri zapošljavanju iz 1998. godine i Zakona o jednakom statusu iz 2000. godine. Ona pruža takvu pomoć samo u malom broju predmeta prema kriterijima koje je utvrdio Upravni odbor Tijela za jednakost.

Sud za jednakost (The Equality Tribunal)

3 Clonmel Street
Dublin 2
Ireland
Telefon: +353 1 4774100
Telefaks: +353 1 4774141
E-pošta: info@equalitytribunal.ie
Internetska stranica: <http://www.equalitytribunal.ie/>

Sud za jednakost osnovan je na temelju Zakona o jednakosti pri zapošljavanju iz 1998. godine. Njime se pruža zakonski okvir u kojem Sud za jednakost provodi postupke mirenja i/ili istražuje tvrdnje o nezakonitoj diskriminaciji u skladu s odredbama Zakona. Od njegova osnutka došlo je do raznih zakonodavnih promjena i on sada ima isključivu nadležnost za postupke mirenja i istraživanje pritužbi u vezi s nezakonitom diskriminacijom na temelju sljedećih propisa:

- Zakona o jednakosti pri zapošljavanju 1998. – 2008.

- Zakona o jednakom statusu 2000. – 2008.
- Zakona o mirovinama (Pensions Acts) 1990. – 2008.

Istraga je neformalni sudski postupak koji provodi službenik Suda za jednakost koji će razmotriti podneske obiju strana prije zakazivanja zajedničke rasprave ili rasprava u postupku kako bi mogao donijeti odluku u predmetu. Istrage provode obučeni sudski službenici za jednakost koji imaju široke ovlasti ulaska u prostore i pribavljanja informacija koje im omogućuju provođenje istrage. Odluke su obvezujuće te se objavljuju.

Mirenje provodi obučeni službenik za postupke mirenja pri Sudu za jednakost koji će pomoći strankama u sporu da postignu obostrano prihvatljivu nagodbu. Nagodbe na temelju mirenja obvezujuće su i povjerljive.

Nadležnost Suda za jednakost širokog je raspona te obuhvaća pritužbe u vezi sa zapošljavanjem, uživanjem profesionalnih pogodnosti, primjerice mirovina i jednakog statusa, odnosno pristupa robi i pružanju usluga, uz dvije iznimke:

- pritužbe koje se odnose na registrirane klubove i licencirane objekte rješava regionalni sud u skladu sa Zakonom o jakim alkoholnim pićima (Intoxicating Liquor Act) iz 2003. godine.
- podnositelji pritužbi koje se odnose na diskriminaciju pri zapošljavanju na temelju spola pravnu zaštitu mogu zatražiti od okružnog suda.

Tijelo za zaštitu podataka

Ured povjerenika za zaštitu podataka (Office of the Data Protection Commissioner)

Canal House
Station Road
Portarlinton
Co. Laois
Ireland

<https://www.dataprotection.ie/>

Ured povjerenika za zaštitu podataka odgovoran je za zaštitu prava pojedinaca kako je predviđeno Zakonima o zaštiti podataka (Data Protection Acts) iz 1988. i 2003. godine te za provođenje obveze zaštite podataka za nadzornike podataka.

Pojedinci koji smatraju da su im povrijeđena prava mogu podnijeti pritužbu povjereniku koji će ispitati predmet i poduzeti sve potrebne korake za njegovo rješavanje. Pripadnici javnosti mogu pisati povjereniku za zaštitu podataka te predložiti pojedinosti o slučaju koji je doveo do pritužbe. Oni moraju jasno navesti organizaciju ili pojedinca na koje se žale. Također moraju navesti korake koje su poduzeli da organizacija riješi njihove probleme te kakav su odgovor dobili od nje. Također je potrebno dostaviti preslike korespondencije s organizacijom te dodatne dokaze. Ured povjerenika za zaštitu podataka zatim će podnijeti predmet organizaciji.

Ovisno o prirodi pritužbe povjerenik za zaštitu podataka mora prvo pokušati pronaći rješenje koje je prihvatljivo za sve stranke. Ako nije moguće postići sporazumno rješenje povjerenik za zaštitu podataka provest će punu istragu svih činjenica prije donošenja službene odluke. Po završetku istrage povjerenik će pisano obavijestiti predmetne stranke o svojoj odluci. U slučaju pritužbi na povredu Pravilnika o elektroničkim komunikacijama (SI 535 iz 2003.godine, kako je izmijenjena pravilnikom SI 526 iz 2008. godine) povjerenik može odlučiti pokrenuti sudski postupak protiv predmetne organizacije.

Ostala specijalizirana tijela

i. Odjel za borbu protiv trgovanja ljudima (Anti-Human Trafficking Unit)

Department of Justice & Equality
51 St. Stephen's Green.
Dublin 2.
Telefon: +353 1 6028202
E-pošta: AHTU@justice.ie

- **Prema potrebi odjel/tijelo unutar institucije koja prihvaća zahtjeve,**
Odjel za borbu protiv trgovanja ljudima prihvaća zahtjeve za informacije, kada je to prikladno, putem adrese e-pošte AHTU@justice.ie.
Informacije se također mogu dobiti na <http://www.blueblindfold.gov.ie/>

- **kratko objašnjenje vrste zahtjeva koje rješava institucija,**
Zahtjevi za informacije o trgovanju ljudima u Irskoj.

ii. **Žalbeni sud za izbjeglice (Refugee Appeals Tribunal)**

Refugee Appeals Tribunal,
6-7 Hanover Street East,
Dublin 2.

Funkcije: Žalbeni sud za izbjeglice neovisno je tijelo koje odlučuje o žalbama tražitelja azila protiv negativne preporuke koju je izdao povjerenik Ureda za zahtjeve izbjeglica u pogledu odobravanja statusa izbjeglice podnositelju zahtjeva. Žalbeni sud za izbjeglice također odlučuje o žalbama u pogledu odluka povjerenika Ureda za zahtjeve izbjeglica u skladu s Uredbom Dublin II.

Postupci: Ako želite podnijeti žalbu, trebate ispuniti obrazac za žalbu. Taj obrazac prilaže se dopisu povjerenika za zahtjeve izbjeglica u kojem vas se obavještava da vam je odbijen zahtjev za odobravanje statusa izbjeglice. Taj obrazac dostupan je za [pr euzimanje s internetske stranice suda](http://www.refappeal.ie/) <http://www.refappeal.ie/>.

Od dana izdavanja negativne preporuke povjerenika za zahtjeve izbjeglica imat ćete na raspolaganju određeni rok za podnošenje žalbe. Međutim, taj se rok razlikuje s obzirom na zaključke povjerenika za zahtjeve izbjeglica u vezi s vašim predmetom. Stoga možete imati petnaest, deset ili četiri radna dana za podnošenje žalbe. Točan broj dana koji su vam na raspolaganju za podnošenje žalbe saznat ćete u dopisu povjerenika za zahtjeve izbjeglica u kojem vas se obavještava da niste dobili preporuku za odobravanje statusa izbjeglice.

Nakon popunjavanja obrasca za žalbu trebate ga poslati na sljedeću adresu:

The Chairperson
Refugee Appeals Tribunal
6/7 Hanover Street East
Dublin 2
Telefaks: 00353 1 4748410

Pobrinite se da sačuvate potvrdu da ste poslali obrazac poštom ili faksom.

Ishod: Ako je vaša žalba ukinuta, to znači da vas je član suda preporučio za dodjeljivanje statusa izbjeglice. O tome ćete biti obaviješteni pismenim putem. Spis predmeta potom će se proslijediti Odjelu za ministarske odluke Ministarstva pravosuđa i jednakosti.

Ako je vaša žalba potvrđena, to znači da je član suda preporučio da vam se ne dodijeli status izbjeglice. O tome ćete biti obaviješteni pisanim putem. Spis predmeta potom će se proslijediti Odjelu za repatrijaciju Ministarstva pravosuđa i jednakosti.

iii. **Povjerenik za policiju (Garda Ombudsman)**

The Garda Síochána Ombudsman Commission
150 Abbey Street Upper,
Dublin 1
Ireland.
<https://www.gardaombudsman.ie/>

Kratko objašnjenje vrste zahtjeva koje rješava institucija:

Organizacija obrađuje pritužbe i prijave povezane s postupanjem članova irske policije (Garda Síochána). U pritužbama se najčešće nalaze navodi o zlouporabi vlasti, grubosti, napadima i zanemarivanju dužnosti.

Prijave se odnose na smrtne slučajeve ili ozbiljne ozljede.

Organizacija može prihvatiti pritužbe pripadnika javnosti (koji nisu aktivni pripadnici policije) putem javnog ureda osobno, elektroničkim putem, telefonom, e-poštom, u svakoj policijskoj postaji ili osobno članu Komisije. Organizacija također može prihvatiti prigovore povjerenika irske policije u vezi s bilo kojim pitanjem za koje on smatra da upućuje na to da postoji mogućnost da je postupanje pripadnika irske policije dovelo do smrti ili ozbiljne ozljede neke osobe. Komisija može pokrenuti istragu, a da nije dobila pritužbu, ako smatra da je to u javnom interesu.

Kratko objašnjenje postupka nakon podnošenja zahtjeva:

Nakon primitka pritužbe ona se ocjenjuje prihvatljivom ili neprihvatljivom u skladu sa zakonodavstvom. Ako je ocijenjena neprihvatljivom, ne pokreće se istraga.

Ako je ocijenjena prihvatljivom i ako je to prikladno, može se pokušati, uz pristanak podnositelja pritužbe i pripadnika irske policije, postići neformalno rješenje. U suprotnome može se istražiti moguća povreda Disciplinskog pravilnika irske policije (Garda Síochána) iz 2007. godine ili kaznenog prava. Zainteresirane strane imaju pravo na informacije o tijeku i rezultatima istrage.

Kratko objašnjenje mogućih ishoda postupka:

Pritužba se može ocijeniti kao neprihvatljiva.

Istraga se može zaključiti u bilo kojem trenutku ako, zbog informacije dobivene nakon utvrđivanja da je pritužba prihvatljiva, Komisija smatra da je pritužba neosnovana ili zlonamjerna, Komisija smatra da je pritužba podnesena znajući da je lažna ili obmanjujuća, ili s obzirom na sve okolnosti, Komisija smatra da daljnja istraga nije potrebna ili razumno izvediva.

Istraga može dovesti do uvođenja sankcija za pripadnike irske policije.

Istraga može dovesti do pokretanja disciplinskog postupka i uvođenja sankcija za pripadnike irske policije.

Spis predmeta može se poslati glavnom državnom tužitelju koji može izdati nalog o pokretanju kaznenog progona. U tom se slučaju može pokrenuti sudski postupak.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 18/03/2020

Temeljna prava - Grčka

Izvorna jezična inačica ove stranice [el](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

[Nacionalni sudovi](#)

[Pravobranitelj](#)

[Nacionalna tijela za zaštitu ljudskih prava](#)

Nacionalni sudovi

Grčka nema poseban nadležni sud kojem se treba obratiti u slučaju navodnog kršenja temeljnih prava. Ovisno o prirodi prekršaja ili kaznenog djela, pravna zaštita može se zatražiti od nacionalnog građanskog, kaznenog ili upravnog suda.

Kršenje temeljnih prava utvrđuje se na temelju nacionalnog materijalnog prava. Postupak koji se primjenjuje pri nadležnom (građanskom, kaznenom ili upravnom) sudu utvrđen je nacionalnim proceduralnim (građanskim, kaznenim ili upravnim) pravom.

Mjerodavni postupak završava sudskom odlukom kojom se tužba odbacuje ili konačnom presudom koja je izravno izvršiva.

[🔗 Građanski i kazneni sudovi](#)

[🔗 Upravni sudovi](#)

Nacionalna tijela za zaštitu ljudskih prava

Nacionalni odbor za ljudska prava

*Neofitou Vamva 6
10674 Atena, Grčka*

Nacionalni odbor za ljudska prava nedavno je uspostavljen na temelju Pariških načela kao savjetodavno tijelo Vlade u području ljudskih prava. Sastavljen je od članova koje imenuju 32 tijela (neovisna tijela, pravni i znanstveni fakulteti, radnički sindikati, nevladine organizacije, političke stranke i ministarstva).

Svrha je Odbora stalno savjetovati sva vladina tijela u području poštovanja ljudskih prava svih osoba koje borave na državnom području Grčke.

U skladu sa zakonom o uspostavi Odbora (**Zakon br. 2667/1998, kako je izmijenjen i trenutačno na snazi**), Odbor je nadležan za sljedeće ključne zadaće:

- (a) razmatranje pitanja ljudskih prava na zahtjev Vlade ili predsjedništva Parlamenta ili na prijedlog njegovih članova ili nevladinih organizacija;
- (b) podnošenje preporuka i prijedloga, izradu studija te podnošenje izvješća i mišljenja povezanih sa zakonodavnim, upravnim ili drugim mjerama za promicanje ljudskih prava;
- (c) razvoj inicijativa za podizanje razine osviještenosti javnosti i medija o pitanjima ljudskih prava;
- (d) pokretanje inicijativa za poštovanje ljudskih prava u obrazovnom sustavu;
- (e) održavanje kontakata i suradnja s međunarodnim organizacijama, sličnim tijelima u drugim zemljama te nacionalnim i međunarodnim NVO-ima;
- (f) davanje mišljenja o nacionalnim izvješćima o pitanjima ljudskih prava koja se podnose međunarodnim organizacijama;
- (g) objavljivanje stajališta Nacionalnog odbora za ljudska prava na sve raspoložive načine;
- (h) izrada godišnjeg izvješća o ljudskim pravima;
- (i) organiziranje dokumentacijskog centra o ljudskim pravima i
- (j) razmatranje kompatibilnosti grčkih i međunarodnih propisa o ljudskim pravima i davanje mjerodavnih mišljenja nadležnim vladinim tijelima.

Nevladine organizacije (NVO-i)

Postoje mnogi NVO-i od kojih možete zatražiti pomoć u slučaju kršenja temeljnih prava. Nadležno tijelo za NVO-e jest Ministarstvo vanjskih poslova.

 <http://www.mfa.gr/>

Pravobranitelj

Pravobranitelj je neovisno tijelo čiji je temelj u Ustavu. Institucija pravobranitelja utvrđena je Zakonom br. 2477/97 i postoji od 1. listopada 1998. Pravni okvir za rad pravobranitelja uređen je Zakonom br. 3094/03. Usluge su pravobranitelja besplatne.

Pravobranitelj razmatra pojedinačne upravne radnje ili slučajeve nedjelovanja ili djelovanja tijela javne uprave kojima se krše prava ili zakoniti interesi fizičkih ili pravnih osoba.

Građani koji se obraćaju pravobranitelju prvo moraju stupiti u kontakt s dotičnom javnom službom. Ako u tom kontaktu problem nije riješen, građani se mogu obratiti pravobranitelju.

Misija je pravobranitelja posredovati između građana i javnih službi kako bi se zaštitila građanska prava, spriječilo neučinkovito upravljanje i poštovala vladavina prava.

Kao posrednik, pravobranitelj daje savjete i preporuke tijelima javne uprave. Pravobranitelj ne nameće sankcije niti poništava protuzakonite upravne radnje.

*Hadziyanni Mexi 5
11528 Atena, Grčka*

Nacionalna tijela za zaštitu ljudskih prava

- **Pravobranitelj za prava djeteta**

Pravobranitelj (vidjeti gore) razmatra i djela ili nedjelovanje tijela javne uprave i pojedinaca kojima se krše prava djeteta.

U cilju zaštite prava djeteta, pravobranitelj je nadležan i za djela pojedinaca, fizičkih i pravnih osoba kojima se krše prava djeteta.

- **Tijela za promicanje načela jednakosti**

I. Zakonom br. 3304/2005 kojim se prenose Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. i Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. pravobranitelju, tijelu za jednakost i inspektoratu rada dodijeljena je službena odgovornost za promicanje jednakosti i definirane su njihove zadaće.

Konkretno:

1. pravobranitelj je odgovoran za provođenje načela jednakosti ako tijela javne uprave krše to načelo. *Pojam „tijela javne uprave“ ovdje se odnosi na tijela navedena u članku 3. stavku 1. Zakona br. 3094/2003 (Službeni list, serija I, br. 10), „Pravobranitelj i ostale odredbe“;*
2. tijelo za jednakost nadležno je za provođenje načela jednakosti ako to načelo krše fizičke ili pravne osobe koje nisu obuhvaćene prethodnim stavkom, osim pitanja povezanih sa zapošljavanjem i radom;
3. u pitanjima povezanim sa zapošljavanjem i radom, inspektorat rada (SEPE) odgovoran je za provođenje načela jednakosti ako to načelo krše fizičke ili pravne osobe koje nisu obuhvaćene prvim stavkom.

II. Zakonom br. 3896/2010 (Službeni list, serija I, br. 207, 8.12.2010.) o provedbi načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada (usklađivanje važećeg zakonodavstva s Direktivom 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2006.) i drugim mjerodavnim odredbama uvodi se potpuna zabrana svih oblika izravne ili neizravne diskriminacije na temelju spola.

Svrha je Zakona osigurati provedbu načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima zapošljavanja i rada s obzirom na: a) pristup zapošljavanju, uključujući napredovanje, i strukovnom osposobljavanju b) radne uvjete, uključujući plaću i c) sustave strukovnog socijalnog osiguranja, kako je propisano u Direktivi 2006/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

Pravobranitelj je odgovoran za praćenje i promicanje provedbe načela jednakih mogućnosti i jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u okviru područja primjene gore navedenog Zakona (članak 25. Zakona br. 3896/2010).

- **Tijelo za zaštitu podataka**

Tijelo za zaštitu podataka neovisno je tijelo uspostavljeno Zakonom br. 2472/1997 o prenošenju Direktive 95/46/EZ.

Tijelo za zaštitu podataka odgovorno je za provođenje i poštovanje prava na privatnost u Grčkoj, kako je propisano Zakonom br. 2472/1997 i Zakonom br. 3471/2006.

Glavni je cilj Tijela za zaštitu podataka zaštititi građane od nezakonite obrade osobnih podataka i pomoći im kad god je njihova privatnost na bilo koji način narušena.

Svrha je Tijela za zaštitu podataka podupirati i savjetovati obrađivače podataka u izvršenju njihovih pravnih obveza, imajući na umu potrebe moderne uprave u Grčkoj i prisutnost novih digitalnih komunikacija i mreža.

Kifissias 1-3

11523 Atena, Grčka

Administrativne provjere

Tijelo za zaštitu podataka, djelujući po službenoj dužnosti ili na temelju pritužbe, provodi administrativne provjere podataka pohranjenih u javnom i privatnom sektoru. Te provjere vrše dužnosnici revizorskog odjela, kojima u složenijim slučajevima pomažu članovi Tijela za zaštitu podataka. Kontrolori, kao posebni istražitelji, imaju pristup svim evidencijama i izuzeti su od ograničenja u pogledu povjerljivosti.

Administrativne provjere uključuju provjeru postupaju li tijela u skladu sa zahtjevima zakona br. 2472/1997 i 3471/2006 (u pogledu obavješćivanja, informiranja, prema potrebi drugih obveza, te dokaza). Nakon toga slijedi provjera informatičkog sustava, uključujući osnovne značajke sustava, prirodu podataka i razinu sigurnosti ostvarenu organizacijskim i tehničkim mjerama zaštite podataka koje je poduzeo obrađivač podataka, kako je propisano u člancima 6. i 10. Zakona br. 2471/1997. Zaključci provjere iznose se u izvješću koje se podnosi Tijelu za zaštitu podataka.

Tijelo za zaštitu podataka provodi i neovisnu provjeru nacionalnog dijela Schengenskog informacijskog sustava u skladu s člankom 114. stavkom 1. Schengenske konvencije (Zakon br. 2514/1997, Službeni list, serija I, br. 140), djeluje kao nacionalno nadzorno tijelo kako je propisano u članku 23. Konvencije o Europolu (Zakon br. 2605/1998, Službeni list I/88) i kao nacionalno nadzorno tijelo u skladu s člankom 17. Konvencije o korištenju informacijske tehnologije za carinske potrebe (Zakon br. 2706/1999, Službeni list I/77) te je odgovorno za sve dužnosti koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma.

Razmatranje zahtjeva, pritužbi i pitanja

Tijelo za zaštitu podataka razmatra pritužbe i pitanja povezane sa zaštitom i zakonskom provedbom prava podnositelja pritužbe ako su ta prava prekršena obradom podataka te donosi mjerodavne odluke. Tijelo nameće i upravne sankcije obrađivačima podataka ili njihovim predstavnicima, ako ih imaju, zbog kršenja njihovih dužnosti na temelju Zakona br. 2472/1997, kao i na temelju svih drugih propisa o zaštiti pojedinaca od obrade osobnih podataka. Na kraju, Tijelo za zaštitu podataka može prijaviti kršenja zakonodavstva o zaštiti podataka nadležnim upravnim i pravosudnim tijelima.

- **Druga specijalizirana tijela**

EPANODOS je neprofitna javna organizacija uređena privatnim pravom, a nadređeno joj je Ministarstvo pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava.

Glavni je cilj EPANODOS-a društvena rehabilitacija bivših prijestupnika, posebice stručnim osposobljavanjem, promicanjem radnih vještina, savjetovanjem i psihološkom potporom te izgradnjom prikladnih potpornih struktura.

*Derigny 28-30 & Tritis Septemvriou
Victoria Square, 10434 Atena, Grčka*

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 03/07/2019

Temeljna prava - Španjolska

[Nacionalna pravosudna tijela](#)

[Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava](#)

[Pučki pravobranitelj](#)

[Tijela za zaštitu ljudskih prava](#)

[Ostalo](#)

Nacionalna pravosudna tijela

Ustavni sud (*Tribunal Constitucional*)

Suci i sudovi primarno su odgovorni za jamčenje temeljnih sloboda i ljudskih prava. Međutim, Ustavom se propisuje i poseban krajnji sustav zaštite tih prava: **ustavna tužba (*el recurso de amparo constitucional*)**, koja se podnosi **Ustavnom sudu**. Ustavni sud vrhovni je tumač Ustava. To znači da kao viši sud štiti ustavna jamstva te je posljednji jamac temeljnih prava i sloboda iz Ustava.

Za bilo kakve upite Ustavnom se sudu može obratiti na četiri načina:

- poštom na:
Tribunal Constitucional
Calle Domenico Scarlatti, 6
28003 Madrid
Španjolska
- telefonom na broj +34 915508000
- faksom: +34 915444088
- elektroničkom poštom: buzon@tribunalconstitucional.es.

Za više informacija posjetite <http://www.tribunalconstitucional.es/> i <http://www.poderjudicial.es/>.

Nacionalne institucije za ljudska prava

Vidjeti odjeljak o pučkom pravobranitelju.

Pučki pravobranitelj

Pučki pravobranitelj institucija je koja štiti i brani temeljna prava i građanske slobode građana te u tu svrhu smije nadgledati aktivnosti tijela i agencija koje upravljaju javnim uslugama na cijelom državnom području, kao i španjolskih administrativnih ureda u inozemstvu koji vode brigu o španjolskim građanima.

Dužnost pučkog pravobranitelja trenutačno obavlja **Francisco Fernandez Marugan**.

Kada pučki pravobranitelj zaprimi pritužbe na nepravilno funkcioniranje pravosuđa, prosljeđuje ih državnom odvjetništvu radi istrage i donošenja primjerenih mjera u skladu sa zakonom ili ih upućuje Državnom sudbenom vijeću (*Consejo General del Poder Judicial*). Usto, vladi može uputiti preporuke u slučaju potrebe za uvođenjem zakonodavnih izmjena.

Pučki pravobranitelj ovlašten je za ulaganje žalbe na temelju protuustavnosti i kršenja prava i sloboda, kao i za pokretanje postupka habeas corpus.

Pučki pravobranitelj NE smije posredovati u sljedećim slučajevima:

- kada nisu posredovala javna tijela
- kada je riječ o sporu među pojedincima
- kada je prošlo više od godinu dana otkad se građanin upoznao s činjenicama povezanim sa svojom pritužbom
- kada je riječ o anonimnim pritužbama bez konkretnog zahtjeva podnesenima u lošoj vjeri ili čija obrada može nanijeti štetu zakonitim pravima treće osobe
- kada je riječ o neslaganju sa sudskom odlukom.

Za obraćanje pučkom pravobranitelju nije potreban odvjetnik ili pravni zastupnik. **Cijeli je postupak za građane besplatan.**

Postupak počinje pritužbom. U pritužbi se uz obvezni potpis mora navesti ime i prezime, adresa za kontakt te opis činjenica povezanih s pritužbom, uz navođenje tijela na koje se pritužba odnosi.

Preporuča se da uz pritužbu bude priložen i preslik najvažnijih isprava povezanih s dotičnim problemom. Nakon što se pritužba razmotri, podnositelju pritužbe šalje se dopis s brojem pritužbe poželi li uvid u spis predmeta.

Pritužba se može podnijeti na bilo koji od navedenih načina:

- **putem interneta:** pristup elektroničkom registru dostupan je na *web*-mjestu u rubrici „ Presenta tu queja” (Podnesi pritužbu)
- **osobno:** u središnjem uredu pučkog pravobranitelja u Calle Zurbano 42, Madrid. Radno vrijeme za građane je od ponedjeljka do petka od 9.00 do 14.00 i od ponedjeljka do četvrtka od 16.00 do 18.00 (u kolovozu je ured zatvoren u poslijepodnevnom satima)
- **poštom:** poslati potpisanu pritužbu na sljedeću adresu:
Defensor del Pueblo
Calle Zurbano, 42
28010 Madrid
Španjolska
- **faksom:** poslati potpisanu pritužbu na broj +34913081158.

Trebate li informaciju o Uredu ili želite uvid u status predmeta povezanog s vašom pritužbom, možete:

- otići u središnji ured u Calle Zurbano 42, Madrid
- poslati elektroničku poštu na: registro@defensordelpueblo.es
- nazvati na telefonski broj:
 - 900101025 (samo iz Španjolske): besplatan broj za informacije o Uredu, čemu služi, koje su mu zadaće i kako se može poslati pritužba
 - +34 914327900: za informacije o statusu predmeta.Telefonske linije otvorene su:
 - 9.00 – 14.00 i 15.00 – 18.00, od ponedjeljka do petka
 - 9.00 – 14.00 i 16.00 – 18.00, petkom (osim u kolovozu u poslijepodnevnom satima).

Više informacija na <http://www.defensordelpueblo.es/>

Tijela za zaštitu ljudskih prava

- Pučki pravobranitelj za djecu

Pučki pravobranitelj štiti prava svih građana, neovisno o njihovoj dobi. Povrh toga, neke su autonomne zajednice osnovale institucije za zaštitu maloljetnih osoba.

Prema španjolskom zakonodavstvu maloljetne osobe pritužbe mogu podnijeti pučkom pravobranitelju ili drugim jednakovrijednim institucijama autonomnih zajednica.

- Tijelo za ravnopravnost

Vijeće za promicanje ravnopravnosti i nediskriminaciju osoba na osnovi rasnog i etničkog podrijetla (*Consejo para la promoción de la igualdad de trato y no discriminación de las personas por el origen racial y étnico*)

Vijeće sačinjavaju različita državna, autonomna i lokalna tijela, predstavnici udruženja gospodarstvenika i sindikalnih organizacija, kao i neprofitnih organizacija koje djeluju u području promicanja ravnopravnosti i nediskriminacije osoba na osnovi rasnog i etničkog podrijetla.

Njegov je cilj promicanje načela ravnopravnosti i nediskriminacije osoba na osnovi rasnog i etničkog podrijetla u područjima poput obrazovanja, zdravlja te pristupa socijalnim naknadama, socijalnoj skrbi, stanovanju, zapošljavanju, izobrazbi itd. i općenito svakom dobru ili usluzi.

Vijeće ima **četiri primarne zadaće**:

1. **neovisno savjetovanje žrtava diskriminacije** pri rješavanju njihovih pritužbi;
2. **objavljivanje autonomnih i nezavisnih istraživanja, istraga i izvješća**;
3. **promicanje mjera koje doprinose ravnopravnosti** i iskorjenjivanju diskriminacije sastavljanjem poticajnih preporuka i prijedloga;
4. **sastavljanje i odobravanje godišnjih izvješća o aktivnostima Vijeća te njihovo dostavljanje ministru za ravnopravnost.**

Više informacija na <http://www.igualdadynodiscriminacion.org/> i na <http://www.igualdadynodiscriminacion.org/contactar/home.htm>

- Tijelo za zaštitu podataka

Španjolska agencija za zaštitu podataka (*Agencia Española de Protección de Datos*)

Španjolska agencija za zaštitu podataka neovisno je tijelo koje nadzire poštovanje propisa o zaštiti podataka i jamči zaštitu temeljnog prava na zaštitu osobnih podataka.

Španjolska agencija za zaštitu podataka prihvaća zahtjeve i prigovore građana te ih informira o pravima zajamčenima [Organskim zakonom o zaštiti podataka](#). Usto, informira subjekte odgovorne za obrasce koji sadržavaju osobne podatke (poduzeća, institucije i tijela) te im pomaže u ispunjavanju uvjeta predviđenih zakonom.

U pogledu predmetnih osoba:

- rješava njihove zahtjeve i prigovore
- informira o pravima na temelju zakona
- promiče medijske informativne kampanje.

U pogledu onih koji obrađuju podatke:

- daje odobrenja u skladu sa zakonom
- nalaže korektivne mjere
- u slučaju kršenja zakona, naređuje prestanak obrade podataka i njihovo brisanje
- izriče sankcije
- zahtijeva potrebnu pomoć i informacije

- odobrava međunarodni prijenos podataka.

Za bilo kakve upite, objašnjenja, prijedloge i pritužbe Španjolskoj agenciji za zaštitu podataka možete se obratiti na tri načina:

- poštom na:
Agencia Española de Protección de Datos
Calle Jorge Juan, 6
28001 Madrid
Španjolska
- telefonom na broj +34 912663517
- elektroničkom poštom na [✉ ciudadano@agpd.es](mailto:ciudadano@agpd.es).

Za više informacija posjetite [✉ https://www.agpd.es/](https://www.agpd.es/).

- **Druga specijalizirana tijela**

Španjolski odbor predstavnika osoba s invaliditetom (*Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad*)

Španjolski odbor predstavnika osoba s invaliditetom, poznatiji po svom akronimu CERMI, platforma je za predstavljanje, zaštitu i djelovanje španjolskih građana s invaliditetom. Više od tri i pol milijuna osoba i njihovih obitelji odlučili su se ujediniti u organizaciju kako bi ostvarili napredak u priznavanju svojih prava i živjeli kao punopravni građani s jednakim pravima i prilikama kao i drugi pripadnici društva.

Za bilo kakav savjet, CERMI-ju se možete obratiti na tri načina:

- poštom na:
Comité Español de Representantes de Personas con Discapacidad
Secretaría General
Calle Recoletos, 1 Bajo
28001 Madrid
Španjolska
- telefonom na broj +34 913601678
- faksom: +34 914290317
- elektroničkom poštom na [✉ cermi@cermi.es](mailto:cermi@cermi.es).

Za više informacija posjetite [✉ http://www.cermi.es/](http://www.cermi.es/).

Kao i web-mjesto Državnog ureda za praćenje invalidnosti [✉ http://www.observatoriodeladiscapacidad.es/](http://www.observatoriodeladiscapacidad.es/).

Ured za azil i izbjeglice (*Oficina de Asilo y Refugio, OAR*)

Ured za azil i izbjeglice dio je Ministarstva unutarnjih poslova zadužen za sastavljanje prijedloga za odobravanje ili odbijanje daljnjeg boravka u Španjolskoj u skladu sa zakonodavstvom kojim se regulira pravo na azil.

Povrh ove, obavlja i sljedeće zadaće:

- provjerava i obrađuje spise u svrhu utvrđivanja država odgovornih za provjeru zahtjeva za azil u skladu s važećim međunarodnim sporazumima
- pregledava i rješava sve zahtjeve za azil podnesene na graničnim prijelazima, na državnom području i u španjolskim diplomatskim predstavništvima u inozemstvu.

Za više informacija obratite se:

- poštom na:
Oficina de Asilo y Refugio
Calle Pradillo, 40
28002 Madrid
Španjolska
- telefonom na broj +34 915372170.

Za više informacija obratite se [odgovarajućem odjelu Ministarstva unutarnjih poslova](#).

Glavno tajništvo kaznenih ustanova (*Secretaría General de Instituciones Penitenciarias*)

Kaznene ustanove neizbježan su dio sigurnosne i socijalne politike svake zemlje. Ustavna i glavna zadaća ove ustanove praćenje je svih aktivnosti povezanih s pružanjem javne usluge izvršavanja kaznenih mjera i presuda te upravljanje tim aktivnostima.

Za više informacija obratite se:

- poštom na:
Secretaría General de Instituciones Penitenciarias
Calle Alcalá, 38-40
28014 Madrid
Španjolska
- telefonom na broj +34 913354700
- faksom: +34 913354052.

Za više informacija posjetite *web*-mjesto <http://www.institucionpenitenciaria.es/>.

Ostalo

Opće vijeće španjolskih odvjetnika (*Consejo General de la Abogacía Española*)

Opće vijeće španjolskih odvjetnika (CGAE) predstavničko je, koordinacijsko i izvršno tijelo Španjolske odvjetničke komore te zapravo ima status tijela javnog prava, vlastitu pravnu osobnost i punu sposobnost ispunjenja svojih zadaća.

CGAE je tijelo odgovorno za uređenje odvjetničke prakse i brigu o ugledu struke. U Španjolskoj postoje 83 odvjetničke komore, koje okupljaju 137 447 odvjetnika (podaci iz prosinca 2016.), te 10 vijeća odvjetničkih komora autonomnih zajednica.

Pravo na besplatnu pravnu pomoć u Španjolskoj vrlo je široko i odvjetničke komore jamče temeljno pravo na učinkovitu pravnu zaštitu svih državljana tako što njihovi članovi pružaju usluge branitelja po službenoj dužnosti, pomoći i pravnog savjetovanja za pritvorenike, pomoći i pravnog savjetovanja za imigrante, pravnog savjetovanja za zatvorenike, pomoći i pravnog savjetovanja za žene, pomoći za žrtve obiteljskog nasilja te pomoći i pravnog savjetovanja za starije građane.

Za bilo kakav savjet, CGAE-u se možete obratiti na tri načina:

- poštom na:
Consejo General de la Abogacía Española
Paseo Recoletos, 13
28004 Madrid
Španjolska
- telefonom na broj +34 915232593
- elektroničkom poštom na informacion@cgae.es.

Za više informacija posjetite <http://www.cgae.es/> i <http://www.justiciagratis.es/>.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 22/09/2020

Temeljna prava - Francuska

Sudovi

Nacionalni institut za ljudska prava

Ombudsman: pučki pravobranitelj

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Ostala specijalizirana tijela

Sudovi

Slobode i temeljna ljudska prava ponajprije jamče upravni i opći sudovi, na kojima pojedinci mogu pokrenuti postupak.

Osim toga, Ustavno vijeće (*Conseil constitutionnel*), koje odlučuje o ustavnosti zakona, obavlja dvije vrste nadzora:

- nadzor nad zakonima koji još nisu doneseni: prije donošenja organskih zakona te stupanja na snagu odluka parlamentarnih skupština Ustavno vijeće obavezno donosi mišljenje o njima. Jednako tako, može odlučivati o međunarodnoj obvezi prije njezine ratifikacije ili prihvaćanja. U slučaju običnih zakona Vijeće može odlučivati o njima prije njihova donošenja.
- Nadzor nad donesenim zakonima: ustavnim promjenama od 23. srpnja 2008. u Ustav je uveden članak 61.-1., kojim je utvrđeno prioriteto pitanje ustavnosti. Tom je reformom građanima omogućeno da tijekom postupka ospore ustavnost donesenog zakona kojim se ugrožavaju prava i slobode zajamčene Ustavom. Sudac prosljeđuje prioriteto pitanje ustavnosti Kasacijskom sudu (*Cour de cassation*) ili Državnom vijeću (*Conseil d'État*), koje može od Ustavnog vijeća zatražiti da donese odluku o tom pitanju. Mora presuditi u roku od tri mjeseca. Prema tome, od 1. ožujka 2010., a na temelju upućivanja Državnog vijeća ili Kasacijskog suda, Ustavni sud provjerava jesu li zakonodavnom odredbom koja se već primjenjuje ugrožena prava i slobode zajamčene Ustavom. Ako je potrebno, Ustavno vijeće može staviti predmetnu odredbu izvan snage.

Dodatne informacije o prioritetnom pitanju ustavnosti:

- <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F21088>
- <http://www.vie-publique.fr/actualite/faq-citoyens/qpc/>

Organizacija sudova i njihova nadležnost pobliže su opisane na stranicama Državnog vijeća, Kasacijskog suda i Ustavnog vijeća:

- <http://www.conseil-etat.fr/>
- <https://www.courdecassation.fr/>
- <http://www.conseil-constitutionnel.fr/>

Nacionalni institut za ljudska prava

Nacionalno savjetodavno povjerenstvo za ljudska prava

Nacionalno savjetodavno povjerenstvo za ljudska prava (*Commission nationale consultative des droits de l'homme*, CNCDH) francuski je nacionalni institut za ljudska prava. Osnovano je 1947. godine. Povjerenstvo se smatra neovisnim upravnim nadležnim tijelom te je dio državne strukture koji posve neovisno obavlja zadaće (u skladu sa Zakonom br. 2007-292 od 5. ožujka 2007.). CNCDH čini 64 osoba i predstavnika organizacija civilnog društva.

Zadaće

CNCDH potiče dijalog između vlade, parlamenta, institucija i civilnog društva u području ljudskih prava, prava i humanitarnog djelovanja te borbe protiv rasizma.

- Time pridonosi izradi izvješća koja Francuska podnosi međunarodnim organizacijama u skladu s ugovornim obvezama u području ljudskih prava.
- Pridonosi edukaciji u području ljudskih prava.
- Zadužen je za izradu javnog godišnjeg izvješća o borbi protiv rasizma iz članka 2. Zakona od 13. srpnja 1990.
- Povjerenstvo može, na vlastitu inicijativu, tijelima javne vlasti ukazati na mjere za koje se čini da mogu potaknuti zaštitu i promicanje ljudskih prava. Može postavljati sva pitanja koja se odnose na humanitarnu krizu i potaknuti razmjenu informacija o sredstvima s pomoću kojih se može suočiti s takvim situacijama.
- Povjerenstvo objavljuje mišljenja i izvješća koja donosi.

Radovi u okviru CNCDH-a podijeljeni su na pet pododborna: društvena pitanja, etička pitanja; rasizam, antisemitizam, ksenofobija, oblici diskriminacije i ranjive skupine; institucije, pravosuđe, policija, pitanja povezana s migracijama; europska i međunarodna pitanja; međunarodno humanitarno pravo i humanitarna pomoć.

Adresa:

Commission nationale consultative des droits de l'homme
35 Rue Saint-Dominique, 75007
Paris

Dodatne informacije: <http://www.cncdh.fr/>

Ombudsman: pučki pravobranitelj

Pučki pravobranitelj neovisno je tijelo koje je uvedeno u Ustav 23. srpnja 2008., a koje je uspostavljeno Organskim zakonom br. 2011-33 i običnim Zakonom br. 2011-334 od 29. ožujka 2011.

Zadaće

Zadaće su pučkog pravobranitelja sljedeće:

- zaštita prava i sloboda pojedinaca u okviru odnosa s administracijom;
- zaštita i promicanje viših interesa i prava djece;
- borba protiv oblika diskriminacije zabranjenih zakonom i promicanje jednakosti;
- jamčenje poštovanja etičkog kodeksa osoba koje obavljaju sigurnosne djelatnosti.

Institut pučkog pravobranitelja nastao je objedinjavanjem četiriju prethodnih institucija: državnog pravobranitelja, pravobranitelja za djecu, Visokog povjerenstva za borbu protiv diskriminacije i osiguravanje jednakosti (*Haute Autorité de Lutte contre les Discriminations et pour l'Égalité*, HALDE) i Nacionalne komisije za etiku u području sigurnosti (*Commission Nationale de Déontologie de la Sécurité*, CNDS).

Ovlasti

Pučki pravobranitelj ovlašten je za primanje pritužbi svih fizičkih ili pravnih osoba, uključujući maloljetnike, a koji traže zaštitu svojih prava. Nadalje, u svim okolnostima može postupati po službenoj dužnosti ako se radi o slučaju obuhvaćenom opsegom njegovih ovlasti.

Kako bi mogao obavljati zadaće, pučki pravobranitelj raspolaže, s jedne strane, istražnim ovlastima u svrhu obrade pojedinačnih pritužbi, što znači da može primiti sve korisne dokaze, saslušavati osobe i provoditi provjere na licu mjesta. S druge strane, pučki pravobranitelj može donositi i prijedloge zakonodavnih ili regulatornih izmjena te preporuke javnim i privatnim nadležnim tijelima.

Osim toga, može donositi preporuke za rješavanje poteškoća ili povreda prava za koje je zatražena njegova odluka. Predmetne osobe ili organizacije moraju ga obavješćivati o radnjama koje su poduzele na temelju tih preporuka. U protivnom, ako ocijeni da njegove preporuke nisu provedene, predmetnoj osobi ili tijelu može naložiti da poduzme potrebne mjere u određenom roku. Ako se po tom nalogu ne postupi, može sastaviti posebno izvješće upućeno predmetnoj osobi ili tijelu. To je izvješće javno.

Jednako tako, može pomoći u posredovanju ili predložiti pravni posao te pomoći žrtvama da sastave svoj zahtjev i utvrde koji su postupci prikladni za njihov slučaj.

Pučki pravobranitelj može narediti ovlaštenom tijelu da pokrene disciplinski postupak u pogledu činjenica koje su mu poznate, a za koje smatra da zahtijevaju izricanje kazne. Osim toga, može intervenirati u sudskim postupcima u korist podnositelja zahtjeva na način da iznese pisana ili usmena očitovanja.

Organizacija

U sjedištu pučkog pravobranitelja u Parizu radi gotovo 250 osoba. U kontinentalnoj Francuskoj te u prekomorskim područjima otprilike 400 delegata na dobrovoljnoj osnovi prima građane i pomaže im u obrani njihovih prava, zaprima njihove pritužbe i odgovara na njihove zahtjeve. Nalaze se u različitim strukturama, kao što su: prefekture, podprefekture, pravni centri, točke pristupa pravosuđu te općinski prostori. Delegati obavljaju dužnosti i u kaznionicama te surađuju s departmanskim domovima za osobe s invaliditetom.

Pučki pravobranitelj predsjedava odborima koji mu pomažu u obavljanju dužnosti u području „zaštite i promicanja prava djeteta”, „borbe protiv diskriminacije i promicanja ravnopravnosti” te „poštovanja etičkog kodeksa u području sigurnosti”.

Na prijedlog pučkog pravobranitelja premijer imenuje pomoćnike pučkog pravobranitelja, među kojima:

- pravobranitelja za djecu, koji je potpredsjednik odbora zaduženog za zaštitu i promicanje prava djeteta;
- pomoćnika, potpredsjednika odbora zaduženog za osiguranje poštovanja etičkog kodeksa u području sigurnosti;

- pomoćnika, potpredsjednika odbora zaduženog za borbu protiv diskriminacije i promicanje jednakosti.

Kako se obratiti pučkom pravobranitelju

Sve fizičke (pojedinaac) i pravne (društvo, udruga itd.) osobe mogu se obratiti pučkom pravobranitelju izravno i besplatno u sljedećim slučajevima:

- ako smatraju da su žrtve diskriminacije;
- ako utvrde da predstavnik javnog reda (policija, žandarmerija, carinska tijela itd.) ili privatna osoba (osoba koja obavlja poslove zaštite itd.) nije poštovala pravila postupanja;
- ako imaju poteškoća u odnosima s javnom službom (Fond za obiteljske naknade, Zavod za zapošljavanje, Mirovinski zavod itd.);
- ako smatraju da su prekršena prava djeteta.

Pučkom pravobranitelju mogu se obratiti djeca ili maloljetnici, članovi obitelji djeteta ili njihovi pravni zastupnici, medicinske ili socijalne službe, udruga za zaštitu prava djeteta, zastupnik u francuskom Parlamentu ili zastupnik u Europskom parlamentu i inozemna institucija koja ima iste funkcije kao i pučki pravobranitelj. Može intervenirati u slučaju djece s francuskim državljanstvom ili djece stranaca koja žive u Francuskoj te francuske djece koja žive u inozemstvu, u brojnim područjima zaštite prava djeteta, osobito u području zaštite djetinjstva, zdravlja i djece s invaliditetom, kaznenog pravosuđa, posvajanja, obrazovanja dostupnog svima te zaštite maloljetnih stranih državljana.

Građani mogu izravno podnijeti pritužbu pučkom pravobranitelju:

- Putem [internetskog obrasca](#)
- Besplatnom poštom, bez poštarine

Adresa:

Défenseur des droits
Libre réponse 71120
75342 Paris Cedex 07

Dodatne informacije: <https://www.defenseurdesdroits.fr/en>

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Postoje i druga specijalizirana tijela koja djeluju u području ljudskih prava i sloboda, kao što su:

Nadzorno tijelo za zaštitu podataka:

Nacionalno povjerenstvo za informatiku i slobode (*Commission nationale de l'informatique et des libertés*, CNIL)

CNIL je francusko nadzorno tijelo za zaštitu osobnih podataka, koje zadaće obavlja u skladu sa Zakonom br. 78-17 od 6. siječnja 1978., kako je izmijenjen.

Zadaće

Nacionalno povjerenstvo za informatiku i slobode neovisno je upravno tijelo. Među ostalim obavlja sljedeće zadaće:

- informira sve predmetne osobe i voditelje obrade podataka o njihovim pravima i obvezama;
- provjerava je li obrada osobnih podataka provedena u skladu s odredbama Zakona od 6. siječnja 1978., kako je izmijenjen. U skladu s predmetnim podacima odobrava obradu, daje mišljenje i prima izvještaje o obradi podataka.
- Zaprima pritužbe, predstavke i žalbe u pogledu provedbe obrade osobnih podataka i obavještava osobe koje su ih podnijele o ishodima.
- Odgovara na zahtjeve za mišljenje tijela javnih vlasti i, ako je to primjenjivo, sudova te savjetuje osobe i tijela koja provode ili namjeravaju provoditi automatsku obradu osobnih podataka;
- u skladu s [člankom 40. Zakona o kaznenom postupku](#) bez odgađanja obavještuje državnog tužitelja o kaznenim djelima o kojima ima saznanja te može dati svoja očitovanja u kaznenim postupcima;

- S pomoću posebne odluke može narediti jednom svojem članu ili više njih ili glavnom tajniku da provede ili da naloži djelatnicima svojih službi da provedu provjere u pogledu svih obrada i, ako je to primjenjivo, da ishode preslike svih dokumenata ili podatkovnih medija korisnih za obavljanje njihovih zadaća;
- daje savjete u pogledu svih nacrti zakona ili uredbi ili svih odredbi nacrti zakona ili uredbi o zaštiti osobnih podataka ili obradi tih podataka.

CNIL svake godine dostavlja predsjedniku Republike i premijeru javno mišljenje o izvršavanju njihovih zadaća.

Kako se obratiti CNIL-u

CNIL-u se može obratiti svatko tko ima poteškoće s ostvarivanjem svojih prava. Kako bi iskoristili svoja prava u području informatike i sloboda, građani se prvo trebaju izravno obratiti tijelima koja drže te podatke. U slučaju da se suoče s poteškoćama, da ne dobiju zadovoljavajući odgovor ili da uopće ne dobiju odgovor, moguće je podnijeti pritužbu CNIL-u putem interneta o različitim temama, kao što su: internet, trgovina, rad, telefoni, banke i krediti.

Poveznica: <https://www.cnil.fr/fr/plaintes>

Adresa:

Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés
3 Place de Fontenoy - TSA 80715
75334 PARIS CEDEX 07

Dodatne informacije: <https://www.cnil.fr/>

Glavni nadzornik ustanova za lišavanje slobode

Nakon ratifikacije [izbornog protokola](#) koji se odnosi na Konvenciju protiv mučenja i ostalog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja koju je donijela Opća skupština Ujedinjenih naroda 18. prosinca 2002., francuski je zakonodavac [Zakonom br. 2007- 1545 od 30. listopada 2007.](#) uspostavio funkciju Glavnog nadzornika ustanova za lišavanje slobode. Riječ je o neovisnom upravnom tijelu.

Zadaća

Glavni nadzornik osigurava da se prema osobama lišenima slobode postupa humano i da se poštuje njihovo ljudsko dostojanstvo te jamči pravičnu ravnotežu između poštovanja temeljnih prava osoba lišenih slobode i pitanja javnog reda i sigurnosti. Zadužen je za sprječavanje kršenja njihovih temeljnih prava.

Glavni nadzornik u okviru svojih zadaća provjerava uvjete zatvaranja, zadržavanja ili hospitalizacije, ali i uvjete rada osoblja i raznih dionika u pogledu načina na koji utječu na rad ustanova i narav odnosa s osobama lišenim slobode. Glavni nadzornik bira ustanove koje namjerava posjetiti prema vlastitom nahođenju, a njegovi posjeti mogu biti planirani (u tom slučaju ravnatelj predmetne ustanove dobiva obavijest o posjetu nekoliko dana unaprijed) ili nenajavljeni.

Ovlasti

Glavni nadzornik u svakom trenutku na čitavom francuskom državnom području može posjetiti sva mjesta na kojima se nalaze osobe lišene slobode: zatvore, zdravstvene ustanove, ustanove pod zajedničkom upravom Ministarstva zdravstva i Ministarstva pravosuđa, prostore za pritvor koji se koriste u radu policije i žandarmerije, carinske pritvore, centre i objekte za upravno zadržavanje stranaca, čekaonice luka i zračnih luka itd. Glavni nadzornik nadzire materijalnu provedbu postupaka udaljavanja stranaca do njihova izručenja nadležnim tijelima odredišne zemlje.

Predmetna nadležna tijela ne mogu se usprotiviti posjetu osim u slučaju ozbiljnih i uvjerljivih razloga povezanih s nacionalnom obranom, javnom sigurnošću, prirodnim katastrofama ili ozbiljnim poteškoćama u predmetnoj ustanovi.

Glavni nadzornik dostavlja nadležnom ministru (ili nadležnim ministrima) izvješće o posjetu, a potom i preporuke, koje može objaviti. Osim toga, svake godine dostavlja izvješće o radu predsjedniku Republike i Parlamentu; to se izvješće objavljuje.

Kako se obratiti Glavnom nadzorniku ustanova za lišavanje slobode

Građani se mogu obratiti Glavnom nadzorniku ustanova za lišavanje slobode kako bi ga obavijestili o situaciji koja prema njihovu mišljenju ugrožava njihova temeljna prava ili temeljna prava osobe lišene slobode (ili osobe koja je nedavno lišena slobode), a koja je povezana s uvjetima zadržavanja, pritvora, zatvora ili hospitalizacije, ili s organizacijom ili radom službe. Glavnom nadzorniku ustanova za lišavanje slobode može se obratiti isključivo slanjem pošte na sljedeću adresu:

Madame la Contrôleure générale des lieux de privation de liberté
BP 10301
75921 Paris cedex 19

Osobe lišene slobode, njihova rodbina, dionici u okviru ustanova i osoblje ustanova također mogu zatražiti sastanak s Glavnim nadzornikom ili jednim od nadzornika koji čine njegov tim izravno prilikom posjete ustanovi.

Adresa:

Le Contrôleur général des lieux de privation de liberté
16/18 quai de la Loire
BP 10301
75921 Paris Cedex 19

Dodatne informacije: <http://www.cgjpl.fr/>

Ostala specijalizirana tijela

- **Pristup pravosuđu: točke za pristup pravu, pravni centri i pravne klinike**

Kako bi se olakšao pristup pojedinaca informacijama o njihovim pravima te o postupcima i organizaciji pravosudnog sustava te radi pružanja pomoći u svim postupcima u svrhu ostvarivanja prava, Francuska je razvila sustav točaka za pristup pravu, pravnih centara i pravnih klinika koji su pravosudne institucije koje se nalaze u blizini i pružaju usluge informiranja građana o njihovim pravima te im osobito nude mirne načina rješavanja sukoba.

Imenik pravnih centara, točaka za pristup pravu i pravnih klinika:

<http://www.annuaires.justice.gouv.fr/annuaires-12162>

Dodatne informacije:

<http://www.vie-publique.fr/decouverte-institutions/justice/fonctionnement/modes-alternatifs/que-sont-maisons-justice-du-droit.html>

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 09/03/2018

Temeljna prava - Hrvatska

Nacionalni sudovi

Pučki pravobranitelj

Posebni pravobranitelji

Zaštita osobnih podataka

Besplatna pravna pomoć

Nacionalni sudovi

Posebna uloga u zaštiti ljudskih prava pripada sudovima koji su ustanovljeni zakonom i kojima se Ustavom jamči samostalnost i neovisnost. Kao jamstvo uživanja ustavnih sloboda i prava djeluje i poseban mehanizam - ustavna tužba koju podnosi građanin ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom. Tužba se podnosi tek nakon što su prethodno iscrpljena sva dostupna pravna sredstva.

Ustavni sud Republike Hrvatske

Trg svetog Marka 4
10000 Zagreb
tel: +385 1 6400 251

fax: +385 1 4551 055

<https://www.usud.hr/>

Vrhovni sud Republike Hrvatske

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagreb

tel: +385 1 486 22 22, +385 1 481 00 36

fax: +385 1 481 00 35

e-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

[Županijski sudovi](#)

[Općinski sudovi](#)

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske

Berislavićeva 11, 10 000 Zagreb

tel: +385 1 489 68 88

fax: +385 1 487 23 29

<http://www.vtsrh.hr/>

Trgovački sudovi u republici hrvatskoj

[Trgovački sudovi](#)

Visoki upravni sud Republike Hrvatske

Frankopanska 16, 10 000, Zagreb

tel: +385 1 480 78 00

fax: +385 1 480 79 28

<http://www.upravnisudrh.hr/>

[Upravni sudovi](#)

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske

Ulica Augusta Šenoje 30, 10 000 Zagreb

tel: +385 1 480 75 10

fax: +385 1 461 12 91

e-mail: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

<http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Pučki pravobranitelj (Ombudsman)

Trg hrvatskih velikana 6

10 000 Zagreb

Republika Hrvatska

tel: +385 1 4851 855, +385 1 4851 853

e-mail: info@ombudsman.hr

fax: +385 1 6431 628

Pučki pravobranitelj, sukladno članku 93. Ustava Republike Hrvatske, opunomoćenik je Hrvatskoga sabora za promicanje i zaštitu ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom, zakonima i međunarodnim pravnim aktima o ljudskim pravima i slobodama koje je prihvatila Republika Hrvatska.

Pučkog pravobranitelja i zamjenike bira Sabor na razdoblje od osam godina. Ima za cilj štititi građane od povreda ljudskih prava uzrokovanih postupanjem tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, središnje je tijelo za suzbijanje diskriminacije te obavlja poslove Nacionalnog preventivnog mehanizma za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. U svom radu je samostalan i neovisan.

Nadležnosti:

Zaštita ljudskih prava

Građani imaju pravo podnositi pritužbe pučkom pravobranitelju u slučajevima kada smatraju da je njihovo pravo povrijeđeno od strane tijela s javnim ovlastima. Pučki pravobranitelj temeljem pritužbe i dostavljene dokumentacije provodi ispitni postupak. Sva državna tijela, tijela s javnim ovlastima te lokalna i područna (regionalna) tijela samouprave - dakle sva javnopravna tijela - dužna su dostaviti tražene podatke.

Temeljem utvrđenih činjenica pučki pravobranitelj može donositi mišljenja, preporuke i upozorenja tijelima na koje se odnose odnosno nadređenim tijelima, te, ukoliko je to potrebno, o tome izvjestiti Hrvatski sabor.

Osim toga, pučki pravobranitelj prati usklađenost propisa sa Ustavom RH i međunarodnim konvencijama o zaštiti ljudskih prava te, može upozoriti Vladu RH na potrebu izmjena ili donošenja propisa u području ljudskih prava. Također može upozoriti Hrvatski sabor na potrebu usklađivanja propisa s Ustavom i zakonima, a ima i pravo pokrenuti postupak ispitivanja usklađenosti zakona i drugih propisa s Ustavom RH pred Ustavnim sudom RH.

Promocija ljudskih prava

Promocija ljudskih prava obuhvaća istraživačko-analitičku djelatnost, razvoj i održavanje baze podataka i dokumentacije, pravodobno i redovito informiranje javnosti i zainteresiranih sudionika, aktivno poticanje i održavanje suradnje s organizacijama civilnog društva, međunarodnim organizacijama i znanstvenoistraživačkim institucijama te poticanje na usklađivanje zakonodavstva s međunarodnim i europskim standardima i njihovu primjenu.

Središnje tijelo za suzbijanje diskriminacije

Pučki pravobranitelj zaprima prijave svih fizičkih i pravnih osoba, pruža potrebne obavijesti o pravima i obvezama te mogućnostima sudske i druge zaštite, ispituje pojedinačne prijave i poduzima radnje iz svoje nadležnosti potrebne za otklanjanje diskriminacije i zaštitu prava diskriminirane osobe ako u tijeku nije sudski proces, provodi postupak mirenja uz mogućnost sklapanja izvansudske nagodbe uz pristanak stranaka i podnosi kaznene prijave u vezi sa slučajevima diskriminacije nadležnom državnom odvjetništvu.

Nacionalni preventivni mehanizam

Pučki pravobranitelj obavlja poslove Nacionalnog preventivnog mehanizma za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja u mjestima gdje se nalaze osobe lišene slobode, kao i osobe kojima je određeno bilo kakvo zadržavanje, zatvaranje ili smještaj u mjesto pod javnim nadzorom i koje to mjesto ne smiju napustiti po svojoj volji.

To znači da predstavnici Ureda pučkog pravobranitelja u ovome svojstvu obilaze zatvore, kaznionice, pritvorske jedinice, ali i brojne ustanove u kojima su smještene osobe s duševnim smetnjama, kako bi preventivno djelovali u cilju zaštite osoba koje su lišene slobode ili im je ona ograničena.

Nacionalna institucija za ljudska prava (NHRI)

Pučki pravobranitelj je od 2009. godine jedina nacionalna institucija za zaštitu i promociju ljudskih prava (NHRI) u Republici Hrvatskoj sa statusom "A" prema UN-ovim Pariškim načelima koja definiraju parametre neovisnosti nacionalnih institucija za ljudska prava.

Ovaj je najviši status institucionalne neovisnosti potvrđen Uredu pučkog pravobranitelja ponovno u srpnju 2013. godine, nakon što je UN u međuvremenu nadzirao provedbu svojih preporuka vezanih za očuvanje i unapređenje neovisnoga statusa.

Posebni pravobranitelji

Pravobranitelj za djecu

Teslina 10
10 000 Zagreb
Hrvatska
e-mail: info@dijete.hr
tel: 01/4929 669
fax: 01/4921 277
<http://www.dijete.hr>

Djelokrug rada

Prati usklađenost zakona i drugih propisa u Republici Hrvatskoj koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece s odredbama Ustava Republike Hrvatske, Konvencije o pravima djeteta i drugih međunarodnih dokumenta koji se odnose na zaštitu prava i interesa djece; prati povrede pojedinačnih prava djece i proučava opće pojave i načine povreda prava i interesa djece; zalaže se

za zaštitu i promicanje prava i interesa djece s posebnim potrebama; predlaže poduzimanje mjera za izgradnju cjelovitog sustava zaštite i promicanja prava djece i za sprečavanje štetnog djelovanja koja ugrožavaju njihove interese; upoznaje i savjetuje djecu o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava i interesa, surađuje s djecom, potiče ih na izjašnjavanje i uvažava njihovo mišljenje, inicira i sudjeluje u javnim aktivnostima usmjerenim na poboljšanje položaja djece te predlaže mjere za povećanje njihovog utjecaja u društvu; ima dostupnost i uvid u sve podatke, informacije i akte koji se odnose na prava i zaštitu djece, bez obzira na stupanj njihove tajnosti te ima pravo pristupa i pregleda svih ustanova, tijela državne uprave, pravnih i fizičkih osoba koje su po posebnim propisima određene za brigu o djeci te vjerskih zajednica, u kojima djeca borave ili su privremeno odnosno trajno smještena.

Ako sazna da je dijete izvrgnuto tjelesnom ili duševnom nasilju, spolnoj zloporabi, zlostavljanju ili izrabljivanju, zanemarivanju ili nehalnom postupanju dužna je odmah podnijeti prijavu nadležnom državnom odvjetništvu te upozoriti nadležni centar za socijalnu skrb i predložiti mjere za zaštitu prava i interesa djeteta; može zatražiti stručnu pomoć znanstvenih i stručnih osoba i ustanova, u čijem su djelokrugu istraživanja zaštita, skrb, razvitak i prava djece, a isti su mu dužni tu pomoć u primjerenom roku pružiti.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova

Preobraženska 4/1
10 000 Zagreb
tel: +385 1 48 48 100
fax: +385 1 48 44 600
e-mail: ✉ ravnopravnost@prs.hr
[✉ http://www.prs.hr](http://www.prs.hr)

Djelokrug rada

Postupa po pritužbama na diskriminaciju temeljem spola, bračnog ili obiteljskog statusa i spolne orijentacije; razmatra slučajeve kršenja načela ravnopravnosti spolova, slučajeve diskriminacije prema pojedincima/kama ili grupama pojedinaca ili pojedinki koju su počinila tijela državne uprave, jedinica tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i druga tijela s javnim ovlastima, zaposleni u tim tijelima i druge pravne i fizičke osobe.

U obavljanju poslova iz svoga djelokruga pravobranitelj/ica je ovlašten/a upozoravati, predlagati i davati preporuke.

Ako ocijeni da je povrijeđeno načelo ravnopravnosti spolova, pravobranitelj/ica ima pravo podnijeti prijedlog za pokretanje postupka ocjene ustavnosti zakona, odnosno ustavnosti i zakonitosti drugih propisa.

Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom

Savska cesta 41/3
10 000 Zagreb
tel: +385 1 6102 170
fax: +385 1 6177 901
e-mail: ✉ ured@posi.hr

Djelokrug rada

Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom je nezavisna državna institucija čija je osnovna uloga praćenje i promicanje prava osoba s invaliditetom na temelju Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora i zakona. U slučaju kršenja prava osoba s invaliditetom, pravobraniteljica je ovlaštena upozoravati, predlagati mjere, davati preporuke, obavještavati te zahtijevati izvješća o poduzetom.

Ukoliko pravobraniteljica uvidi da neko zakonsko rješenje ide na štetu osoba s invaliditetom ili djece s teškoćama u razvoju, da ih se zakida ili dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na osobe bez invaliditeta, pravobraniteljica će dati prijedlog za izmjenu tog zakonskog rješenja.

Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom zaprima individualne pritužbe osoba s invaliditetom i onih koji rade u njihovu korist, razmatra slučajeve u kojima se pritužuje na povredu prava osoba s invaliditetom i u kontaktu s institucijama koje su zadužene za rješavanje tih pitanja, nastoji ishoditi najpovoljnije rješenje. Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom pruža savjetodavnu pomoć osobama s invaliditetom o načinu ostvarivanja i zaštite njihovih prava i interesa.

Zaštita osobnih podataka

Agencija za zaštitu osobnih podataka

Martićeva 14
10 000 Zagreb

tel: +385 460 90 00
fax: +385 4609-099
e-mail: azop@azop.hr
<http://www.azop.hr>

Agencija za zaštitu osobnih podataka je pravna osoba s javnim ovlastima, koja samostalno i neovisno obavlja poslove u okviru svog djelokruga i nadležnosti. Djelatnost Agencije je obavljanje upravnih i stručnih poslova u svezi sa zaštitom osobnih podataka. Agencija u okviru javnih ovlasti nadzire provođenje zaštite osobnih podataka, ukazuje na uočene zlouporabe prikupljanja osobnih podataka, sastavlja listu država i međunarodnih organizacija koje imaju odgovarajuće uređenu zaštitu osobnih podataka, rješava povodom zahtjeva za utvrđivanje povrede prava zajamčenih Zakonom o zaštiti osobnih podataka te vodi Središnji registar zbirki osobnih podataka.

Besplatna pravna pomoć

Donošenjem Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći Ministarstvo pravosuđa započelo je s izvršenjem opsežne i izazovne zadaće uspostave sustava besplatne pravne pomoći.

Sustavom besplatne pravne pomoći omogućava se građanima slabijeg imovnog stanja angažiranje odvjetnika i dobivanje pravne pomoći za pojedine pravne radnje i ravnopravan pristup sudskim i upravnim postupcima.

Korisnici besplatne pravne pomoći

Korisnici pravne pomoći u smislu Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći su:

- hrvatski državljani
- dijete koje nema hrvatsko državljanstvo i zatečeno je u Republici Hrvatskoj bez pratnje odrasle osobe odgovorne prema zakonu
- stranci na privremenom boravku pod uvjetom uzajamnosti i stranci na stalnom boravku
- stranci pod privremenom zaštitom
- stranci koji nezakonito borave i stranci na kratkotrajnom boravku u postupcima donošenja rješenja o protjerivanju ili rješenja o povratku
- tražitelji azila, azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom te članovi njihovih obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, u postupcima u kojima im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.

Pružatelji besplatne pravne pomoći

Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći kao pružatelji besplatne pravne pomoći predviđeni su:

- odvjetnici,
- ovlaštene udruge
- pravne klinike
- uredi državne uprave u županijama

Vrste besplatne pravne pomoći

Vrste besplatne pravne pomoći su primarna pravna pomoć i sekundarna pravna pomoć.

Primarna pravna pomoć

Oblici primarne pravne pomoći su:

- opća pravna informacija
- pravni savjet

- sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, Europskim sudom za ljudska prava i međunarodnim organizacijama u skladu s međunarodnim ugovorima i pravilima o radu tih tijela
- zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima
- pravna pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora.

Primarnu pravnu pomoć pružaju uredi državne uprave u županijama, ovlaštene udruge i pravne klinike.

Uredi su ovlašteni u pružanju primarne pravne pomoći davati opće pravne informacije, pravne savjete i sastavljati podneske.

Postupak za ostvarivanje primarne pravne pomoći pokreće se izravnim obraćanjem pružatelju primarne pravne pomoći.

Sekundarna pravna pomoć

Oblici sekundarne pravne pomoći su:

- pravni savjet
- sastavljanje podnesaka u postupku zaštite prava radnika pred poslodavcem
- sastavljanje podnesaka u sudskim postupcima
- zastupanje u sudskim postupcima
- pravnu pomoć u mirnom rješenju spora
- oslobođenje od plaćanja troškova sudskog postupka
- oslobođenje od plaćanja sudskih pristojbi.

Sekundarnu pravnu pomoć pružaju odvjetnici.

S obzirom na vrstu postupka, sekundarna pravna pomoć može se odobriti u sljedećim postupcima:

- u svezi sa stvarnim pravima, osim zemljišnoknjižnih postupaka
- iz radnih odnosa
- iz obiteljskih odnosa, osim u postupcima sporazumnog razvoda braka u kojima bračni drugovi nemaju maloljetnu zajedničku ili posvojenu djecu ili djecu nad kojom ostvaruju roditeljsku skrb nakon punoljetnosti
- ovršnim postupcima i postupcima osiguranja kada je riječ o prisilnom ostvarenju ili osiguranje tražbine koja proizlazi iz postupka za koji se prema odredbama ovoga Zakona može odobriti pravna pomoć
- mirnog rješenja spora
- iznimno, u svim ostalim upravnim i građanskim sudskim postupcima kada takva potreba proizlazi iz konkretnih životnih okolnosti podnositelja zahtjeva i članova kućanstva, a u skladu s temeljnom svrhom Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći.

Postupak za odobravanje sekundarne pravne pomoći pokreće se podnošenjem zahtjeva nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno nadležnom upravnom tijelu Grada Zagreba.

Sukladno odredbama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći, osoba koja želi ostvariti pravo na besplatnu pravnu pomoć podnosi ispunjen obrazac Zahtjeva za odobravanje korištenja besplatne pravne pomoći uredu državne uprave u županiji prema prebivalištu podnositelja zahtjeva. Uz Zahtjev se prilaže i pisana izričita suglasnost podnositelja zahtjeva i punoljetnih članova njegova kućanstva o dopuštenju uvida u sve podatke o imovini te o prihvaćanju materijalne i kaznene odgovornosti podnositelja zahtjeva za istinitost navedenih tvrdnji.

Obrazac Zahtjeva moguće je preuzeti na web stranici Ministarstva pravosuđa, u uredima državne uprave u županijama, na općinskim sudovima, odnosno prostorima centara za socijalnu skrb tijekom njihova redovnog uredovnog vremena.

Zahjev se podnosi osobno ili preporučeno poštom, a za njegovo podnošenje ne plaćaju se upravne pristojbe.

Odobravanje pravne pomoći odnosi se na potpuno ili djelomično osiguravanje plaćanja troškova pravne pomoći ovisno o imovinskom stanju podnositelja zahtjeva. Naime, predviđena je mogućnost da korisnik pravne pomoći, zavisno od svojih materijalnih prilika, sudjeluje u troškovima postupka u određenom postotku.

Kada je pravna pomoć odobrena u smanjenom opsegu, razliku do punog iznosa nagrade i naknade troškova za rad pružatelju koji je odvjetnik nadoknađuje korisnik u preostalom razmjeru prema vrijednosti poduzete radnje utvrđene Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

Ministarstvo pravosuđa odlučuje povodom žalbi podnositelja zahtjeva za odobravanje pravne pomoći u drugom stupnju, rješava u prvom stupnju o upisu udruga i pravnih klinika u Registar pružatelja primarne pravne pomoći, vodi taj Registar te provodi upravni nadzor i stručni nadzor nad radom pružatelja primarne pravne pomoći.

Informacije o besplatnoj pravnoj pomoći možete pronaći na [web stranici Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske](#) ili se upitom obratiti na e-mail: besplatna.pravna.pomoc@pravosudje.hr te očekivati odgovor u najkraćem mogućem roku.

Također, sva pitanja možete izravno uputiti uredima državne uprave u županijama.

Prekogranični spor

Prekogranični spor je spor u kojem podnositelj zahtjeva za odobravanje pravne pomoći ima prebivalište ili boravište u državi članici Europske unije, a koja nije država članica u kojoj postupa sud, odnosno u kojoj treba izvršiti sudsku odluku.

Pravna pomoć u prekograničnom sporu odobrava se u građanskim i trgovačkim stvarima, postupcima mirenja, izvansudskim nagodbama, izvršenju javnih isprava i pravnom savjetovanju u tim postupcima, dok se odredbe o prekograničnom sporu ne primjenjuju u poreznim carinskim i drugim upravnim postupcima.

Podnositelj zahtjeva koji ima prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj, a koji traži pravnu pomoć u prekograničnom sporu pred sudom druge države, članice Europske unije, zahtjev podnosi uredu prema mjestu svog prebivališta ili boravišta. Nadležni ured zahtjev prosljeđuje Ministarstvu pravosuđa u roku od osam dana od primitka zahtjeva. Ministarstvo pravosuđa će zahtjev i priložene isprave prevesti na službeni jezik ili jedan od službenih jezika države članice Europske unije i nadležnog tijela za primanje, te ih proslijediti nadležnom tijelu države članice Europske unije u kojoj sud postupa ili u kojoj se zahtjeva izvršenje sudske odluke (tijelo za primanje) u roku od 15 dana od primitka zahtjeva. Ako pravna pomoć ne bude odobrena, podnositelj zahtjeva dužan je nadoknaditi troškove prevođenja.

Također, podnositelj zahtjeva može zahtjev podnijeti neposredno tijelu koje je nadležno za primanje zahtjeva u državi članici Europske unije u kojoj postupa sud ili u kojoj treba izvršiti sudsku odluku.

Podnositelj zahtjeva koji ima prebivalište ili boravište u državi članici EU, a koji traži pravnu pomoć u prekograničnom sporu pred sudom u Republici Hrvatskoj, ostvaruje pravo na pravnu pomoć u skladu s odredbama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći. Podnositelj zahtjeva ili nadležno tijelo države članice u kojoj ima prebivalište ili boravište (tijelo za slanje), zahtjev za pravnu pomoć u Republici Hrvatskoj podnosi Ministarstvu pravosuđa (tijelo za primanje). Obrasci i priložene isprave moraju se dostaviti u prijevodu na hrvatski jezik, jer će u protivnom zahtjev biti odbačen.

Zahtjev se podnosi na obrascu propisanom Odlukom Komisije 2004/844/EZ od 9. studenog 2004. godine o utvrđivanju oblika zahtjeva za pravnu pomoć prema Direktivi 2003/8/EZ o poboljšanju pristupa sudu u prekograničnim sporovima uspostavom minimalnih zajedničkih pravila, koja se odnose na pravnu pomoć u takvim sporovima.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 04/06/2019

Temeljna prava - Cipar

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Sljedeći jezici: [el](#) već su prevedeni.

Nacionalni sudovi

Okružni sud u Nikoziji (*Eparchiakó Dikastírio Lefkosfas*)

Charalampos Mouskou St.

1405 Nikozija

Cipar

Okružni sud u Limasolu (*Eparchiakó Dikastírio Lemesou*)

8 Lordou Vyrona Ave.,

3726 Limasol

P. P. 54619

Cipar

Okružni sud u Larnaki (*Eparchiakó Dikastírio Lárnakas*)

Artemidos Ave.

6301 Larnaka

P. P. 40107

Cipar

Okružni sud u Pafosu (*Eparchiakó Dikastírio Páfou*)

Corner of Neophytou St. & Nikolaidi St.

8100 Pafos

P. P. 60007

Cipar

Okružni sud u Famagusti (*Eparchiakó Dikastírio Ammochóstou*)

2 Sotiras St.

5286 Paralimni

Cipar

Okružni sud u Kireniji (*Eparchiakó Dikastírio Kerýneias*)

Charalampos Mouskou St.

1405 Nikozija

Cipar

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava:**Povjerenik za upravu i ljudska prava (pučki pravobranitelj)**

Povjerenik za upravu i ljudska prava (*Epítropos Dioikíseos kai Anthropolón Dikaiomáton*, poznat i kao „pučki pravobranitelj”) neovisan je državni službenik koji službeno djeluje od 1991. Povjerenik je institucija koja je prvenstveno odgovorna za izvansudsku kontrolu uprave i zaštitu ljudskih prava.

Povjerenik prvenstveno nastoji osigurati zakonitost, promicati dobro upravljanje, štiti prava pojedinaca, suzbijati nepravilnosti u postupanju te štiti prava građana i ljudska prava općenito.

Povjerenik obično otvara istragu nakon što pritužbu podnese građanin na kojeg izravno i osobno utječe radnja protiv koje podnosi pritužbu. Međutim, povjerenik može otvoriti istragu i na temelju naloga Vijeća ministara ili na vlastitu inicijativu kada je riječ o pitanjima od općeg interesa.

Prijedlozi ili preporuke povjerenika nisu obvezujući, ali ako predmetne strane ne postupe u skladu s njima, pojavljuje se pitanje načela. Ta je pozicija dodatno osnažena nedavnom izmjenom relevantnog zakona, kojom je povjereniku omogućeno savjetovanje s predmetnim tijelom kako bi se iznašao način da to tijelo prihvati stajališta povjerenika i s njima se uskladi na praktičnoj razini.

Ovlasti povjerenika za upravu vrlo su široke s obzirom na to da, uz to što obavlja prethodno navedene zadaće, može djelovati i u sljedećim ulogama:

Tijelo za suzbijanje diskriminacije: u tom svojstvu povjerenik, na temelju pritužbe koju je podnio pojedinac ili na vlastitu inicijativu, provjerava postoji li povreda načela jednakog postupanja prema pojedincu zbog rasnog, nacionalnog ili etničkog podrijetla, pripadnosti određenoj zajednici, jezika, boje, dobi, invaliditeta, seksualne orijentacije, vjere, političkog ili bilo kojeg drugog mišljenja u području socijalne zaštite, socijalne sigurnosti, socijalnih naknada, zdravstvenih usluga, obrazovanja, članstva u udruženjima i sindikatima ili pristupu robi i uslugama, uključujući stanovanje. Povjerenik može djelovati u javnom i privatnom sektoru.

Tijelo za promicanje jednakosti: u tom svojstvu povjerenik, na temelju pritužbe koju je podnio pojedinac ili na vlastitu inicijativu, provjerava postoji li povreda načela jednakog postupanja prema pojedincu zbog spola ili rodnog identiteta, rasnog, nacionalnog ili etničkog podrijetla, pripadnosti određenoj zajednici, jezika, boje, dobi, invaliditeta, seksualne orijentacije, vjere, političkog ili bilo kojeg drugog mišljenja u području zapošljavanja, rada i stručnog osposobljavanja, uključujući ugovore o radu ili dokumente kojima se uređuje radni odnos, zapošljavanje, otkaz, oglase za slobodno radno mjesto u novinama itd. Konkretno, povjerenik isto tako provjerava postoji li rodno uvjetovana diskriminacija pojedinaca u pogledu njihova pristupa robi i uslugama (npr. usluge obrazovanja, zdravstvene usluge, bankarske usluge ili usluge osiguranja). Povjerenik može djelovati u javnom i privatnom sektoru.

Neovisno tijelo za sprečavanje mučenja: u tom svojstvu povjerenik slobodno posjećuje mjesta na kojima su pojedinci u potpunosti ili djelomično lišeni slobode (kao što su zatvori, policijske ustanove za zadržavanje, psihijatrijske ustanove ili domovi za starije) kako bi promatrao i bilježio životne uvjete. Cilj je osigurati dostojanstvo i prava osoba koje se nalaze u tim okolnostima. Nakon tih posjeta povjerenik izrađuje preporuke za poboljšanje utvrđenih uvjeta i relevantnog zakonodavnog i institucijskog okvira. Isto tako, u okviru provođenja kontrole nadležnih tijela te izravne komunikacije s njima, povjerenik može izraditi preporuke i prijedloga radi sprečavanja mučenja i neljudskog ili ponižavajućeg postupanja. Povjerenik može djelovati u javnom i privatnom sektoru.

Nacionalna institucija za ljudska prava: u tom svojstvu povjerenik dostavlja mišljenja, preporuke i prijedloge kada smatra da je neko državno tijelo povrijedilo ili ograničilo ljudska prava. Povjerenik poduzima i sveobuhvatne mjere za promicanje poštovanja ljudskih prava i, u tu svrhu, stupa u kontakt s nevladinim organizacijama koje su usredotočene na ljudska prava i ostalim organiziranim skupinama.

Neovisno tijelo za promicanje prava osoba s invaliditetom: u tom je svojstvu povjerenik odgovoran za promicanje, zaštitu i praćenje provedbe UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom na Cipru.

Povjerenik, na vlastitu inicijativu ili nakon zaprimanja pritužbe, ispituje postupaju li državna tijela u skladu s odredbama Konvencije te izvješćuje o načinu na koji je moguće poboljšati situaciju. Povjerenik surađuje i s ostalim tijelima koja djeluju u tom području i pružaju usluge obrazovanja, promiču svijest i jačaju provedbu prava osoba s invaliditetom.

Ciparska policija

U okviru ciparske policije uspostavljeni su i pokrenuti uredi za promicanje, zaštitu i jačanje temeljnih ljudskih prava. U nastavku se nalazi kratak opis dužnosti i obveza tih ureda te se navode napori uloženi kako bi se osiguralo da policija štiti temeljna prava:

- **Ured za ljudska prava**

Ured za ljudska prava odgovara Europskoj uniji i Upravi za međunarodne odnose pri ciparskoj Policijskoj upravi i:

1. odgovoran je za ispitivanje i provedbu obveza na temelju odluka različitih institucija Unije za ljudska prava, u područjima koja su obuhvaćena policijskom nadležnosti;
2. usredotočen je na provedbu preporuka koje je izradilo Vijeće Europe u pogledu uvjeta zadržavanja u policijskim ustanovama za zadržavanje itd.;
3. provodi sustavne inspekcije u policijskim ustanovama za zadržavanje te podnosi relevantna izvješća i preporuke u pogledu načina poboljšanja uvjeta zadržavanja i životnih uvjeta zadržanih osoba;
4. surađuje s ostalim vladinim organizacijama, nevladinim organizacijama i neovisnim tijelima u pogledu pitanja koja se odnose na zaštitu ljudskih prava svih građana i izrađuje preporuke kako bi osiguralo da policija postupa u skladu s odredbama zakona i konvencija koje je Republika Cipar potpisala i ratificirala;
5. surađuje s ciparskom Policijskom akademijom na izradi plana i provedbi programa osposobljavanja u području ljudskih prava;
6. priprema i šalje okružnice i priručnike o zaštiti i promicanju ljudskih prava.

- **Ured za suzbijanje diskriminacije**

Ured za suzbijanje diskriminacije odgovara Odjelu za kriminalističku policiju pri ciparskoj Policijskoj upravi, a njegov je cilj spriječiti i suzbijati diskriminaciju, rasizam i ksenofobiju.

Kao dio svojih ključnih zadaća, Ured obavlja sljedeće:

1. osigurava koordinaciju, praćenje i suradnju među policijskim službenicima radi istraživanja i bilježenja prekršaja povezanih s rasističkim ponašanjem i događaja ili kaznenih djela prouzročenih rasnom pripadnošću;
2. surađuje s ostalim vladinim agencijama i nevladinim organizacijama uključenima u borbu protiv diskriminacije i rasizma;

3. surađuje s ciparskom Policijskom akademijom i ostalim organizacijama kako bi policijskim službenicima osigurala dodatno osposobljavanje;
 4. djeluje kao ured za vezu između ciparske policije i ostalih agencija odgovornih za djelotvornije donošenje politika za borbu protiv rasizma;
 5. jača i provodi nacionalni zakonski okvir povezan s međunarodnim smjernicama i obvezama te smjernicama i obvezama EU-a.
- **Ured za borbu protiv nasilja u obitelji i zlostavljanja djece**

Ured za borbu protiv nasilja u obitelji i zlostavljanja djece odgovara Odjelu za kriminalističku policiju pri ciparskoj Policijskoj upravi te se prvenstveno bavi koordinacijom, provedbom i pružanjem potpore.

Njegove su ključne zadaće praćenje predmeta ili incidenata, proučavanje kaznenih spisa i izrada preporuka o načinu na koji je s njima potrebno dalje postupati. S obzirom na njegovu odgovornost za provedbu zakona, Ured za borbu protiv nasilja u obitelji i zlostavljanja djece surađuje s istražiteljima odgovornima za te predmete, obiteljskim savjetnicima ili djelatnicima Službe za socijalnu skrb, ostalim državnim ili nedržavnim službenicima koji imaju odgovornosti u tom području te žrtvama s kojima se u kontakt stupa osobno ili telefonom. Ured organizira i seminare za osposobljavanje policijskih službenika u suradnji s ciparskom Policijskom akademijom.

- **Ured za suzbijanje trgovine ljudima**

Ured za suzbijanje trgovine ljudima odgovara Odjelu za kriminalističku policiju pri ciparskoj Policijskoj upravi, a njegov je cilj suzbijanje trgovine ljudima u skladu sa Zakonom o sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima i njihova izrabljivanja te zaštiti žrtava odnosno u skladu s bilo kojim drugim mjerodavnim zakonodavstvom i policijskim obvezama, na europskoj i međunarodnoj razini.

Kao dio svojih ključnih zadaća i odgovornosti, Ured obavlja sljedeće:

1. obrađuje, analizira i upotrebljava informacije o prekršajima povezanim s njegovom zadaćom;
2. koordinira aktivnosti i radnje svih uprava / agencija / odjela kako bi osigurao dobar raspored i odgovarajuću organizaciju postupaka na nacionalnoj razini;
3. utvrđuje identitet žrtava trgovine ljudima odnosno njihova izrabljivanja, u skladu s relevantnim priručnikom za utvrđivanje identiteta žrtava i odredbama relevantnog zakonodavstva;
4. policijskim službenicima pruža smjernice u području trgovine ljudima;
5. prati istragu predmeta povezanih s trgovinom ljudima i, prema potrebi, pruža smjernice službenicima zaduženim za istragu, bez obzira na mjesto njihova pružanja usluge;
6. pod vodstvom višeg načelnika koji je na čelu Odjela za kriminalističku policiju provodi istrage složenih predmeta povrede Zakona o sprečavanju i suzbijanju trgovine ljudima i njihova izrabljivanja te zaštiti žrtava, u suradnji s odgovarajuće osposobljenim službenicima okružnih odjela za kaznene istrage;
7. odgovara na zahtjeve drugih država za pružanje pravne pomoći u pogledu trgovine ljudima;
8. vodi statističku bazu podataka i priprema relevantna izvješća i statističke podatke;
9. obavlja sve ostale zadaće predviđene zakonodavstvom i nacionalnim akcijskim planom za suzbijanje trgovine ljudima ili zadaće koje mu dodijeli ravnatelj policije.

Kako bi se osigurala i zaštitila prava utvrđenih žrtava trgovine ljudima, Ured, uz službe za socijalnu skrb, surađuje s nevladinim organizacijama kao što su Cyprus Stop Trafficking, KISA, Caritas, Well Spring itd.

Povjerenik za prava djece

Povjerenik za prava djece (*Epítropos Prostatías ton Dikaiomáton tou Paidioú*) institucija je uspostavljena Zakonom o povjereniku za zaštitu prava djece iz 2007. (Zakon 74(I)/2007), koji je na snagu stupio 22. lipnja 2007. Zakonom je propisano imenovanje povjerenika, osnivanje i djelovanje Ureda povjerenika i ostala povezana pitanja. Izmijenjen je 2014. Zakonom o zaštiti prava djece iz 2014. [44(I)/2014] kako bi se riješila dodatna pitanja.

U tom su Zakonu utvrđene važne odredbe u skladu s kojima se Uredu povjerenika omogućuje djelovanje kao nacionalne neovisne organizacije za ljudska prava odgovorne za zaštitu i promicanje prava djece. Zakonom su propisane sveobuhvatne zadaće i obveze povjerenika, koje se za potrebe upućivanja mogu podijeliti na četiri stupa:

- kontrola i praćenje zakonodavstva, postupaka i praksi koje provode javna tijela i tijela javnog sektora,
- osnaživanje i sudjelovanje djece,
- obrazovanje i podizanje svijesti u pogledu dječjih prava među djecom i u društvu općenito,
- zastupanje djece i njihovih interesa u okviru postupaka koji se na njih odnose.

Gđa Leda Koursoumba imenovana je prvom povjerenicom za prava djece. Trenutačno je u tijeku njezin drugi mandat kao povjerenice.

Podaci za kontakt:

Corner of Apelli St. and Pavlou Nirvana St., 5th floor, 1496

Tel. +357 22873200

Telefaks: +357 22872365

E-pošta: childcom@ccr.gov.cy

Internetske stranice: <http://www.childcom.org.cy/>

Povjerenik za zaštitu osobnih podataka

Povjerenik za zaštitu osobnih podataka (*Epítropos Prostatías Dedoménon Prosopikoú Charaktíra*) djeluje kao neovisno nadzorno tijelo osnovano Zakonom 112 o obradi osobnih podataka (zaštiti pojedinca) iz 2001. (Zakon 112(I)/2001), kojim je Direktiva 95/46 /EZ prenesena u nacionalno zakonodavstvo.

Povjerenik nadzire provedbu prethodno navedenog Zakona. Povjerenikove zadaće obuhvaćaju provedbu kontrola, izdavanje odobrenja predviđenih zakonom i određivanje upravnih kazni za povrede Zakona. Povjerenik surađuje s relevantnim tijelima u drugim državama članicama i Vijećem Europe u pogledu pitanja obuhvaćenih područjem odgovornosti povjerenika i pri promicanju poštovanja prava europskih građana na privatnost i zaštitu osobnih podataka.

Povjerenik djeluje kao nacionalno nadzorno tijelo za Europol, Eurojust, Eurodac, SIS II (druga generacija Schengenskog informacijskog sustava), VIS (Vizni informacijski sustav), CIS (Carinski informacijski sustav) i IMI (Informacijski sustav unutarnjeg tržišta).

Cilj je Ureda povjerenika bolje informirati široku javnost o pravima predviđenima Zakonom i njegovati kulturu poštovanja privatnosti u javnom i privatnom sektoru.

Odjel za socijalno uključivanje osoba s invaliditetom Ministarstva rada, skrbi i socijalnog osiguranja

UN-ova Konvencija o pravima osoba s invaliditetom ključni je korak u povijesti propisa povezanih s invaliditetom te se njome od država zahtijeva donošenje svih odgovarajućih zakonodavnih, upravnih i ostalih mjera radi zaštite prava osoba s invaliditetom u svim aspektima života. Republika Cipar ratificirala je Konvenciju 2011., a 2013. pripremila je i donijela svoj prvi nacionalni akcijski plan u pogledu invaliditeta.

Odjel za socijalno uključivanje osoba s invaliditetom, koji je središnja točka, preuzeo je obvezu koordinacije djelotvorne provedbe UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom te nacionalnih akcijskih planova u pogledu invaliditeta za razdoblja 2013. – 2015. i 2017. – 2020.

Nadalje, cilj je Odjela za socijalno uključivanje osoba s invaliditetom promicanje socijalne zaštite, socijalnog uključivanja i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Njegove ključne aktivnosti obuhvaćaju:

- provedbu procjena i pružanje potvrda u pogledu invaliditeta i funkcionalnih sposobnosti,
- odobravanje socijalnih naknada osobama s invaliditetom,
- osiguravanje izravne i neizravne profesionalne rehabilitacije i ostalih usluga potpore.

Vizija je Odjela poboljšati kvalitetu života osoba s invaliditetom i otvoriti nove mogućnosti za društvenu integraciju kroz planiranje, koordinaciju i provedbu reforme.

Nacionalna služba za prava žena

1. Nacionalna služba za prava žena (*Ethnikós Michanismsós gia ta Dikaiómata tis Gynaíkas*) osnovana je 16. veljače 1994. Odlukom br. 40.609 Vijeća Ministara.

2. Nacionalna služba za prava žena ključna je organizacija za izradu i promicanje vladine politike za iskorjenjivanje zakonske diskriminacije žena te uspostave ravnopravnosti između muškaraca i žena u svim pravnim područjima. Ona isto tako pomaže pri praktičnoj primjeni načela ravnopravnosti i jednakih prilika za koju su, među ostalim, potrebni promjena stava, promicanje posebnih programa za potporu ženama i njihovo osnaživanje u obavljanju raznovrsnih uloga te uključivanje ravnopravnosti u sve programe i politike.
3. U skladu s Odlukom br. 76.789 Vijeća Ministara od 23. travnja 2014., Vijećem i Nacionalnom službom za prava žena predsjedava povjerenik za ravnopravnost spolova, a Glavnim tajništvom Službe upravljaju službenici Jedinice za ravnopravnost spolova Ministarstva pravosuđa i javnog poretka.
4. Nacionalna služba za prava žena obuhvaća tri kolektivna tijela: (a) Vijeće; (b) Nacionalni odbor; (c) Međuministarski odbor. Ona isto tako upravlja Glavnim tajništvom.
5. *Vijeće* Nacionalne službe za prava žena sastoji se od 19 organizacija članica. Članovi Vijeća obuhvaćaju organizacije žena, sindikate i druge nevladine organizacije, uključujući dvije tursko-ciparske organizacije žena (popis organizacija članica Vijeća nalazi se u prilogu).
6. *Nacionalni odbor* Nacionalne službe za prava žena obuhvaća 69 organizacija članica, uključujući organizacije pridružene političkim strankama, organizacije koje se bave suzbijanjem nasilja protiv žena i njihova izrabljivanja, organizacije koje se bave osposobljavanjem, istraživanjem, borbom protiv rasizma i poljoprivredom, sindikate, mirovne organizacije, organizacije za raseljene osobe, obitelj i djecu itd.
7. *Međuministarski odbor* Nacionalne službe za prava žena obuhvaća službenike odgovorne za prava žena iz svih ministarstava i iz Glavne uprave za europske programe, koordinaciju i razvoj.
8. *Glavno tajništvo* priprema sastanke svih tijela Nacionalne službe za prava žena i pomaže u provedbi svih donesenih odluka na način da pruža upravnu i znanstvenu potporu i smjernice.

Parlamentarni odbor za ljudska prava i jednake mogućnosti za muškarce i žene

Glavna je zadaća Parlamentarnog odbora za ljudska prava i jednake mogućnosti za muškarce i žene proučavanje i ispitivanje, u okviru parlamentarnog nadzora, poštuju li se odredbe ciparskog Ustava, međunarodnih konvencija i relevantnog zakonodavstva u Republici Cipru.

U tom kontekstu Odbor ispituje predmete povezane s povredama ljudskih prava građana Republike Cipra i ostalih osoba koje u njoj žive te u skladu s time podnosi izvješće Zastupničkom domu.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/07/2019

Temeljna prava - Latvija

Nacionalni sudovi

O građanskim, kaznenim i upravnim predmetima u Latviji odlučuju sudovi u tri stupnja odnosno okružni ili gradski sudovi (*rajonu (pilsētu) tiesas*), regionalni sudovi (*apgabaltiesas*) i Vrhovni sud (*Augstākā tiesa*). Za popis sudova kliknite [ovdje](#).

Postoji i Ustavni sud (*Satversmes tiesa*), koji u skladu s Ustavom i [Zakonom o Ustavnom sudu](#) (*Satversmes tiesas likums*) odlučuje o predmetima koji se odnose na usklađenost zakona i propisa s Ustavom te o drugim pitanjima za koja je nadležan u skladu sa zakonom.

U skladu sa [Zakonom o sudbenoj vlasti](#) (*Likums „Par tiesu varu”*), načela i postupci za suđenje u predmetima utvrđeni su u [Zakonu o Ustavnom sudu](#), [Zakonu o parničnom postupku](#) (*Civilprocesa likums*), [Zakonu o kaznenom postupku](#) (*Kriminālprocesa likums*) i [Zakonu o upravnom postupku](#) (*Administratīvā procesa likums*), kojima su uređeni napredak predmeta, odluke koje treba donijeti tijekom i na kraju postupka i postupci za izvršenje.

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

[Ured ombudsmana](#) (*Tiesībsarga birojs*) djeluje na temelju [Zakona o ombudsmanu](#) (*Tiesībsarga likums*).

Svaka osoba koja smatra da je počinjena povreda ljudskih prava, bez obzira na to je li riječ o njezinim pravima ili pravima druge osobe, ili povreda načela dobrog upravljanja, ima pravo podnijeti pisanu pritužbu ili podnesak Uredu ombudsmana. Postupak za zaprimanje i razmatranje pritužbi uređen je Zakonom o ombudsmanu i propisima o postupanju s pritužbama (*sūdzību izskatīšanas reglaments*). U skladu s tim odredbama, nakon što zaprimi pisanu pritužbu ombudsman mora odlučiti hoće li prihvatiti predmet ili ga odbiti (pritužba se odbija ako ne sadržava dovoljno pojedinosti o povredi ili nije u nadležnosti ombudsmana) te na odgovarajući način obavijestiti podnositelja pritužbe. Predmet se mora razmotriti u roku od tri mjeseca. Predmet završava ili sporazumom između stranaka ili preporukom ombudsmana. Preporuka ombudsmana nije pravno obvezujuća.

Člankom 13. stavkom 6. Zakona o ombudsmanu propisano je da ombudsman može pokrenuti predmete i na vlastitu inicijativu.

Podaci za kontakt ombudsmana Republike Latvije:

Baznīcas ielā 25

Rīga

LV-1010

Telefon: +371 67686768

Telefaks: 67244074

E-pošta: [✉ tiesibsargs@tiesibsargs.lv](mailto:tiesibsargs@tiesibsargs.lv)

Otvoreno za javnost svaki dan od 9:00 do 16:00.

Savjetovanja se održavaju na temelju prethodnog dogovora. Ne naplaćuju se naknade.

Ombudsman u predmetima koji se odnose na prava djece

✉ Ombudsman postupa u skladu sa [✉ Zakonom o ombudsmanu](#). Osim toga, u skladu s člankom 65.² stavkom 2. [✉ Zakona o zaštiti prava djeteta](#) (*Bērnu tiesību aizsardzības likums*), Ured ombudsmana bavi se i pritužbama koje se odnose na povrede prava djece, a posebno je usmjeren na povrede koje su počinila tijela državne i lokalne vlasti ili njihovi zaposlenici.

Podaci za kontakt ombudsmana Republike Latvije:

Baznīcas ielā 25

Rīga

LV-1010

Telefon: +371 67686768

Telefaks: 67244074

E-pošta: [✉ tiesibsargs@tiesibsargs.lv](mailto:tiesibsargs@tiesibsargs.lv)

Otvoreno za javnost svaki dan od 9:00 do 16:00.

Savjetovanja se održavaju na temelju prethodnog dogovora. Ne naplaćuju se naknade.

✉ **Državni inspektorat za zaštitu prava djece** (*Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija*) prati i provjerava izvršenje zakona i propisa u području zaštite prava djece u skladu s člankom 65.¹ [✉ Zakona o zaštiti prava djeteta](#).

Inspektorima za zaštitu prava djece može se obratiti na:

53 Ventpils iela

Rīga

LV-1002

Telefon: +371 67359128, +371 67359133

Otvoreno za javnost ponedjeljkom od 13:00 do 18:00 i četvrtkom od 8:30 do 14:00.

Kliknite [✉ ovdje](#) za više informacija o zahtjevima i pritužbama koji se odnose na pitanja zaštite prava djeteta.

Tijelo za promicanje ravnopravnosti

✉ Ombudsman djeluje u skladu sa [✉ Zakonom o ombudsmanu](#).

Podaci za kontakt ombudsmana Republike Latvije:

25 Baznīcas ielā

Rīga

LV-1010

Telefon: +371 67686768

Telefaks: 67244074

E-pošta: [✉ tiesibsargs@tiesibsargs.lv](mailto:tiesibsargs@tiesibsargs.lv)

Otvoreno za javnost svaki dan od 9:00 do 16:00.

Savjetovanja se održavaju na temelju prethodnog dogovora. Ne naplaćuju se naknade.

Tijelo za zaštitu podataka

✉ **Državni inspektorat za podatke** (*Datu valsts inspekcija*, „DVI”) nadzire zaštitu osobnih podataka. On provjerava i prati usklađenost obrade osobnih podataka u Latviji sa zahtjevima Zakona o zaštiti osobnih podataka (*Fizisko personu datu aizsardzības likums*).

U skladu s člankom 5. stavkom 3. Zakona o službenim zahtjevima (*Iesniegumu likums*, stupio na snagu 1. siječnja 2008.) i člankom 64. Zakona o upravnom postupku (stupio na snagu 1. veljače 2004.), Inspektorat mora razmotriti zahtjev ili pritužbu koja mu je podnesena i odgovoriti u roku od mjesec dana od primitka. Taj se rok može produljiti ako su za ispitivanje zahtjeva ili pritužbe potrebne dodatne informacije.

Inspektorat je ovlašten odrediti novčane kazne za prekršaje koji se odnose na obradu osobnih podataka. Njegove odluke mogu se osporiti na sudovima.

Podaci za kontakt Državnog inspektorata za podatke:

Blaumaņa iela 11/13-15.

Rīga

LV-1011

Telefon: +371 67223131

E-pošta: [✉ info@dvi.gov.lv](mailto:info@dvi.gov.lv)

Primanje na temelju prethodnog dogovora.

Osoblje je dostupno za telefonska savjetovanja svakog radnog dana od 14:00 do 16:00.

Ostala specijalizirana tijela

✉ **Latvijski centar za ljudska prava** (*Latvijas cilvēktiesību centrs*, „LCC”) neovisna je nevladina organizacija koja se bavi obrazovanjem i istraživanjem u području ljudskih prava te pitanjima nacionalnih odnosa. Njegova područja djelovanja obuhvaćaju socijalnu integraciju, toleranciju i suzbijanje diskriminacije, institucije zatvorenog tipa, pravno savjetovanje, zaštitu interesa psihičkih bolesnika i sprečavanje diskriminacije protiv tih osoba, kaznena djela počinjena iz mržnje te tražitelje azila.

Podaci za kontakt Latvijskog centra za ljudska prava

13 Alberta iela

7.stāvs

Rīga

LV-1010

Latvija

Telefon: +371 67039290

Telefaks: +371 67039291

E-pošta: [✉ office@humanrights.org.lv](mailto:office@humanrights.org.lv)

Ostala tijela

✉ **Uprava za pravnu pomoć** (*Juridiskās palīdzības administrācija*, „JPA”) postupa na temelju [✉ Zakona o državnoj pravnoj pomoći](#) (*Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums*), [✉ Zakona o državnoj naknadi žrtvama](#) (*Likums par valsts kompensāciju cietušajiem*) i Vladine uredbe br. 869 od 15. studenoga 2005. o utvrđivanju [✉ Statuta Uprave za pravnu pomoć](#) (*Juridiskās*

palīdzības administrācijas nolikums). Ona preispituje zahtjeve za državnu pravnu pomoć i odlučuje hoće li se pomoć odobriti ili odbiti, razmatra zahtjeve za državnu naknadu i odlučuje hoće li se ona isplatiti ili ne, razmatra zahtjeve pojedinaca za izdavanje odobrenja za djelovanje u svojstvu pružatelja državne pravne pomoći, sklapa ugovore s pružateljima pravne pomoći te obavlja druge zadaće u skladu s prethodno navedenim zakonima i propisima.

Obrazac za odobrenje statusa pružatelja državne pravne pomoći dostupan je na internetskim stranicama Uprave <http://www.jpa.gov.lv/>, pod odjeljkom „Juridiskās palīdzības sniedzējiem” [pružatelji pravne pomoći].

Podaci za kontakt Uprave za pravnu pomoć:

Brīvības gatve 214

Rīga

LV-1039

Besplatni telefon: + 371 680001801, telefon: +371 67514208

Telefaks: +37167514209

E-pošta: jpa@jpa.gov.lv

Udruženje Sklonište „Sigurna kuća”

Udruženje Sklonište „Sigurna kuća” [NVO „Patvērums „Drošā māja”] osnovano je radi razvoja usluga potpore žrtvama trgovanja ljudima i legalnim imigrantima, uključujući tražitelje azila, izbjeglice i osobe kojima je odobren alternativni status, kako bi se osiguralo pravo pojedinca na odgovarajuću pomoć i zaštitu, promicanja rehabilitacije i reintegracije žrtava trgovanja ljudima te pružanja usluga potpore legalnim imigrantima razvojem interaktivnih oblika osposobljavanja i suradnje s državnim i lokalnim institucijama te socijalnim i kršćanskim organizacijama u Latviji i drugdje u svijetu. U rujnu 2010. udruženje je priznato kao organizacija od javnog interesa. Od 2007. ima pravo žrtvama trgovanja ljudima pružati usluge socijalne rehabilitacije koje financira država.

Podaci za kontakt:

Lāčplēša iela 75 - 9/10

Rīga

LV-1011

Telefon: +371 67898343, +371 28612120

E-pošta: drosa.maja@gmail.com

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 15/06/2020

Temeljna prava - Luksemburg

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nacionalni sudovi

Temeljna prava utvrđena su u međunarodnim tekstovima kao što su Europska konvencija o ljudskim pravima i konvencije Ujedinjenih naroda te Ustavom Luksemburga i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima za pitanja koja se odnose na europsko pravo.

Na temeljna prava utvrđena u tim pravnim tekstovima može se pozivati pred bilo kojim nacionalnim sudom: kaznenim, građanskim, trgovačkim ili upravnim.

Trebalo bi napomenuti da se povrede temeljnih prava kažnjavaju u presudama nacionalnih sudova, kaznenih ili građanskih, ili u presudama koje su u odgovarajućim predmetima donijeli trgovački ili upravni sudovi.

<https://justice.public.lu/fr.html>

<http://www.justice.public.lu/fr/annuaire/index.html>

Ombudsman

Ombudsman

Ombudsman djeluje u okviru Parlamenta (*Chambre des députés*) i u obavljanju svojih zadaća ne prima upute ni od kojeg drugog tijela.

Zadaća je ombudsmana primati pritužbe fizičkih osoba ili privatnih pravnih osoba u pogledu pitanja koja se odnose na funkcioniranje državnih i lokalnih tijela te javnih ustanova za koje su odgovorna državna i lokalna tijela, osim u pogledu njihovih industrijskih, financijskih i komercijalnih djelatnosti. U tom kontekstu može primati pritužbe koje su izravno ili neizravno povezana s ljudskim pravima.

Svaka fizička osoba ili privatna pravna osoba koja smatra da u njezinom predmetu tijelo navedeno u prethodnom odlomku nije postupilo u skladu sa svojom ulogom ili je počinilo povredu konvencija, zakona ili propisa na snazi može na temelju pojedinačne pisane pritužbe ili usmene izjave dane u tajništvu ombudsmana zatražiti da se to pitanje uputi na razmatranje ombudsmanu.

Pritužba se može podnijeti tek nakon što su izvršeni odgovarajući administrativni koraci pri tijelima koja rješavaju predmetno pitanje.

Podnošenjem pritužbe ombudsmanu ne obustavlja se rok određen za drugi postupak, a posebno kad je riječ o postupku pred nadležnim sudovima.

Ombudsman ne smije intervenirati u sudski postupak ni dovesti u pitanje utemeljenost sudske presude. Međutim, u slučaju neizvršenja pravomoćne odluke može predmetnom tijelu naložiti da postupi u skladu s tom odlukom u roku koji on odredi.

Pritužba se mora odnositi na konkretno pitanje koje se odnosi na podnositelja pritužbe. Pritužba se ne može odnositi na općenito funkcioniranje uprave.

Ako ombudsman smatra da je pritužba opravdana, o tome će obavijestiti podnositelja pritužbe i upravu te iznijeti sve preporuke predmetnoj službi i podnositelju pritužbe za koje smatra da će omogućiti sporazumno rješenje pritužbe. Te preporuke mogu uključivati prijedloge za poboljšanje načina na koji služba djeluje.

Ako ombudsman smatra da, kad je riječ o pritužbi koju je primio, primjena osporavane odluke dovodi do nepravde, predmetnoj službi može u skladu s relevantnim zakonodavstvom i propisima preporučiti bilo koje rješenje kojim se omogućuje pravično rješenje situacije podnositelja pritužbe te predložiti izmjene zakonodavstva ili propisa na kojima se predmetna odluka temelji za koje smatra da bi ih trebalo provesti.

Protiv odluke ombudsmana da neće postupiti na temelju pritužbe ne može se podnijeti žalba sudu.

Ombudsman

36, rue du Marché-aux-Herbes
L-1728 Luxembourg

Telefon: (+352) 26 27 01 01

Telefaks: (+352) 26 27 01 02

Internetske stranice: <http://www.ombudsman.lu/>

E-pošta: info@ombudsman.lu

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Savjetodavna komisija za ljudska prava (*Commission consultative des droits de l'Homme*)

Savjetodavna komisija za ljudska prava (CCDH) vladino je savjetodavno tijelo odgovorno za promicanje i zaštitu ljudskih prava u Velikom Vojvodstvu Luksemburgu. U tu svrhu vladi dostavlja mišljenja, studije, dokumente o stajalištima i preporuke koje u potpunosti sastavlja samostalno, a odnose se na sva pitanja opće primjene povezana s ljudskim pravima u Velikom Vojvodstvu Luksemburgu. U svojim mišljenjima vladi skreće pozornost na mjere za koje smatra da će pomoći u zaštiti i promicanju ljudskih prava. Premijer mišljenja, studije, dokumente o stajalištima i preporuke Komisije predstavlja Parlamentu.

Komisija je samo savjetodavno tijelo koje nema ovlasti za donošenje odluka.

Komisija nema ovlasti baviti se pojedinačnim slučajevima.

U okviru svojeg djelovanja Komisija:

- slobodno ispituje svako pitanje koje je u području njezine nadležnosti, bez obzira na to je li ga iznijela vlada ili ga je iznijela sama na temelju prijedloga jednog od njezinih članova ili bilo koje osobe ili organizacije
- saslušava pojedince i prima sve relevantne informacije ili dokumente potrebne za ocjenjivanje situacija koje su u području njezine nadležnosti
- obraća se javnosti izravno ili putem medija, posebno kako bi objavila svoja mišljenja i preporuke
- održava dijalog s drugim tijelima, sudskim i nesudskim, u svrhu promicanja i zaštite ljudskih prava.

Savjetodavna komisija za ljudska prava (*Commission consultative des droits de l'Homme*)

71-73, rue Adolphe Fischer
L-1520 Luxembourg

Telefon: (+352) 26 20 28 52
Telefaks: (+352) 26 20 28 55

Internetske stranice: <https://ccdh.public.lu/>
E-pošta: info@ccdh.public.lu

Odbor za prava djeteta (*Comité luxembourgeois des droits de l'enfant*), poznat i pod nazivom *Ombudscomité fir d'Rechter vum Kand* (ORK)

Članovi Odbora u obavljanju svojih zadaća djeluju posve neutralno i neovisno.

Konkretno, u okviru svojeg djelovanja Odbor može:

- analizirati mehanizme uspostavljene za zaštitu i promicanje prava djece kako bi, prema potrebi, relevantnim tijelima dao preporuku za potrebne prilagodbe
- izdati mišljenje o zakonima i propisima te izraditi nacrt zakonodavstva o pravima djece
- pružiti informacije o stanju prava djece i osigurati da se primjenjuje Konvencija o pravima djeteta te podnijeti godišnje izvješće vladi i Parlamentu o stanju prava djece i svojim aktivnostima
- promicati razvoj slobodnog izražavanja djece i njihovo aktivno sudjelovanje u pitanjima koja se odnose na njih
- ispitati situacije u kojima se prava djece ne poštuju i iznijeti preporuke kako takve situacije ispraviti
- primiti informacije i pritužbe o povredama prava djece i u tu svrhu saslušati svako dijete koje to zatraži, u skladu s postupcima koje će utvrditi
- predstaviti, na temelju informacija ili pritužbi, ili konkretnih predmeta koje je istraživao, preporuke ili savjete kako bi se osigurala bolja zaštita prava i interesa djece.

Informacije o pojedinačnim situacijama ili predmetima u okviru njegova djelovanja povjerljive su. Međutim, Odbor može nadležnim pravosudnim tijelima pružiti sve informacije koje bi mogle spriječiti ugrožavanje najboljih interesa djeteta.

Članovi Odbora svoje zadaće obavljaju bez interveniranja u sudske postupke koji su u tijeku.

U okviru svojeg posla i u skladu s ograničenjima utvrđenima zakonom i propisima, članovi Odbora imaju slobodan pristup svim zgradama javnih ili privatnih tijela u kojima borave djeca, stalno ili povremeno, kako bi djeci pružili savjete, pomoć, usmjeravanje, obrazovanje i rasonodu.

Članovi Odbora imaju pravo zatražiti sve informacije, dokaze ili dokumente, osim onih na koje se primjenjuju pravila povjerljivosti između liječnika i pacijenta ili bilo koja druga pravila o čuvanju profesionalne tajne.

Ombuds-comité fir d'Rechter vum Kand (ORK)

2, rue Fort Wallis
L-2714 Luxembourg

Telefon: (+352) 26 123 124
Telefaks: (+352) 26 123 125

Internetske stranice: <http://ork.lu/index.php/en/>

Centar za jednako postupanje

Centar za jednako postupanje, koji svoje zadaće obavlja u potpunosti neovisno, nastoji promicati, analizirati i pratiti jednako postupanje prema svim osobama bez diskriminacije na temelju rase, etničkog podrijetla, spola, vjere ili uvjerenja, invaliditeta ili dobi.

Konkretno, u okviru svojeg djelovanja Centar može:

- objavljivati izvješća, izdavati mišljenja i preporuke te provoditi studije o svim pitanjima povezanim s prethodno navedenim vrstama diskriminacije
- stvarati i pružati sve informacije i korisne dokumente u okviru svojih zadaća
- pomagati osobama koje se smatraju žrtvama diskriminacije na temelju članka 1. Zakona o jednakom postupanju od 28. studenoga 2006. pružajući im smjernice i savjete o njihovim pojedinačnim pravima, zakonodavstvu, sudskoj praksi i sredstvima za ostvarenje njihovih prava.

Informacije o pojedinačnim situacijama ili predmetima koje članovi doznaju tijekom obavljanja svojih zadaća povjerljive su. Međutim, Centar može nadležnim pravosudnim tijelima pružiti sve informacije o diskriminaciji protiv žrtve na temelju članka 1. Zakona o jednakom postupanju od 28. studenoga 2006.

Članovi Centra u obavljanju svojih zadaća ne mogu intervenirati u sudske postupke koji su u tijeku.

Članovi Centra imaju pravo zatražiti sve informacije, dokaze ili dokumente potrebne za obavljanje njihovih zadaća, osim onih informacija na koje se primjenjuju pravila povjerljivosti između liječnika i pacijenta ili bilo koja druga pravila o čuvanju profesionalne tajne.

Centar za jednako postupanje

B.P. 2026

L-1020 Luxembourg

Telefon: (+352) 26 48 30 33

Telefaks: (+352) 26 48 38 73

Internetske stranice: <http://cet.lu/fr/>

E-pošta: info@cet.lu

Nacionalna komisija za zaštitu podataka

Nacionalna komisija za zaštitu podataka (*Commission nationale pour la protection des données*) javno je tijelo uspostavljeno kao javna institucija.

Svoje zadaće obavlja u potpunosti neovisno. Svake godine vladi predstavlja pisano izvješće o svojem radu.

Komisija:

- prati i provjerava zakonitost prikupljanja i upotrebe obrađenih podataka te obavješćuje osobe odgovorne za obradu o njihovim obvezama
- osigurava da se poštuju temeljna prava i slobode osoba, a posebno njihova privatnost, te obavješćuje javnost o njihovim pravima
- zaprima i razmatra pritužbe i zahtjeve za provjeru zakonitosti obrade podataka
- savjetuje vladu, na njezin zahtjev ili na vlastitu inicijativu, o posljedicama razvoja obrade podataka i informacijskih tehnologija za temeljna prava i slobode, a u tu svrhu može provoditi studije, ankete ili stručne procjene.

Komisija je odgovorna i za osiguranje primjene izmijenjenog Zakona od 30. svibnja 2005. o zaštiti privatnosti u sektoru elektroničkih komunikacija i njegovih provedbenih pravila.

Svaka osoba, samostalno, putem svojeg odvjetnika ili bilo koje propisno ovlaštene fizičke ili pravne osobe, može Komisiji podnijeti zahtjev u pogledu poštovanja njezinih temeljnih prava i sloboda u obradi podataka. Dotična osoba primit će odgovor na taj zahtjev.

Konkretno, zahtjev Komisiji može podnijeti osoba koja traži provjeru zakonitosti obrade osobnih podataka ako joj je pravo na pristup tim podacima odbijeno ili ograničeno.

Komisija obavješćuje pravosudna tijela o svim povredama za koje dozna.

Nacionalna komisija za zaštitu podataka

1, avenue du Rock'n'Roll
L-4361 Esch-sur-Alzette

Telefon: (+352) 26 10 60 -1
Telefaks: (+352) 26 10 60 - 29

Internetske stranice: <https://cnpd.public.lu/fr/index.html>

Luksemburška agencija za prihvata i integraciju (*Office luxembourgeois de l'accueil et de l'intégration (OLAI)*)

Uloga je Luksemburške agencije za prihvat i integraciju organizirati prihvat novopridošlih osoba iz inozemstva te olakšati postupak integracije stranaca provođenjem i koordiniranjem, zajedno s lokalnim tijelima i pojedincima i organizacijama civilnog društva, politike prihvata i integracije, čiji je ključni element suzbijanje diskriminacije. Organizira i socijalnu pomoć strancima koji nemaju pravo na postojeću pomoć ili naknade te osobama koje traže međunarodnu zaštitu.

U okviru svojeg djelovanja agencija surađuje s tijelima iz EU-a i međunarodnim tijelima te s tijelima iz država podrijetla stranaca.

Agencija je odgovorna za izradu, nakon savjetovanja s Međuministarskim odborom za integraciju, nacrtu višegodišnjeg nacionalnog akcijskog plana za integraciju i suzbijanje diskriminacije u kojem se utvrđuju glavna strateška područja za intervenciju te aktualne i buduće političke mjere.

Ministar nacrt plana podnosi vladi na odobrenje.

Vlada predstavlja opću strategiju i utvrđuje ciljne mjere za integraciju i suzbijanje diskriminacije.

Luksemburška agencija za prihvat i integraciju (*Office luxembourgeois de l'accueil et de l'intégration (OLAI)*)

7,-9, avenue Victor Hugo
L-1750 Luxembourg

Telefon: (+352) 247-85700

Internetske stranice: <http://www.olai.public.lu/fr/index.html>

E-pošta: info@olai.public.lu

Pristup pravosuđu

Služba za pravosudne informacije (*Service d'accueil et d'information juridique*)

Za tu je službu, uspostavljenu u okviru sudova, nadležan glavni državni odvjetnik (*procureur général d'Etat*). Njezina je svrha odgovarati na upite privatnih osoba i pružati im opće informacije o opsegu njihovih prava te o načinima i sredstvima za njihovu zaštitu.

Služba:

- odgovara na upite privatnih osoba i prosljeđuje ih odgovarajućim odjelima te im pruža potrebne informacije i tehnička sredstva
- privatnim osobama pruža opće informacije o opsegu njihovih prava u pogledu predmetnih problema te o načinima i sredstvima za ostvarivanje tih prava
- sluša njihove pritužbe u pogledu poteškoća s kojima su se suočili u ostvarivanju svojih prava i predlaže načine za njihovo rješavanje.

Služba pruža informacije samo usmenim putem. Ne pruža savjete u pisanom obliku.

Služba za pravosudne informacije – Luxembourg

Cité judiciaire
Bâtiment BC
L-2080 - Luxembourg

Telefon: (+352) 22 18 46

Služba za pravosudne informacije – Diekirch

Justice de paix
Place Joseph Bech
L-9211 - Diekirch

Telefon: (+352) 80 23 15

Služba za pravosudne informacije – Esch sur Alzette

Justice de paix
Place Norbert Metz
L-4239 - Esch-sur-Alzette

Telefon: (+352) 54 15 52

Pravna pomoć

Pravna pomoć može se odobriti za sudski i izvansudski postupak, za parnični i izvanparnični postupak, za tužitelja ili za obranu. Kako bi dobila pravnu pomoć, osoba koja je podnijela zahtjev mora imati nedostatna sredstva, tj. iznos istovjetan zajamčenom minimalnom dohotku (*revenu minimum garanti (RMG)*). Na temelju njezina dohotka i imovinskog stanja te dohotka i imovinskog stanja osoba koje žive s njom u zajedničkom kućanstvu procjenjuje se ima li osoba koja je podnijela zahtjev nedostatna sredstva.

Pravna pomoć ne odobrava se ako je jasno da je tužba dotične osobe nedopuštena, neutemeljena, nepropisna ili ako su troškovi koji bi nastali nerazmjerni njezinu cilju.

Pravna pomoć odbija se ako podnositelj zahtjeva ima pravo da mu treća strana, na bilo kojoj osnovi, naknadi troškove koji bi se pokrili pravnom pomoći.

Osoba koja prima pravnu pomoć ima pravo na pomoć odvjetnika i bilo kojeg pravnika potrebnog za njezin predmet, postupak ili izvršenje.

Predsjednik Odvjetničke komore ili član upravnog vijeća Komore kojeg je on imenovao za okrug mjesta boravišta podnositelja zahtjeva odlučuje hoće li se pravna pomoć odobriti ili ne. Ako osoba nema boravište, odluku donosi predsjednik luksemburške Komore ili član upravnog vijeća Komore kojeg je on imenovao u tu svrhu.

Osobe s nedostatnim sredstvima mogu podnijeti zahtjev predsjedniku na saslušanju ili u pisanom obliku.

Ako osoba koju je zadržala policija tvrdi da ima pravo na pravnu pomoć i zatraži je, odvjetnik koji joj pomaže tijekom zadržavanja podnosi zahtjev predsjedniku Komore.

Internetske stranice: <http://barreau.lu/votre-avocat/assistance-judiciaire/presentation>

Za sudski okrug Luxembourg

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Luxembourg
B.P. 361
L-2013 Luxembourg

45, Allée Scheffer, L-2520 Luxembourg

Za sudski okrug Diekircha

Bâtonnier de l'Ordre des Avocats de Diekirch
B.P. 68
L-9201 Diekirch

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. **Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.**

Posljednji put ažurirano: 05/07/2018

I. Nacionalni sudovi

I.1. Sudovi

I.2. Ustavni sud

II. Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava, pučki pravobranitelj

II.1. Povjerenik za temeljna prava

II.2. Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

II.2.1. Mađarsko nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja

II.2.2. Tijelo za jednako postupanje

II.2.3. Neovisni odbor za pritužbe na rad policije

III. Ostalo

III.1. Mađarsko Državno odvjetništvo

III.2. Podrška žrtvama

III.3. Pravna pomoć

I. Nacionalni sudovi

I.1. Sudovi

1. Zadaće

Na temelju mađarskog Temelnog zakona (mađarski Ustav), sudovi su zaduženi za provođenje pravde. To znači presuđivanje u kaznenim predmetima i privatnim pravnim sporovima, odlučivanje o zakonitosti upravnih akata i općinskih odluka te utvrđivanje je li tijelo lokalne vlasti ispunilo svoje zakonske obveze. Zakonom se sudu na odlučivanje mogu dodijeliti i drugi predmeti.

Načela kojima se jamči neovisnost sudova utvrđena su u Temeljnog zakonu: suci podliježu samo zakonu, ne smiju dobivati upute o svojim aktivnostima presuđivanja te mogu biti razriješeni dužnosti samo na temelju zakona i u skladu s postupcima utvrđenima zakonom. Ne smiju biti članovi političke stranke niti sudjelovati u političkim aktivnostima.

2. Organizacija

U Mađarskoj zadaću provođenja pravde obavljaju Vrhovni sud Mađarske (*Kúria*), regionalni prizivni sudovi, regionalni sudovi, okružni sudovi te upravni i radni sudovi.

Između različitih sudskih razina ne postoji hijerarhijski odnos. Hijerarhijski nadređeni sudovi nisu ovlašteni davati upute hijerarhijski podređenim sudovima. Suci svoje odluke donose u skladu sa zakonom i svojim moralnim uvjerenjima.

Okružni sudovi (*járásbíróságok*)

O većini predmeta u prvom stupnju odlučuju okružni sudovi. U ovom trenutku u Mađarskoj djeluje 111 okružnih sudova. Mađarski izraz za okružne sudove u Budimpešti jest „*kerületi bíróság*”. U 23 okruga Budimpešte djeluje ukupno šest jedinstvenih okružnih sudova (*egyesített kerületi bíróság*). Okružni sudovi prvostupanjski su sudovi kojima predsjedja predsjednik suda.

Upravni i radni sudovi

Mađarska ima 20 upravnih i radnih sudova koji, što je vidljivo i iz njihova naziva, rješavaju isključivo upravne i radne sporove. Njihova je osnovna zadaća preispitivanje upravnih odluka te presuđivanje u predmetima koji proizlaze iz radnih odnosa i kvazi-radnih odnosa.

Regionalni sudovi (*törvényszékek*)

Regionalni sudovi djeluju kao prvostupanjski ili drugostupanjski sudovi. Predmet se može uputiti regionalnom sudu na jedan od dva načina. Jedan je način kada zainteresirana strana uloži žalbu protiv presude donesene u prvom stupnju (drugim riječima, na okružnom sudu ili upravnom i radnom sudu). Međutim, neki predmeti započinju na regionalnom sudu, a u tom slučaju ti sudovi djeluju kao prvostupanjski sudovi. Postupovnim zakonima (Zakon o građanskom postupku i Zakon o kaznenom postupku)

određuje se na koje se to predmete odnosi, primjerice na temelju visine iznosa o kojem je riječ u predmetu ili ako je riječ o posebnom predmetu ili posebno teškom kaznenom djelu. Regionalni sudovi imaju vijeća, skupine i kaznene, građanske, gospodarske te upravne i radne odjele kojima upravlja predsjednik.

Regionalni prizivni sudovi (féléltáblák)

Pet regionalnih prizivnih sudova predstavljaju razinu između regionalnih sudova i *Kúria* koji su ustrojeni kako bi smanjili opterećenje bivšeg Vrhovnog suda. Žalbe protiv odluka regionalnih sudova rješavaju regionalni prizivni sudovi. Regionalni prizivni sudovi trećestupanjski su sudovi u kaznenim predmetima u kojima je regionalni sud bio drugostupanjski sud. Regionalni prizivni sudovi imaju vijeća te kaznene i građanske odjele kojima upravlja predsjednik.

Vrhovni sud Mađarske (Kúria)

Kúria je na vrhu sudske hijerarhije te njome upravlja njezin predsjednik. Njezina je najvažnija dužnost uspostava ujednačene i dosljedne sudske prakse. *Kúria* ovu dužnost obavlja donošenjem takozvanih odluka o ujednačenosti sudske prakse. Tim se odlukama daju smjernice u smislu načela te su one obvezujuće za sudove.

Kúria:

- odlučuje o žalbama protiv odluka regionalnih sudova ili regionalnih prizivnih sudova u slučajevima utvrđenima zakonom,
- ocjenjuje zahtjeve za preispitivanje,
- donosi odluke o ujednačenosti sudske prakse koje su obvezujuće za sudove,
- provodi analize sudske prakse u predmetima u kojima je donesena pravomoćna presuda te unutar tog okvira ispituje i razmatra sudsku praksu sudova,
- objavljuje sudske odluke o načelima,
- odlučuje o tome jesu li općinske odluke u suprotnosti s drugim propisima te treba li ih poništiti,
- donosi odluke kojima utvrđuje da je tijelo lokalne vlasti prekršilo svoje zakonske obveze.

Kúria ima vijeća za presuđivanje, odluke o ujednačenosti sudske prakse, tijela lokalne vlasti i izdavanje načela kao i kaznene, građanske te upravne i radne odjele te skupine za analizu sudske prakse.

Nacionalni ured za pravosuđe (Országos Bírósági Hivatal) i Nacionalno sudbeno vijeće (Országos Bírói Tanács)

Predsjednik Nacionalnog ureda za pravosuđe obavlja centralizirane zadaće povezane s upravljanjem sudovima, izvršava upravljačke ovlasti u skladu s poglavljem o sudovima iz Zakona o proračunu te nadzire administrativne aktivnosti predsjednika regionalnih prizivnih sudova i regionalnih sudova. Nacionalno sudbeno vijeće, neovisno tijelo čije članove biraju suci i čine isključivo suci, nadzorni je odbor za centralizirano upravljanje sudovima. Uz svoje nadzorne zadaće, Nacionalno sudbeno vijeće uključeno je i u upravljanje sudovima.

3. Podaci za kontakt

Országos Bírósági Hivatal

Adresa: 1055 Budapest, Szalay u. 16.

Poštanska adresa: 1363 Budapest Pf.: 24.

Telefon: +36 (1) 354 41 00

Telefaks: +36 (1) 312-4453

E-pošta: [✉ obh@obh.birosag.hu](mailto:obh@obh.birosag.hu)

[✉ Internetska stranica sudova](#)

I.2. Ustavni sud

1. Zadaće

Ustavni sud (*Alkotmánybíróság*) glavno je tijelo za zaštitu Temeljnog zakona. Njegove se dužnosti sastoje od zaštite demokratske vladavine prava, ustavnog poretka i prava zajamčenih Temeljnim zakonom, zaštite unutarnje dosljednosti pravnog sustava i provedbe načela podjele ovlasti.

Ustavni je sud 1989. osnovala Narodna skupština. Temeljnim zakonom utvrđuju se temeljna pravila u pogledu dužnosti i razloga postojanja Ustavnog suda, dok su glavne odrednice organizacijskih i postupovnih pravila sadržane u Zakonu o Ustavnom sudu. Detaljna pravila o postupcima Ustavnog suda utvrđena su Poslovníkom.

2. Organizacija

Ustavni sud tijelo je koje se sastoji od petnaest članova. Njegove članove bira Narodna skupština dvotrećinskom većinom na mandat od dvanaest godina. Da bi osoba bila izabrana za suca Ustavnog suda mora biti istaknuti diplomirani pravnik ili imati najmanje dvadeset godina radnog iskustva u pravnoj struci. Predsjednika Ustavnog suda bira Narodna skupština iz redova sudaca Ustavnog suda za vrijeme njegova mandata suca Ustavnog suda.

Ustavni sud zasjeda u plenumu, vijećima od pet članova ili kao sudac pojedinac. Odluke o ustavnosti zakona u većini slučajeva donosi plenum.

Ured Suda obavlja zadaće organizacije, upravljanja, administracije i odlučivanja. Na čelu je ureda glavni tajnik kojeg bira plenum na prijedlog predsjednika.

3. Ovlašti

Prethodno ispitivanje usklađenosti s Temeljnim zakonom

Predlagatelj zakona, Vlada ili predsjednik Narodne skupštine mogu od Narodne skupštine zatražiti da doneseni zakon podnese Ustavnom sudu radi ocjene ustavnosti kako bi se ispitala njegova usklađenost s Temeljnim zakonom.

Osim toga, predsjednik Republike, ako smatra da je zakon koji je donio Parlament ili bilo koja njegova odredba u suprotnosti s Temeljnim zakonom, umjesto da ga potpiše obavezan je zakon podnijeti Ustavnom sudu radi ispitivanja njegove usklađenosti s Temeljnim zakonom. Ako Ustavni sud utvrdi da je predmetni zakon u suprotnosti s Temeljnim zakonom, zakon ne može biti proglašen.

Ex post preispitivanje usklađenosti s Temeljnim zakonom (postupak ex post preispitivanja)

Taj postupak, koji je uveden 2012., može pokrenuti Vlada, jedna četvrtina članova Parlamenta, povjerenik za temeljna prava, predsjednik *Kúrie* ili glavni državni odvjetnik.

U okviru tog postupka Ustavni sud poništava svaku osporavanu odredbu ako utvrdi da je protivna Temeljnom zakonu.

Pokretanje pojedinačnog postupka preispitivanja od strane suca

Ako sudac koji odlučuje u predmetu smatra da je zakon koji treba primijeniti u suprotnosti s Temeljnim zakonom, od Ustavnog suda mora zatražiti ispitivanje zakona i obustavu postupka. U postupku koji je pokrenuo sudac, Ustavni sud može odlučiti da je zakon ili zakonska odredba u suprotnosti s Temeljnim zakonom te ga/ju proglasiti neprimjenjivim/neprimjenjivom u određenom predmetu ili čak općenito.

Ustavne tužbe

Ustavna tužba jedan je od najvažnijih alata za zaštitu temeljnih prava. Prvenstveno se može upotrijebiti kad je prilikom izricanja sudske presude došlo do povrede temeljnih prava podnositelja predviđenih Temeljnim zakonom. Do takve povrede može doći ako je tijekom sudskog postupka koji se odnosi na predmet primijenjen zakon koji je u suprotnosti s Temeljnim zakonom ili ako je odluka donesena o meritumu spora ili bilo koja druga odluka kojom se zaključuje sudski postupak protivna Temeljnom zakonu. Ustavna tužba iznimno se može podnijeti ako su temeljna prava podnositelja izravno povrijeđena u predmetu u kojem nije donesena sudska odluka. Zatim će Ustavni sud poništiti svaki zakon ili presudu ako zaključi da je u suprotnosti s Temeljnim zakonom.

Ispitivanje sukoba s međunarodnim sporazumima

Na temelju Zakona o Ustavnom sudu može se ispitati usklađenost mađarskog zakona s međunarodnim sporazumom. Postupak može pokrenuti jedna četvrtina članova Parlamenta, Vlada, povjerenik za temeljna prava, predsjednik *Kúrie*, glavni državni odvjetnik ili sudac u pogledu zakona koji treba primijeniti u predmetu.

Ustavni sud može u potpunosti ili djelomično poništiti svaki zakon za koji utvrdi da je protivan nekom međunarodnom sporazumu te pozvati zakonodavca da poduzme mjere potrebne za rješavanje sukoba u određenom roku.

Dodatne ovlašti

Ustavni sud tumači odredbe Temelnog zakona u pogledu svakog određenog ustavnog pitanja na prijedlog Narodne skupštine ili njezina stalnog odbora, predsjednika Republike ili Vlade, ako se takvo tumačenje može izvesti izravno iz Temelnog zakona.

Svatko može Ustavnom sudu podnijeti prijedlog za preispitivanje odluke Narodne skupštine kojom se raspisuje referendum ili se odbija raspisivanje obvezujućeg referenduma.

Narodna skupština može raspustiti predstavničko tijelo lokalne vlasti ili manjinske samouprave ako ono djeluje na način koji je u suprotnosti s Temeljnim zakonom. Prije toga Ustavni sud na inicijativu Vlade daje svoje mišljenje o predmetu.

Na prijedlog Narodne skupštine Ustavni sud provodi postupak za razrješenje predsjednika Republike.

Ustavni sud može odlučivati o pitanjima sukoba ovlasti među državnim tijelima te između državnih tijela i tijela lokalne vlasti.

Ustavni sud može po službenoj dužnosti utvrditi da je neka mjera protivna Temeljnog zakonu zbog zakonodavnog propusta, u kojem slučaju poziva tijelo odgovorno za propust da ga ispravi.

4. Podaci za kontakt

Adresa: 1015 Budapest, Donáti u. 35–45.

Poštanska adresa: 1535 Budapest, Pf. 773.

Telefon: +36 (1) 488 31 00

[Internetska stranica Ustavnog suda](#)

[Facebook stranica](#)

II. Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava, pučki pravobranitelj

II.1. Povjerenik za temeljna prava (*Az Alapvető Jogok Biztosa*) (Nacionalna institucija za ljudska prava Ujedinjenih naroda)

1. Povjerenik za temeljna prava

U skladu s mađarskim Temeljnim zakonom, Narodna skupština donijela je i Zakon o povjereniku za temeljna prava kojim je stvoren novi jedinstveni sustav pučkog pravobranitelja.

Povjerenik za temeljna prava odgovara samo Parlamentu. Pučki pravobranitelj djeluje samostalno i isključivo na osnovi Temelnog zakona i drugih zakona. Pučkog pravobranitelja na prijedlog predsjednika Republike bira Narodna skupština dvotrećinskom većinom glasova svih zastupnika na mandat od šest godina, a on svake godine izvješćuje Narodnu skupštinu o svojem radu.

Povjerenik za temeljna prava može biti ponovno izabran na još jedan mandat. Na temelju Zakona o povjereniku za temeljna prava, uz povjerenika za temeljna prava djeluju i dva zamjenika: zamjenik povjerenika odgovoran za zaštitu interesa budućih generacija i zamjenik povjerenika odgovoran za zaštitu prava etničkih manjina koje žive u Mađarskoj. Povjerenik kojeg bira Narodna skupština predlaže svoje zamjenike koje isto tako bira Narodna skupština.

2. Postupak i mjere

Osnovna je zadaća pučkog pravobranitelja istraživanje zlouporaba povezanih s temeljnim pravima te poduzimanje općih ili posebnih mjera za njihovo uklanjanje.

Unutar granica utvrđenih zakonom kojim se uređuju njegove ovlasti, pučki pravobranitelj bira mjeru koju smatra prikladnom, što može biti:

- preporuka za uklanjanje zlouporabe povezane s temeljnim pravima upućena nadzornom tijelu koje nadgleda tijelo odgovorno za zlouporabu,
- mjera za uklanjanje zlouporabe koju poduzima čelnik dotičnog tijela,
- prijedlog za pokretanje postupka Ustavnog suda,
- pokretanje postupka *Kúrie* za preispitivanje usklađenosti općinske odluke s ostalim zakonodavstvom,
- preko glavnog državnog odvjetnika, pokretanje mjere koju treba poduzeti Državno odvjetništvo,
- pokretanje postupka za utvrđivanje odgovornosti osobe pred nadležnim tijelom ako pučki pravobranitelj sazna ili opravdano sumnja da je počinjen manji ili stegovni prijestup; ako je prijestup kazneno djelo, postupak se mora pokrenuti,
- prijedlog za izmjenu, stavljanje izvan snage ili objavu propisa ili pravnog instrumenta državne uprave od strane tijela ovlaštenog za donošenje propisa ili izdavanje pravnih instrumenata državne uprave,

- kao konačna mjera, podnošenje predmeta Narodnoj skupštini u okviru godišnjeg izvješća.

Svaka osoba koja smatra da su radnjama ili propustima nekog tijela povrijeđena ili izravno ugrožena njezina temeljna prava može podnijeti zahtjev povjereniku za temeljna prava, pod uvjetom da je osoba iscrpila sve raspoložive mogućnosti pravnih sredstava u upravnom postupku – osim sudskog preispitivanja upravnih odluka – ili joj pravno sredstvo nije dostupno.

Povjerenik za temeljna prava i zamjenici povjerenika prate izvršavanje prava etničkih manjina koje žive u Mađarskoj te uvažavanje interesa budućih generacija.

Povjerenik za temeljna prava ne smije preispitivati aktivnosti Narodne skupštine, predsjednika Republike, Ustavnog suda, mađarskog Državnog ureda za reviziju ili Državnog odvjetništva, osim istražnog tijela Državnog odvjetništva.

Povjerenik ne može djelovati:

- ako je u slučaju koji je predmet pritužbe prošlo više od godinu dana od objave pravomoćne upravne odluke,
- ako je postupak započeo prije 23. listopada 1989.,
- ako je pokrenut sudski postupak za preispitivanje upravne odluke ili je već donesena pravomoćna sudska odluka,
- ako osoba koja podnosi pritužbu nije otkrila svoj identitet, a istraga se ne može provesti bez te informacije.

Nitko ne smije biti diskriminiran jer se obratio povjereniku za temeljna prava.

Načini podnošenja pritužbe:

- elektronički: putem „*Ügyet szeretnék indítani*” (želim pokrenuti postupak) na izborniku internetske stranice www.ajbh.hu ili s pomoću „*Intelligens úrlap*” (pametni obrazac) koji se nalazi na internetskoj stranici,
- e-poštom: panasz@ajbh.hu,
- osobno u uredu za pritužbe pri Uredu povjerenika za temeljna prava (Budapest V. ker., Nádor u. 22.) zakazivanjem sastanka,
- poštom: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala (Ured povjerenika za temeljna prava) 1387 Budapest Pf. 40.

Podnošenje pritužbe i postupak koji provodi povjerenik besplatni su. Pritužbi treba priložiti presliku dokumenata dotad nastalih u predmetu i dokumenata potrebnih za njezinu ocjenu.

3. Objavljivanje informacija u javnom interesu

Na temelju Zakona o pritužbama i objavljivanju informacija u javnom interesu, od 1. siječnja 2014. informacije u javnom interesu mogu se objaviti i putem zaštićenog elektroničkog sustava kojim upravlja povjerenik za temeljna prava. Objavljivanjem informacija u javnom interesu skreće se pažnja na okolnosti čije ispravljanje ili uklanjanje služi interesima zajednice ili društva u cjelini. Objavljivanje informacija u javnom interesu može uključivati i preporuku.

Načini objavljivanja informacija u javnom interesu:

- elektronički putem zaštićenog elektroničkog sustava (<https://www.ajbh.hu/kozerdeku-bejelentes-benyujtasa>) ili
- osobno u uredu za pritužbe pri Uredu povjerenika za temeljna prava (Budapest V. ker., Nádor u. 22.) zakazivanjem sastanka.

4. Nacionalni preventivni mehanizam na temelju OPCAT-a

Od 1. siječnja 2015. povjerenik za temeljna prava, osobno ili putem svojeg osoblja, djeluje kao nacionalni preventivni mehanizam u Mađarskoj na temelju Fakultativnog protokola uz Konvenciju UN-a protiv mučenja (OPCAT) i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. Zadaće nacionalnog preventivnog mehanizma uključuju:

- obiliske mjesta u kojima se nalaze osobe lišene slobode radi jačanja njihove zaštite i na temelju izvješća:
 - razgovori s osobama lišenima slobode;
 - proučavanje dokumentacije,
- davanje povratnih informacija,
- savjetovanje s nadležnim tijelima,
- oblikovanje preporuka,
- izrada izvješća.

5. Podaci za kontakt

Adresa: 1051 Budapest, Nádor utca 22.
Poštanska adresa: 1387 Budapest Pf. 40.

Telefon: (+36-1) 475-7100
Telefaks: (+36-1) 269-1615

E-pošta: ✉ panasz@ajbh.hu
Internetska stranica: ✉ <http://www.ajbh.hu/hu>

II.2. Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

II.2.1. Mađarsko nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja

1. Zadaće i organizacija

Pravo na zaštitu osobnih podataka i pravo na objavljivanje informacija od javnog interesa temeljna su ustavna prava: u članku VI. Temeljnog zakona Mađarske navodi se sljedeće:

1. Svatko ima pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, doma, komunikacije i ugleda.
2. Svatko ima pravo na zaštitu osobnih podataka te na pristup informacijama od javnog interesa i njihovo širenje.
3. Neovisno tijelo uspostavljeno na temelju organskog zakona nadzire poštovanje prava na zaštitu osobnih podataka i prava na pristup podacima od javnog interesa.

Mađarsko nacionalno tijelo za zaštitu podataka i slobodu informiranja (*Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság – NAIH*) zamijenilo je pravobranitelja za zaštitu podataka koji je djelovao od 1995. do 2011.). Od 1. siječnja 2012. NAIH pomaže zajamčiti prava na informacije dodatnim regulatornim sredstvima (kao što su novčane kazne za povredu prava na zaštitu privatnih podataka).

Sadržaj tih prava, obveze nadzornika podataka te organizacija i postupci NAIH-a utvrđeni su u Zakonu o informacijama (Zakon br. CXII iz 2011. o informacijskom samoodređenju i slobodi informiranja), ali su detaljni zahtjevi u pogledu posebnih postupaka obrade podataka sadržani u drugom relevantnom zakonodavstvu (kao što su Zakon o policiji i Zakon o javnom obrazovanju). U skladu s člankom 1. Zakona o informacijama, njegov je cilj zaštititi privatnu sferu života fizičkih osoba i osigurati transparentnost javnih poslova.

NAIH je samostalno i neovisno vladino tijelo čijeg predsjednika na prijedlog premijera imenuje predsjednik Republike na mandat od devet godina, a njegova organizacijska struktura sastoji se od odjela.

2. Ovlasti

Glavna je zadaća NAIH-a provođenje istraga o pitanjima zaštite podataka i slobode informiranja na temelju izvješća i pritužbi (podnesenih putem interneta, u pisanom obliku ili osobno) te provođenje upravnih postupaka za zaštitu podataka po službenoj dužnosti (ako se moguća povreda odnosi na brojne osobe ili može znatno naštetiti interesima ili prouzročiti znatnu štetu).

Osim toga, Nacionalno tijelo može provoditi upravne postupke za kontrolu povjerljivih podataka po službenoj dužnosti, sudu upućivati slučajeve povrede povezane s informacijama od javnog interesa ili informacijama koje su javne radi javnog interesa te intervenirati u sudskim postupcima. Nacionalno tijelo vodi i registar zaštite podataka.

Ovlasti Nacionalnog tijela uključuju i davanje mišljenja o relevantnom zakonodavstvu, zastupanje Mađarske u zajedničkim odborima EU-a za zaštitu podataka i provođenje revizija zaštite podataka, za naknadu i na zahtjev nadzornika.

3. Podaci za kontakt

Adresa: 1125 Budapest Szilágyi Erzsébet fasor 22/C.
Poštanska adresa: 1530 Budapest, Pf.: 5.

Telefon: (+36-1) 391-1400

E-pošta: ✉ ugyfelszolgalat@naih.hu
Internetska stranica: ✉ <http://www.naih.hu/>

II.2.2. Tijelo za jednako postupanje

1. Zadaće i organizacija

U skladu sa Zakonom o jednakom postupanju i promicanju jednakih mogućnosti, poštovanje načela jednakog postupanja u Mađarskoj nadzire Tijelo za jednako postupanje (*Egyenlő Bánásmód Hatóság*) koje je nadležno za cijelo državno područje. Tijelo je autonomno vladino tijelo koje je neovisno i podliježe samo zakonu. Ne mogu mu se dati obvezujuće upute, a svoje zadaće provodi odvojeno od drugih tijela i bez nepropisnog utjecaja. Zadaće se Tijelu mogu delegirati samo zakonom. Tijelu je na čelu predsjednik kojeg na prijedlog premijera imenuje predsjednik Republike na mandat od devet godina.

Glavna zadaća i osnovna aktivnost Tijela jest istraživanje zaprimljenih pritužbi i izvješća o pitanjima diskriminacije. Tijelu u radu pomaže mreža službenika za jednako postupanje koji pokrivaju cijelo državno područje.

U skladu sa Zakonom povreda načela jednakog postupanja (diskriminacija) znači diskriminacija protiv osobe na temelju neke njezine stvarne ili pretpostavljene zaštićene karakteristike.

Zaštićene su karakteristike na temelju Zakona sljedeće:

1. spol
2. rasa
3. boja kože
4. državljanstvo
5. nacionalna pripadnost
6. materinji jezik
7. invaliditet
8. zdravstveno stanje
9. vjersko ili filozofsko uvjerenje
10. političko ili drugo mišljenje
11. obiteljski status
12. majčinstvo (trudnoća) ili očinstvo
13. seksualna orijentacija
14. rodni identitet
15. dob
16. socijalno podrijetlo
17. imovina
18. radni odnos na nepuno radno vrijeme ili na određeno vrijeme ili kvazi-radni odnos
19. članstvo u udruženju za zastupanje interesa
20. drugi status, obilježje ili karakteristika.

U kategoriji „drugi status” obilježja i karakteristike koje nisu navedene u Zakonu, ali su slične prirode, mogu se uzeti u obzir kao zaštićene karakteristike u skladu s tumačenjem Tijela.

Tijelo istražuje povrede koje utječu na osobe i skupine čije su zaštićene karakteristike vrlo široko definirane Zakonom. Obično postupna na zahtjev osobe ili osoba koje su izložene diskriminaciji, ali postupak pred Tijelom mogu pokrenuti i organizacije civilnog društva ili predstavnička udruženja ako je došlo do povrede ili prijetnje povredom koja utječe na neku skupinu sa zaštićenim karakteristikama. Tijelo može po službenoj dužnosti postupati protiv mađarske države, lokalnih vlasti i manjinskih samouprava, njihovih tijela, organizacija koje djeluju kao javna tijela, Mađarske vojske i agencija za provedbu zakona. Najuobičajenija područja koja Tijelo istražuje jesu zapošljavanje, socijalna sigurnost, zdravstvo, stanovanje, obrazovanje te pružanje robe i usluga.

2. Ovlasti

Tijelo provodi istrage u okviru upravnog postupka. Tijekom postupka primjenjuju se posebna pravila dokazivanja. Oštećena stranka (podnositelj zahtjeva) mora dokazati da je oštećena te da je u vrijeme povrede stvarno imala – ili je počinitelj pretpostavio da ima – zaštićenu karakteristiku utvrđenu zakonom. Ako je podnositelj zahtjeva ispunio obvezu pružanja takvog dokaza, druga stranka (stranka koja je predmet postupka) mora dokazati da nije došlo do okolnosti koje su potkrijepljene dokazima oštećene stranke ili da je poštovala načelo jednakog postupanja ili nije bila obvezna poštovati to načelo u danom pravnom odnosu.

Tijelo uvijek nastoji postići nagodbu između stranaka prije donošenja odluke te, ako je u tome uspješno, odobrava nagodbu. Ako stranke ne postignu nagodbu, Tijelo donosi odluku o meritumu spora na temelju istrage koju je provelo. Ako Tijelo utvrdi da je povrijeđeno načelo jednakog postupanja, kao kaznu može naložiti uklanjanje nezakonitih okolnosti, zabraniti nezakonito postupanje u budućnosti, naložiti objavljivanje svoje konačne odluke kojom se utvrđuje povreda, odrediti novčanu kaznu u iznosu od 50 000 HUF do 6 milijuna HUF te primijeniti daljnje pravne posljedice utvrđene posebnim zakonodavstvom. Odluka Tijela ne podliježe žalbi administrativnim kanalima, ali je upravni i radni sud može preispitati u upravnom sporu.

Osim istraživanja konkretnih slučajeva diskriminacije, Tijelo ima i niz drugih zadaća utvrđenih zakonom. Na primjer, to uključuje pružanje informacija i pomoći onima kojih se to tiče radi poduzimanja mjera protiv povreda načela jednakog postupanja, davanje mišljenja o prijedlozima zakonodavstva u pogledu jednakog postupanja, predlaganje zakonodavstva o jednakom postupanju, informiranje javnosti i Narodne skupštine o stanju provedbe načela jednakog postupanja, suradnju s organizacijama civilnog društva i međunarodnim organizacijama itd.

Tijelo je član Europske mreže tijela za promicanje ravnopravnosti (Equinet) koja okuplja više od 40 organizacija iz 33 europske zemlje koje u svojim zemljama djeluju kao nacionalna tijela za jednako postupanje. Članovi osoblja Tijela sudjeluju u radu tematskih radnih skupina mreže Equinet te na radionicama i seminarima koji se organiziraju nekoliko puta godišnje kako bi bili u toku s najnovijim postignućima u međunarodnom razvoju zakonodavstva u području jednakog postupanja te razmjenjivali iskustva s predstavnicima europskih organizacija čije su zadaće slične zadaćama Tijela.

Tijelo u okviru svojih međunarodnih odnosa redovito sudjeluje u događanjima i tematskim projektima Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europske komisije protiv rasizma i netolerancije (ECRI) Vijeća Europe.

Podrobnije informacije dostupne su na internetskoj stranici Tijela.

3. Podaci za kontakt

Adresa: 1013 Budapešt, Krisztina krt. 39/B

Telefon: (+36-1) 795-2975

Telefaks: (+36-1) 795-0760

Internetska stranica: <http://www.egyenlobanasmod.hu/>

II.2.3. Neovisni odbor za pritužbe na rad policije

1. Zadaće i organizacija

Narodna je skupština 2008. odlučila uspostaviti Neovisni odbor za pritužbe na rad policije (*Független Rendészeti Panasztűtűlet*) radi stvaranja posebne institucije za pritužbe na rad policije. Odbor se sastoji od članova koje bira Narodna skupština na razdoblje od šest godina. Članovi moraju biti diplomirani pravnici, nisu obvezni primati upute ni od koga, a osnova za poslovnik Odbora utvrđena je zakonom.

Pravni okvir za rad Odbora prvenstveno je uređen Zakonom o policiji. Zadaća je Odbora istraživati pritužbe na postupke policije, ali neovisno od hijerarhijskih odnosa, iz perspektive zaštite temeljnih prava. Stoga Odbor preispituje postupke policije na temelju konkretnih pritužbi u pojedinačnim slučajevima, a ne općenito.

2. Ovlasti i postupak

Tko može podnijeti pritužbu, kada i kako?

Pritužbu može podnijeti svaka osoba bez obzira na njezino državljanstvo:

- koja je bila predmet policijske mjere ili na koju utječe policijska mjera ili
- koja se smatra oštećenom zbog propusta djelovanja policije ili
- koja je bila izložena prisilnim mjerama policije i smatra da su joj time ograničena temeljna prava ili povrijeđena ljudska prava.

Pritužba se može podnijeti osobno, preko opunomoćenika ili pravnog zastupnika (u slučaju maloljetnika ili osobe lišene poslovne sposobnosti, putem pravnog zastupnika). To se mora učiniti u roku od 20 dana od policijske mjere, propusta djelovanja ili prisilne mjere ili, ako podnositelj pritužbe toga nije bio svjestan, u roku od 20 dana od trenutka kad je toga postao svjestan. Pritužba se može podnijeti poštom (pri čemu podnositelj pritužbe mora osobno potpisati podnesak), telefaksom ili e-poštom na internetskoj stranici Odbora ili osobno tijekom radnog vremena Odbora (nakon zakazivanja sastanka telefonom).

Ako je podnositelj pritužbe bio opravdano spriječen podnijeti pritužbu u propisanom roku, može se dopustiti kašnjenje pod uvjetom da podnositelj pritužbe dostavi obrazloženje za kasno podnošenje pritužbe (na primjer, dugotrajan boravak u bolnici) u roku od šest mjeseci.

Osoba koja je propustila rok od 20 dana, ali od događaja (ili dana kad je doznala za njega) još nije prošlo trideset dana, može podnijeti zahtjev voditelju policijskog tijela (načelnik policijske uprave ili ravnatelj policije) čiji su službenici primijenili mjere koje su predmet pritužbe te će se smatrati da je to učinila u roku. U takvim slučajevima postupak pritužbe provodi načelnik policijske postaje.

Što Odbor ispituje?

- obveze izvršavanja policijskih dužnosti i uputa, povrede takvih dužnosti i uputa ili propuste u njihovu izvršavanju (posebno: obveza poduzimanja mjera, proporcionalnost, mogućnost identificiranja, obveza pružanja pomoći itd.),
- policijske mjere ili propuste poduzimanja policijskih mjera (posebno: provjere identiteta, pregled odjeće, prtljage i vozila, uhićenja, privođenje radi ispitivanja, policijski postupci u pogledu stranaca, mjere poduzete u privatnim stambenim prostorima, mjere provedbe prometnih propisa itd.),
- uporabu i zakonitost sredstava prisile (posebno: fizička prisila, lisice, kemijska sredstva, pištolji za omamljivanje, palice, cestovne blokade, uporaba vatrenog oružja, uporaba snage skupine, suzbijanje nereda itd.).

Kada Odbor ne smije pokrenuti postupak ili provesti ispitivanje o meritumu stvari?

Kada to nije dopušteno zakonom, Odbor nije ovlašten te stoga nema pravo:

- ocjenjivati opće komentare, komentare kojima se predlažu poboljšanja ili kritičke komentare, ili objavljivanja informacija u javnom interesu,
- istraživati prekršaje, smanjiti ili ukinuti bilo koju upravnu kaznu,
- ocjenjivati zakonitost radnji poduzetih u kaznenom postupku,
- dodijeliti naknadu štete,
- utvrditi kaznenu, upravnu ili stegovnu odgovornost policijskih službenika koji poduzimaju mjere,
- preispitivati zakonitost odluka donesenih u upravnom ili kaznenom postupku.

Nadalje, ako se radnja policije koja je predmet pritužbe dogodila tijekom drugog postupka, na primjer kaznenog ili upravnog postupka, podnositelj pritužbe mora upotrijebiti dostupna pravna sredstva i svoje prigovore iznijeti u tom tekućem postupku, osim ako podnositelj prigovara na način kako je provedena postupovna radnja (npr. ton glasa pri ispitivanju svjedoka, način pretrage kuće), u kojem slučaju i Odbor ima pravo provesti ispitivanje.

Što trebate znati o postupku

Kako bi se istražio njegov slučaj, podnositelj pritužbe može podnijeti pritužbu načelniku policijskog tijela koje je provelo mjeru ili Odboru. Stoga podnositelj može odabrati hoće li pritužbu istraživati tijelo u organizacijskoj strukturi policije (načelnik tijela koje je provelo mjeru) ili neovisno tijelo izvan policije (Odbor). Ta odredba služi odvajanju dvaju postupaka te omogućuje provođenje bilo kojeg od njih u bilo koje vrijeme, odnosno onog koji odabere podnositelj pritužbe.

Nadalje, Odbor ima pravo vršiti upite o svakoj pritužbi koja je podnesena policiji te ako je saznao za slučaj u kojem postoje uvjeti za njegovu intervenciju, o tome obavješćuje podnositelja pritužbe i policijsko tijelo koje rješava predmet. U roku od osam dana nakon primitka obavijesti, podnositelj može od policijskog tijela zatražiti ocjenu pritužbe nakon ispitivanja koje je proveo Odbor. Policijsko tijelo koje rješava predmet mora, nakon primitka obavijesti Odbora, obustaviti svoj postupak. To upućivanje mogu pokrenuti sami podnositelji tijekom postupka policijskog istraživanja pritužbe sve do donošenja pravomoćne upravne odluke i, ako su ispunjeni uvjeti za upućivanje, postupak pritužbe nastaviti će se u okviru postupka Odbora.

Tijekom ispitivanja merituma pritužbe cilj je Odbora utvrditi jesu li policijske mjere opisane u pritužbi bile provedene u skladu s pravilima, bile nužne, opravdane i razmjerne te jesu li dovele do povrede nekog temeljnog prava podnositelja pritužbe.

Ako je ispitivanjem utvrdio povredu temeljnih prava podnositelja pritužbe, Odbor mora isto tako ocijeniti koliko je taj prekršaj ozbiljan s obzirom na sve okolnosti slučaja. Ako Odbor zaključi:

- da nije nastupila povreda (npr. jer su temeljna prava podnositelja pritužbe bila zakonito ograničena) ili
- da se povreda temeljnih prava ne može utvrditi zbog suprotnosti u podnescima koje se ne mogu riješiti na temelju dostupne dokumentacije ili

- da je došlo do povrede temeljnih prava, ali od manje važnosti.

Odbor će svoju ocjenu proslijediti načelniku nadležnog policijskog tijela koji će donijeti odluku u okviru postupka pritužbe na temelju službenih pravila kojima se uređuje policijska služba i uzimajući u obzir pravno stajalište utvrđeno u ocjeni Odbora. Podnositelj pritužbe može uložiti žalbu protiv te odluke, što uključuje mogućnost sudskog preispitivanja odluke u skladu sa Zakonom o općem upravnom postupku i službama. Podnositelji pritužbe mogu prigovoriti i prije nego što Odbor uputi pritužbu nadležnom policijskom tijelu, ako, na primjer, smatraju da bi postupak bio pristran ili se boje mogućih posljedica. Međutim, u tom bi slučaju Odbor morao prekinuti postupak jer zbog prigovora podnositelja pritužbu ne može nikome uputiti.

Ako Odbor utvrdi ozbiljnu povredu temeljnih prava, ovisno o dotičnom policijskom tijelu, prosljeđuje svoju ocjenu glavnom ravnatelju mađarske nacionalne policije, glavnom načelniku tijela odgovornog za suzbijanje i otkrivanje zločina ili glavnom načelniku tijela za borbu protiv terorizma, koji zatim donose odluku o pritužbi na temelju važećih pravila i uzimajući u obzir pravno stajalište utvrđeno u ocjeni Odbora. Ako se odluka tijela koje rješava predmet razlikuje od ocjene Odbora, moraju se navesti razlozi na kojima se odluka temelji. Naravno, protiv odluke policije donesene na taj način može se i uložiti žalba sudu. U tom sudskom postupku može se upotrijebiti ocjena Odbora.

Podrobnija pravila o radu Odbora nalaze se u njegovu Poslovniku na internetskoj stranici Odbora.

3. Podaci za kontakt

Poštanska adresa: H-1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

Telefon: +36-1/441-6501

Telefaks: +36-1/441-6502

E-pošta: [✉ info@repate.hu](mailto:info@repate.hu)

Internetska stranica: [✉ https://www.repate.hu/index.php?lang=hu](https://www.repate.hu/index.php?lang=hu)

III. Ostalo

III.1. Mađarsko Državno odvjetništvo

1. Organizacija Državnog odvjetništva

Državno odvjetništvo Mađarske neovisna je ustavna organizacija koja podliježe samo zakonu.

Na čelu je Državnog odvjetništva glavni državni odvjetnik kojeg bira Narodna skupština iz redova državnih odvjetnika na mandat od devet godina te stoga odgovara Parlamentu na temelju javnog prava. Glavni državni odvjetnik izvješćuje o radu Državnog odvjetništva jednom godišnje.

Tijela su mađarskog Državnog odvjetništva sljedeća:

1. Ured glavnog državnog odvjetnika;
2. prizivni uredi državnog odvjetništva;
3. područni uredi državnog odvjetništva;
4. okružni uredi državnog odvjetništva.

U opravdanim se slučajevima može ustrojiti neovisni područni ili okružni ured državnog odvjetništva radi provođenja istraga i drugih zadaća državnog odvjetništva.

Postoji pet prizivnih ureda državnog odvjetništva te dvadeset i jedan (jedan gradski, devetnaest županijskih i jedan središnji istražni ured) područni ured državnog odvjetništva pod upravom Ureda glavnog državnog odvjetnika. Organizacijska struktura područnih ureda državnog odvjetništva – osim Središnjeg istražnog ureda državnog odvjetništva – u osnovi je podijeljena između aktivnosti obuhvaćenih kaznenim pravom i javnim pravom.

Okružni uredi državnog odvjetništva pod upravom gradskog ili županijskih ureda državnog odvjetništva rješavaju predmete koji nisu dodijeljeni drugom tijelu kaznenog progona na temelju zakonodavstva ili uputa glavnog državnog odvjetnika i obavljaju zadaće povezane s istragama državnog odvjetništva.

Znanstvena i istraživačka institucija Državnog odvjetništva, Nacionalni institut za kriminologiju (*Országos Kriminológiai Intézet*) dio je organizacije Državnog odvjetništva, ali nije tijelo kaznenog progona. Institut radi na razvoju teorija i praksi u istraživanju zločina, kriminologiji i znanosti kaznenog prava.

2. Glavne zadaće Državnog odvjetništva

Glavni državni odvjetnik i Državno odvjetništvo neovisni su, a u sudskim postupcima djeluju kao javni tužitelji; oni su jedini izvršitelji prava države na kažnjavanje. Državno odvjetništvo pokreće kazneni postupak, poduzima mjere protiv drugih nezakonitih radnji i propusta te promiče sprečavanje kaznenih djela.

Glavni državni odvjetnik i Državno odvjetništvo:

1. izvršavaju prava u pogledu istraga kako je utvrđeno zakonom;
2. nastupaju kao javni tužitelji u sudskim postupcima;
3. nadziru zakonito djelovanje zatvorskih službi;
4. izvršavaju ostale ovlasti i dužnosti utvrđene zakonom kao zaštitnici javnog interesa.

Državno odvjetništvo:

1. vodi istrage u predmetima navedenima u Zakonu o kaznenom postupku (državnoodvjetničke istrage);
2. nadzire provode li se neovisne istrage istražnog tijela na zakonit način (nadzor istraga);
3. izvršava ostala prava utvrđena zakonom u pogledu istraga;
4. izvršava, kao javni tužitelj, ovlasti javnog tijela za podizanje optužnice; zastupa tužiteljstvo u sudskim postupcima i izvršava prava na žalbu u skladu sa Zakonom o kaznenom postupku;
5. provodi pravni nadzor nad poštovanjem izrečenih kazni, sekundarnih kazni, mjera, prisilnih mjera za lišavanje ili ograničenje slobode i popratnih mjera te nadzor usklađenosti s propisima o središnjem vođenju baza podataka kaznenih i upravnih evidencija i odluka te evidencija i odluka o najtraženijim osobama i nedostupnosti elektroničkih podataka; isto tako sudjeluje u postupcima koje provode suci koji donose presudu;
6. pridonosi pravilnoj primjeni prava u sudskom postupku (sudjelovanje javnog tužitelja u parničnim i izvanparničnim sudskim postupcima pred građanskim, radnim, upravnim i gospodarskim sudovima);
7. promiče usklađenost sa zakonom tijela koja djeluju kao javna tijela ili upravlja izvansudskim rješavanjem sporova;
8. posebnu pažnju posvećuje kaznenom progonu za kaznena djela koje počine djeca ili koja su počinjena protiv djece te poštovanju posebnih pravila u pogledu upravnih i kaznenih postupaka pokrenutih protiv maloljetnika; surađuje u provedbi pravâ djece u slučajevima utvrđenima zakonom te pokreće postupke za poduzimanje nužnih mjera za zaštitu djece;
9. obavlja zadaće koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma, osobito u pogledu pružanja pravne pomoći i podnošenja zahtjeva za pravnu pomoć;
10. obavlja zadaće povezane sa sudjelovanjem Mađarske u Eurojustu;
11. osigurava zastupanje u sporovima za naknadu štete prouzročene zbog povreda u okviru svojih aktivnosti.

Državno odvjetništvo radi zaštite javnog interesa pomaže osigurati da se svi pridržavaju zakona. Ako su prekršeni zakoni, Državno odvjetništvo poduzima mjere zaštite zakonitosti u slučajevima i na način utvrđen zakonom. Osim ako je zakonom propisano drukčije, Državno odvjetništvo obvezno je poduzeti mjere ako tijelo koje treba otkloniti povredu to nije učinilo iako je to moralo učiniti u skladu s Temeljnim zakonom, zakonskim aktom ili drugim propisom ili pravnim instrumentom državne uprave, ili ako je potrebno neposredno djelovanje javnog tužitelja kako bi se okončala povreda prava koja proizlazi iz povrede zakona.

Ovlasti i odgovornosti koje Državno odvjetništvo ima u nekaznenim sudskim postupcima od javnog interesa kao sudionik u sudskom postupku utvrđene su posebnim propisima. Te ovlasti javni tužitelj u prvom redu izvršava pokretanjem parničnim i izvanparničnim sudskih postupaka te pokretanjem postupaka upravnih tijela i podnošenjem žalbi.

3. Podaci za kontakt

Glavni državni odvjetnik: Dr. Péter Polt
Adresa: 1055 Budapest, Markó u. 16.
Poštanska adresa: 1372 Budapest, Pf. 438.

Telefon: +36-1354-5500

E-pošta: info@mku.hu

Internetska stranica: <http://mklu.hu/>

III.2. Podrška žrtvama

Služba za podršku žrtvama (*Áldozatsegítő Szolgálat*) pruža pomoć žrtvama koje su bile povrijeđene, posebno fizički ili psihički (psihološka trauma, šok), ili su pretrpjele gubitak kao izravnu posljedicu kaznenog djela ili prekršaja protiv imovine. Država procjenjuje potrebe žrtava i osigurava im usluge koje su prilagođene tim potrebama.

1. Postupak

Podršku žrtvama pružaju posebne organizacijske jedinice gradskog (županijskog) državnog ureda. Žrtve mogu od bilo koje službe za podršku žrtvama zatražiti pomoć u ostvarivanju svojih prava te mogu podnijeti zahtjev za izravnu financijsku pomoć, priznavanje statusa žrtve i novčanu naknadu ([📄 PDF](#)).

Zahtjevi za izravnu financijsku pomoć, priznavanje statusa žrtve i novčanu naknadu moraju se podnijeti na odgovarajućim obrascima ([📄 Obrazac zahtjeva](#), [📄 Zahtjev za priznavanje statusa žrtve](#)). Službe za podršku žrtvama pružaju pomoć pri ispunjavanju obrazaca zahtjeva.

Postupci pružanja podrške žrtvama besplatni su.

Zahtjevi za izravnu financijsku pomoć mogu se podnijeti u roku od pet dana nakon počinjenja kaznenog djela ili prekršaja protiv imovine. Zahtjevi za novčanu naknadu mogu se podnijeti u roku od tri mjeseca nakon počinjenja kaznenog djela, osim iznimaka u skladu sa Zakonom o podršci žrtvama kaznenih djela i državnoj naknadi.

Žalbe protiv odluka službe za podršku žrtvama moraju se podnijeti u roku od 15 dana službi za potporu žrtvama, ali naslovljene na Ured za pravosuđe.

2. Usluge

U skladu sa Zakonom, pružaju se sljedeće usluge:

- pomoć u ostvarivanju prava: služba za podršku žrtvama pomaže žrtvama na način i u mjeri primjerenom njihovim potrebama u pogledu ostvarivanja njihovih temeljnih prava, što znači davanje savjeta o njihovim pravima i obvezama u kaznenom i upravnom postupku, uvjetima za dobivanje zdravstvene skrbi, zdravstvenog osiguranja, socijalnih naknada i drugih potpora države, te pružanje informacija, pravnih savjeta, emocionalne potpore i druge praktične pomoći u tom kontekstu,
- neposredna financijska pomoć, koja se može dodijeliti tijekom kaznenog postupka u iznosu utvrđenom Zakonom za troškove stanovanja, odjeće, putovanja i hrane te medicinskih i pogrebnih troškova ako žrtva ne može pokriti te troškove zbog kaznenog djela ili prekršaja protiv imovine,
- priznavanje statusa žrtve: tijekom kaznenog postupka služba za podršku žrtvama potvrđuje strankin status žrtve službenom potvrdom na temelju policijske dokumentacije; žrtve potvrdu mogu upotrebljavati za upravne i druge postupke kao što je izdavanje dokumenata ili dobivanje pristupa pravnoj pomoći itd.,
- pomoć svjedocima: svjedoci pozvani na sudsku raspravu mogu se savjetovati sa sudskim službenikom za pomoć svjedocima; sudski službenik za pomoć svjedocima službenik je koji svjedocima daje smjernice o svjedočenju utvrđene u relevantnom zakonodavstvu radi olakšavanja njihova iskaza pred sudom,
- osiguranje sigurnih kuća: država prema potrebi osigurava sigurne kuće za osobe koje su mađarski državljani ili osobe koje imaju pravo slobodno se kretati i boraviti u Mađarskoj, a za koje je utvrđeno da su žrtve trgovine ljudima, bez obzira na to je li kazneni postupak započeo,
- državna naknada: srodnici žrtve ubijene tijekom kaznenog djela nasilja protiv osobe ili osoba koja je ozbiljno ozlijeđena tijekom takvog kaznenog djela mogu podnijeti zahtjev za državnu naknadu koja se isplaćuje u obliku jednokratne naknade ili mjesečnih naknada ako im je to potrebno u skladu sa Zakonom.

3. Podaci za kontakt

Linija za podršku žrtvama dostupna 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu besplatna je za pozive iz mreža u Mađarskoj:

+36 (1) 80 225 225

[📄 Službe za podršku žrtvama](#)

Više informacija o [📄 podršci žrtvama](#).

III.3. Pravna pomoć

U skladu sa Zakonom o pravnoj pomoći, glavni je cilj Službe za pravnu pomoć (*Jogi Segítségnyújtó Szolgálat*) pružanje stručne pravne pomoći osobama koje imaju socijalnu potrebu za ostvarenje prava i rješavanje pravnih sporova, unutar određenih granica i u određenom obliku.

1. Postupak

Zahtjev za pravnu pomoć može se podnijeti osobno ili poštom (✉ [Pravna pomoć – podaci za kontakt](#)) organizacijskoj jedinici („regionalni ured”) odgovornoj za pravnu pomoć u nadležnom županijskom (gradskom) uredu državne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu podnosioca zahtjeva ili, u nedostatku toga, adresi za korespondenciju ili adresi radnog mjesta ispunjavanjem i potpisivanjem obrasca (✉ <http://igazsagugyihivatal.gov.hu/dokumentumok-jogi-segitsegnyujtas>) i prilaganjem potrebnih privitaka. Podnošenje je zahtjeva besplatno.

Nakon što joj je regionalni ured izdao (pravomoćno) rješenje o odobravanju pravne pomoći, osoba može pristupiti uslugama bilo kojeg odvjetnika po službenoj dužnosti (odvjetnici, odvjetnička društva, organizacije civilnog društva) na popisu odvjetnika po službenoj dužnosti koji vodi Ured za pravosuđe (✉ <http://www.kimisz.gov.hu/alaptev/nepugyvedje/nevjegyzek>).

Žalbe protiv odluka Službe za pravnu pomoć moraju se podnijeti u roku od 15 dana regionalnom uredu, ali naslovljene na Ured za pravosuđe.

2. Osnovni oblici pravne pomoći

A.) Potpora za izvansudski postupak

- ako sudski postupak za rješavanje spora još nije pokrenut,
- savjeti i/ili sastavljanje dokumenata,
- ne daje se pravo na zastupanje; odvjetnik po službenoj dužnosti ne može postupati u ime stranke ili umjesto nje.

B.) Potpora za sudski postupak

- ako je sudski postupak već u tijeku,
- osigurava se zastupanje,
- ne može se odobriti osobi koja je počinila kazneno djelo ili prekršaj,
- žrtvi se može osigurati pravo na pravno zastupanje u fazama istrage i kaznenog progona u kaznenom postupku.

C.) U jednostavnim predmetima služba daje kratke usmene savjete bez utvrđivanja imovinskog cenzusa stranke.

3. Uvjeti za odobravanje pravne pomoći

A.) U parničnom i izvanparničnom postupku na građanskom sudu:

- država pokriva naknade troškova za rad odvjetnika po službenoj dužnosti/pravnog zastupnika ili država unaprijed osigurava naknade za pravne usluge u razdoblju od jedne godine ako stranka ispunjava zakonom utvrđene kriterije u pogledu prihoda i imovinskog stanja,
- država unaprijed osigurava naknade za pravne usluge svakoj stranci za koju je u pojedinačnom postupku služba za podršku žrtvama utvrdila da je bila žrtva kaznenog djela te ispunjava zakonom utvrđene uvjete u pogledu prihoda i imovinskog stanja.

B.) U kaznenom postupku:

- država unaprijed osigurava naknade za rad odvjetnika/pravnog zastupnika u razdoblju od jedne godine ako stranka ispunjava zakonom utvrđene kriterije u pogledu prihoda i imovinskog stanja,
- država unaprijed osigurava naknade za pravne usluge svakoj stranci za koju je u pojedinačnom postupku služba za podršku žrtvama utvrdila da je bila žrtva kaznenog djela te ispunjava zakonom utvrđene kriterije u pogledu prihoda i imovinskog stanja.

C.) Zajednička pravila:

Stranke moraju dostaviti dokaze o svojim приходima i приходima osoba s kojima žive u zajedničkom kućanstvu s pomoću dokumenata navedenih u Zakonu o pravnoj pomoći.

Zakonom su utvrđeni slučajevi kada se potpora ne odobrava, kao što je sastavljanje ugovora, osim ako stranke koje sklapaju ugovor zajedno podnesu zahtjev za potporu te su u cijelosti ispunjeni uvjeti za potporu, ili za slučajeve povezane s carinom itd.

4. Podaci za kontakt

 [Regionalni uredi:](#)

Više informacija o [pravnoj pomoći](#).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 22/12/2017

Temeljna prava - Nizozemska

Temeljna prava utvrđena su u poglavlju 1. Ustava. Riječ je o pravima kojima se građanima daje sloboda da žive svoj život bez zadiranja države. Ustav obuhvaća i prava na sudjelovanje u društvenom i političkom životu. Primjeri temeljnih prava jesu sljedeći: sloboda izražavanja, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo glasa i pravo na jednako postupanje.

Postoje dvije vrste temeljnih prava:

- „klasična” temeljna prava: građanska i politička prava. Ona obuhvaćaju pravo glasa, slobodu izražavanja, pravo na privatnost, vjersku slobodu i zabranu diskriminacije,
- temeljna „socijalna” prava: ekonomska, socijalna i kulturna prava. Ona obuhvaćaju pravo na stambeni smještaj, socijalnu sigurnost, zdravstvenu skrb i obrazovanje.

Za razliku od klasičnih temeljnih prava, temeljna socijalna prava obično nisu izvršiva na sudu. Stoga ako općinsko tijelo želi bez opravdanog razloga zabraniti prosvjed, osoba može podnijeti tužbu.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 14/05/2018

Temeljna prava - Poljska

NACIONALNI SUDOVI

U skladu s *poljskim Ustavom (Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej)*, svatko ima pravo na pošteno i javno saslušanje pred nadležnim, nepristranim i neovisnim sudom bez neopravdanih kašnjenja. To znači da se svi sporovi koji se odnose na ostvarivanje prava i sloboda zajamčenih nacionalnim pravom mogu pokrenuti pred nacionalnim sudovima. O predmetima iz područja građanskog prava, obiteljskog prava i maloljetničkog kaznenog prava, radnog prava i prava socijalne sigurnosti, trgovačkog i stečajnog prava te o kaznenim i zatvorskim predmetima odlučuju redovni sudovi. Upravni sudovi prate zakonitost djelovanja javnih tijela. Vojni sudovi presuđuju u okviru Poljskih oružanih snaga u području primjene propisanom aktima parlamenta i isto tako u slučajevima predviđenima u aktima parlamenta, kad je riječ o osobama koje nisu pripadnici Poljskih oružanih snaga.

Redovni, upravni i vojni sudovi djeluju u skladu s načelom postupka u dva stupnja, u skladu s kojim stranka koja nije zadovoljna odlukom suda može višem sudu podnijeti žalbu protiv presude.

Osim toga, poljskim je Ustavom svim osobama čija su ustavna prava ili slobode povrijeđene dodijeljeno pravo podnošenja ustavne tužbe Ustavnom sudu (*Trybunał Konstytucyjny*). Tužbu može sastaviti samo odvjetnik (*adwokat*) ili pravni savjetnik (*radca prawny*) (osim sudaca (*sędziowie*), državnih odvjetnika (*prokuratorzy*), odvjetnika (advokaci), pravnih savjetnika (*radcowie prawni*), javnih bilježnika (*notariusze*) odnosno profesora ili doktora prava koji se zastupaju sami) te se na nju ne primjenjuju sudske pristojbe. Tužbe se mogu odnositi na regulatorni instrument na temelju kojeg su sud ili javno tijelo donijeli pravomoćnu presudu o pravima, slobodama ili dužnostima utvrđenima Ustavom.

NACIONALNE INSTITUCIJE ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA

Pučki pravobranitelj (*Rzecznik Praw Obywatelskich*)

Adresa: Aleja Solidarności 77, 00-090 Warsaw

Uloga je pučkog pravobranitelja štiti prava i slobode osoba i građana utvrđene Ustavom i ostalim regulatornim instrumentima.

Svi imaju pravo pučkom pravobranitelju podnijeti zahtjev za pomoć u predmetima koji se odnose na zaštitu njihovih prava ili sloboda koje su povrijedila određena tijela.

Zahtjevi pučkom pravobranitelju podnose se besplatno.

Nakon što je pregledao zahtjev, pučki pravobranitelj može:

- prihvatiti predmet,
- utvrditi pravna sredstva dostupna podnositelju zahtjeva,
- proslijediti predmet nadležnom tijelu,
- odbiti prihvatiti predmet.

Ako prihvati predmet, pučki pravobranitelj može:

- sam provesti istragu,
- od nadležnih tijela zatražiti ispitivanje predmeta ili njegova dijela,
- zatražiti od Sejma (donjeg doma poljskog parlamenta) da naloži Vrhovnom revizijskom uredu (*Najwyższa Izba Kontroli*) provedbu revizije kako bi ispitao određeni predmet ili njegov dio.

Pri provedbi postupka pučki pravobranitelj ima pravo:

- ispitati svaki predmet na licu mjesta (i bez prethodne obavijesti),
- zatražiti pojašnjenja i dostavu spisa u pogledu svakog predmeta koji su vodila predmetna tijela,
- zatražiti informacije o napretku predmeta koji vode sudovi, ured državnog odvjetništva i ostale agencije za provedbu zakona te zatražiti podnošenje spisa Uredu pučkog pravobranitelja na pregled nakon što je postupak završen te odluka donesena,
- zatražiti mišljenje stručnog povjerenika i ostala mišljenja.

Nakon što je preispitao predmet pučki pravobranitelj može:

- objasniti podnositelju zahtjeva da nije došlo ni do kakve povrede prava ili sloboda,
- naložiti tijelu, organizaciji ili instituciji za koje se utvrdilo da njihove radnje povređuju prava i slobode da isprave predmetnu povredu te potom prate provedbu preporuka,
- zahtijevati od tijela koje nadzire predmetno tijelo da primijeni mjere predviđene zakonom,
- zahtijevati pokretanje postupka i sudjelovati u bilo kojem građanskom postupku koji je u tijeku,
- zahtijevati da nadležni državni odvjetnik pokrene predsudski postupak u predmetima koji se odnose na prekršaje koji su pokrenuti *ex officio*,
- zahtijevati pokretanje upravnog postupka, podnošenje pritužbi upravnom sudu i sudjelovanje u tom postupku,
- podnijeti zahtjev za određivanje kazne i zahtjev za poništenje pravomoćne odluke u predmetima koji se odnose na prekršaje,
- podnijeti tužbu ili pritužbu protiv pravomoćne presude u kasacijskom postupku.

Ako pučki pravobranitelj smatra da je potrebno izmijeniti ili donijeti regulatorni instrument u pogledu prava i sloboda, može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima u tu svrhu.

SPECIJALIZIRANA TIJELA ZA LJUDSKA PRAVA

Pravobranitelj za djecu (*Rzecznik Praw Dziecka*)

Adresa: ul. Przemysłowa 30/32, 00-450 Warsaw

Zadaća je pravobranitelja za djecu štiti prava djece, uključujući:

- pravo na život i zdravstvenu zaštitu,

- pravo na odgoj u obitelji,
- pravo na pristojne životne uvjete,
- pravo na obrazovanje,
- prava djece s invaliditetom,
- zaštitu djece od svih oblika nasilja, okrutnosti, izrabljivanja, demoraliziranja, zanemarivanja i ostalog lošeg postupanja.

Svi imaju pravo pravobranitelju za djecu podnijeti zahtjev za pomoć u predmetima koji se odnose na zaštitu prava ili interesa djece.

Zahtjevi pravobranitelju za djecu podnose se besplatno.

Pri provedbi postupka pravobranitelj za djecu može:

- ispitati svaki predmet na licu mjesta (i bez prethodne obavijesti),
- od predmetnih tijela zahtijevati dostavljanje pojašnjenja ili informacija odnosno da učine spise dostupnima,
- zatražiti mišljenje stručnog povjerenika i ostala mišljenja.

Nakon što je preispitao predmet pravobranitelj za djecu može:

- zahtijevati od nadležnih tijela da poduzmu mjere za dobrobit djece,
- zahtijevati pokretanje stegovnog postupka odnosno uvođenje stegovnih sankcija ako je utvrđeno da je predmetno tijelo povrijedilo prava ili interese djeteta,
- sudjelovati u postupku pred Ustavnim sudom koji je pokrenut na zahtjev pučkog pravobranitelja ili u slučajevima ustavne tužbe koje će se odraziti na prava djece,
- podnijeti prijedloge Vrhovnom sudu (*Sąd Najwyższy*) za rješavanje odstupanja u tumačenju pravnih propisa koji se odnose na prava djece,
- podnijeti tužbu ili pritužbu u kasacijskom postupku,
- zahtijevati pokretanje postupka i sudjelovati u bilo kojem građanskom postupku koji je u tijeku,
- sudjelovati u postupcima u kojima sudjeluju maloljetnici,
- zahtijevati da nadležni državni odvjetnik pokrene predsudski postupak u predmetima koji se odnose na prekršaje,
- zahtijevati pokretanje upravnog postupka, podnošenje pritužbi upravnom sudu i sudjelovanje u tom postupku,
- podnijeti zahtjev za određivanje kazne u predmetima koji se odnose na prekršaje.

Ako pravobranitelj za djecu smatra da je potrebno izmijeniti ili donijeti regulatorni instrument u pogledu prava djece, može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima u tu svrhu.

Pravobranitelj za prava pacijenata (*Rzecznik Praw Pacjenta*)

Adresa: ul. Młynarska 46, 01-171 Warsaw

Pravobranitelj za prava pacijenata nadležno je tijelo za zaštitu prava pacijenata.

Svi imaju pravo pravobranitelju za prava pacijenata podnijeti zahtjev za pomoć ako su prava pacijenta povrijeđena.

Zahtjevi pravobranitelju za prava pacijenata podnose se besplatno.

Nakon što je pregledao zahtjev, pravobranitelj za prava pacijenata može:

- prihvatiti predmet,
- utvrditi pravna sredstva primjenjiva na podnositelja zahtjeva,
- proslijediti predmet nadležnom tijelu,
- odbiti prihvatiti predmet.

Ako prihvati predmet, pravobranitelj za prava pacijenata može:

- sam provesti istragu,
- od nadležnih tijela zatražiti ispitivanje predmeta ili njegova dijela.

Pri provedbi postupka pravobranitelj za prava pacijenata ima pravo:

- ispitati svaki predmet na licu mjesta (i bez prethodne obavijesti),
- zatražiti pojašnjenja i dostavu spisa u pogledu svakog predmeta koji su vodila predmetna tijela,
- zatražiti informacije o napretku predmeta koji vode sudovi, ured državnog odvjetništva i ostale agencije za provedbu zakona te zatražiti podnošenje spisa Uredu pravobranitelja za prava pacijenata na pregled nakon što je postupak završen te odluka donesena,
- zatražiti mišljenje stručnog povjerenika i ostala mišljenja.

Nakon što je preispitao predmet pravobranitelj može:

- objasniti podnositelju zahtjeva da nije došlo ni do kakve povrede prava pacijenata,
- naložiti tijelu, organizaciji ili instituciji za koje se utvrdilo da njihove radnje povređuju prava i slobode da isprave predmetnu povredu,
- zahtijevati od tijela koje nadzire prethodno navedeno tijelo da primijeni mjere predviđene zakonom,
- zahtijevati pokretanje postupka i sudjelovati u bilo kojem građanskom postupku koji je u tijeku.

Ako pravobranitelj za prava pacijenata smatra da je potrebno izmijeniti ili donijeti regulatorni instrument u pogledu prava pacijenata, može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima u tu svrhu.

Glavni inspektor za zaštitu osobnih podataka (*Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych*)

Adresa: ul. Stawki 2, 00-193 Warsaw

Glavni inspektor tijelo je nadležno za zaštitu osobnih podataka.

Ako su povrijeđene odredbe Zakona o zaštiti podataka (*ustawa o ochronie danych osobowych*), ispitanik može podnijeti pritužbu glavnom inspektor.

Upravni postupci koje provodi glavni inspektor uključuju ispitivanje obrade osobnih podataka podnositelja zahtjeva.

Pri provedbi postupka glavni inspektor, zamjenik glavnog inspektora i ovlašteni članovi osoblja imaju pravo:

- ući u prostor u kojem se nalazi sustav za pohranu podataka i prostore gdje se podaci obrađuju te obaviti potrebne provjere,
- zahtijevati pojašnjenja te pozvati i ispitati pojedince kako bi utvrdio činjenice,
- pregledati sve dokumente i podatke izravno povezane s predmetom inspekcije te izraditi njihove kopije,
- pregledati opremu, medije i informacijske sustave koji se upotrebljavaju za obradu podataka,
- zatražiti mišljenje stručnog povjerenika i ostala mišljenja.

Nakon provedbe postupka, ako je utvrđena povreda propisa, glavni inspektor izdaje odluku kojom se nalaže ponovna uspostava usklađenosti, uključujući:

- okončanje nepravilnosti,
- dopunu, ažuriranje ili ispravak osobnih podataka, njihovo stavljanje na raspolaganje ili suzdržavanje od toga,
- poduzimanje dodatnih mjera za zaštitu osobnih podataka,
- prekid prijenosa podataka trećoj zemlji,
- zaštita podataka ili njihov prijenos drugim tijelima,
- brisanje osobnih podataka.

Bez obzira na prethodno navedeno, na temelju informacija prikupljenih tijekom ispitivanja predmeta glavni inspektor na vlastitu inicijativu odlučuje hoće li izvršavati sljedeće ovlasti:

- poslati pismo tijelu na koje se pritužba odnosi,
- zahtijevati pokretanje stegovnih ili drugih mjera u okviru zakona protiv počinitelja prekršaja,
- obavijestiti agenciju za provedbu zakona o mogućem prekršaju.

Ako glavni inspektor smatra da je potrebno izmijeniti ili donijeti regulatorni instrument u pogledu zaštite osobnih podataka, može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima u tu svrhu.

Vladin punomoćnik za jednako postupanje (*Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania*)

Adresa: Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warsaw

Punomoćnik je tijelo odgovorno za provedbu vladine politike jednakog postupanja i politike suzbijanja diskriminacije.

Svi imaju pravo punomoćniku podnijeti pritužbu, zahtjev ili predstavku.

Za podnošenje pritužbe, zahtjeva ili predstavke ne naplaćuje se naknada.

Ako je za odgovor na njih potrebno prethodno ispitivanje i pojašnjenje činjenica predmeta, punomoćnik prikuplja potrebne dokaze. U tu svrhu od ostalih tijela može zahtijevati da dostave potrebne dokaze i pojašnjenja.

Pritužbu, zahtjev ili predstavku potrebno je obraditi bez nepotrebnog odgađanja:

- u roku od jednog mjeseca u slučaju pritužbe ili zahtjeva,
- u roku od tri mjeseca u slučaju predstavke.

Punomoćnik obavješćuje podnositelja zahtjeva o načinu na koji je predmet obrađen.

Ako se utvrdi da je povrijeđeno načelo jednakog postupanja, punomoćnik poduzima mjere za otklanjanje ili ublažavanje učinaka takve povrede.

Ako punomoćnik smatra da je potrebno izmijeniti ili donijeti regulatorni instrument u pogledu jednakog postupanja i suzbijanja diskriminacije, može podnijeti zahtjev nadležnim tijelima u tu svrhu.

Vladin punomoćnik za osobe s invaliditetom (*Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych*)

Punomoćnik provodi znatan nadzor nad provedbom zadaća koje proizlaze iz *Zakona o profesionalnoj i društvenoj rehabilitaciji i zapošljavanju (osoba s invaliditetom) (ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych)*.

Punomoćnik nadzire izdavanje potvrda o invaliditetu i određivanje stupnja invaliditeta.

Svi imaju pravo punomoćniku podnijeti pritužbu, zahtjev ili predstavku.

Ako je za odgovor na njih potrebno prethodno ispitivanje i pojašnjenje činjenica predmeta, punomoćnik prikuplja potrebne dokaze. U tu svrhu od ostalih tijela može zahtijevati da dostave potrebne dokaze i pojašnjenja.

Pritužbu, zahtjev ili predstavku potrebno je obraditi bez nepotrebnog odgađanja:

- u roku od jednog mjeseca u slučaju pritužbe ili zahtjeva,
- u roku od tri mjeseca u slučaju predstavke.

Punomoćnik obavješćuje podnositelja zahtjeva o načinu na koji je predmet obrađen.

Ako punomoćnik, u okviru nadzora, utvrdi da postoji osnovana sumnja u pogledu toga odražava li presuda činjenice predmeta ili da je presuda nezakonito donesena, on od nadležnog tijela može zatražiti:

- poništenje presude,
- ponovno pokretanje postupka.

OSTALA SPECIJALIZIRANA TIJELA

Državno vijeće za radio i televiziju (*Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji*)

Adresa: Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9, 01-015 Warsaw

Državno vijeće za radio i televiziju štiti slobodu govora na radiju i televiziji, autonomiju pružatelja medijskih usluga i javni interes te osigurava otvorenu i pluralističku prirodu radija i televizije.

Svi imaju pravo Vijeću podnijeti pritužbu, zahtjev ili predstavku.

Za podnošenje pritužbe, zahtjeva ili predstavke ne naplaćuje se naknada.

Ako se pritužba odnosi na određeni prijenos, podnositelj pritužbe mora odrediti vrijeme i datum njegova emitiranja, ime kanala i naziv prijenosa (ili bilo koju drugu informaciju koja omogućuje utvrđivanje koji je prijenos predmet pritužbe).

Predsjedatelj Vijeća od pružatelja medijskih usluga može zatražiti dostavu svih dokaza, dokumenata i pojašnjenja potrebnih kako bi se utvrdilo je li pružatelj usluge postupio u skladu sa zakonom.

Pritužbu, zahtjev ili predstavku potrebno je obraditi bez nepotrebnog odgađanja: u roku od jednog mjeseca u slučaju pritužbe ili zahtjeva, odnosno u roku od tri mjeseca u slučaju predstavke.

Vijeće obavješćuje podnositelja zahtjeva o načinu na koji je predmet obrađen.

Predsjedatelj Vijeća može zahtijevati da pružatelj medijskih usluga prestane pružati medijske usluge ako one čine povredu zakona.

U određenim slučajevima predsjedatelj Vijeća može odrediti novčanu kaznu za pružatelja medijskih usluga.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/01/2018

Temeljna prava - Portugal

Izvorna jezična inačica ove stranice [pt](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nacionalni sudovi

Ako su temeljna prava građana povrijeđena, oni se mogu obratiti sudu. Portugalski sudovi (građanski i upravni sudovi) odgovorni su za vođenje sudskih postupaka, zaštitu zakonom zaštićenih prava i interesa građana, zabranu povrede demokratske vladavine prava i rješavanje javnih ili privatnih sporova (članak 202. Ustava Portugalske Republike).

Ustavni sud ima posebnu odgovornost u pogledu vođenja sudskih postupaka u okviru pravnih i ustavnih predmeta. Ako je mogućnost redovne žalbe iscrpljena (članak 70./2 i 72. Organskog zakona o Ustavnom sudu), stranka koja se tijekom postupka pozvala na neustavnost primijenjenog zakona ima pravo na žalbu Ustavnom sudu.

Za više informacija vidjeti stranicu o [Pravnim sustavima država članica – Portugal](#).

Nacionalna institucija za zaštitu ljudskih prava

- Pučki pravobranitelj (*O Provedor de Justiça*)

Od 1999. portugalski pučki pravobranitelj, uz funkcije opisane u nastavku, ima ulogu nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava, a Organizacija Ujedinjenih naroda, dodijelivši mu „status A”, ocijenila je da je on u potpunosti usklađen s Pariškim načelima.

U skladu s time, rad pučkog pravobranitelja obuhvaća promicanje i zaštitu temeljnih ljudskih prava te on pritom posebnu pažnju posvećuje pravima najosjetljivijih skupina na temelju dobi ili psihomotornih oštećenja: djece, starijih osoba i osoba s invaliditetom.

Pritužbe se podnose i obrađuju u skladu s postupkom navedenom u odjeljku o pučkom pravobranitelju.

Pučki pravobranitelj (*O Provedor de Justiça*)

Pučki pravobranitelj zakonsko je tijelo čija je zadaća „braniti i promicati prava, slobode, jamstva i legitimne interese građana” (članak 1. stavak 1. Zakona br. 9/91 od 9. travnja 1991. i njegove izmjene) koji se mogu neopravdano povrijediti u odnosima građana s javnim tijelima. Ako za njih ne postoji nikakvo drugo rješenje, zbog toga što su sve mogućnosti za podnošenje (upravne i /ili sudske) žalbe iscrpljene ili zbog toga što je rok za žalbu istekao, građani se mogu obratiti pučkom pravobranitelju i besplatno podnijeti pritužbu u kojoj navode obrazloženje svojeg stajališta.

Kako je prethodno navedeno, u Portugalu je pučki pravobranitelj i nacionalna institucija za zaštitu ljudskih prava te ima ulogu nacionalnog preventivnog mehanizma.

Vijeće ministara odlučilo je pučkom pravobranitelju dodijeliti ulogu nacionalnog preventivnog mehanizma u svibnju 2013. u skladu s Fakultativnim protokolom uz Konvenciju protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja. U skladu s time, pučki pravobranitelj odgovoran je za obavljanje inspekcijskih posjeta mjestima ograničenja slobode kretanja – zatvorima, klinikama, psihijatrijskim bolnicama, centrima za obrazovanje maloljetnika – kako bi se pratila kvaliteta smještaja i hrane za osobe lišene slobode, provjeravalo poštuju li se temeljna prava osoba čija je sloboda kretanja ograničena (uključujući, prema potrebi, pravo na privatnost i zakoniti kontakt s rodbinom i pravnim zastupnicima) te utvrdilo postoje li pojedinačni terapijski programi.

Postupak obrade pritužbe:

Pritužbe se pučkom pravobranitelju mogu podnijeti pismom, faksom ili elektroničkom poštom. Građanima je elektronički obrazac dostupan na internetskim stranicama. Pritužbe se mogu podnijeti i telefonom ili osobno u Uredu pučkog pravobranitelja ili bilo kojem uredu Državnog odvjetništva.

Nisu svi dopisi koje zaprimi pučki pravobranitelj stvarne pritužbe: često je riječ o anonimnim objašnjenjima, jednostavnim zahtjevima za informacije i pravne savjete ili općim izjavama o određenim pitanjima. Takvi se dopisi dalje ne obrađuju.

Pritužbe dovode do postupka (ne nužno novoga, s obzirom na to da se pritužbe koje se odnose na slična pitanja mogu obraditi u jednom postupku radi brzog odgovora i postupovne ekonomičnosti) u kojem se provodi propisna istraga. Drugim riječima, potrebna se ispitivanja provode kako bi se utvrdile činjenice, npr. na saslušanju subjekta protiv kojeg je pritužba podnesena te čak i podnositelja pritužbe, koji isto tako može pučkom pravobranitelju uputiti zahtjev za saslušanje.

Na kraju tog postupka, iz pritužbi mogu proizići preporuke, prijedlozi, napomene i ostali mogući načini za rješavanje oprečnih interesa te one mogu dovesti do zahtjeva za preispitivanje ustavnosti ili zakonitosti.

Osim što odgovara na pritužbe građana, pučki pravobranitelj može i samostalno pokrenuti postupke kako bi ispitao situacije o kojima je stekao saznanja na bilo kakav način i koje su u njegovoj nadležnosti.

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

- **Organizacija za zaštitu prava djece**

Nacionalno povjerenstvo za promicanje prava i zaštitu djece i mladih osoba (*Comissão Nacional de Promoção dos Direitos e Proteção das Crianças e Jovens* – CNPDPCJ)

CNPDPCJ koordinira djelovanje svih javnih i privatnih subjekata, struktura i intervencijskih programa u okviru promicanja prava i zaštite djece i mladih osoba. Izdaje preporuke te prati, podupire i nadzire rad odborâ za zaštitu djece i mladih (*Comissões de Proteção de Crianças e Jovens* – CPCJ-i) u cijeloj zemlji.

CPCJ-i su službene nesudske institucije koje djeluju autonomno, a čiji je cilj promicati prava djece i mladih osoba te spriječiti ili okončati situacije koje mogu utjecati na njihovu sigurnost, zdravlje, osposobljavanje, obrazovanje ili sveukupan razvoj. Ured Državnog odvjetništva (*Ministério Público* – MP) prati rad odborâ za zaštitu djece i mladih te ocjenjuje zakonitost i meritum njihovih odluka, provodeći sudske preispitivanje prema potrebi.

Odbori djeluju kao plenarni odnosno pojedinačni odbor. Plenarni odbor odgovoran je za provedbu mjera za promicanje prava i sprečavanje nastanka opasnih situacija za djecu i mlade osobe.

Pojedinačni odbor intervenira u situacijama u kojima je dijete ili mlada osoba u opasnosti, posebno na sljedeće načine: brigom i savjetovanjem za ljude koji se obrate odboru za zaštitu; provedbom preliminarnе procjene situacija s kojima je odbor za zaštitu upoznat i istrage slučajeva; odlučivanjem o primjeni mjera promicanja i zaštite te njihovim praćenjem i preispitivanjem (osim mjere čije donošenje odobrava odabrana osoba ili institucija odgovorna za donošenje mjera).

Postupak obrade pritužbe:

Svi mogu prijaviti informacije o opasnoj situaciji izravno CPCJ-u pismom, telefonom, faksom ili elektroničkom poštom odnosno osobno u uredima odborâ. Odbori za zaštitu nadležni su za područje općine u kojoj se nalaze. Kliknite ovdje kako biste vidjeli popis kontakata povjerenstava za zaštitu prema području na kojem dijete živi. <http://www.cnpcjr.pt/search.asp>

Za intervenciju CPCJ-a potreban je pristanak i suglasnost roditelja, a može dovesti do provedbe sljedećih mjera:

- pružanje podrške roditeljima,
- pružanje podrške ostalim članovima obitelji,

- dodjele skrbništva odgovarajućoj osobi,
- pružanje podrške za samostalan život,
- obiteljska udomiteljska skrb,
- smještaj u instituciju.

Mjere promicanja i zaštite provode se u uobičajenom životnom okruženju ili s obzirom na smještaj ovisno o njihovoj prirodi.

- **Tijela za promicanje jednakosti**

Povjerenstvo za državljanstvo i ravnopravnost spolova (*Comissão para a Cidadania e a Igualdade de Género – CIG*)

Povjerenstvo za državljanstvo i ravnopravnost spolova nacionalno je tijelo odgovorno za promicanje i očuvanje načela ravnopravnosti muškaraca i žena. Djeluje u sljedećim područjima: građanski odgoj i obrazovanje, ravnopravnost muškaraca i žena; zaštita majčinstva i očinstva, promicanje sredstava za omogućavanje jednakog sudjelovanja žena i muškaraca u različitim područjima života, usklađivanje posla te privatnog i obiteljskog života žena i muškaraca; borba protiv nasilja u obitelji i rodno uvjetovanog nasilja te trgovina ljudima i pružanje potpore žrtvama.

CIG je središnja služba koja djeluje u okviru izravne državne uprave i upravno je autonomna. Dio je Predsjedništva Vijeća ministara te je u nadležnosti državnog tajnika za državljanstvo i jednakost.

Konkretno, odgovoran je za zaprimanje pritužbi u pogledu slučajeva diskriminacije ili rodno uvjetovanog nasilja te njihovo prosljeđivanje nadležnim tijelima ili uključenim tijelima i, prema potrebi, izdavanje mišljenja i preporuka za ta tijela.

Postupak obrade pritužbe:

CIG pritužbe koje se odnose na slučajeve diskriminacije ili rodno uvjetovanog nasilja zaprima u obliku elektroničke pošte ili papirnatom obliku te na Facebook stranici Komisije.

Zaprimljene pritužbe analiziraju i razvrstavaju unutarnje službe, koje izravno odgovaraju podnositelju pritužbe istim kanalom. Mišljenja i/ili preporuke mogu se poslati predmetnim subjektima i/ili se upućuju nadležnim tijelima (npr. Uredu Državnog odvjetništva, Tijelu za sigurnost hrane i gospodarski nadzor (*Autoridade de Segurança Alimentar e Económica – ASAE*), Regulatornom tijelu za medije (*Entidade Reguladora para a Comunicação Social – ERC*), a primjerak se šalje i uključenim subjektima.

Visoko povjerenstvo za migracije (*Alto Comissariado para as Migrações – ACM*)

[Povjerenstvo za jednakost i suzbijanje rasne diskriminacije (*Comissão para a Igualdade e Contra a Discriminação Racial – CICDR*)]

Visoko povjerenstvo za migracije (ACM) javna je institucija koja provodi javne politike u području migracija. Njegova je uloga suzbijanje svih oblika diskriminacije na temelju boje kože, nacionalnosti, etničke pripadnosti ili vjere. Odgovorno je za zaprimanje informacija u pogledu diskriminatornih praksi i usklađivanje djelovanja Povjerenstva za jednakost i suzbijanje rasne diskriminacije (CICDR).

CICDR je neovisno savjetodavno tijelo ACM-a čija je osnovna djelatnost suzbijanje rasne diskriminacije. Njegov je cilj spriječiti i zabraniti rasnu diskriminaciju u svim njezinim oblicima i kazniti djela kojima se povređuju temeljna prava odnosno ograničava ili sprječava uživanje ekonomskih, društvenih ili kulturnih prava javnih tijela, službi ili fizičkih osoba na temelju njihove boje kože ili rasne, nacionalne ili etničke pripadnosti.

Postupak obrade pritužbe:

Pritužbe se mogu podnijeti ACM-u ili izravno CICDR-u pismom, faksom, elektroničkom poštom ili telefonskim pozivom. [Elektronički obrazac za pritužbe](#) dostupan je na internetskim stranicama CICDR-a.

Visoki povjerenik pritužbu prosljeđuje glavnom inspektoratu nadležnog ministarstva, koji mora podnijeti izvješće nakon što je provjerio istinitost navodnih činjenica. Izvješće se podnosi Stalnom odboru Povjerenstva za jednakost i suzbijanje rasne diskriminacije, koji izdaje savjetodavno mišljenje. Na temelju njega visoki povjerenik za migracije donosi odluku. Odluka može uključivati određivanje novčane kazne u iznosu od najmanje pet minimalnih plaća za fizičke osobe i do 10 minimalnih plaća za javna tijela/društva.

Povjerenstvo vodi evidenciju počinjenih diskriminatornih djela i za njih određenih kazni. Obavješćuje javnost o povredama prava kako bi se odvratilo od počinjenja takvih djela i podigla svijest javnosti o pitanjima jednakosti i nediskriminacije.

- **Tijelo za zaštitu podataka**

Nacionalno povjerenstvo za zaštitu podataka (*Comissão Nacional de Proteção de Dados – CNPD*)

CNPD je neovisno upravno tijelo kojim upravlja Skupština Republike. Njegova je uloga pratiti i nadgledati da se obrada osobnih podataka odvija u potpunosti u skladu s ljudskim pravima i slobodama te jamstvima sadržanima u Ustavu i zakonodavstvu. Povjerenstvo je nacionalno tijelo za praćenje osobnih podataka. CNPD surađuje s nadzornim tijelima za zaštitu podataka drugih država članica kako bi štitio i osigurao poštovanje prava osoba koje žive u inozemstvu.

Postupak obrade pritužbe:

Pritužbe i prijave pojedinaca koje se odnose na povrede osobnih podataka potrebno je podnijeti CNPD-u u pisanom obliku. Pritužbe se mogu podnijeti i elektronički s pomoću [📧 obrasca](#) na internetskim stranicama CNPD-a. Potrebno je dostaviti ime, adresu i potpis njihovih autora.

Nakon što je pritužba zaprimljena, ona postaje predmet istrage te je se podnosi članu CNPD-a na prethodnu ocjenu. Ako predmetno pitanje nije u nadležnosti CNPD-a ili ako on nije u mogućnosti izdati odluku zbog prirode izjave pojedinca, član kojem je ono dodijeljeno ocjenjuje ga ili prosljeđuje dalje na ocjenu.

Odluke CNPD-a donose se većinom glasova, obvezujuće su te je protiv njih moguće podnijeti pritužbu i žalbu.

- **Ostala specijalizirana tijela**

Nacionalni institut za rehabilitaciju, IP (*Instituto Nacional para a Reabilitação, IP - INR, I.P.*)

Nacionalni institut za rehabilitaciju, IP integrirana je javna institucija koja je trenutačno u nadležnosti Ministarstva rada, solidarnosti i socijalne sigurnosti, ali ima upravnu autonomiju i vlastita sredstva. Institut djeluje u cilju osiguravanja pružanja jednakih prilika osobama s invaliditetom, suzbijanja diskriminacije takvih osoba te njihova osnaživanja promicanjem njihovih temeljnih prava.

INR, I.P. može zaprimati pritužbe u pogledu diskriminacije na temelju invaliditeta kako je predviđeno u Zakonu o diskriminaciji. Diskriminacija je svaka radnja kojom se povrjeđuje bilo koje temeljno pravo ili se uskraćuje ili ograničuje ostvarivanje bilo kakvih prava bilo koje osobe na temelju invaliditeta.

Postupak obrade pritužbe:

Potpuni opis situacije koja se smatra diskriminatornom potrebno je poslati Institutu kako bi se pokrenuo postupak pritužbe. [📧 Obrazac za pritužbe](#) dostupan je na internetskim stranicama te ga je moguće poslati elektroničkom poštom.

Pritužba mora sadržavati podatke o podnositelju pritužbe (puno ime, identifikacijski broj ili broj osobne iskaznice građana, porezni broj, punu adresu, telefon ili druge podatke za kontakt) te jasan prikaz svih činjenica. U njoj moraju biti navedeni svjedoci, kao i njihova imena, adrese i podaci za kontakt, te ako je moguće, moraju se dostaviti i predmeti, dokazi ili dokumenti koji svjedoče o počinjenju diskriminatornih djela.

Nakon što je pritužba pokrenuta predmet se šalje nadležnom upravnom tijelu (glavnim inspektoratima, regulatornim tijelima ili drugim nadležnim tijelima) ovlaštenom za inspekciju i/ili sankcioniranje u razdoblju prije početka suđenja tijekom kojeg se prikupljaju dokazi, nakon čega se predmet zatvara ili se određuje novčana kazna (te sve dodatne kazne). Primjerak odluke šalje se Nacionalnom institutu za rehabilitaciju, I.P.

Za počinjenje diskriminatornog djela može se primijeniti novčana kazna čiji iznos može biti od pet do 30 puta veći od vrijednosti najniže zakonski propisane mjesečne plaće, ovisno o tome jesu li povrede prava izvršile fizičke ili pravne osobe.

Ovisno o ozbiljnosti prekršaja i kaznenoj odgovornosti počinitelja kaznenog djela, moguće je određivanje dodatnih kazni, kao što je zapljena imovine, zabrana obavljanja djelatnosti ili aktivnosti, uskraćivanje prava na subvencije ili naknade koje dodjeljuju javna tijela, zatvaranje ustanova i objava osuđujućih presuda.

Povjerenstvo za jednakost na tržištu rada i pri zapošljavanju (*Comissão para a Igualdade no Trabalho e no Emprego – CITE*)

CITE je kolegijsko tijelo koje obuhvaća tri jednako zastupljene strane i koje ima upravnu autonomiju i pravnu osobnost. Promiče jednakost i nediskriminaciju između muškaraca i žena na radnom mjestu, pri zapošljavanju i stručnom osposobljavanju te surađuje u primjeni zakonodavstva i obveza iz sporazuma u predmetnom području, kao i obveza koje se odnose na zaštitu roditeljstva i usklađivanje poslovnog života s obiteljskim i privatnim životom u privatnom sektoru, javnom sektoru i zadružnom sektoru.

Jedna je od njegovih glavnih zadaća ocjena pritužbi koje su mu dostavljene ili situacija s kojima je upoznat i koje upućuju na povredu zakonskih odredaba o jednakosti i nediskriminaciji između žena i muškaraca na radnom mjestu, pri zapošljavanju i

stručnom osposobljavanju. Osim toga, pokušava osigurati zaštitu roditeljstva i usklađivanje poslovnog života s obiteljskim i privatnim životom te pruža s time povezane informacije i pravnu pomoć.

Postupak obrade pritužbe:

Svatko može podnijeti pritužbu u pogledu oglasa za posao i drugih metoda zapošljavanja radnika u kojima nije zajamčeno pravo jednakosti između muškaraca i žena u pristupu zapošljavanju.

Svaki radnik može podnijeti pritužbu u slučaju diskriminacije između muškaraca i žena u pristupu zapošljavanju, radu i stručnom osposobljavanju.

Pritužbe se mogu podnijeti pismom, faksom ili elektroničkom poštom. Moguće je i podnijeti ih besplatnim pozivom na broj 800 204 684 odnosno u uredima CITE-a uz prethodnu najavu – tel. 21 780 37 09.

CITE je obavezan službi odgovornoj za inspekciju rada (Tijelo za ispitivanje radnih uvjeta) dostaviti mišljenja kojima se potvrđuje ili u kojima se upućuje na postojanje radnih praksi koje su diskriminatorne na temelju spola, a ta služba onda može pokrenuti upravno-prekršajni postupak kako je opisano u nastavku.

Tijelo za ispitivanje radnih uvjeta (*Autoridade para as Condições do Trabalho – ACT*)

Tijelo za ispitivanje radnih uvjeta državna je služba čiji je cilj promicanje poboljšanja radnih uvjeta u kontinentalnom Portugalu kroz praćenje njihove usklađenosti s propisima o radu u kontekstu privatnih radnih odnosa i promicanja sigurnosti i zdravlja na radu u svim privatnim sektorima.

Ono prati i usklađenost sa zakonodavstvom u području sigurnosti i zdravlja na radu u svim sektorima te odjelima i tijelima središnje javne uprave (izravnim, neizravnim i lokalnim), uključujući javne institute i postupke pružanja personaliziranih usluga ili javnih sredstava.

Pritužbe se mogu podnijeti u pogledu nedostataka u objektima ili neusklađenosti s odredbama koje su u nadležnosti Tijela za ispitivanje radnih uvjeta i koje obuhvaćaju: uvjete u području sigurnosti i zdravlja na radu, ugovore o radu na određeno vrijeme, nejednakost i diskriminaciju na radu, upućivanje radnika, trajanje i organizaciju radnog vremena, zajedničko zastupanje radnika, neprijavljen ili nepravilan rad, privremen rad, rad koji obavljaju imigranti.

Postupak obrade pritužbe:

Svaki radnik, predstavnik radnika ili druga zainteresirana strana može podnijeti pritužbu na način da ispuni [elektronički obrazac](#) dostupan na internetskim stranicama Tijela za ispitivanje radnih uvjeta.

Ako inspektor rada osobno i izravno (čak i nakon događaja) pri izvršavanju svojih dužnosti potvrdi ili dokaže postojanje bilo kakve povrede pravila na koju je moguće primijeniti kaznu, sastavlja se službeno izvješće. Za povrede koje nije osobno dokazao, inspektor rada sastavlja izvješće o događaju kojem se prilažu dostupni dokazi i imena najmanje dvaju svjedoka.

Nakon što je izvješće sastavljeno optuženika se o tome obavješćuje te mu se odobrava razdoblje od 15 dana za dobrovoljno plaćanje novčane kazne, dostavljanje pisanog odgovora s priloženim dokumentima i popisom svjedoka ili unutar kojeg se može osobno pojaviti kako bi ga se saslušalo.

Rok za završetak istrage iznosi 60 dana te ga je moguće produljiti za jednak broj dana u propisno opravdanim slučajevima.

Vrlo ozbiljne upravne prekršaje ili ponavljanje ozbiljnih upravnih prekršaja počinjenih namjerno ili zbog krajnje nepažnje moguće je objaviti kao vid dodatne kazne. U slučaju ponavljanja prethodno navedenih upravnih prekršaja, moguće je odrediti dodatne penale, npr. privremenu zabranu obavljanja aktivnosti, oduzimanje prava sudjelovanja u dražbama ili postupcima javne nabave, objavu presude, uzimanje u obzir štetnih učinaka na zaposlenika ili gospodarsku korist koju je ostvario poslodavac.

U slučajevima u kojima se prekršaj sastoji od propusta u vidu obavljanja dužnosti, plaćanje novčane kazne ne oslobađa počinitelja prekršaja od usklađivanja sa zahtjevima dužnosti ako je ono i dalje moguće. Ako prekršaj proizlazi iz neplaćanja iznosa, Tijelo za ispitivanje radnih uvjeta može, kao dodatak novčanoj kazni, odlučiti da se iznosi koji se duguju radnicima moraju platiti u roku za plaćanje kazne.

Portugalska agencija za okoliš (*Agência Portuguesa do Ambiente – APA*)

Zadaća je Portugalske agencije za okoliš predlagati, razvijati i pratiti integrirano i participativno upravljanje politikama u području okoliša i održivog razvoja u skladu s ostalim sektorskim politikama te u suradnji s javnim i privatnim subjektima koji su usmjereni na isti cilj. Ona pokušava ostvariti visoku razinu zaštite okoliša i njezino poboljšanje te osigurati pružanje građanima usluga visoke kvalitete. Ona je i nacionalno tijelo odgovorno za provedbu sustava odgovornosti za okoliš.

Štete za okoliš obuhvaćaju štete koje se odnose: i. na zaštićene vrste i prirodna staništa; ii. na vodu; iii. tlo.

Opažanja koja se odnose na štete za okoliš ili prijeteeće opasnosti od takve štete mogu se dostaviti Agenciji te se od nje može zatražiti poduzimanje potrebnih mjera. Osoba koja podnosi opažanje trebala bi i dostaviti sve relevantne podatke odnosno navesti načine na koje može intervenirati.

Postupak obrade pritužbe:

Pojedinac / zainteresirana strana zahtjev može poslati poštom ili elektroničkom poštom. Na internetskim stranicama Agencije dostupan je i [elektronički obrazac za kontakt](#).

Nadležno tijelo ispituje zahtjev za djelovanje i obavješćuje zainteresirane strane o njegovu prihvaćanju ili odbijanju. Ako nadležno tijelo potvrdi postojanje štete za okoliš i potvrdi zahtjev podnositelja, subjekt se obavješćuje o zahtjevu za djelovanje kako bi se donijela odluka o tome koje je mjere potrebno donijeti.

Glavni inspektorat u području poljoprivrede, mora, okoliša i prostornog planiranja (*Inspecção-Geral da Agricultura, do Mar, do Ambiente e do Ordenamento do Território – IGAMAOT*)

IGAMAOT je središnja služba kojom izravno upravlja državna uprava te je odgovorna za kontrolu, reviziju i nadzor odjela i tijela unutar djelokruga IGAMAOT-a u pogledu uprave, upravljanja i zadaća. Ona prati pružanje potpore iz nacionalnih fondova i fondova EU-a u području propisa o hrani i sigurnosti hrane. Osigurava trajno praćenje i procjenu zakonitosti u području okoliša, prostornog planiranja i očuvanja prirode.

Njezinim su radom obuhvaćeni javni sektor i privatni subjekti te pojedinačni građani u pitanjima povezanim sa zakonodavstvom u području okoliša, prostornog planiranja ili očuvanja prirode, kao i korisnici nacionalnih ili europskih potpora u području poljoprivrede i ribarstva.

IGAMAOT prima pritužbe u pogledu postupanja koja su u njegovoj nadležnosti. S drugim nadležnim tijelima intervenira u pitanjima najvećeg potencijalnog rizika, ovisno o situaciji za koju je prijava podnesena.

Postupak obrade pritužbe:

IGAMAOT na svojim internetskim stranicama nudi usluge e-službe kojoj se podnose pritužbe ispunjavanjem [elektroničkog obrasca](#) u kojem se navodi detaljan opis opažene situacije te ime podnositelja pritužbe i njegovi podaci za kontakt. Podnositelj pritužbe može zatražiti da ti podaci ostanu povjerljivi ako označi odgovarajuću kućicu na obrascu.

Pritužbe, izjave, izvješća o događaju i ostali zahtjevi koji se dostavljaju IGAMAOT-u i koji sadržavaju materijal koji se može ispitati u kontekstu inspekcije dovest će do pokretanja određenog upravnog postupka koji se provodi u skladu sa Zakonom o upravnom postupku.

Anonimni se zahtjevi ne razmatraju, osim ako su dostatno potkrijepljeni ili im je priloženo dovoljno dokumenata.

Tijekom upravnog postupka IGAMAOT utvrđuje rok u kojem mora dobiti odgovor na svoje zahtjeve za informacije ili u kojem mu predmetna tijela moraju dostaviti informacije.

Moguće je da će se u okviru istrage ipak poduzeti koraci u odnosu na predmetne subjekte kako bi se prikupile informacije i dokazi koji će omogućiti donošenje odluke o tome hoće li se istraga provoditi ili ne.

Nakon što se predmet ispita i ne dovodeći u pitanje obvezno izvješće u pogledu kaznenog progona, sastavlja se prijedlog s obrazloženjem koji se podnosi glavnom inspektoru, koji može odlučiti zaključiti predmet, pratiti ga, poduzeti izvanredne radnje ili ga uputiti članu Vlade odgovornom za IGAMAOT koji odlučuje o načinu postupanja s njime.

Glavni inspektorat za pravosudne službe (*Inspecção-Geral dos Serviços de Justiça – IGSJ*)

IGSJ je središnja služba izravne državne uprave koja je upravno autonomna i čija je zadaća provoditi reviziju, inspekciju i nadzor svih subjekata, odjela i tijela za koje je nadležno Ministarstvo pravosuđa ili koja podliježu njegovu nadzoru ili propisima, uključujući zatvorske službe, kako bi ispravila nezakonitosti ili nepravilnosti te dovela rad službi na optimalnu razinu.

Pritužbe je moguće podnijeti u pogledu postupanja i propusta koji se smatraju nezakonitima, posebno u pogledu kašnjenja u pružanju javnih usluga; loše usluge; neprimjernog ponašanja zaposlenika ili agenata; lošeg stanja prostora te, općenito, bilo kakve nepravilnosti ili nedostatka u radu službi.

Postupak obrade pritužbe:

Ne postoji određen, propisan način za podnošenje pritužbi, a mogu se podnijeti osobno, običnom poštom, telefonski ili elektroničkom poštom. Na internetskim stranicama IGSJ-a dostupan je tomu posvećen [elektronički obrazac](#).

Pritužbe, izvješća o događaju i izjave podnesene osobno IGSJ-u dostavljaju se za to zaduženom inspektoratu.

Podnesene pritužbe uvijek se označuju brojem predmeta. Podnositelja pritužbe obavješćuje se o broju predmeta te ga on uvijek mora navesti pri svakoj komunikaciji s IGSJ-om. Prema potrebi, pritužba se može spojiti s inspekcijom ili postupkom revizije koji su u tijeku ili koji se namjeravaju pokrenuti.

Podnositelji pritužbi mogu od IGSJ-a zatražiti informacije o statusu njihova predmeta bilo kojim putem i pritom obvezno moraju navesti broj predmeta. Ako je pritužba podnesena na internetskim stranicama IGSJ-a, njezin se napredak može pratiti upotrebom pristupne lozinke generirane nakon njezina elektroničkog podnošenja.

Anonimne pritužbe analiziraju se samo ako se u njima sadržane izjave smatraju dosljednima i detaljnima. Podnositelju pritužbe neće se dostaviti informacije o ishodu provedenih istraga niti će on moći pristupiti informacijama o statusu predmetnog slučaja na internetskim stranicama IGSJ-a jer je pristup tim informacijama uvjetovan registracijom korisnika.

Glavni inspektorat za unutarnje poslove (*Inspeção-Geral da Administração Interna – IGAI*)

IGAI je neovisna služba za vanjsku kontrolu policijskih aktivnosti. U nadležnosti je Ministarstva unutarnjih poslova (*Ministério da Administração Interna – MAI*), a u njegovoj su nadležnosti sve sigurnosne službe i snage (GNR (*Guarda Nacional Republicana – Republikanska nacionalna garda*), PSP (*Polícia de Segurança Pública – Policija za javnu sigurnost*) i SEF (*Serviço de Estrangeiros e Fronteiras – Služba za strance i granice*)) koje ovise o tom Ministarstvu. Provodi revizije, inspekcije i nadzor tih tijela na visokoj razini te štiti prava građana, a posebno je usredotočen na zaštitu ljudskih prava i održavanje javnog reda.

Svaka osoba (portugalski ili strani državljanin), skupine osoba, udruženja, društva ili druga korporativna tijela mogu podnijeti pritužbu u pogledu postupanja i propusta koji se smatraju nezakonitima; konkretno, pritužbe koje se odnose na povrede temeljnih prava građana koje su počinili stručnjaci tijela za koje je nadležno Ministarstvo unutarnjih poslova. Takve povrede obuhvaćaju: kašnjenja u pružanju javnih usluga, loše usluge, neprimjereno ponašanje zaposlenika javne službe ili drugih zaposlenika u nadležnosti Ministarstva unutarnjih poslova, loše stanje prostora te, općenito, bilo kakve nepravilnosti ili nedostatke u radu službi.

Postupak obrade pritužbe:

Ne postoji određen, propisan način za podnošenje pritužbi, a mogu se podnijeti običnom poštom, osobno ili elektroničkom poštom.

Pritužba bi trebala sadržavati detaljan opis opažene situacije, identitet odgovorne osobe i točan datum i mjesto (ulicu i kućni broj, grad, kotar i općinu) te bi, ako je moguće, trebalo priložiti kartu lokacije gdje je nastala prijavljena situacija.

Ako nije moguće dostaviti dokaze u vrijeme podnošenja izvješća o događaju, potrebno ih je dostaviti što je ranije moguće nakon toga.

IGAI osigurava da se sve pritužbe koje su u njegovoj nadležnosti propisno i pomno pregledaju te da svi utvrđeni podnositelji pritužbi dobiju odgovor na svoje navode. Kako bi se od IGAI-ja dobile informacije o statusu predmeta potrebno je navesti broj predmeta.

Anonimne pritužbe analiziraju se samo ako se u njima sadržane izjave smatraju dosljednima i detaljnima.

Glavni inspektorat za obrazovanje i znanost (*Inspeção-Geral da Educação e Ciência – IGEC*)

IGEC prati zakonitost i regularnost radnji koje provode tijela, odjeli i agencije Ministarstva obrazovanja ili za koje su nadležna tijela predmetnog člana Vlade. On isto tako prati, provodi revizije i nadzire funkcioniranje predškolskog i školskog obrazovnog sustava (osnovnog, srednjeg i višeg obrazovanja). Njegova nadležnost obuhvaća posebne oblike obrazovanja, izvanškolsko obrazovanje, znanost i tehnologiju te tijela, odjele i agencije Ministarstva.

Pučki pravobranitelj IGEC-a štiti, brani i promiče legitimna prava i interese građana te pravičnost i pravednost pravnog i obrazovnog sustava. Rad pučkog pravobranitelja obuhvaća analizu pritužbi korisnika i djelatnika obrazovnog sustava i postupanje na temelju tih pritužbi te može obuhvaćati istražni ili disciplinski postupak.

Postupak obrade pritužbe:

Pritužbe se mogu podnijeti pismom, faksom ili elektroničkom poštom. Prije podnošenja pritužbe IGEC-u, korisnici i djelatnici obrazovnog sustava trebali bi, kad je to moguće, objasniti situaciju nadležnim tijelima skupine škola / pojedinačne škole, ustanovama ili tijelu/službi visokog obrazovanja.

Zadatke pučkog pravobranitelja provode područni inspekcijski odjeli IGEC-a koji su odgovorni za ocjenu pritužbi koje su podnijeli korisnici i djelatnici obrazovnog sustava i za određivanje postupka koji se smatra najprikladnijim za njihovo rješavanje. Oni mogu i provesti prethodnu istragu kojom se, u biti, pokušava definirati predmet pritužbe te brzo i učinkovito odrediti temelje pritužbe. Ako se takve pritužbe odnose na pitanja u nadležnosti voditelja skupine škola / pojedinačne škole, rektora/predsjednika/ravnatelja ustanove/institucije visokog obrazovanja ili ravnatelja škola, putem povjerenika za regionalno obrazovanje, pritužbe se podnose izravno njima. Pritužbe koje se odnose na obrazovna/znanstvena tijela/službe izravno analizira IGEC nakon saslušanja uključenih strana.

Pritužbe dostavljene u sjedište IGEC-a šalju se područnim inspekcijskim odjelima kako bi se odredio najprikladniji postupak.

Ravnatelji skupina škola / pojedinačnih škola i rektor/predsjednik/ravnatelj ustanove/institucije visokog obrazovanja disciplinsko su tijelo za nastavničko osoblje, nenastavničko osoblje i učenike, dok su ravnatelji škola, putem povjerenika za regionalno obrazovanje, disciplinsko tijelo za upravno i upravljačko tijelo skupina škola /pojedinačnih škola.

Međutim, ako je inspekcijom dokazano da je došlo do disciplinskih prekršaja, glavni inspektor ima ovlast za pokretanje odgovarajućeg disciplinskog postupka.

Pritužbe dostavljene u sjedište ili u područne inspekcijske odjele koje se odnose na djelovanje drugih sektora uprave i/ili djelovanje privatnih subjekata koji nisu u nadležnosti Ministarstva obrazovanja i znanosti prosljeđuju se nadležnim središnjim, regionalnim ili lokalnim državnim službama te se o tome obavješćuje zainteresirana strana.

Glavni inspektorat za aktivnosti u području zdravstva (*Inspecção-Geral das Atividades em Saúde – IGAS*)

Glavni inspektorat za aktivnosti u području zdravstva središnja je služba izravno pod državnom upravom, čija je zadaća osigurati usklađenost s propisima i visokim tehničkim razinama učinkovitosti u svim područjima pružanja zdravstvene skrbi, koju pružaju i tijela Ministarstva zdravlja ili tijela koja su u njegovoj nadležnosti i tijela iz javnog, privatnog ili društvenog sektora.

IGAS-u se mogu prijaviti bilo kakve nepravilnosti ili nedostaci u radu službi, kao što su: postupanja i propusti koji se smatraju nezakonitima, zlouporaba novca ili javnih sredstava, prijevara ili korupcija, prepreke za pristup zdravstvenoj skrbi ili nejednakosti u takvom pristupu u okviru određenog pružatelja usluga ili ustanove, nepropisno ponašanje zdravstvenih djelatnika ili stručnjaka itd.

Ako činjenica koja je predmet podnesene pritužbe nije u nadležnosti IGAS-a izjave ili pritužbe propisno utvrđenih tijela prosljeđuju se nadležnom tijelu.

Postupak obrade pritužbe:

Svaka osoba (portugalski ili strani državljanin), skupine osoba, udruženja, društva ili druga korporativna tijela mogu podnijeti pritužbu poštom ili elektroničkom poštom.

Pritužbe/izjave mogu se podnijeti u bilo kojem trenutku, moraju biti potpune i potkrijepljene te, ako je to moguće, moraju sadržavati detaljne informacije o predmetnoj osobi ili organizaciji, činjenice, njihove datume i mjesta nastanka, osobne identifikacijske podatke (ime i podaci za kontakt) i informacije o tome je li pritužba/izjava podnesena i drugom tijelu.

IGAS analizira pritužbe/izjave u kojima su vrijeme, način i mjesto postupanja ili nastanka činjenica dosljedno i detaljno navedeni.

Pritužbe/izjave mogu dovesti do inspekcijskog postupka ili postupka razjašnjenja u skladu s pravilima inspekcije IGAS-a.

U slučaju inspekcijskog postupka, uvijek se poštuje načelo kontradiktornog postupka. U skladu s time, predmetnim se stranama omogućuje da budu saslušane, osim u slučajevima propisanim zakonom, odnosno u predmetima u kojima istraga u kaznenom postupku i pronalazak dokaza mogu biti objektivno otežani.

Propisno utvrđene zainteresirane strane obavješćuju se o ishodu intervencije IGAS-a.

Regulatorno tijelo za zdravstvo (*Entidade Reguladora da Saúde – ERS*)

Regulatorno tijelo za zdravstvo (ERS) neovisno je javno tijelo čija je zadaća regulirati aktivnost zdravstvenih ustanova, odnosno svih zdravstvenih ustanova u javnom, privatnom i društvenom sektoru koji služe javnosti u kontinentalnom Portugalu, osim ljekarni.

Zadaci osoba zaduženih za regulaciju i nadzor obuhvaćaju: postupanje na temelju pritužbi korisnika i pružatelja usluga te institucija; provedbu inspekcija i revizija objekata pružatelja zdravstvenih usluga, istragu situacija kojima bi se mogla ugroziti prava korisnika usluga; provedba upravno-prekršajnih postupaka i određivanja kazni, izdavanje uputa, preporuka i mišljenja; provedba ispitivanja organiziranosti zdravstvenog sustava.

Pritužbe u nadležnosti ERS-a odnose se na sljedeće:

- pristup zdravstvenim uslugama

- diskriminaciju
- kvalitetu zdravstvene zaštite
- kvalitetu upravne pomoći
- prava korisnika usluga
- vrijeme čekanja na termin
- vrijeme čekanja na pregled
- financijske probleme
- pravne probleme
- kvalitetu objekata.

Postupak obrade pritužbe:

Korisnici zdravstvenih usluga mogu podnijeti pritužbu u knjizi za pritužbe koja mora biti dostupna u ustanovama u kojima se pružaju javne usluge izravno društvu ili pružatelju usluga ili dobavljaču robe nakon predmetnog događaja.

Moguće je podnijeti izjave izravno ERS-u poštom, telefonom, osobno ili u internetskoj knjizi za pritužbe, dostupnoj na internetskoj stranici ERS-a <https://www.ers.pt/pages/50>. ERS postupa na temelju pritužbi koje su podnesene u internetskoj knjizi za pritužbe na način istovjetan onome na koji postupa na temelju pritužbi iz tradicionalnih knjiga za pritužbe dostupnih u prostorima pružateljâ zdravstvenih usluga.

Ako je podnositelj napisao svoju izjavu u knjizi za pritužbe dostupnoj u prostorima pružatelja usluge, može ERS-u poslati primjerak izjave koja mu je trebala biti dostavljena u vrijeme podnošenja pritužbe (plavi papir). Pružatelj usluge ima 10 radnih dana za slanje pritužbe ERS-u.

Ako korisnik uputi izjavu izravno pružatelju usluge na način da mu pošalje službeno pismo (poštom), faksimil ili e-poruku, primjerak originalnog dokumenta može poslati i ERS-u.

Nakon zaprimanja pritužbe, ERS od podnositelja pritužbe zahtijeva podnošenje svih izjava koje on smatra relevantnima. Ovisno o sadržaju podnesene pritužbe i izjava, ERS poduzima radnje koje smatra prikladnima u skladu s ovlastima koje su mu zakonski dodijeljene. Ako predmet pritužbe nije odgovarajuće utvrđen ili dosljedan, pritužba se zaključuje. Ako pritužba nije u nadležnosti ERS-a, on podnositelja pritužbe obavještuje o tomu koje je tijelo odgovorno za predmetno postupanje te mu je u skladu s time prosljeđuje.

Glavni inspektorat Ministarstva rada, solidarnosti i socijalne sigurnosti (*Inspecção-Geral do Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social* - IGMTSSS)

IGMTSSS je služba pod izravnom državnom upravom, a dio je Ministarstva rada, solidarnosti i socijalne sigurnosti (*Ministério do Trabalho, Solidariedade e Segurança Social* – MTSSS). Nadgleda službe i tijela MTSSS-a ili službe i tijela za koje je nadležan predmetni Ministar.

IGMTSSS procjenjuje pravnu i regulatornu usklađenost akata odjela i tijela Ministarstva ili odjela i tijela za koje je nadležan resorni ministar te kroz inspekcije i revizije ocjenjuje njihovu učinkovitost i upravljanje. Ocjenjuje kvalitetu usluga koje se pružaju građanima i preporučuje promjene i mjere za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka.

Pritužbe ili izvješća o događaju u pogledu povreda koje su počinila tijela za koja je nadležno Ministarstvo, uključujući institucije koje pripadaju ustanovi *Santa Casa da Misericórdia* (Sveta kuća milosrđa) i privatne ustanove za društvenu solidarnost, mogu se uputiti Glavnom inspektoratu.

Postupak obrade pritužbe:

Pritužbe se mogu podnijeti poštom, elektroničkom poštom ili s pomoću [elektroničkog obrasca](#) dostupnog na internetskim stranicama. Kako bi se utvrdio predmet pritužbe i datum navedenih činjenica, pritužba bi trebala sadržavati kratak i jasan opis događaja koji su do njih doveli.

Tijelo za sigurnost hrane i gospodarski nadzor (*Autoridade de Segurança Alimentar e Económica* – ASAE)

ASAE je nacionalno upravno tijelo specijalizirano za sigurnost hrane i praćenje gospodarstva. Odgovorno je za procjenu rizika u prehrambenom lancu i njihovo priopćavanje javnosti te reguliranje gospodarskih djelatnosti u prehrambenom i neprehrambenom sektoru nadziranjem usklađenosti s predmetnim regulatornim zakonodavstvom.

Svi dobavljači robe ili pružatelji usluga koji svoje djelatnosti obavljaju u fiksnoj, trajnoj i fizičkoj ustanovi, koji su u izravnom kontaktu s javnosti te dobavljaju robu ili pružaju usluge u Portugalu, moraju imati knjigu za pritužbe.

Postupak obrade pritužbe:

Ako kupac ili korisnik usluga nije u potpunosti zadovoljan pruženom uslugom ili kupljenim proizvodom, može zatražiti knjigu za pritužbe u kojoj mogu navesti razloge svojeg nezadovoljstva. Pružatelji usluga moraju poslati originalne obrasce za pritužbe ASAE-a u roku od 10 radnih dana.

Nezakonite se radnje mogu prijaviti s pomoću [elektroničkog obrasca](#) dostupnog na internetskoj stranici ASAE-a, a mogu se odnositi na upravne prekršaje ili kaznene stvari za koje je nadležno to tijelo.

Ako prijavljena nezakonita radnja nije u nadležnosti ASAE-a, podnositelj pritužbe upućuje se na nadležno tijelo.

Sastavljena pritužba mora biti potpuna i potkrijepljena dokazima te, kad je god to moguće, mora sadržavati detaljne informacije o činjenicama i o tijelu koji se prijavljuju, mjestu nastanka činjenica (adresa i/ili ostale referentne točke), osnovama pritužbe i ostalim relevantnim pitanjima. Ako je izvješće podneseno anonimno, dodatne se informacije ne mogu dostaviti kasnije.

Nakon zaprimanja pritužbe i svih povezanih izvjava, ASAE pokreće odgovarajući postupak ako činjenice pritužbe upućuju na upravne prekršaje navedene u određenom primjenjivom pravilu. Ako tomu nije tako, ASAE će obavijestiti dobavljača robe / pružatelja usluge kako bi mogli podnijeti izvjava koje smatraju prikladnima u roku od 10 dana.

Nakon analize sadržaja izvjava i predmeta pritužbe, ASAE može prosljediti pritužbu drugom tijelu nadležnom za predmet pritužbe ili predložiti zaključenje pritužbe ako ne postoji razlog za djelovanje.

Ako analiza činjenica izloženih u pritužbi dovede do spora, te nakon što su poduzeti svi koraci potrebni za rješenje situacije, ASAE u pisanom obliku obavješćuje podnositelja pritužbe (ako su on ili ona propisno utvrđeni) o postupcima ili mjerama koje su poduzete ili koje će se poduzeti nakon podnošenja pritužbe.

Ostala tijela

Institut za socijalnu sigurnost I.P. (*Instituto da Segurança Social I.P.* – ISS)

Institut za socijalnu sigurnost I.P. javna je institucija s posebnim pravnim statusom. Njime izravno upravlja državna uprava te ima upravnu i financijsku autonomiju te vlastita sredstva.

Osigurava pružanje pravne zaštite. Pravna zaštita pravo je osoba i neprofitnih subjekata koji nisu u mogućnosti platiti troškove povezane sa sudskim postupcima u slučaju otkaza, razvoda, deložacije, zapljene itd. ili izvansudskih postupaka u slučaju sporazumnog razvoda.

Pravna zaštita obuhvaća:

pravne savjete – savjetovanje s odvjetnikom radi tehničkog pojašnjenja u pogledu prava primjenjivog na posebne probleme ili predmete u kojima su legitimni osobni interesi ili prava povrijeđeni ili postoji rizik od njihove povrede (nije primjenjivo na neprofitne subjekte),

pravnu pomoć – imenovanje odvjetnika i plaćanje njihovih naknada ili naknada branitelja kojeg je imenovao sud (naziv dodijeljen odvjetnicima ako zastupaju tuženika u kaznenim ili upravnim postupcima), oslobođenje od pravnih troškova ili mogućnost plaćanja u obrocima i imenovanje izvršitelja (sudski izvršitelj uvijek obavlja dužnost izvršitelja).

Osobe koje imaju pravo na pravnu zaštitu:

- portugalski građani i građani Europske unije,
- stani državljani i osobe bez državljanstva s valjanom boravišnom dozvolom u državi članici Europske unije,
- strani državljani bez valjane boravišne dozvole u državi članici Europske unije – ako su zakonima njihovih država podrijetla odobrena istovjetna prava portugalskim građanima,
- osobe koje žive ili borave u državi članici Europske unije koja nije država članica u kojoj će se postupak voditi (u prekograničnim sporovima),
- neprofitne pravne osobe imaju pravo samo na pravnu pomoć u obliku oslobođenja od pravnih naknada i ostalih troškova postupaka, imenovanje odvjetnika i plaćanje odvjetničkih naknada, plaćanje naknada za branitelja kojeg je imenovao sud te imenovanje izvršitelja.

Sve prethodno navedene osobe moraju dokazati da ne mogu isplatiti troškove povezane sa sudskim postupkom, angažiranjem odvjetnika itd.

U skladu s portugalskim pravom, osobe koje na temelju prihoda, imovine i trajnih rashoda svojeg kućanstva objektivno nisu u položaju da plate troškove postupka smatraju se osobama s financijskim poteškoćama.

Obrasci za prijavu za pružanje pravne pomoći mogu se besplatno preuzeti u bilo kojem uredu za korisnike Službe za socijalnu sigurnost ili u [elektroničkom formatu](#) na internetskoj stranici posvećenoj socijalnoj sigurnosti.

Prijava se može dostaviti osobno ili poslati poštom bilo kojem uredu za korisnike Službe za socijalnu sigurnost (priložite sve potrebne dokumente).

Pravo na pravnu zaštitu može se provjeriti s pomoću simulatora pravne zaštite, dostupnog u desnom stupcu sljedeće internetske stranice: <http://www.seg-social.pt/calculo-do-valor-de-rendimento-para-efeitos-de-proteccao-juridica>.

Za više informacija vidjeti stranice [Pokretanje sudskog postupka – Pravna pomoć](#).

Povjerenstvo za zaštitu žrtava kaznenih djela (*Comissão para a Proteção das Vítimas de Crimes*)

Povjerenstvo za zaštitu žrtava kaznenih djela tijelo je Ministarstva pravosuđa odgovorno za zaprimanje i analizu zahtjeva za državnu naknadu koje podnose žrtve nasilnih kaznenih djela i žrtve nasilja u obitelji.

Naknadu je obvezna platiti osoba koja je počinila kazneno djelo, ali u nekim slučajevima država može platiti naknadu ako je počinitelj ne može platiti ili isplata u razumnom roku nije moguća, a ta je šteta znatno poremetila standard življenja i kvalitetu života žrtve.

Zahtjev za naknadu može se podnijeti u roku od jedne godine od datuma počinjenja kaznenog djela ili, u slučaju kaznenog postupka, u roku od jedne godine nakon što je donesena konačna odluka u postupku. Žrtve koje su maloljetnici u vrijeme počinjenja kaznenog djela mogu podnijeti zahtjev u roku od jedne godine nakon što je osoba postala punoljetna ili se osamostalila.

Zahtjev je potrebno podnijeti na odgovarajućem obrascu, koji je dostupan u uredima Povjerenstva ili u APAV-ovim uredima za pružanje potpore žrtvama. [Elektronički obrazac](#) dostupan je i na internetskim stranicama Komisije.

Žrtva je oslobođena plaćanja svih troškova ili naknada pri podnošenju zahtjeva te se i dokumenti i potvrde potrebne za podnošenje zahtjeva mogu pribaviti bez plaćanja naknade.

Ako je kazneno djelo počinjeno na području druge države članice Europske unije, zahtjev za naknadu koji plaća predmetna država može se podnijeti Povjerenstvu za zaštitu žrtava kaznenih djela ako podnositelj zahtjeva ima uobičajeno boravište u Portugalu.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 13/09/2020

Temeljna prava - Rumunjska

[Nacionalni sudovi](#)

[Pučki pravobranitelj](#)

[Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava](#)

[Ostale specijalizirane institucije](#)

Nacionalni sudovi

Ovisno o kategoriji prava koja općenito obuhvaća radnju koja je dovela do povrede prava osobe (tj. građansko pravo, kazneno pravo, upravni sporovi itd.), osoba čija su prava povrijeđena može predmet uputiti izravno sudu, obično pokretanjem tužbe u kontekstu građanskog prava, ili drugim javnim institucijama u skladu s postupcima utvrđenima zakonom.

U kaznenom pravu, osoba čija su prava povrijeđena radnjom obuhvaćenom Kaznenim zakonom može predmet uputiti policiji ili uredu javnog tužitelja, a suđenje će se provesti u skladu s kaznenim postupkom.

U slučaju upravnog spora, u skladu sa Zakonom br. 554/2004 svaka osoba koja tvrdi da je javno tijelo upravnim aktom ili nerješavanjem zahtjeva u zakonskom roku povrijedilo njezino pravo ili legitimni interes može od nadležnog upravnog suda zahtijevati opoziv akta, priznavanje traženog prava ili legitimnog interesa te naknadu za nastalu štetu. Osim toga, osoba koja tvrdi da su joj pravo ili legitimni interes povrijeđeni upravnim aktom pojedinačne prirode koji je namijenjen drugoj pravnoj osobi isto tako može predmet uputiti upravnom sudu. U pravilu, prije upućivanja predmeta nadležnom upravnom sudu dotična osoba mora slijediti prethodni postupak (detaljno opisan u članku 7. Zakona br. 554/2004) koji se sastoji od podnošenja zahtjeva za potpuni ili djelomični opoziv akta javnom tijelu koje je izdalo akt ili tijelu koje mu je hijerarhijski nadređeno (ako takvo tijelo postoji).

Nadležnost prethodno navedenih sudova i ostalih institucija utvrđena je važećim zakonodavnim aktima (na primjer, Zakon o građanskom postupku, Zakon o kaznenom postupku, Zakon br. 554/2004).

Postupci pred sudovima u pravilu su postupci općeg prava koji imaju određene posebnosti ovisno o kategoriji predmetnog prava (za više informacija vidjeti <http://portal.just.ro/SitePages/ghid.aspx>, dostupno samo na rumunjskom jeziku).

Podaci za kontakt sudova i ostale dodatne informacije dostupni su na [Portalul instanțelor de judecată](#) [portal sudova] (dostupno samo na rumunjskom jeziku).

Pučki pravobranitelj

PUČKI PRAVOBRANITELJ

(AVOCATUL POPORULUI)

Adresa sjedišta:

Strada Eugeniu Carada br. 3
Sektor 3.
Bukurešt

Karta: <http://www.avp.ro/locatie.jpg>

Podaci za kontakt sjedišta:

Telefonski broj pozivnog centra: (+40) (0)21 3127134;

Centrala: (+40) (0)21 3129462

E-pošta: avp@avp.ro

Internetska stranica: <http://www.avp.ro/>

Radno vrijeme za primanje stranaka:

od ponedjeljka do četvrtka od 9:00 do 16:00 te petkom od 9:00 do 12:00 za sastanke sa specijaliziranim osobljem (savjetnici i stručnjaci). Građani koji to žele mogu zakazati sastanak s pučkim pravobraniteljem i zamjenicima.

Adrese regionalnih ureda:

[Regionalni uredi rumunjskog pučkog pravobranitelja](#)

Pregled institucije (pravna osnova, predstavljanje, organizacija, zadaće, pritužbe, postupci)

http://www.avp.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=67&Itemid=161&lang=ro-ro

Obrazac za pritužbe:

http://www.avp.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=166&Itemid=123&lang=ro

Glavni važeći propisi koji se odnose na pučkog pravobranitelja:

- članci od 58. do 60., članak 65. stavak 2., članak 146. točke (a) i (d) rumunjskog Ustava,
- Zakon br. 35/1997 o organizaciji i funkcioniranju institucije pučkog pravobranitelja, ponovno objavljen u Službenom listu Rumunjske, dio I., br. 844 od 15. rujna 2004., kako je naknadno izmijenjen i dopunjen,
- Uredba o organizaciji i funkcioniranju institucije pučkog pravobranitelja, ponovno objavljena u Službenom listu Rumunjske, dio I., br. 922 od 11. listopada 2004., kako je izmijenjena Odlukom br. 6/2007 Zastupničkog doma i Senata, objavljena u Službenom listu Rumunjske, br. 445 od 29. lipnja 2007.,
- Zakon br. 554/2004 o upravnim postupcima objavljen u Službenom listu Rumunjske, dio I., br. 1154 od 7. prosinca 2004., kako je naknadno izmijenjen,

- Zakon br. 202/2010 o određenim mjerama za brže rješavanje predmeta, objavljen u Službenom listu Rumunjske, dio I., br. 714 od 26. listopada 2010., kako je naknadno izmijenjen i dopunjen.

Svrha osnivanja i karakteristike:

1. zaštita prava i sloboda pojedinaca u njihovim odnosima s javnim tijelima;
2. pučki pravobranitelj samostalno je javno tijelo koje ne ovisi ni o kojem drugom javnom tijelu;
3. institucija ima vlastiti proračun koji je sastavni dio državnog proračuna;
4. ne djeluje kao zamjena za javna tijela u obavljanju svojih zadaća;
5. pučki pravobranitelj ne može podlijevati bilo kojem imperativnom ili predstavničkom mandatu te ga ni jedna osoba ne može prisiliti da se podvrgne njezinim uputama ili nalogima;
6. djelovanje je pučkog pravobranitelja javno, ali se na zahtjev osoba čija su prava i slobode povrijeđeni ili zbog opravdanih razloga njegovo djelovanje može proglasiti povjerljivim;
7. obavlja svoje zadaće po službenoj dužnosti ili na zahtjev fizičkih osoba, poduzeća, udruženja ili drugih pravnih osoba. Pritužbe se mogu podnijeti bez obzira na državljanstvo, dob, spol, političku pripadnost ili vjerska uvjerenja.

Zamjenici pučkog pravobranitelja

Pučkom pravobranitelju pomažu zamjenici specijalizirani za sljedeća područja djelovanja:

1. ljudska prava, jednake mogućnosti za žene i muškarce, vjerske zajednice i nacionalne manjine;
2. prava djece, obitelji, mladih, umirovljenika i osoba s invaliditetom;
3. oružane snage, pravosuđe, policija, zatvori;
4. imovina, radni odnosi, socijalna zaštita, porezi i pristojbe.

Tko može podnijeti pritužbu pučkom pravobranitelju i u vezi s kojim pitanjima?

1. Akti i mjere u pogledu kojih se može podnijeti pritužba

Upravni akti ili mjere javnih tijela koji su doveli do povrede prava i sloboda pojedinaca mogu biti predmet pritužbe.

U skladu sa zakonom, *akti samostalnih javnih poduzeća* isto su tako obuhvaćeni kategorijom upravnih akata u nadležnosti pučkog pravobranitelja.

Nedjelovanje tijela javne uprave i kasno izdavanje akata isto se tako smatraju upravnim aktima.

Sljedeći akti *nisu u nadležnosti pučkog pravobranitelja* te će pritužbe koje se odnose na takve akte biti odbijene bez obrazloženja:

- akti koje izdaje Zastupnički dom, Senat ili Parlament,
- akti i mjere zastupnika i senatora;
- akti i mjere predsjednika Rumunjske;
- akti i mjere Vlade, osim zakona i odluka;
- akti i mjere Ustavnog suda;
- akti i mjere predsjednika Zakonodavnog vijeća;
- akti i mjere pravosudnog tijela.

2. Tko može podnijeti pritužbu pučkom pravobranitelju?

Pritužbu pučkom pravobranitelju može podnijeti *svaka fizička osoba bez obzira na državljanstvo, dob, spol, političku pripadnost ili vjerska uvjerenja*.

3. Institucija pučkog pravobranitelja obavlja dužnost zaštite prava i sloboda građana u njihovim odnosima s javnim tijelima:

- na zahtjev oštećene osobe,
- po službenoj dužnosti.

4. Uvjeti za prihvaćanje i ispitivanje pritužbe:

- mora biti *sastavljena u pisanom obliku* te može biti poslana poštom, uključujući e-poštu ili telefaks; može se podnijeti i *osobno ili putem odvjetnika* (koji mora navesti svoje identifikacijske podatke) u sjedištu institucije ili jednom od njezinih regionalnih ureda, bilo tijekom sastanka bilo u pisarnici ureda,
- ako za to postoje opravdani razlozi, podnositelju pritužbe se *na njegov zahtjev može dopustiti da svoju pritužbu iznese usmeno ili putem kurirske službe*; pritužbu će na standardnim obrascima zabilježiti osoblje zaduženo za to,
- mora ju potpisati podnositelj pritužbe,
- mora *sadržavati*:
 - *potpune identifikacijske podatke* osobe čija su prava i slobode kao građanina navodno povrijeđeni (prezime, ime, prebivalište);
 - *pojediniosti o nastaloj šteti* (povrijeđena prava i slobode, predmetne mjere i njihov opis);
 - *identifikacijske podatke predmetnog upravnog tijela ili javnog službenika*;
 - *dokaz o kašnjenju ili odbijanju tijela javne uprave* da predmet riješi u skladu sa zakonom u utvrđenom roku;
 - *obvezno navođenje* je li pritužba (bila) predmet postupka pred sudom ili ne;
 - pojediniosti o *prethodno obaviještenim javnim tijelima*;
 - *kao prilog, sve dokumente koji mogu potkrijepiti pritužbu*,
- za pritužbu podnesenu pučkom pravobranitelju *ne naplaćuje se biljeg*.

5. Slučajevi u kojima se pritužba ne razmatra:

- ako predmet pritužbe *nije u nadležnosti pučkog pravobranitelja*,
- *anonimne pritužbe* (koje nisu registrirane) ili *pritužbe podnesene u ime druge osobe bez njezine suglasnosti*,
- pritužbe *podnesene više od godinu dana* nakon datuma nastanka navodne povrede ili datuma kada je predmetna osoba saznala za navodnu povredu;
- pritužbe koje su očigledno neutemeljene *moгу se odbiti uz obrazloženje*.

6. Metode rada pri rješavanju pritužbi

- Istrage – pučki pravobranitelj ovlašten je *provoditi vlastite istrage*, od tijela javne uprave tražiti sve informacije ili dokumente potrebne za istragu, *razgovarati i uzimati izjave* od rukovodstva tijela javne uprave i svakog javnog službenika koji može pružiti informacije potrebne za rješavanje pritužbe.
- Preporuke – u obavljanju svojih dužnosti institucija pučkog pravobranitelja *izdaje preporuke*. Tim preporukama pučki pravobranitelj obavješćuje tijela javne uprave, ovisno o slučaju, o nezakonitosti upravnih akata ili mjera.
- Posebna izvješća – ako institucija pučkog pravobranitelja tijekom istraga utvrdi *nedostatke u zakonodavstvu ili ozbiljne slučajeve korupcije ili nepoštovanja nacionalnih zakona*, izvješće s nalazima podnosi predsjednicima dvaju domova Parlamenta ili, prema potrebi, predsjedniku vlade.
- Pozivni centar – služba za primanje poziva dostupna je u sjedištu pučkog pravobranitelja i u 14 regionalnih ureda (Tel.: 021 312 7134 [sjedište]; <http://www.avp.ro/linkuri/birouriteritoriale.pdf>). Radno vrijeme za pozive građana: **od ponedjeljka do četvrtka od 9:00 do 16:00 te petkom od 9:00 do 14:00**.
- Sastanci – *dostupni su sastanci sa specijaliziranim osobljem institucije*, građani *moгу zakazati sastanak i sa samim pučkim pravobraniteljem ili zamjenicima* u skladu s Pravilima o organizaciji i funkcioniranju institucije pučkog pravobranitelja ili s predstavnicima regionalnih ureda.

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Pravobranitelj za djecu

NACIONALNO TIJELO ZA ZAŠTITU PRAVA DJECE I POSVOJENJE (AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PROTEȚIA COPILULUI ȘI ADOPTIE)

Adresa:

Bulevardul G-ral Gheorghe Magheru br. 7
Sektor 1
010322 Bukurešt

Podaci za kontakt:

Tel.: (+40) (0)21 3153633, (+40) (0)21 3153630, (+40) (0)21 3100789, (+40) (0)21 3100790

Telefaks: (+40) (0)21 3127474

E-pošta: office@anpfdc.ro

Internetska stranica: <http://www.copii.ro/?lang=en>

Radno vrijeme za primanje stranaka:

od ponedjeljka do četvrtka: 8:30–16:30

petkom: 8:30–14:00

Odjel za posvojenje: utorkom i četvrtkom: 9:00–12:00

Pregled institucije (pravna osnova, predstavljanje, organizacija, zadaće, vrste usluga):

<http://www.copii.ro/despre-noi/misiune/>,

<http://www.copii.ro/activitate/sistemul-de-protectie-a-copilului/prezentare-general/>.

Glavna uprava za zaštitu djece specijalizirana je uprava u okviru Nacionalnog tijela za zaštitu prava djece i posvojenje.

Zadaće:

- pripremiti i opravdati programe u području zaštite obitelji te sprečavanja i borbe protiv obiteljskog nasilja, kao i u području zaštite i promicanja prava djece,
- pratiti poštovanje prava djece te središnjim ili lokalnim tijelima davati preporuke o mjerama koje treba poduzeti,
- prikupljati i sažimati informacije o poštovanju načela i pravila utvrđenih Konvencijom o pravima djeteta koja je ratificirana Zakonom br. 18/1990, kako je naknadno izmijenjen i ponovno objavljen, te donijeti i poduzeti potrebne mjere za provedbu preporuka Odbora za prava djeteta,
- koordinirati i metodološki usmjeravati aktivnosti službi zaduženih za sprečavanje odvajanja djeteta od roditelja i službi zaduženih za posebnu zaštitu djece te aktivnosti koje provode odbori za zaštitu djece,
- pripremiti standarde, detaljna pravila i radne postupke za službe zadužene za sprečavanje odvajanja djeteta od roditelja i za osiguranje posebne zaštite djece i mladih te zaštite obitelji i žrtava obiteljskog nasilja, kao i za službe koje se bave počiniteljima nasilja,
- pripremiti metodologiju za izdavanje dozvola te kriterije za ocjenjivanje službi zaduženih za sprečavanje odvajanja djeteta od roditelja, posebnu zaštitu djece i mladih te žrtava obiteljskog nasilja; te izdavati dozvole za te službe,
- koordinirati i metodološki usmjeravati aktivnosti koje se provode radi potpore obitelji i pomoći žrtvama obiteljskog nasilja te usluge koje su im namijenjene.

Tijelo za jednakost

NACIONALNO VIJEĆE ZA BORBU PROTIV DISKRIMINACIJE (CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII - CNCD)

Adresa sjedišta:

Piata Valter Maracineanu br. 1-3, Sektor 1., 010155 Bukurešt

Telefon: (+40) (0)21 3126578; (+40) (0)21 3126579

Telefaks: (+40) (0)21 3126585

E-pošta: support@cncd.org.ro

Internetska stranica: <http://www.cncd.org.ro/>

Radno vrijeme za primanje stranaka:

od ponedjeljka do četvrtka: 8:00–16:30; petkom: 8:00–14:00

Adrese regionalnih ureda i Istraživačkog centra:

<http://www.cncd.org.ro/contact/>

Pregled institucije (pravna osnova, predstavljanje, organizacija, zadaće, pritužbe, postupci):

<http://www.cncd.org.ro/> ,
<http://www.cncd.org.ro/profil/>,
<http://www.cncd.org.ro/organizare/>

Pravna osnova:

Nacionalno vijeće za borbu protiv diskriminacije djeluje na temelju [Vladine uredbe br. 137/2000 o sprečavanju i sankcioniranju svih oblika diskriminacije](#), kako je ponovno objavljena

Predstavljanje institucije:

Nacionalno vijeće za borbu protiv diskriminacije (CNCD) samostalno je državno tijelo pod nadzorom Parlamenta koje provodi aktivnosti usmjerene na borbu protiv diskriminacije. U skladu s važećim nacionalnim zakonodavstvom te međunarodnim sporazumima kojih je Rumunjska stranka Vijeće je jamac poštovanja i primjene načela zabrane diskriminacije. Nacionalno vijeće za borbu protiv diskriminacije djeluje na temelju Vladine odluke br. 137/2000 o sprečavanju i sankcioniranju svih oblika diskriminacije, kako je ponovno objavljena.

1. Što pritužba mora sadržavati?

Pritužba mora sadržavati sljedeće obvezne podatke:

- prezime i ime osobe koja podnosi pritužbu,
- adresu na koju podnositelj pritužbe želi primiti odgovor; adresu na kojoj CNCD može kontaktirati podnositelja pritužbe radi davanja dodatnih informacija potrebnih za rješavanje predmeta,
- telefonski broj na koji se može kontaktirati podnositelja pritužbe radi davanja dodatnih informacija,
- predmet pritužbe, koji treba uključivati detaljan opis navodnog diskriminacijskog postupanja,
- identifikacijske podatke osobe optužene za diskriminaciju (adresa, telefon, ako je moguće itd.) kako bi se tu osobu moglo pozvati pred Izvršni odbor CNCD-a ili radi daljnje istrage.

2. Što se događa nakon podnošenja pritužbe?

Pritužba se registrira te proslijeđuje na rješavanje Izvršnom odboru. Pritužba se može uputiti CNCD-u u roku od godinu dana od datuma navodnog diskriminacijskog postupanja ili od datuma kada je dotična osoba saznala za to. Navodno diskriminirana osoba može podnijeti zahtjev sudu za otklanjanje posljedica diskriminacijskog postupanja te vraćanje u stanje koje je prethodilo diskriminacijskom postupanju. Rok za rješavanje pritužbe jest 90 dana.

Izvršni odbor istražuje postojanje diskriminacijskog postupanja upućivanjem obvezujućeg poziva strankama bilo kojim sredstvima kojima se osigurava potvrda primitka. Nepojavljivanje stranaka ne utječe na rješavanje pritužbe. Kako bi se osiguralo pravilno donošenje odluke mogu se provesti dodatna istraživanja, uključujući saslušanje stranaka.

Podnositelj pritužbe mora dokazati postojanje diskriminacijskog postupanja, dok osoba optužena za diskriminaciju mora dokazati da predmetno postupanje ne predstavlja diskriminaciju.

Presuda (odluka Izvršnog odbora) dostavlja se u roku od 15 dana nakon donošenja odluke na sjednici Izvršnog odbora. Na odluku Izvršnog odbora stranke mogu uložiti žalbu sudu u roku od 15 dana nakon primitka odluke. Obje stranke oslobođene su plaćanja sudskih pristojbi.

3. Koje su sankcije za diskriminacijsko postupanje?

Diskriminacijsko postupanje kažnjava se:

- opomenom,
- novčanom kaznom u iznosu od 1 000 RON do 30 000 RON ako se diskriminacija odnosi na osobu,
- novčanom kaznom u iznosu od 2 000 RON do 100 000 RON ako se diskriminacija odnosi na skupinu osoba ili zajednicu

NACIONALNA AGENCIJA ZA ROME

(AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ROMI – ANR)

Podaci za kontakt:

Ul. Splaiul Independenței br. 202, 8. kat, soba 23, Sektor 6., Bukurešt

Tel.: (+40) (0)21 3113048

Telefaks: (+40) (0)21 3113047

E-pošta: info@anr.gov.ro.

Internetska stranica: [http://www.anr.gov.ro/](http://www.anr.gov.ro)

Podaci za kontakt regionalnih i okružnih ureda:

<http://www.anr.gov.ro/index.php/contact>

Pregled institucije (misija, struktura, rezultati):

[http://www.anr.gov.ro/](http://www.anr.gov.ro)

Pravna osnova:

Vladina odluka br. 78/2004 o osnivanju Nacionalne agencije za Rome, **odobrena kako je izmijenjena Zakonom br. 7/2005**

U obavljanju funkcija utvrđenih člankom 3. Odluke br. 1703/2004 o organizaciji i funkcioniranju Nacionalne agencije za Rome, kako je naknadno izmijenjena i dopunjena, institucija obavlja sljedeće glavne zadaće:

- izrađuje Vladine politike i strategije za zaštitu prava pripadnika romske manjine usporedno s drugim zadaćama predviđenima zakonodavnim aktima u svojem području djelovanja,
- potiče i provodi mjere osposobljavanja u području borbe protiv diskriminacije Roma u okviru središnje i lokalne javne uprave,
- potvrđuje nacрте zakona i drugih zakonodavnih akata relevantnih za prava i dužnosti pripadnika romske manjine,
- prati primjenu nacionalnih i međunarodnih zakonodavnih akata o zaštiti romske manjine,
- prima i pregledava zahtjeve i upućivanja primljena od institucija, organizacija ili pojedinaca te daje stručno mišljenje Agencije,
- razvija sustav informiranja, osposobljavanja i stručnog savjetovanja za romsku manjinu,
- analizira i ocjenjuje sve potencijalno diskriminirajuće učinke važećih propisa te aktivno radi na poboljšanju postojećeg pravnog okvira.

U okviru obavljanja svojih funkcija, Nacionalna agencija za Rome:

- surađuje s ministarstvima, središnjim i lokalnim tijelima javne uprave, ostalim javnim institucijama te fizičkim i pravnim osobama,
- surađuje s međuvladinim i nevladinim organizacijama u Rumunjskoj i inozemstvu,
- prima stručne savjete i pomoć u Rumunjskoj i inozemstvu te koristi programe osposobljavanja i dodatnog osposobljavanja osoba podložno proračunskim sredstvima ili drugim sredstvima dodijeljenima u Rumunjskoj ili inozemstvu u skladu sa zakonom,
- pokreće, sudjeluje i promiče mjere, projekte i sektorske programe sa specijaliziranim nevladinim institucijama i organizacijama radi poboljšanja položaja Roma.

NACIONALNO TIJELO ZA OSOBE S INVALIDITETOM (AUTORITATEA NATIONALĂ PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI)

Adresa sjedišta:

Calea Victoriei br. 194

Bukurešt

Podaci za kontakt:

Tel.: (+40) (0)21 2125438; (+40) (0) 21 2125439; (+40) (0)21 3220976; (+40) (0)21 3226303; (+40) (0)213226304; (+40) (0)21 3207155

Telefaks: (+40) (0)21 2125443

E-pošta: registratura@anph.ro

Radno vrijeme za primanje stranaka:

od ponedjeljka do petka: 9:00–16:00 (za telefonske pozive)

Pregled institucije (struktura, zadaće, pravila organizacije i funkcioniranje):

<http://www.mmuncii.ro/Minister>

Pravna osnova:

Nacionalno tijelo za osobe s invaliditetom specijalizirano je tijelo s pravnom osobnošću u okviru središnje javne uprave koje je podređeno Ministarstvu rada, obitelji, socijalne zaštite i starijih osoba.

Tijelo na središnjoj razini koordinira aktivnosti povezane s posebnom zaštitom osoba s invaliditetom i promicanjem njihovih prava; priprema politike, strategije i standarde za promicanje tih prava te prati primjenu relevantnih pravila i aktivnosti u pogledu posebne zaštite osoba s invaliditetom.

Zakonodavni akti kojima se utvrđuju prava osoba s invaliditetom:

Osobe s invaliditetom imaju pogodnosti koje su utvrđene odredbama:

- Izvanredne Vladine odluke br. 86/2014 o uspostavi određenih mjera reorganizacije na središnjoj razini javne uprave te izmjeni i dopuni određenih zakonodavnih akata,
- *Vladine odluke br. 50/2015 o organizaciji, funkcioniranju i zadaćama Nacionalnog tijela za osobe s invaliditetom.*

Tijelo za zaštitu podataka**NACIONALNO NADZORNO TIJELO ZA OBRADU OSOBNIH PODATAKA**

(AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRII DATELOR CU CARACTER PERSONAL – ANSPDCP)

Adresa sjedišta:

B-dul G-ral. Gheorghe Magheru br. 28-30, Sektor 1., 010336 Bukurešt

Podaci za kontakt:

Tel.: (+40) (0)31 8059211; (+40) (0)31 8059212

Telefaks: (+40) (0)31 8059602

E-pošta: ✉ anspdcpc@dataprotection.ro

Internetska stranica: ✉ <http://www.dataprotection.ro/>

Radno vrijeme za primanje stranaka:

- pisarnica Nacionalnog nadzornog tijela otvorena je za javnost od ponedjeljka do petka, 9:00–13:00,
- sastanci sa strankama održavaju se od ponedjeljka do petka, 11:00–13:00.

Pregled institucije:

Nacionalno nadzorno tijelo za obradu osobnih podataka svoje aktivnosti provodi potpuno samostalno i objektivno. Tijelo prati i provjerava zakonitost obrade osobnih podataka koji su obuhvaćeni Zakonom br. 677/2001 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, kako je naknadno izmijenjen i dopunjen.

Cilj:

zaštiti temeljna prava i slobode pojedinaca, posebice pravo na privatnost te na obiteljski i privatni život u pogledu obrade osobnih podataka i slobodnog protoka takvih podataka.

Pravna osnova:

Zakon br. 102/2005 o uspostavi, organizaciji i funkcioniranju Nacionalnog nadzornog tijela za obradu osobnih podataka.

Zadaće (odabir):

- prima i analizira prijave u pogledu obrade osobnih podataka,
- odobrava obradu podataka u slučajevima utvrđenima zakonom,
- kada utvrdi bilo kakvu povredu odredaba zakona, odlučuje o privremenoj obustavi ili prekidu obrade podataka i/ili djelomičnom ili potpunom brisanju obrađenih podataka te, prema potrebi, obavješćuje tijela kaznenog progona ili pokreće sudski postupak,
- obavješćuje fizičke i/ili pravne osobe o potrebi ispunjavanja obveza i provođenja postupaka iz Zakona br. 677/2001,
- vodi registar obrade osobnih podataka koji je dostupan javnosti,

- prima i rješava pritužbe, upućivanja ili zahtjeve koje podnose pojedinci te ih obavješćuje o donesenom rješenju ili, prema potrebi, poduzetim mjerama,
- provodi prethodne provjere ako voditelj obrade obrađuje osobne podatke koji bi mogli predstavljati posebne rizike za prava i slobode osoba,
- provodi istrage po službenoj dužnosti ili na temelju primljenih pritužbi ili upućivanja,
- daje preporuke i mišljenja o svakom pitanju povezanom sa zaštitom temeljnih prava i sloboda u pogledu obrade osobnih podataka na zahtjev bilo koje osobe, javnog tijela ili tijela javne uprave.

Postupak primanja i rješavanja pritužbi, upućivanja i zahtjeva

Osobe čiji se osobni podaci obrađuju i koje smatraju da su njihova prava na temelju Zakona br. 677/2001 povrijeđena mogu se obratiti Nadzornom tijelu ako prije toga nije pokrenut nikakav sudski postupak u tom pogledu te nakon što su se obratili voditelju obrade protiv kojeg se podnosi pritužba.

Standardni obrasci koje osobe mogu upotrijebiti za podnošenje pritužbe ANSPDCP-u dostupni su na internetskoj stranici institucije.

Ostala specijalizirana tijela

DELEGIRANI SUDAC

(JUDECĂTORUL DELEGAT)

Pravna osnova:

Zakon br. 254 od 2. lipnja 2013. o izvršavanju kazni zatvora i mjera pritvora koje sudska tijela izriču u kaznenim postupcima te Odluka br. 89/2014 Visokog sudskog vijeća o odobrenju Pravila organizacije rada sudaca zaduženih za nadzor izvršenja kazni zatvora.

Predstavljanje i uloga:

Delegirani suci u rumunjskom su sudskom sustavu pravosudni službenici. Svake im godine predsjednik Žalbenog suda delegira ovlasti nadzora za svaki zatvor u mjesnoj nadležnosti Žalbenog suda. Uloga suca zaduženog za nadzor izvršenja kazni zatvora jest nadgledati i pratiti zakonitost izvršenja takvih kazni. Sudac zadužen za zatvor koji obuhvaća centar za pritvor i preventivno zadržavanje ili samo centar za preventivno zadržavanje isto tako nadgleda i prati zakonitost provedbe preventivnih mjera koje uključuju oduzimanje slobode. Istovremeno, sudac osigurava poštovanje zakonskih prava osoba koje služe zatvorsku kaznu.

Pritužbe:

1. Osuđenik može, u roku od tri dana nakon što je obaviješten o odluci kojom se utvrđuju uvjeti izdržavanja kazne zatvora, sucu zaduženom za nadzor izvršenja kazni zatvora podnijeti pritužbu u vezi s tim uvjetima (članak 39. stavak 3. Zakona br. 254 /2013).
2. Osuđenik može, u roku od tri dana nakon što je obaviješten o odluci odbora kojom se izmjenjuju uvjeti izdržavanja kazne zatvora, sucu zaduženom za nadzor izvršenja kazni zatvora podnijeti pritužbu u vezi s tom odlukom (članak 40. stavak 11. Zakona br. 254/2013).
3. Osuđenik može, u roku od deset dana nakon što je saznao za odluku zatvorske uprave u pogledu mjera ostvarenja prava predviđenih tim zakonom, sucu zaduženom za nadzor izvršenja kazni zatvora podnijeti pritužbu u vezi s tim mjerama (članak 56. stavak 2. Zakona br. 254/2013).
4. Osuđenik može, u roku od tri dana nakon što je obaviješten o odluci stegovnog odbora kojom se određuje stegovna kazna, sucu zaduženom za nadzor izvršavanja kazni zatvora podnijeti pritužbu u vezi s tom odlukom (članak 104. stavak 1. Zakona br. 254/2013).

Pritvorenik može, u roku od tri dana nakon što je obaviješten o odluci odbora kojom se izmjenjuju uvjeti pritvora, sucu zaduženom za nadzor mjera koje uključuju oduzimanje slobode podnijeti pritužbu u vezi s tom odlukom (članak 153. stavak 8. Zakona br. 254 /2013).

GLAVNI INSPEKTORAT ZA IMIGRACIJU

(INSPECTORATUL GENERAL PENTRU IMIGRĂRI)

Adresa sjedišta:

Strada Lt. col. Marinescu C-tin br. 15A, Sektor 5., Bukurešt

Tel.: (+40) (0)21 4109940

Telefaks: (+40) (0)21 4107501

E-pošta: igi@mai.gov.ro i document.igi@mai.gov.ro –adresa namijenjena isključivo za slanje preslike osobne iskaznice

Adrese različitih uprava Glavnog inspektorata za imigraciju:

<http://igi.mai.gov.ro/contact/bucure%C8%99ti>

Regionalne jedinice Glavnog inspektorata za imigraciju:

<http://igi.mai.gov.ro/ro/node/contact>

Predstavljanje institucije:

Glavni inspektorat za imigraciju osnovan je i djeluje kao specijalizirano tijelo središnje javne uprave. To je javna institucija s pravnom osobnošću koja je podređena Ministarstvu uprave i unutarnjih poslova (*Ministerul Administrației și Internelor*).

Cilj:

Glavni inspektorat za imigraciju, uspostavljen u okviru reorganizacije rumunjskog Ureda za imigraciju (*Oficiul Român pentru Imigrări*), obavlja zakonske zadaće provedbe rumunjskih politika u području imigracije, azila i integracije stranaca te provedbe povezanog zakonodavstva.

Glavni inspektorat za imigraciju javna je služba koja služi interesima pojedinaca i zajednice te podupire državne institucije isključivo na temelju zakona i u skladu s njime.

Pravna osnova:

Organizacijska struktura i dužnosti Glavnog inspektorata za imigraciju utvrđene su u Vladinoj odluci br. 639 od 20. lipnja 2007., kako je naknadno izmijenjena i dopunjena.

Inspektorat se sastoji od središnjih uprava, službi i drugih funkcionalnih tijela, regionalnih centara za prihvata tražitelja azila i obradu njihovih zahtjeva, regionalnih prihvatnih centara za strance koji su pritvoreni te tijela na okružnoj razini.

U obavljanju dužnosti Glavni inspektorat za imigraciju surađuje s tijelima Ministarstva uprave i unutarnjih poslova te drugim državnim institucijama kao i s nevladinim organizacijama i stranim građanima uključenima u aktivnosti povezane s migracijama i humanitarnom zaštitom. U skladu sa zakonodavstvom sklapa sporazume s usporedivim institucijama u inozemstvu i međunarodnim organizacijama.

Više informacija o kategorijama građana EU-a i izvan EU-a, azilu i imigraciji, zakonodavstvu te programima i strategijama Glavnog inspektorata za imigraciju dostupno je na [internetskoj stranici institucije](#).

INSPEKTORAT RADA

(INSPECȚIA MUNCII)

Adresa institucije:

Ul. Matei Voievod br. 14, Sektor 2., Bukurešt

Tel.: (+40) (0)21 3027030

Telefaks: (+40) (0)21 3027064; +40 21 2520097

E-pošta: comunicare@inspectiamuncii.ro

Adresa e-pošte za slanje preslike osobne iskaznice: copiedoc@inspectiamuncii.ro

Internetska stranica: <https://www.inspectiamuncii.ro/>

Radno vrijeme Inspektorata rada

od ponedjeljka do četvrtka: 8:00–16:30

petkom: 8:00–14:00

Predstavljanje institucije:

Inspektorat rada specijalizirano je tijelo središnje javne uprave koje je podređeno Ministarstvu rada, obitelji, socijalne zaštite i starijih osoba. Njegovo sjedište je u općini Bukurešt.

Institucija ima pravnu osobnost i obavlja ulogu državnog tijela koje provodi kontrolu u području radnih odnosa, zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te nadzora tržišta.

Cilj institucije:

Inspektorat rada odgovoran je za osiguranje socijalne zaštite na radnom mjestu u skladu s člankom 41. rumunjskog Ustava, kako je ponovno objavljen, Konvencijom Međunarodne organizacije rada br. 81/1947 o inspekciji rada u industriji i trgovini, kako je ratificirana Odlukom Državnog vijeća br. 284/1973, te Konvencijom Međunarodne organizacije rada br. 129/1969 o inspekciji rada u poljoprivredi, kako je ratificirana Odlukom Državnog vijeća br. 83/1975.

Pravna osnova:

Institucija je osnovana i organizirana na temelju:

- Zakona br. 108/1999, kako je naknadno izmijenjen i dopunjen te ponovno objavljen,
- Vladine odluke br. 1377/2009, kako je naknadno izmijenjena i dopunjena.

Sljedeća su tijela podređena Inspektoratu rada:

- [regionalni inspektorati rada](#) – u svakom okrugu i u općini Bukurešt,
- [Centar za praćenje poduzeća čije djelatnosti uključuju rizike na radnom mjestu](#) (*Centrul de Monitorizare a Unităților cu Risc Profesional*) – Criscior .
- [Centar inspektorata rada za strukovno i dodatno osposobljavanje](#) (*Centrul de Pregătire și Perfecționare Profesională al Inspecției Muncii*) - Botoșani.

Informacije o **pritužbama** koje se mogu podnijeti Inspektoratu rada dostupne su na [internetskoj stranici institucije](#).

Informacije od **javnog interesa** dostupne su na [internetskoj stranici institucije](#).

NACIONALNA AGENCIJA ZA ZAPOSŁJAVANJE

(AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ - ANOFM)

Adresa sjedišta:

Strada Avalanșei br. 20-22, Sektor 4., 040305 Bukurešt

Radno vrijeme:

od ponedjeljka do četvrtka: 8:00–16:30

petkom: 8:00–14:00

Primanje stranaka:

Termini za sastanak s predsjednikom Nacionalne agencije za zapošljavanje svaki su prvi ili treći utorak u mjesecu od 11:00 do 12:00. Za zakazivanje sastanka nazovite (+40) (0)21 3039831

Internetska stranica: <https://www.anofm.ro/index.html?agentie=ANOFM&page=0>

E-pošta: anofm@anofm.ro

Informacije o **internetskim stranicama okružnih podružnica Nacionalne agencije za zapošljavanje** dostupne su na [internetskoj stranici institucije](#).

Predstavljanje institucije:

Agencija pruža niz usluga koje, među ostalim, uključuju strukovno savjetovanje i programe strukovnog osposobljavanja, usluge savjetovanja prije otpuštanja, stažiranje, savjete o pokretanju poslovanja, subvencioniranje zapošljavanja osoba u nepovoljnom položaju te davanje povoljnih zajmova za stvaranje radnih mjesta.

Usluge pruža i nezaposlenim osobama i poduzećima.

Njezin je glavni cilj povećati stopu zaposlenosti i tako smanjiti nezaposlenost.

Pravna osnova:

- Zakon br. 202 o organizaciji i funkcioniranju Nacionalne agencije za zapošljavanje,
- Vladina odluka br. 1610 o statutu Nacionalne agencije za zapošljavanje (ANOFM).

Glavni su ciljevi Nacionalne agencije za zapošljavanje:

- institucionalizirati socijalni dijalog u području zapošljavanja i strukovnog osposobljavanja,
- primijeniti strategije u području zapošljavanja i strukovnog osposobljavanja,
- primijeniti mjere socijalne zaštite za nezaposlene osobe.

Više informacija dostupno je na [internetskoj stranici institucije](#).

NACIONALNA AGENCIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA

(AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI - ANPM)

Sjedište:

Splaiul Independenței br. 294, Blok B, Sektor 6., 060031 Bukurešt

Tel.: (+40) (0)21 2071101; (+40) (0)21 2071102

Telefaks: (+40) (0) 21 2071103

E-pošta: office@anpm.ro

Internetska stranica: <http://www.anpm.ro/>

Radno vrijeme:

od ponedjeljka do četvrtka: 8:00–16:30

petkom: 8:00–14:00

Predstavljanje institucije:

Nacionalna agencija za zaštitu okoliša specijalizirana je institucija središnje javne uprave koja je podređena Ministarstvu zaštite okoliša. Na temelju [Vladine odluke br. 1000 od 17. listopada 2012.](#) o reorganizaciji i funkcioniranju Nacionalne agencije za zaštitu okoliša i podređenih javnih institucija, Agencija je ovlaštena za provedbu politika i zakonodavstva u području zaštite okoliša.

Cilj:

Nacionalna agencija za zaštitu okoliša djeluje u okviru europske i međunarodne suradnje radi zaštite načela i provedbe zakonodavstva u području zaštite okoliša.

Zadaci Nacionalne agencije za zaštitu okoliša jesu sljedeće:

- osigurati strateško planiranje u području zaštite okoliša,
- pratiti okolišne čimbenike,
- davati odobrenja za djelatnosti koje imaju utjecaj na okoliš,
- provoditi zakonodavstvo i politike u području zaštite okoliša na nacionalnoj i lokalnoj razini,
- podnositi izvješća Europskoj agenciji za okoliš o sljedećem: kakvoća zraka, klimatske promjene, zaštićena područja te onečišćenje tla i vode.

Pritužbe se evidentiraju u skladu s Vladinom odlukom br. 27/2002 o uređenju rješavanja pritužbi, kako je odobrena Zakonom br. 233/2002, a mogu se poslati e-poštom na office@anpm.ro.

Anonimne pritužbe ili pritužbe koje ne sadržavaju identifikacijske podatke ne uzimaju se u obzir te se odbacuju.

NACIONALNO TIJELO ZA ZAŠTITU POTROŠAČA

(AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU PROTECȚIA CONSUMATORILOR - ANPC)

Adresa:

Bulevardul Aviatorilor br. 72, Sektor 1., 011865 Bukurešt

E-pošta: [✉ cabinet@anpc.ro](mailto:cabinet@anpc.ro)

Radno vrijeme:

od ponedjeljka do četvrtka: 8:00–16:30

petkom: 8:00–14:00

Pravna osnova:

- Vladina odluka br. 700/2012 o organizaciji i funkcioniranju Nacionalnog tijela za zaštitu potrošača.

Zadaci Nacionalnog tijela za zaštitu potrošača uključuju:

1. suradnju – zajedno s drugim specijaliziranim tijelima središnje i lokalne javne uprave zaduženima za relevantno područje te s nevladinim tijelima za zaštitu potrošača – u pripremi strategije za zaštitu potrošača, pri čemu osigurava njezinu usklađenost sa strategijom EU-a;
2. usklađivanje nacionalnog pravnog okvira s propisima EU-a u području zaštite potrošača;
3. podnošenje Vladi na odobrenje i donošenje nacrtu zakonodavnih akata u području zaštite potrošača koji se odnose na proizvodnju, pakiranje, označivanje, očuvanje, skladištenje, prijevoz, uvoz i stavljanje na tržište proizvoda; koji se odnose na pružanje usluga, uključujući financijske usluge; te koje se odnose na zabranu nerazmjernih kazni za kršenje ugovora između stranaka i pružatelja javnih usluga te drugih usluga od općeg interesa kako se ne bi ugrozilo život, zdravlje i sigurnost potrošača ili utjecalo na njihova legitimna prava i interese;
4. pripremu, zajedno s drugim specijaliziranim tijelima javne uprave, postupaka u pogledu ciljeva, uvjeta i metoda suradnje u provođenju aktivnosti zaštite potrošača.

Popis svih dužnosti Nacionalnog tijela za zaštitu potrošača dostupan je na [✉ internetskoj stranici institucije](#).

Prijave i pritužbe

Potrošači mogu poslati prijave i pritužbe sjedištima regionalnih/okružnih komesarijata za zaštitu potrošača ili Komesarijatu za zaštitu potrošača u općini Bukurešt, ovisno o nadležnosti u kojoj gospodarski subjekt koji je predmet pritužbe obavlja svoju djelatnost.

Za podnošenje prijave/pritužbe potrebno je pristupiti poveznici [✉ INFO pritužbe](#), gdje možete pronaći više o [✉ postupku](#) za podnošenje pritužbi i [✉ podatke za kontakt regionalnih i okružnih komesarijata za zaštitu potrošača](#).

U skladu s relevantnim zakonskim odredbama, pritužbe i prijave moraju se podnijeti u pisanom ili elektroničkom obliku i mogu se podnijeti osobno.

Pritužbe se mogu podnijeti u elektroničkom obliku na ovoj [✉ internetskoj stranici](#).

Pritužba ili prijava mora se podnijeti u ime podnositelja pritužbe ili prijave.

Pritužba/prijava rješava se u zakonskom roku (u skladu s Vladinom odlukom br. 27/2002), pod uvjetom da su priloženi svi potrebni popratni dokumenti, tj., prema potrebi, račun za porezne svrhe, blagajnički račun ili drugi račun, ugovor ili potvrda o jamstvu ili ostali dokumenti.

Komesarijati rješavaju samo pritužbe koje ispunjavaju prethodno navedene uvjete. U suprotnom se odbacuju zbog nepotpunih informacija.

NACIONALNI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

(CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE - CNAS)

Adresa:

Calea Călărașilor br. 248, Bl. S19, Sektor 3., 030634 Bukurešt

Internetska stranica: [✉ http://www.cnas.ro/](http://www.cnas.ro)

E-pošta: [✉ relpubl1@casan.ro](mailto:relpubl1@casan.ro)

Tel.: (+40) (0) 37-2309236

Telefaks: (+40) (0) 37-2309165

Predstavljanje institucije:

Nacionalni zavod za zdravstveno osiguranje (CNAS) samostalna je javna institucija od nacionalnog interesa koja ima pravnu osobnost. Njegova je nadležnost osigurati dosljedno i usklađeno funkcioniranje sustava socijalnog zdravstvenog osiguranja u Rumunjskoj.

Pravna osnova:

- Izvanredna vladina odluka br. 150/20 iz studenoga 2002.,
- Izvanredna vladina odluka br. 180/2000,
- Zakon br. 145/1997.

Ciljevi:

razvijati i održavati sustav socijalnog zdravstvenog osiguranja u kojem se poštuju prava osiguranih osoba i ispunjavaju njihove potrebe.

Opći ciljevi:

- zaštititi osigurane osobe od troškova zdravstvene skrbi u slučaju bolesti ili nesreće,
- osigurati da su osigurane osobe osigurane na univerzalnoj, pravičnoj i nediskriminacijskoj osnovi u skladu s učinkovitom uporabom rumunjskog Jedinstvenog fonda za socijalno zdravstveno osiguranje.

Posebni ciljevi:

- osigurati pristup zdravstvenim uslugama, lijekovima i medicinskim proizvodima,
- osigurati pravičnu i nediskriminacijsku zaštitu u skladu s učinkovitom uporabom rumunjskog Jedinstvenog fonda za socijalno zdravstveno osiguranje,
- povećati razinu zadovoljstva osiguranih osoba u pogledu kvalitete usluga,
- poboljšati informiranje osiguranih osoba.

TRAJNO IZBORNO TIJELO

(AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ)

Adresa sjedišta:

Ul. Stavropoleos br. 6, Sektor 3., 030084 Bukurešt

Tel.: (+40) (0)21-3100824

Internetska stranica: <http://www.roaep.ro/prezentare/>

E-pošta: comunicare@roaep.ro

Predstavljanje institucije:

Trajno izborno tijelo samostalno je upravno tijelo s pravnom osobnošću koje ima opće ovlasti u izbornim pitanjima. Njegova je misija osigurati organizaciju i provedbu izbora i referendumu te osigurati da je financiranje političkih stranaka i izbornih kampanja u skladu s Ustavom i relevantnim zakonodavstvom te međunarodnim i europskim standardima.

Pravna osnova:

- Odluka br. 4 od 22. lipnja 2016. o odobrenju pravila organizacije i funkcioniranja Trajnog izbornog tijela i Centra za „izborne stručnjake”,
- Zakon br. 334/2006 o financiranju aktivnosti političkih stranaka i izbornih kampanja, kako je ponovno objavljen,
- Zakon br. 208/2015 o izborima za Senat i Zastupnički dom te organizaciji i funkcioniranju Trajnog izbornog tijela, kako je naknadno izmijenjen i dopunjen.

Ciljevi:

- osigurati održavanje redovitih, slobodnih i poštenih izbora uz učinkovitu i transparentnu uporabu ljudskih, financijskih i gospodarskih resursa,
- osigurati pravilno i transparentno financiranje političkih stranaka i izbornih kampanja,
- osigurati integrirani pristup upravljanju izborima.

Funkcije (popis nije cjelovit):

- strateška funkcija: osigurati uspostavu sektorskih ciljeva u svojem području djelovanja,
- regulatorna funkcija: osigurati pripremu i podnošenje na odobrenje zakonodavnog okvira potrebnog za obavljanje strateških dužnosti u izbornim pitanjima te pripremu i odobrenje standarda i obveznih tehničkih pravila za sva tijela zadužena za izborna pitanja,
- upravljačka funkcija: osigurati organizaciju i koordinaciju aktivnosti i resursa potrebnih za provođenje izbornih postupaka,
- funkcija državnog tijela: osigurati praćenje i primjenu propisa na nacionalnoj razini koji se posebno odnose na izborni sustav i pravila utvrđena radi modernizacije rumunjskog izbornog sustava te osigurati njegovu međusobnu povezanost s izbornim sustavima drugih zemalja EU-a,
- kontrolna funkcija: osigurati provjere usklađenosti sa zakonom i primjenu kazni na temelju zakona, ako je primjenjivo.

Informacije o ostalim funkcijama dostupne su [ovdje](#).

Zadace (popis nije cjelovit):

- pripremiti prijedloge u pogledu logistike povezane s održavanjem izbora koje šalje Vladi i predmetnim lokalnim tijelima te pratiti provedbu prijedloga,
- pratiti metodu određivanja područja izbornih jedinica te odabrati prostore za biračka mjesta i lokacije biračkih ureda,
- pratiti pravodobno opremanje i opskrbljivanje biračkih mjesta standardnim glasačkim kutijama i glasačkim kabinama, pečatima i jastučićima za pečate, spremnicima u kojima se prenose glasački listići itd. te pratiti čuvanje takve opreme i materijala između izbora,
- pratiti metodu osiguravanja da su sredstva potrebna za postupno pružanje logistike povezane s održavanjem izbora pravodobno dostupna,
- pratiti sigurnost biračkih mjesta, glasačkih listića te ostalih dokumenata i materijala potrebnih za izbore,
- pratiti pripremu i ispis stalnih popisa birača,
- pratiti i kontrolirati ažuriranje registra birača.

Informacije o ostalim zadacima dostupne su [ovdje](#).

RUMUNJSKI INSTITUT ZA LJUDSKA PRAVA

(INSTITUTUL ROMÂN PENTRU DREPTURILE OMULUI - IRDO)

Adresa:

B-dul Nicolae Bălcescu br. 21, Sektor 1., Bukurešt

Tel.: (+40) (0)21-3114921

Internetska stranica: <http://www.irdo.ro/>

E-pošta: office@irdo.ro

Predstavljanje institucije:

Rumunjski institut za ljudska prava (IRDO) neovisna je nacionalna institucija koja je, u skladu sa zakonom o njegovu osnivanju, ovlaštena obavljati zadace u području istraživanja, osposobljavanja, širenja informacija i pružanja stručnih savjeta. Tim se zakonom isto tako pružaju jamstva neovisnosti i nepristranosti u skladu s kriterijima koje su utvrdili Ujedinjeni narodi i Vijeće Europe, a koji preporučuju osnivanje takvih institucija u svakoj demokratskoj državi.

U provođenju svih svojih posebnih zadataka u području istraživanja, osposobljavanja, širenja informacija i pružanja stručnih savjeta, Rumunjski institut za ljudska prava stalno uzima u obzir pravila i standarde utvrđene međunarodnim ugovorima u pogledu ljudskih prava i relevantnu sudsku praksu međunarodnih sudova.

Štoviše, Rumunjski institut za ljudska prava ima izabrane predstavnike u nizu međunarodnih tijela posvećenih promicanju i zaštiti ljudskih prava.

Usluge Instituta dostupne su svima kojima su potrebne. Tekstovi osnovnih dokumenata i bibliografska upućivanja distribuiraju se besplatno ili samo uz naplatu troškova reprodukcije.

Institut mogu angažirati znanstvene institucije ili tijela za provođenje specijalističkog istraživačkog rada te je dostupan za pripremu mišljenja na zahtjev specijaliziranih foruma u Rumunjskoj i inozemstvu. Naknade za takve usluge utvrđuje uprava Instituta.

Pravna osnova:

Zakon br. 9/1991 o osnivanju Rumunjskog instituta za ljudska prava.

Cilj:

Institut je nadležan osigurati da su javna tijela, nevladine organizacije i rumunjski građani dobro informirani o pitanjima povezanim s ljudskim pravima te o tome kako su ljudska prava zajamčena u drugim zemljama, posebice onima koje sudjeluju u Konferenciji o sigurnosti i suradnji u Europi.

Istodobno, Institut nastoji podići razinu osviještenosti međunarodnih tijela – i šire javnosti u inozemstvu – o praktičnim rješenjima za osiguranje poštovanja i zaštite ljudskih prava u Rumunjskoj.

Aktivnosti Rumunjskog instituta za ljudska prava:

1. uspostavlja, održava i za sve korisnike upravlja dokumentacijskim centrom koji sadržava tekstove međunarodnih konvencija, zakona, dokumenata, studija i publikacija o ljudskim pravima te bibliografska upućivanja;
2. informira javna tijela, nevladine organizacije i građane, posebice podizanjem svijesti o međunarodnim dokumentima, praksama i namjenama u području ljudskih prava, uključujući, prema potrebi, prijevode;
3. organizira programe osposobljavanja koji su posebno prilagođeni potrebama osoba s posebnim odgovornostima u području zaštite ljudskih prava ili su oblikovani radi podizanja razine osviještenosti o pitanjima ljudskih prava u široj javnosti;
4. pruža informacije, redovito ili na zahtjev, o naporima koje Vlada i nevladina tijela u Rumunjskoj poduzimaju u promicanju i zaštiti ljudskih prava te o sličnim naporima u drugim zemljama, kao i o međunarodnim obvezama koje je preuzela Rumunjska i načinu na koji se te obveze ispunjavaju;
5. dostavlja dokumente parlamentarnim odborima, na zahtjev, o aspektima ljudskih prava na koje se odnose nacrti propisa te o drugim pitanjima koje razmatra Parlament;
6. provodi istraživanja raznih aspekata promicanja i poštovanja ljudskih prava u Rumunjskoj i inozemstvu;
7. objavljuje bilten o ljudskim pravima i osigurava njegovu široku distribuciju, uključujući prijevode na druge jezike;
8. organizira ispitivanja javnog mnijenja o različitim pitanjima povezanim sa zaštitom ljudskih prava u Rumunjskoj.

Više informacija o Rumunjskom institutu za ljudska prava dostupno je na [internetnoj stranici institucije](#).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 23/08/2018

Temeljna prava - Slovenija

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Nacionalni sudovi

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Pučki pravobranitelj (*Varuh človekovih pravic*)

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Nacionalni sudovi

http://www.sodisce.si/sodisca/sodni_sistem/seznam_sodisc/

Ustavni sud Republike Slovenije (Ustavno sodišče Republike Slovenije)

Beethovnova ulica 10

1001 Ljubljana

p. p. 1713

Tel.: + 386 (01) 477 64 00; + 386 (01) 477 64 15

E-pošta: info@us-rs.si,

Upravni sud Republike Slovenije (Upravno sodišče Republike Slovenije)

Fajfarjeva 33

1000 Ljubljana

Tel.: + 386 (01) 47 00 100

Telefaks: + 386 (01) 47 00 150

E-pošta: urad.uprlj@sodisce.si

Vanjski odjel Suda u Mariboru

Tel.: + 386 (02) 230 20 30

Telefaks: + 386 (02) 230 20 48

E-pošta: oddelek.uprmb@sodisce.si

Vanjski odjel Suda u Novoj Gorici

Tel.: + 386 (05) 33 55 200

Telefaks: + 386 (05) 33 55 221

E-pošta: oddelek.uprng@sodisce.si

Vanjski odjel Suda u Celju

Tel.: + 386 (03) 42 75 380

Telefaks: + 386 (03) 42 75 388

E-pošta: oddelek.uprce@sodisce.si

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Vidjeti odjeljak o pučkom pravobranitelju.

Pučki pravobranitelj (*Varuh človekovih pravic*)

Funkcija pučkog pravobranitelja u Sloveniji uspostavljena je kako bi se osigurala opća zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda. Pučki pravobranitelj, njegova četiri zamjenika ili njegovi pomoćnici zaprimaju zahtjeve od osoba koje smatraju **da su ljudsko pravo ili temeljna sloboda povrijeđeni djelovanjem javnog tijela, tijela lokalne samouprave ili pravne osobe javnog prava**. Pučki pravobranitelj djeluje na temelju Zakona o pučkom pravobranitelju iz 1994. (*Zakon o Varuhu človekovih pravic*).

Pučki pravobranitelj može

- **upozoriti** počinitelja povrede da ispravi ili prestane činiti nepravilnost ili
- čak **predložiti** da se dodijeli naknada štete,
- u vaše ime i uz vaše odobrenje **podnijeti zahtjev Ustavnom sudu za ocjenu ustavnosti i zakonitosti** određenih odredaba ili akata ili
- **podnijeti** ustavnu tužbu na temelju povrede određenog prava,
- **vlati ili parlamentu predložiti izmjenu zakona i drugih odredaba,**
- svim tijelima za koje je odgovoran predložiti da poboljšaju svoje funkcioniranje i odnose sa strankama,
- **svakome dati svoje mišljenje** o određenom predmetu povrede prava i sloboda, neovisno o vrsti postupka ili fazi ispitivanja predmeta pred dotičnim tijelom.

Pučki pravobranitelj ne može djelovati ili **ispravljati povrede** ili nepravilnosti **umjesto relevantnog državnog tijela, tijela lokalne samouprave ili pravne osobe javnog prava**.

Stranka koja je počinila povredu isto je tako odgovorna za njezino ispravljanje. Osim toga, pučki pravobranitelj **ne može ispitivati predmete koje rješavaju sudovi**, osim u iznimnim slučajevima.

Pučki pravobranitelj na temelju zakona **nema nikakve ovlasti u privatnom sektoru**, zbog čega ne može intervenirati, na primjer, u predmetima u kojima je prava prekršilo privatno društvo. U takvim slučajevima može izvršiti pritisak na državna tijela, tijela lokalne samouprave ili pravne osobe javnog prava koji nadziru rad dotičnog privatnog društva ili pojedinca.

Pučki pravobranitelj, u suradnji s nevladinim i humanitarnim organizacijama, nadzire i objekte za pritvor i postupanje s osobama koje su u pritvoru ili čija je sloboda ograničena.

Pučki pravobranitelj ima ovlast pratiti, upozoravati i savjetovati, ali nema ovlast donositi službene odluke.

Informacije za kontakt:

Pučki pravobranitelj Republike Slovenije

Dunajska cesta 56 (4. kat)

1109 Ljubljana

Tel.: 01 475 00 50

Besplatni telefon: 080 15 30

Telefaks: 01 475 00 40

E-pošta: info@varuh-rs.si

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava:

Pravobranitelj za djecu (*Varuh otrokovih pravic*)

Dio je institucije pučkog pravobranitelja i specijalizirani zamjenik pučkog pravobranitelja.

Zagovornik načela jednakosti (*Zagovornik načela enakosti*)

Zagovornik načela jednakosti nastoji spriječiti i ukloniti diskriminaciju u Sloveniji.

INICIJATIVE (PRITUŽBE): postupa na temelju vaših inicijativa ili pritužbi u predmetima navodne diskriminacije. Izdaje pravno neobvezujuće mišljenje o tome jeste li u određenoj situaciji diskriminirani, odnosno postupa li se prema vama nejednako zbog osobnih okolnosti. Istovremeno daje preporuke počiniteljima povreda o tome kako ih ispraviti te o razlozima i posljedicama takvih povreda. Na taj način svojim djelovanjem nastoji neslužbeno ispraviti povrede i pomoći u poboljšanju buduće prakse. Međutim, ako se problem ne može riješiti na taj način, može predložiti da inspektorati pokrenu postupak u pogledu predmetnog prekršaja. Postupci pred zagovornikom načela jednakosti besplatni su i povjerljivi.

POMOĆ: nudi pomoć u pogledu pravne zaštite protiv diskriminacije u drugim postupcima, na primjer pružanjem savjeta o tome koja su vam pravna sredstva raspoloživa i kako ih iskoristiti pred drugim državnim tijelima.

SAVJETI: možete ga zatražiti za mišljenje o tome predstavlja li vaše postupanje ili bi moglo predstavljati diskriminaciju te savjet o tome kako postupiti da bi se diskriminacija izbjegla i učinkovitije očuvalo pravo na jednako postupanje.

INFORMACIJE: pruža opće informacije o pitanju diskriminacije i stanju u tom području u Sloveniji.

Informacije za kontakt:

Zagovornik načela jednakosti

Ministarstvo rada, obitelji, socijalnih pitanja i jednakih mogućnosti

Kotnikova 28

1000 Ljubljana

Tel.: 01/369 7 03

Telefaks: 01/369 78 29

E-pošta: zagovornik.uem@gov.si

Besplatni telefon: 080 12 13 (samo za pozive unutar Slovenije)

<http://www.zagovornik.gov.si/>

Sve osnovne informacije na prethodno navedenoj internetskoj stranici dostupne su i na engleskom, francuskom, njemačkom, talijanskom, mađarskom, srpskom, bosanskom, albanskom i romskom jeziku.

<http://www.zagovornik.gov.si/si/o-zagovorniku/kdo-je-zagovornik/index.html>

Povjerenik za informacije (*Informacijski pooblaščenec*)

Povjerenik za informacije odlučuje o prijavama u vezi s povredama prava na **zaštitu osobnih podataka** u skladu s odredbama okvirnog Zakona o zaštiti osobnih podataka iz 2004. (*Zakon o varstvu osebnih podatkov*) i sektorskih zakona kojima su uređena posebna pitanja povezana s osobnim podacima (npr. Zakon o osobnoj iskaznici (*Zakon o osebni izkaznici*)). Djeluje i na vlastitu inicijativu (po službenoj dužnosti) ako utvrdi da je možda nastupila povreda prava na zaštitu osobnih podataka te prati određena područja bez uložene prijave. Inspekcije provode državni inspektori odgovorni za zaštitu osobnih podataka koje angažira povjerenik za informacije. Povjerenik za informacije može naložiti ispravak osobnih podataka, utvrditi povrede koje uključuju nezakonito pribavljanje ili obradu osobnih podataka te odrediti kazne (novčane kazne) nadzornicima za zaštitu osobnih podataka. Na njegove odluke može se uložiti upravna pritužba Upravnom sudu Republike Slovenije.

Informacije za kontakt:

Povjerenik za informacije
Zaloška 59
1000 Ljubljana
Tel.: 01 230 97 30
Telefaks: 01 230 97 78
E-pošta: gp.ip@ip-rs.si

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. **Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.**

Posljednji put ažurirano: 23/03/2018

Temeljna prava - Finska

[Nacionalni sudovi](#)

[Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava](#)

[Ombudsman](#)

[Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava](#)

[Ostala tijela](#)

Nacionalni sudovi

Okružni sudovi rješavaju kaznene i građanske predmete te predmete koji se pokreću na zahtjev stranaka. Odluka prvostupanjskog suda obično se može uputiti višem sudu na razmatranje. Žalba protiv odluke okružnog suda može se podnijeti žalbenom sudu. Žalba protiv odluke žalbenog suda može se podnijeti Vrhovnom sudu, ako on to odobri.

Upravni sudovi rješavaju žalbe koje se odnose na odluke državnih tijela. Žalba protiv odluke upravnog suda podnosi se Vrhovnom upravnom sudu.

Specijalizirani sudovi obuhvaćaju Trgovački sud, Radni sud, Osiguravajući sud i Visoki sud opoziva.

Podaci za kontakt tih sudova mogu se pronaći na sljedećim internetskim stranicama [na finskom](#) i [na engleskom](#).

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Početakom 2012. pod okriljem Ureda parlamentarnog ombudsmana uspostavljen je funkcionalno autonoman i neovisan centar za zaštitu ljudskih prava. Uloga je Centra za zaštitu ljudskih prava širiti informacije i promicati obrazovanje, osposobljavanje, istraživanje i suradnju u području temeljnih i ljudskih prava. Centar priprema izvješća o provedbi temeljnih i ljudskih prava te pokreće inicijative i daje izjave u svrhu promicanja tih prava. Centar za ljudska prava sudjeluje i u međunarodnim nastojanjima za promicanje temeljnih i ljudskih prava. Centar za ljudska prava ne bavi se pritužbama ili drugim pojedinačnim predmetima za koje je nadležno najviše zakonsko nadzorno tijelo.

Ombudsman

Parlamentarni ombudsman

Parlamentarnom ombudsmanu može se obratiti ako postoji sumnja da tijela ili službenici nisu postupili u skladu sa zakonom ili nisu izvršili svoje obveze. Na primjer, nezakonito je činiti povredu temeljnih prava. Pritužbu ombudsmanu može podnijeti svatko. Predmet pritužbe može biti pitanje koje se odnosi na podnositelja, a može se podnijeti i u ime druge osobe ili zajedno s drugim osobama. Ombudsman istražuje pritužbu ako postoje razlozi za sumnju da je tijelo postupilo nezakonito. Za istrage na temelju pritužbi ne naplaćuje se naknada. U okviru istrage ombudsman održava saslušanje s osobom ili tijelom protiv kojeg je pritužba podnesena. Osim toga, od različitih tijela zahtijeva da mu dostave izvješća i izjave te, ako je potrebno, inspektorima iz svojeg ureda nalaže da provedu istrage. Za istrage na temelju pritužbi ne naplaćuje se naknada.

Od različitih mjera koje su dostupne ombudsmanu, najstroža je kazneni progon prekršaja. Osim toga, ombudsman može dotičnom službeniku izdati službenu opomenu. U većini slučajeva izražava svoj stav o tome kako je primijenjeni postupak bio nezakonit ili je uključivao nemarno postupanje, te podsjeća na ispravni način provedbe postupka. Ombudsman može izdati i prijedlog za ispravak pogreške te državnom vijeću ukazati na nedostatke koje je primijetio u pravnim odredbama ili propisima.

Ured parlamentarnog ombudsmana

Adresa: Arkadiankatu 3, Helsinki

Poštanska adresa: 00102 Parliament

Internetske stranice: https://www.oikeusasiatietoa.fi/en_GB

E-pošta: oikeusasiatietoa@eduskunta.fi

Telefon: +358 9 4321

Telefaks: +358 9432 2268

Državni odvjetnik

Državnom se odvjetniku može obratiti u predmetima koji se izravno odnose na podnositelja pritužbe ili u bilo kojem drugom predmetu, ako podnositelj pritužbe smatra da su vlasti, službenici ili druge osobe ili tijela koja obavljaju javne funkcije postupili neispravno ili zanemarili svoje obveze, ili ako je član Odvjetničke komore zanemario svoje obveze. Osim toga, državnom se odvjetniku može obratiti svatko tko smatra da neko temeljno ili ljudsko pravo zajamčeno Ustavom nije poštovano. Pritužbe obrađuju članovi osoblja koji su pravnici te pribavljaju svu potrebnu dodatnu dokumentaciju. Podnositelju pritužbe obično se pruža mogućnost da dostavi odgovor osobi protiv koje je pritužba upućena. Podnositelj pritužbe zatim poštom prima pisanu odluku. Podnositelju pritužbe ne naplaćuju se naknade za usluge Ureda državnog odvjetnika.

Ako se utvrdi da je postupak bio nezakonit ili neispravan, državni odvjetnik može službeniku izdati opomenu ili upute o ispravnom postupku za buduće postupanje. U slučajevima težih povreda, može naložiti podizanje optužnice protiv dotičnog službenika. Ako smatra da je to potrebno, državni odvjetnik ovlašten je predložiti izmjenu odredbi ili uputa, poništenje sudske odluke ili primjenu nekog drugog izvanrednog pravnog sredstva. Posljedica istrage koju provede državni odvjetnik može biti ta da dotično tijelo ili službenik sami isprave svoju pogrešku.

Ured državnog odvjetnika

Adresa: Snellmaninkatu 1, Helsinki

Poštanska adresa: P O Box 20, FIN-00023 Government

Internetske stranice: <https://www.okv.fi/en/>

E-pošta: kirjaamo@okv.fi

Telefon: +358 295 162 902

Telefaks: +358 9 1602 3975

Adresa e-pošte za komunikaciju: tiedotus@okv.fi

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Pravobranitelj za djecu

Zakonom su utvrđene sljedeće dužnosti pravobranitelja za djecu:

- praćenje dobrobiti djece i mladih te provedbe njihovih prava
- utjecanje na donositelje odluka da u obzir uzmu učinke tih odluka na djecu
- održavanje kontakta s djecom i mladima te prenošenje informacija koje od njih primi donositeljima odluka
- prenošenje informacija o djeci stručnjacima koji rade s djecom, tijelima i javnosti

- razvijanje suradnje među osobama odgovornima za politiku u pogledu djece
- promicanje Konvencije UN-a o pravima djeteta.

Ured pravobranitelja za djecu

Adresa: Vapaudenkatu 58 A, 40100 Jyväskylä
Internetske stranice: <http://www.lapsiasia.fi/en/>
E-pošta: lapsiasiavaltuutettu@oikeus.fi
Telefon: +358 295 666 850
Telefaks: +358 14 337 4248

Tijelo za promicanje ravnopravnosti

Pravobranitelj za ravnopravnost

Pravobranitelj za ravnopravnost odgovoran je za: nadziranje usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti žena i muškaraca te zabranu diskriminacije i diskriminirajućeg oglašavanja slobodnih radnih mjesta, promicanje ciljeva Zakona s pomoću inicijativa, savjeta i smjernica, pružanje informacija o Zakonu o ravnopravnosti i njegovoj primjeni te praćenje provedbe ravnopravnosti žena i muškaraca u različitim sektorima društva. Osim toga, pravobranitelj za ravnopravnost nadzire provedbu zaštite rodnih manjina od diskriminacije.

Ured pravobranitelja za ravnopravnost

Poštanska adresa: P O Box 22, FIN-00023 Government
Adresa: Hämeentie 3, Helsinki
Internetske stranice: <https://www.tasa-arvo.fi/web/EN/>
E-pošta: tasa-arvo@oikeus.fi
Telefon: +358 295 666 840
Telefonski broj za savjetovanje: +358 295 666 842 (ponedjeljak – četvrtak 9:00 – 11:00 i 13:00 – 15:00, petak 9:00 – 11:00)
Telefaks: +358 9 1607 4582

Pravobranitelj za nediskriminaciju (*Yhdenvertaisuusvaltuutettu*)

Pravobranitelj za nediskriminaciju promiče ravnopravnost i bori se protiv diskriminacije. Pravobranitelj je neovisno tijelo.

Pravobranitelju za nediskriminaciju može se obratiti svatko tko je doživio ili primijetio diskriminaciju na temelju dobi, porijekla, nacionalnosti, jezika, vjeroispovijesti, uvjerenja, mišljenja, političkih aktivnosti, sindikalnih aktivnosti, obiteljskih veza, zdravlja, invaliditeta, spolnog opredjeljenja ili drugih razloga povezanih s nekom osobom. Zadaće pravobranitelja uključuju i promicanje uvjeta, prava i statusa skupina izloženih diskriminaciji, kao što su stranci. Usto, pravobranitelj nadgleda protjerivanje stranih državljana i djeluje kao nacionalni izvjestitelj o trgovini ljudima.

Posao pravobranitelja za nediskriminaciju u praksi uključuje, na primjer, savjetovanje, ispitivanje pojedinačnih slučajeva, promicanje pomirenja, osposobljavanje, prikupljanje podataka, vršenje utjecaja na zakonodavstvo i prakse tijela te pružanje pravne pomoći. Zadaće i prava pravobranitelja utvrđeni su u [Zakonu o suzbijanju diskriminacije](#) i [Zakonu o pravobranitelju za nediskriminaciju](#).

Diskriminacijom na temelju roda ili rodnog identiteta bavi se pravobranitelj za nediskriminaciju.

Ured pravobranitelja za nediskriminaciju

Poštanska adresa: P O Box 24, FIN-00023 Government
Adresa: Ratapihantie 9, Helsinki
Internetske stranice: <https://www.syrjinta.fi/web/other/hr>
E-pošta: yvv@oikeus.fi
Telefon: +358 295 666 800
Korisnička služba: +358 295 666 817 (radnim danom od 10:00 do 12:00, osim u ljetnim mjesecima)
Telefaks: +358 295 666 829
Broj telefona za kontakt: +358 295 666 813 ili +358 295 666 806

Tijelo za zaštitu podataka

Pravobranitelj za zaštitu podataka

- prati usklađenost sa zakonodavstvom o zaštiti podataka i drugim propisima koji se odnose na obradu osobnih podataka
- podiže svijest o rizicima, pravilima, zaštitnim mjerama, obvezama i pravima uključenima u obradu osobnih podataka

- provodi istrage i inspekcije
- izriče administrativne kazne za kršenje Opće uredbe o zaštiti podataka
- izdaje mišljenja o zakonodavnim i upravnim reformama koje se odnose na zaštitu prava i sloboda pojedinaca s obzirom na obradu osobnih podataka
- izdaje mišljenja o kaznenim djelima povezanim s obradom osobnih podataka
- nadgleda obradu podataka o kreditima i korporativnim kreditima
- obrađuje zahtjeve za donošenje odredbi o pravima ispitanika i izdavanje obavijesti o drugim zabrinutostima u pogledu obrade osobnih podataka
- prima obavijesti službenika za zaštitu podataka
- prima obavijesti o povredama osobnih podataka
- utvrđuje raspored provedbe potrebnih procjena učinka na zaštitu podataka
- procjenjuje *ex-ante* savjetovanja o obradi visokorizičnih podataka
- donosi kodekse ponašanja i standardne ugovorne klauzule
- potiče uvođenje certificiranja i akreditaciju certifikacijskog tijela te odlučuje o povlačenju izdanih certifikata
- surađuje s drugim tijelima EU-a za zaštitu podataka prema načelu „sve na jednome mjestu”
- sudjeluje u aktivnostima i donošenju odluka Europskog odbora za zaštitu podataka te prema potrebi upućuje predmete Europskom odboru za zaštitu podataka

Ured pravobranitelja za zaštitu podataka

Poštanska adresa: PO Box 800, 00531 Helsinki

Adresa: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Internetske stranice: <https://tietosuoja.fi/en/home>

E-pošta: tietosuoja@om.fi

Telefon: +358 2956 66700

Telefonski broj za savjetovanje: +358 2956 66777 (ponedjeljak – srijeda 09:00 – 11:00, osim u ljetnim mjesecima)

Ostala tijela

Pravna pomoć

Svrha je pravne pomoći pojedincima omogućiti da dobiju stručnu pravnu pomoć u potpunosti ili djelomično na trošak države. Pravna pomoć obuhvaća sva pravna pitanja. Međutim, pravna pomoć obično se ne odobrava ako podnositelj zahtjeva ima osiguranje pravnih troškova koje pokriva troškove predmeta o kojem je riječ. U kaznenom postupku tuženik, bez obzira na njegov financijski status, u određenim okolnostima ima pravo na javnog branitelja kojeg plaća država. Žrtvi teškog kaznenog djela nasilja ili kaznenog djela seksualnog nasilja, bez obzira na njezin financijski status, može na trošak države biti osiguran odvjetnik za suđenje. Pravna pomoć nije dostupna trgovačkim društvima ni korporacijama. U predmetima koji se rješavaju u inozemstvu, pravna pomoć pokriva troškove pravnog savjeta.

U sudskom postupku pravnu pomoć pružaju odvjetnici specijalizirani za pružanje javne pravne pomoći, branitelji i drugi odvjetnici, dok u drugim predmetima pravnu pomoć pružaju odvjetnici specijalizirani za pružanje javne pravne pomoći koji rade u uredima državne pravne pomoći. Ti se uredi obično nalaze u istim općinama kao i okružni sudovi. Podaci za kontakt ureda državne pravne pomoći mogu se pronaći na sljedećoj poveznici: <https://oikeus.fi/en/index/yhteystiedot.html>.

Savjetodavni centar za izbjeglice

Savjetodavni centar za izbjeglice nevladina je organizacija koja pruža pravnu pomoć i savjete tražiteljima azila, izbjeglicama i drugim strancima u Finskoj. Centar radi i na promicanju položaja tražitelja azila, izbjeglica i drugih imigranata u Finskoj te postupuje u skladu s politikom Europske unije o azilu i izbjeglicama.

Adresa: Pasilanraitio 9 B, 00240 Helsinki

Internetske stranice: <https://www.pakolaisneuvonta.fi/en/legal-services/>

E-pošta: pan@pakolaisneuvonta.fi

Telefon: +358 9 2313 9300

Telefaks: +358 9 2313 9310

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 27/07/2020

Temeljna prava - Švedska

Temeljna prava i Upravni instrument

Prava i slobode osoba u Švedskoj prvenstveno su zaštićena trima temeljnim zakonima: Upravnim instrumentom (*regeringsformen*), Zakonom o slobodi tiska (*tryckfrihetsförordningen*) i Temeljnim zakonom o slobodi izražavanja (*yttrandefrihetsgrundlagen*). Upravnim instrumentom propisano je da se upravna ovlast mora izvršavati uz poštovanje ravnopravnosti svih osoba te slobode i dostojanstva pojedinca.

Neovisnost pravosuđa i sudsko preispitivanje

Neovisnost pravosuđa zajamčena je Upravnim instrumentom. Sudovi imaju ključnu ulogu i zaštititi prava pojedinaca. Pravna sredstva raspoloživa u švedskom pravnom sustavu osmišljena su za zaštitu temeljnih prava. U pravnim postupcima odlučuju redovni sudovi i opći upravni sudovi, a u određenim slučajevima upravna tijela. Koji će sud odlučivati o predmetu koji se odnosi na temeljna prava ovisi o različitim čimbenicima, kao što su pravo koje je povrijeđeno i kontekst u kojem je ta povreda počinjena. Na to koji će sud odlučivati o predmetu utječe i je li povreda prava počinilo tijelo privatnog ili javnog prava.

Za više informacija o švedskom pravnom sustavu kliknite [ovdje](#).

Pomoć ili informacije koje pružaju tijela

U Švedskoj postoji niz tijela koja na različite načine pomažu osigurati da se poštuju temeljna prava. Ta tijela imaju različite zadaće. Neka od njih, na primjer, samo pružaju informacije o pravima u njihovu području, dok druga mogu pružati pravnu pomoć u pojedinačnom predmetu.

Tijela možete pretraživati s pomoću [interaktivnog alata za temeljna prava](#).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 09/11/2020

Temeljna prava - Engleska i Wales

Nacionalni sudovi

Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva

Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva nadležna je za upravljanje kaznenim, građanskim i obiteljskim sudovima i tribunalima u Engleskoj i Walesu te decentraliziranim tribunalima u Škotskoj i Sjevernoj Irskoj. Ona osigurava pravedan, učinkovit i djelotvoran pravosudni sustav koji provodi neovisna sudbena vlast.

Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva nastoji svim građanima osigurati pravodobni pristup pravosuđu, uzimajući u obzir njihove različite potrebe (bilo da su žrtve ili svjedoci kaznenog djela, osobe optužene za kaznena djela, zaduženi potrošači, djeca čija je dobrobit ugrožena, poduzeća u trgovačkim sporovima ili pojedinci koji traže svoja prava iz radnog odnosa ili osporavaju odluke državnih tijela).

Informacije o stupanju u kontakt sa sudovima dostupne su na stranici s [podacima za kontakt sudova](#)

Informacije o stupanju u kontakt s tribunalima dostupne su na stranici s [podacima za kontakt tribunala](#)

Dodatne informacije

Građanski postupci

1. U Engleskoj i Walesu građanski postupak pokreće oštećena osoba, koja se naziva „tužitelj”. Nije potrebno provesti predistražne radnje radi utvrđivanja vjerodostojnosti pritužbe. I na Visokom i na Okružnom sudu građanski postupak obično započinje predavanjem isprave pod nazivom „tužba”. Rana se faza građanskih postupaka pretežito sastoji od razmjene službenih očitovanja odnosnih stranaka o predmetu.
2. Od građanskog se postupka obično može u bilo kojem trenutku odustati ili ga se može zaključiti dogovorom. U predmetima koji se nađu pred sudom obično sudi sudac bez porote. Međutim, u predmetima koji se odnose na tužbe za prijevaru, klevetu, uvredu, zlonamjerni progon i lišavanje slobode uz suglasnost je suda dostupno i pravo na sudski postupak pred porotom. Porota odlučuje o činjeničnim pitanjima i odšteti koja se dodjeljuje oštećenoj stranci. Presude bi u pravilu trebale biti jednoglasne, ali ako se porota ne može složiti, prihvatljive su i presude donesene većinom glasova.
3. Ako stranka odbije postupiti u skladu s presudom ili sudskim nalogom, dostupan je niz provedbenih postupaka. Ako se presudom nalaže plaćanje određenog novčanog iznosa, najčešći je način provedbe zapljena dužnikove imovine ili izdavanje naloga za naplatu. Ako je presuda izdana u obliku sudske zabrane, osoba koja odbije pridržavati se zabrane može biti kažnjena zatvorom za nepoštovanje suda. Sud u pravilu nalaže da troškove postupka snosi stranka koja je izgubila spor, ali kod sporova male vrijednosti u pravilu se očekuje da stranke podmire vlastite troškove, iako sudske pristojbe obično mogu naplatiti od stranke koja je izgubila spor. To je zato što su postupci za sporove male vrijednosti osmišljeni tako da stranke mogu rješavati pitanja bez korištenja usluga odvjetnika.

Pravna pomoć

1. U sva tri područja sudske nadležnosti u Ujedinjenoj Kraljevini postoji razgranat sustav primanja novčane pomoći iz javnih sredstava za osobe kojima je potrebna pravna pomoć ili zastupanje pred sudom. Takvi se programi nazivaju „pravnom pomoći” i bitni su za ostvarivanje zakonskih prava svakog pojedinca. Pravna pomoć namijenjena je građanima s niskim odnosno skromnim prihodima, a može se odobriti u potpunosti ili uz financijski doprinos pojedinca. Ako se pravna pomoć odobri, postupak se vodi na uobičajeni način, osim što između pojedinca i njegovog odvjetnika nema razmjene novca: sva plaćanja vrše se preko fonda za pravnu pomoć. U Engleskoj i Walesu za pravnu je pomoć odgovoran lord kancelar.
2. Pravnu pomoć u kaznenim i građanskim stvarima u Engleskoj i Walesu pruža Agencija za pravnu pomoć (Legal Aid Agency, LAA).
3. Pravne usluge u građanskim stvarima dostupne su putem mreže ugovornih organizacija. Pravila povezana s pružanjem pravne pomoći u građanskim stvarima utvrđena su prije svega Zakonom o pravnoj pomoći, izricanju kazne i kažnjavanju počinitelja iz 2012. te sekundarnim zakonodavstvom i smjernicama izrađenima na temelju tog akta. Pojedinac može dobiti financijsku pomoć samo ako je njegov predmet obuhvaćen područjem primjene programa te prođe provjeru imovinskog stanja i osnovanosti. Osim što pruža pravnu pomoć u izravnom osobnom kontaktu, Agencija za pravnu pomoć daje besplatne, povjerljive i neovisne pravne savjete putem dežurne linije za pomoć. Od travnja 2013. osobe koje traže pomoć zbog problema povezanih s dugovima, posebnim obrazovnim potrebama i diskriminacijom sve zahtjeve za pravnu pomoć moraju, uz ograničene iznimke, podnijeti putem središnje savjetodavne telefonske linije. Sva se pomoć pruža telefonom, osim ako se procijeni da savjetovanje telefonom nije prikladno za stranku.
4. Pravna pomoć u kaznenim stvarima dostupna je pojedincima koji su pod istragom ili su optuženi za kaznena djela. Agencija za pravnu pomoć odlučuje o tome ispunjavaju li pojedinci uvjete za primanje pravne pomoći u kaznenim stvarima. Na magistratskom sudu optuženik ima pravo na pravnu pomoć ako prođe provjeru imovinskog stanja te zadovoljava test „pravnog interesa”. Optuženici koji čekaju suđenje na Krunskom sudu automatski zadovoljavaju test „pravnog interesa”. Iako svi optuženici ispunjavaju uvjete za pravnu pomoć, moraju proći provjeru imovinskog stanja te se od njih može zatražiti da sudjeluju u pokrivanju troškova svojeg predmeta iz vlastitih primanja i/ili kapitala. Optuženicima koji su sudjelovali u pokrivanju troškova te su potom oslobođeni krivnje ti će troškovi biti nadoknađeni s kamatama.
5. Ako neka osoba smatra da su joj povrijeđena prava iz Europske konvencije o ljudskim pravima i namjerava pokrenuti postupak pred Europskim sudom za ljudska prava, može se koristiti nizom raspoloživih programa za pravno savjetovanje i pomoć. U okviru sustava pravne pomoći osobi u početnim fazama tužbe može pomoći iskusni pravni savjetnik (solicitor / legal advisor). Ako Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu prihvati tužbu, tužitelj može dobiti financijsku pomoć neposredno iz Strasbourga. O tome ima li tužitelj na to pravo odlučuje se na temelju toga bi li imao pravo na besplatnu pravnu pomoć u vlastitoj zemlji.
6. U nizu urbanih područja pravni centri (law centres) pružaju usluge pravnog savjetovanja i zastupanja koje ovisno o raspoloživim sredstvima mogu biti besplatne. U tim pravnim centrima, koji se financiraju iz različitih izvora (koji često uključuju tijela lokalne vlasti), obično su zaposleni plaćeni pravници na puno radno vrijeme, ali u mnogima od njih rade i socijalni radnici. Oni velik dio vremena posvećuju poteškoćama s kojima se ljudi susreću u vezi sa stanovanjem, zapošljavanjem, socijalnom sigurnošću i imigracijom. Besplatno savjetovanje pruža se i u uredima za savjetovanje građana

(Citizens Advice Bureaux), centrima za savjetovanje potrošača i stambeno savjetovanje te centrima za stručno savjetovanje koje vode različite dobrovoljne organizacije. Pravni centar za izbjeglice (Refugee Legal Centre) i Savjetodavna služba za imigrante (Immigration Advisory Service) financiraju se iz proračuna i pružaju besplatno savjetovanje i pomoć tražiteljima azila, a Pravni centar za izbjeglice osim toga pruža i besplatno savjetovanje te pomoć osobama koje imaju pravo žalbe u pitanjima imigracije.

Žrtve kaznenih djela

1. U Pravilniku o postupanju sa žrtvama kaznenih djela („Pravilnik o postupanju sa žrtvama”, Code of Practice for Victims of Crime) navode se informacije, potpora i usluge koje žrtve mogu očekivati od pravosudnih i policijskih tijela u Engleskoj i Walesu u svim fazama postupka. Pravilnik o postupanju sa žrtvama napisan je jednostavnim engleskim jezikom i namijenjen je žrtvama kaznenih djela. Iz Pravilnika žrtve također mogu saznati kako podnijeti pritužbu ako ne prime ono na što prema Pravilniku imaju pravo. Uvođenjem Povelje o svjedocima (Witness Charter) i svjedocima je osiguran sličan paket usluga, čija razina kvalitete, međutim, nije zakonski regulirana. U Sjevernoj Irskoj objavljen je poseban Pravilnik o postupanju sa žrtvama kaznenih djela (Code of Practice for victims of crime) u kojem se utvrđuje razina usluga koje se žrtvama trebaju pružiti dok su u kontaktu sa sjevernoirskim kaznenim pravosuđem te se objašnjavaju načini podnošenja prigovora. Taj će se Pravilnik zamijeniti novom zakonom propisanom Poveljom o žrtvama. Sve žrtve prijavljenih kaznenih djela imaju pristup letku „Žrtve kaznenih djela” (Victims of crime), koji sadržava praktične savjete o tome što žrtva kaznenog djela treba učiniti nakon što se zločin dogodio. U njemu se na jednostavan način objašnjavaju policijski i sudski postupci, način podnošenja zahtjeva za odštetu te ostale vrste raspoložive pomoći.
2. U Engleskoj i Walesu žrtve imaju pravo i na potporu kako bi im se pomoglo, koliko je to moguće, da se nose s posljedicama kaznenog djela te da se od njih oporave. Žrtve na te usluge upućuje policija, a mogu ih zatražiti i same. Većina usluga za potporu žrtvama pruža se lokalno na zahtjev povjerenika za policiju i kaznena djela, a financira ih vlada.
3. Ako Služba krunskog tužiteljstva (Crown Prosecution Service) odbije kazneni progon, žrtve u Engleskoj i Walesu mogu podnijeti privatnu tužbu, što se u praksi, međutim, tek rijetko događa. Žrtve mogu podnijeti i tužbu građanskom sudu radi odštete. Sudski je postupak pojednostavnjen, tako da i osobe bez pravnog znanja mogu zatražiti pokretanje postupka u sporovima male vrijednosti radi naknade gubitka ili štete.
4. Sudovi mogu počinitelju naložiti da u slučaju osuđujuće presude žrtvi plati odštetu zbog tjelesne ozljede, gubitka ili štete koje je nanio svojim kaznenim djelom. U Engleskoj i Walesu sudovi su dužni u svakom relevantnom slučaju razmotriti odgovarajuću odštetu, a u slučaju da se odšteta ne dodijeli, navesti odgovarajuće razloge. Ako sud smatra prikladnim odrediti novčanu kaznu i odštetu, ali počinitelj nema dovoljno sredstava da plati i jedno i drugo, prednost bi trebalo dati odšteti. Jednako tako, ako sredstva počinitelja nisu dostatna, odšteta ima prednost pred naknadom za žrtve.
5. Žrtve koje su pretrpjele štetu zbog nasilnog kaznenog djela počinjenog u Engleskoj, Walesu ili Škotskoj, a koje ispunjavaju kriterije u pogledu boravišta i nacionalnosti ili druge kriterije, mogu u okviru Sustava odštete za žrtve nasilnih kaznenih djela (Criminal Injuries Compensation Scheme) podnijeti zahtjev za naknadu štete iz javnih sredstava. Naknada štete temelji se na tarifi dodjele odštete: plaćanja sežu od 1000 GBP do maksimalnog iznosa od 500 000 GBP za žrtve najtežih ozljeda.
6. Za Sjevernu Irsku vrijede posebna pravila. Ondje se pod određenim okolnostima naknada štete iz javnih sredstava može platiti za ozljede izazvane nasilničkim kaznenim djelima i za namjerno nanесenu materijalnu štetu, uključujući gubitak dobiti koji je iz toga proizašao.

Nacionalne institucije za ljudska prava

Komisija za zaštitu jednakosti i ljudskih prava (Equality and Human Rights Commission, EHRC)

Ta organizacija s uredima u Londonu, Manchesteru, Glasgowu i Cardiffu ima zakonsku obvezu promicanja i nadziranja ljudskih prava te zaštite, provedbe i promicanja jednakosti po sljedećih devet „zaštićenih” osnova: dob, invaliditet, spol, rasa, vjera i svjetonazor, trudnoća i majčinstvo, brak i registrirano partnerstvo, seksualno opredjeljenje i promjena spola.

Ona se obično ne bavi pojedinačnim pravnim predmetima osim ako su od strateškog značaja, primjerice za tumačenje zakona. Međutim, može vas uputiti na najprikladnija mjesta na kojima možete dobiti pomoć u vezi sa svojim slučajem.

EHRC je osnovan 1. listopada 2007. Njegova je zadaća zalagati se za jednakost i ljudska prava svih građana, raditi na uklanjanju diskriminacije, smanjenju nejednakosti, zaštiti ljudskih prava i izgradnji dobrih odnosa među zajednicama kako bi se svakome osigurala pravedna prilika za sudjelovanje u društvu. Njegove ovlasti protežu se na Englesku, Wales i Škotsku, no u Škotskoj djeluje zasebno Škotsko povjerenstvo za ljudska prava. EHRC objedinjuje djelatnosti triju prethodnih komisija u Velikoj Britaniji za zaštitu jednakosti (rasna jednakost, jednakost spolova i prava osoba s invaliditetom), a preuzima i nadležnost za nova područja

zakona o sprečavanju diskriminacije (dob, seksualno opredjeljenje i vjera odnosno svjetonazor) te za zaštitu ljudskih prava. EHRC ima ovlasti provedbe zakonskih propisa za zaštitu jednakosti, a zadaća mu je promicati poštovanje britanskog Zakona o zaštiti ljudskih prava (Human Rights Act, HRA).

[📄](#) Jednakost i ljudska prava

[📄](#) Pomoć i savjeti

Savjetodavna i potporna služba za jednakost (Equality Advisory and Support Service, EASS)

Besplatni telefon: + 44 808 800 0082

SMS telefon: + 44 808 800 0084

Besplatna poštanska adresa: FREEPOST EASS HELPLINE FPN6521

Pravobranitelj

Pravobranitelj parlamenta i zdravstvene službe (Parliamentary and Health Service Ombudsman)

Taj pravobranitelj pruža usluge javnosti tako što provodi neovisna istraživanja prigovora na neprimjereno ponašanje državne uprave, niza drugih javnih tijela u Ujedinjenoj Kraljevini te nacionalne zdravstvene službe (National Health Service, NHS) u Engleskoj, kao i na manjkavost usluga spomenutih tijela.

[📄](#) Pravobranitelj parlamenta i zdravstvene službe

Služba za korisničku podršku: + 44 345 015 4033, radno vrijeme: od 8.30 (GMT) do 17.30 (GMT) od ponedjeljka do petka

Posebna tijela za zaštitu ljudskih prava

Pravobranitelj za prava djeteta

1. Povjerenica za djecu u Engleskoj

Anne Longfield OBE povjerenica je za djecu u Engleskoj. Povjerenica i njezin tim brinu se za to da odgovorne odrasle osobe poslušaju glas djece i mladih.

Mjesto povjerenika za djecu uvedeno je [📄 Zakonom o djeci iz 2004.](#) (Children Act 2004), a svrha mu je promicanje stajališta djece i mladih do 18 godina starosti (odnosno do 21 godine starosti u slučaju mladih osoba pod skrbištvom ili s poteškoćama u učenju).

[📄](#) Povjerenica za djecu u Engleskoj

Podaci za kontakt

Children's Commissioner for England
Sanctuary Buildings
20 Great Smith Street
London
SW1P 3BT

Telefon: + 44 20 7783 8330

2. Povjerenica za djecu u Walesu

Sally Holland povjerenica je za djecu u Walesu. Njezina je uloga zauzimati se za djecu i mlade te zastupati njihove interese. Ona se brine za sigurnost djece i mladih te radi na tome da oni razumiju svoja prava i mogu ih ostvariti. U svemu što radi mora voditi računa o dječjim pravima i Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

[📄](#) Povjerenica za djecu u Walesu

Podaci za kontakt

Children's Commissioner for Wales
Oystermouth House
Phoenix Way
Llansamlet
Swansea
SA7 9FS

Tel.: +44 1792 765600

Faks: +44 1792 765601

Opći ciljevi rada:

- promicanje boljeg razumijevanja prava djeteta
- preispitivanje primjerenosti i učinkovitosti zakonskih propisa, praksi i usluga koje se odnose na djecu i mlade
- savjetovanje vlade i mjerodavnih ustanova o pravima i najboljim interesima djece i mladih
- pojašnjavanje uloge povjerenika među djecom, njihovim roditeljima ili skrbnicima te dionicima
- utvrđivanje stajališta djece i mladih u vezi s pitanjima koja utječu na njihov život
- održavanje i daljnji razvoj učinkovitih upravljačkih mehanizama u skladu s najboljom praksom kako bi se maksimizirala djelotvorna, učinkovita i ekonomična upotreba resursa.

Data Protection Body

1. Povjerenik za pravo na pristup informacijama (The Information Commissioner)

Ured Povjerenika za pravo na pristup informacijama neovisno je tijelo Ujedinjene Kraljevine osnovano s ciljem poštovanja prava na pristup informacijama u interesu javnosti. Ono promiče transparentnost informacija kojima raspolažu javna tijela i zaštitu podataka pojedinaca.

Podaci za kontakt:

Information Commissioner's Office
Wycliffe House
Water Lane
Wilmslow
Cheshire SK9 5AF

Tel.: 0303 123 1113 (ili 01625 545745 ako ne želite nazvati broj koji počinje s „03” ili +44 1625 545745 ako zovete iz inozemstva)

 Ured Povjerenika za pravo na pristup informacijama

2. Povjerenik za pravo na pristup informacijama – područni ured

Wales

Information Commissioner's Office – Wales
Cambrian Buildings
Mount Stuart Square
Cardiff CF10 5FL
Tel.: 029 2044 8044
Faks: 029 2044 8045
E-pošta: wales@ico.gsi.gov.uk

Ostala tijela

1. Web-mjesto – gov.uk

Službeno web-mjesto vlade Ujedinjene Kraljevine namijenjeno građanima Ujedinjene Kraljevine.

Web-mjesto: GOV.UK

2. Savjetodavna služba za građane (Citizens Advice Service)

Savjetodavna služba za građane pomaže građanima u rješavanju pravnih, novčanih i drugih poteškoća tako što pruža besplatno, neovisno i povjerljivo savjetovanje te vrši utjecaj na donositelje političkih odluka.

 Savjetodavna služba za građane

 [Podaci za kontakt Savjetodavne službe za građane](#)

3. Služba za pravne savjete u građanskim stvarima (Civil Legal Advice)

Služba za pravne savjete u građanskim stvarima (CLA) besplatna je i povjerljiva savjetodavna služba u Engleskoj i Walesu dostupna osobama koje imaju pravo na besplatnu pravnu pomoć. Pravna pomoć dostupna je u slučajevima koji se odnose na sljedeće:

- pritužbe povezane sa socijalnom pomoći
- dugovanje zbog kojeg biste mogli izgubiti dom
- posebne obrazovne potrebe
- stanovanje
- pitanja diskriminacije
- pomoć i savjete za žrtve nasilja u obitelji
- pitanja povezana s djetetom pod skrbništvom.

Kako bi se ustanovilo imate li pravo na pravnu pomoć, morat ćete odgovoriti na opća pitanja o svojem pravnom problemu i financijskoj situaciji. Od travnja 2013. osobe koje traže pomoć zbog problema povezanih s dugovima, posebnim obrazovnim potrebama i diskriminacijom sve zahtjeve za pravnu pomoć moraju, uz ograničene iznimke, podnijeti putem središnje savjetodavne telefonske linije. Sva se pomoć pruža telefonom, osim ako se procijeni da savjetovanje telefonom nije prikladno za stranku.

Podaci za kontakt

Telefon: 0845 345 4345

Telefon za osobe oštećenog sluha: 0845 609 6677

Od ponedjeljka do petka od 9.00 do 20.00

Subotom od 9.00 do 12.30

 Služba za pravne savjete u građanskim stvarima

4. Povjerenik za žrtve (The Victims' Commissioner)

 Povjerenik za žrtve

Uloga je povjerenika za žrtve promicanje interesa žrtava i svjedoka, poticanje dobre prakse u postupanju s njima i redovno preispitivanje Pravihnik o postupanju sa žrtvama, u kojem su utvrđene usluge koje žrtve mogu očekivati.

Po zakonu povjerenik se ne smije uplitati u konkretne slučajeve, ali može svjedoke i žrtve uputiti na mjesta na kojima mogu dobiti najbolje savjetovanje i podršku.

5. Ured povjerenika za pitanja imigracije (The Office of the Immigration Services Commissioner)

Podaci za kontakt:

5th Floor

Counting House

53 Tooley Street

London

SE1 2QN

Telefon: 0845 000 0046

Ured povjerenika za pitanja imigracije (OISC) neovisno je javno tijelo koje nije podređeno ni jednom ministarstvu, a osnovano je u okviru Zakona o imigraciji i azilu iz 1999. (Immigration and Asylum Act 1999).

Glavna područja nadležnosti OISC-a jesu:

- zakonsko uređenje rada savjetnika za imigraciju
- promicanje dobre prakse utvrđivanjem standarda
- zaprimanje i razmatranje pritužbi o osobama koje pružaju savjete u pitanjima imigracije
- pokretanje kaznenog progona protiv osoba koje djeluju izvan zakona
- nadzor rada osoba koje pružaju savjete u pitanjima imigracije, a koji provode imenovana stručna tijela.

OISC ne pruža savjetovanje u pitanjima imigracije niti preporučuje ili podržava određene savjetnike.

OISC surađuje s nizom organizacija, uključujući strukovna udruženja, sudove posebne namjene, Agenciju Ujedinjene Kraljevine za zaštitu granica te dobrovoljne organizacije.

Za više informacija posjetite stranicu [Ureda povjerenika za pitanja imigracije](#).

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 24/07/2017

Temeljna prava - Sjeverna Irska

Nacionalni sudovi

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Pravobranitelj

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Ostalo

Nacionalni sudovi

1. Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva

Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva nadležna je za upravljanje kaznenim, građanskim i obiteljskim sudovima i tribunalima u Engleskoj i Walesu te decentraliziranim tribunalima u Škotskoj i Sjevernoj Irskoj. Ona osigurava pravedan, učinkovit i djelotvoran pravosudni sustav koji provodi neovisna sudbena vlast.

Služba sudova i tribunala Njezina Veličanstva nastoji svim građanima osigurati pravodobni pristup pravosuđu, uzimajući u obzir njihove različite potrebe (bilo da su žrtve ili svjedoci kaznenog djela, osobe optužene za kaznena djela, zaduženi potrošači, djeca čija je dobrobit ugrožena, poduzeća u trgovačkim sporovima ili pojedinci koji traže svoja prava iz radnog odnosa ili osporavaju odluke državnih tijela).

Informacije o stupanju u kontakt sa sudovima dostupne su na stranici: <http://www.justice.gov.uk/global/contacts/hmcts/courts/index.htm>

Informacije o stupanju u kontakt s tribunalima dostupne su na stranici: <http://www.justice.gov.uk/global/contacts/hmcts/tribunals/index.htm>

2. Služba sudova i tribunala Sjeverne Irske

Služba sudova i tribunala Sjeverne Irske (NICTS) jest agencija Ministarstva pravosuđa Sjeverne Irske. Ona pruža administrativnu pomoć sudovima u Sjevernoj Irskoj, odnosno Žalbenom sudu, Visokom sudu, krunskom sudu, regionalnim sudovima, magistratskim sudovima i istražnim sudovima. Ona također pruža administrativnu pomoć i izvršava presude građanskih sudova putem Ureda za izvršavanje presuda.

Internetska stranica: <https://www.justice-ni.gov.uk/topics/courts-and-tribunals>

Podaci za kontakt: <http://www.courtsni.gov.uk/en-GB/ContactDetails/>

Dodatne informacije

Građanski postupci

Sudski postupci u Sjevernoj Irskoj slični su onima u Engleskoj i Walesu. Postupci pred Visokim sudom pokreću se nalogom, a postupci pred regionalnim sudovima građanskom tužbom ili podnošenjem zahtjeva za pokretanje postupka za sporove male vrijednosti. Navedeni podnesci dostavljaju se tuženiku koji će imati pravo da se brani od optužbe. Presude građanskih sudova izvršavaju se centraliziranim postupkom koji provodi Ured za izvršavanje presuda.

Pravna pomoć

1. U sva tri područja sudske nadležnosti u Ujedinjenoj Kraljevini postoji razgranat sustav primanja novčane pomoći iz javnih sredstava za osobe kojima je potrebna pravna pomoć ili zastupanje pred sudom. Takvi se programi nazivaju „pravnom pomoći” i bitni su za ostvarivanje zakonskih prava svakog pojedinca. Pravna pomoć namijenjena je građanima s niskim odnosno skromnim prihodima, a može se odobriti u potpunosti ili uz financijski doprinos pojedinca. Ako se pravna pomoć odobri, postupak se vodi na uobičajeni način, osim što između pojedinca i njegova odvjetnika nema razmjene novca: sva plaćanja vrše se preko fonda za pravnu pomoć.
2. U Sjevernoj Irskoj pružanje pravne pomoći u nadležnosti je Komisije za pravne usluge Sjeverne Irske. Ispunjavanje uvjeta za primanje pravne pomoći u gotovo svim vrstama građanskih i kaznenih predmeta utvrđuje se provjerom imovinskog stanja i opravdanosti.
3. Ako neka osoba smatra da su joj povrijeđena prava iz Europske konvencije o ljudskim pravima i namjerava pokrenuti postupak pred Europskim sudom za ljudska prava, može se koristiti nizom raspoloživih programa za pravno savjetovanje i pomoć. U okviru sustava pravnog savjetovanja osobi u početnim fazama tužbe može pomoći iskusni pravnik ili pravni savjetnik (*solicitor / legal advisor*). Ako Europski sud za ljudska prava u Strasbourgu prihvati tužbu, tužitelj može dobiti financijsku pomoć neposredno iz Strasbourga. O tome ima li tužitelj na to pravo odlučuje se na temelju toga bi li imao pravo na besplatnu pravnu pomoć u vlastitoj zemlji.
4. U nizu urbanih područja pravni centri (*law centres*) pružaju usluge pravnog savjetovanja i zastupanja koje ovisno o raspoloživim sredstvima mogu biti besplatne. U tim pravnim centrima, koji se financiraju iz različitih izvora (koji često uključuju tijela lokalne vlasti), obično su zaposleni plaćeni odvjetnici na puno radno vrijeme, ali u mnogima od njih rade i socijalni radnici. Oni velik dio vremena posvećuju poteškoćama s kojima se ljudi susreću u vezi sa stanovanjem, zapošljavanjem, socijalnom sigurnošću i imigracijom. Besplatno savjetovanje pruža se i u uredima za savjetovanje građana (*Citizens Advice Bureaux*), centrima za savjetovanje potrošača i stambeno savjetovanje te centrima za stručno savjetovanje koje vode različite volonterske organizacije. Pravni centar za izbjeglice (*Refugee Legal Centre*) i Savjetodavna služba za imigrante (*Immigration Advisory Service*) financiraju se iz proračuna i pružaju besplatno savjetovanje i pomoć tražiteljima azila, a Savjetodavna služba za imigrante pruža i besplatno savjetovanje te pomoć osobama koje imaju pravo žalbe u pitanjima imigracije.

Žrtve kaznenih djela

1. Sudovi mogu počinitelju naložiti da u slučaju osuđujuće presude žrtvi plati odštetu zbog tjelesne ozljede, gubitka ili štete koje je nanio svojim kaznenim djelom. U Engleskoj i Walesu sudovi su dužni u svakom relevantnom slučaju razmotriti odgovarajuću odštetu, a u slučaju da se odšteta ne dodijeli, navesti odgovarajuće razloge. Odšteta žrtvi mora imati prednost nad novčanom kaznom ako sud razmatra oba instrumenta, a naplata dodijeljenih iznosa mora imati prednost nad naplatom kazni.
2. Ako Služba krunskog tužiteljstva (*Crown Prosecution Service*) odbije kazneni progon, žrtve u Engleskoj i Walesu mogu pokrenuti privatnu tužbu, što se u praksi, međutim, rijetko događa. Žrtve mogu podnijeti i tužbu građanskom sudu radi odštete. Sudski je postupak pojednostavnjen, tako da i osobe bez pravnog znanja mogu zatražiti pokretanje postupka u sporovima male vrijednosti radi naknade gubitka ili štete.
3. Žrtve nasilničkog kaznenog djela počinjenog u Engleskoj, Walesu ili Škotskoj, mogu bez obzira na nacionalnost u okviru Sustava odštete za žrtve nasilničkih kaznenih djela (*Criminal Injuries Compensation Scheme*) podnijeti zahtjev za naknadu štete iz javnih sredstava. Naknada štete temelji se na tarifi dodjele odštete: plaćanja sežu od 1 000 GBP do maksimalnog iznosa od 500 000 GBP za žrtve najtežih ozljeda.
4. Za Sjevernu Irsku vrijede posebna pravila. Ondje se pod određenim okolnostima naknada štete iz javnih sredstava može platiti za ozljede izazvane nasilničkim kaznenim djelima i za namjerno nanesenu materijalnu štetu, uključujući gubitak dobiti koji je iz toga proizašao.
5. U Ujedinjenoj Kraljevini postoje tri organizacije koje pružaju opću podršku žrtvama kaznenih djela: Udruga za pomoć žrtvama (*Victim Support*) koja pokriva Englesku i Wales, Udruga Škotske za pomoć žrtvama (*Victim Support Scotland*) i Udruga Sjeverne Irske za pomoć žrtvama (*Victim Support Northern Ireland*). Sve tri organizacije financiraju se iz proračuna.
6. U lipnju 1996. Vlada je objavila novu Povelju o žrtvama (*Victim's Charter*), koja je zatim u travnju 2006. temeljem Kodeksa postupanja sa žrtvama (*Victims Code of Practice*) postala zakonska obveza. Žrtve sada imaju zakonsko pravo na visoku kvalitetu usluga koje pružaju pravosudna i policijska tijela. U kodeksu se žrtvama također objašnjavaju načini podnošenja prigovora ako im se ne pruže visokokvalitetne usluge. Uvođenjem Povelje o svjedocima (*Witness Charter*) i svjedocima je osiguran sličan paket usluga, čija razina kvalitete, međutim, nije zakonski regulirana. U Sjevernoj Irskoj objavljen je poseban Pravilnik o postupanju sa žrtvama kaznenih djela (*Code of Practice for victims of crime*) u kojem se utvrđuje razina usluga koje se žrtvama trebaju pružiti dok su u kontaktu sa sjevernoirskim kaznenim pravosuđem te se objašnjavaju načini podnošenja prigovora. Sve žrtve prijavljenih kaznenih djela dobivaju letak „Žrtve kaznenih djela” (*Victims of crime*) koji

sadržava praktične savjete o tome što žrtva kaznenog djela treba učiniti nakon počinjenja takvog djela. U njemu se na jednostavan način objašnjavaju policijski i sudski postupci, način podnošenja zahtjeva za odštetu te ostale vrste raspoložive pomoći.

Nacionalne institucije za zaštitu ljudskih prava

Komisija za ljudska prava Sjeverne Irske (*Northern Ireland Human Rights Commission*)

Komisija za ljudska prava Sjeverne Irske (NIHRC) jest nacionalna institucija za ljudska prava koja je nositelj akreditacije statusa A Ujedinjenih naroda (UN). Komisiju za ljudska prava Sjeverne Irske osnovala je vlada Ujedinjene Kraljevine, ali je ona nezavisno javno tijelo koje djeluje u potpunom skladu s Pariškim načelima UN-a.

Naša je zadaća osigurati da vlada i sva druga javna tijela štite ljudska prava svih osoba u Sjevernoj Irskoj. Mi također pomažemo osobama da shvate koja su njihova ljudska prava te što mogu poduzeti u slučaju da su im ona uskraćena ili prekršena.

Podaci za kontakt:

Temple Court
39 North Street
Belfast
Northern Ireland
BT1 1NA
Telefon: +44 (0)28 9024 3987
E-pošta: information@nihrc.org
Internetska stranica: <http://www.nihrc.org/>

Pravobranitelj

Pravobranitelj parlamenta i zdravstvene službe (*Parliamentary and Health Service Ombudsman*)

Ovog pravobranitelja uspostavio je parlament radi pružanja pomoći kako pojedincima tako i javnosti.

Naša je uloga istražiti prigovore o nepravdom postupanju prema pojedincima ili manjkavim uslugama državnih tijela i drugih javnih organizacija te Nacionalne zdravstvene službe (*National Health Service*, NHS) u Engleskoj. Naše ovlasti utvrđene su zakonom, a naše usluge besplatne su za sve.

Podaci za kontakt:

The Parliamentary and Health Service Ombudsman
Millbank Tower
Millbank
London
SW1P 4QP
Internetska stranica: <https://www.ombudsman.org.uk/>

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Pravobranitelj za prava djeteta

Povjerenik Sjeverne Irske za djecu i mlade (*Northern Ireland Commissioner for Children and Young People*)

Povjerenik Sjeverne Irske za djecu i mlade javno je tijelo osnovano u listopadu 2003. godine.

Sadašnja je povjerenica Koulla Yiasouma, a njezina je uloga štiti i promicati prava i najbolje interese djece i mladih Sjeverne Irske. Povjerenica također vodi računa o svim odgovarajućim odredbama Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

Pokrovitelj je Ministarstvo zajednica.

Podaci za kontakt:

NICCY
Equality House
7-9 Shaftesbury Square
Belfast
Northern Ireland BT2 7DP

Telefon: 028 9031 1616

E-pošta: info@niccy.org

Internetska stranica: <http://www.niccy.org/>

Povjerenik za starije osobe (*Commissioner for Older People*)

Povjerenik Sjeverne Irske za starije osobe jest javno tijelo osnovano u studenome 2011. godine. Sadašnji je povjerenik Eddie Lynch, a njegova je uloga štiti i promicati prava starijih osoba u Sjevernoj Irskoj.

Podaci za kontakt:

COPNI

Equality House

7-9 Shaftesbury Square

Belfast

Northern Ireland BT2 7DP

Telefon: 028 9089 0892

E-pošta: info@copni.org

Internetska stranica: <http://www.copni.org/>

Tijelo za jednakost

Komisija za jednakost Sjeverne Irske (*Equality Commission for Northern Ireland*)

Podaci za kontakt:

Equality House

7-9 Shaftesbury Square

Belfast

Northern Ireland BT 2 7DP

Telefon: 028 90 500 600

E-pošta: information@equalityni.org

Internetska stranica: <http://www.equalityni.org/>

Komisija za jednakost Sjeverne Irske javno je tijelo uspostavljeno Zakonom o Sjevernoj Irskoj iz 1998. godine. Naše ovlasti i dužnost proizlaze iz niza zakonskih akata koji se provode tijekom posljednjih desetljeća, pružajući zaštitu od diskriminacije na osnovi dobi, invaliditeta, vjeroispovijesti, političkog uvjerenja, spola i spolnog opredjeljenja. Također imamo odgovornosti koje proizlaze iz Zakona o Sjevernoj Irskoj (*Northern Ireland Act*) iz 1998. u pogledu jednakosti pred zakonom i obveza povezanih s dobrim odnosima koji se primjenjuju na javna tijela.

Naš je pokrovitelj Izvršni Ured.

Tijelo za zaštitu podataka

1. Povjerenik za pravo na pristup informacijama (*The Information Commissioner*)

Ured Povjerenika za pravo na pristup informacijama neovisno je tijelo Ujedinjene Kraljevine osnovano s ciljem poštovanja prava na pristup informacijama u interesu javnosti. Ono promiče transparentnost informacija kojima raspolažu javna tijela i zaštitu podataka pojedinaca.

Podaci za kontakt:

Information Commissioner's Office

Wycliffe House

Water Lane

Wilmslow

Cheshire SK9 5AF

Telefon: 0303 123 1113 (ili 01625 545745 ako ne želite nazvati broj koji počinje s „03” ili +44 1625 545745 ako zovete iz inozemstva)

Internetska stranica: <https://ico.org.uk/>

2. Povjerenik za pravo na pristup informacijama – područni ured

Sjeverna Irska

Information Commissioner's Office – Northern Ireland
3rd floor, 14 Cromac Place
Belfast,
Northern Ireland BT7 2JB
Telefon: 028 9026 9380
E-pošta: ni@ico.org.uk

Ostalo

1. INTERNETSKA STRANICA - Directgov

Službena internetska stranica vlade Ujedinjene Kraljevine namijenjena građanima Ujedinjene Kraljevine.

Internetska stranica: <http://www.gov.uk/>

2. Savjetodavna služba za građane (*Citizens Advice Service*)

Savjetodavna služba za građane pomaže građanima u rješavanju pravnih, novčanih i drugih poteškoća pružanjem besplatnog, neovisnog i povjerljivog savjetovanja te vršenjem utjecaja na donositelje političkih odluka.

Internetska stranica: <http://www.citizensadvice.org.uk/>

3. Komisija za pravne usluge Sjeverne Irske (*Northern Ireland Legal Services Commission*)

Komisija za pravne usluge Sjeverne Irske („komisija”) javno je tijelo Ministarstva pravosuđa uspostavljeno Zakonom o pristupu pravosuđu (Sjeverna Irska) (*Access to Justice (Northern Ireland) Order*) iz 2003. godine. Ministar pravosuđa, David Ford, istaknuo je svoju namjeru da prenese ovlasti komisije na izvršnu agenciju u okviru ministarstva u jesen 2014. godine. Nova organizacija zvat će se **Agencija za pravne usluge Sjeverne Irske** (*Legal Services Agency Northern Ireland*). Navedeni prijenos neće temeljito izmijeniti cjelokupno pružanje usluga, ali će donijeti niz važnih poboljšanja u upravljanju i uštede.

Uloga je komisije omogućiti pružanje javno financiranih pravnih usluga u skladu sa zakonskim sustavima besplatne pravne pomoći. Primjenjujemo zakonsko ispitivanje kako bi utvrdili ispunjava li pojedinac uvjete za primanje pravne pomoći u građanskim stvarima te plaćamo pravniciima i odvjetnicima za pravne usluge koje pružaju. Dok je pravosuđe odgovorno za dodjeljivanje kaznenopravne pomoći, komisija također pokriva troškove pružanja odgovarajućih pravnih usluga. Osim što provodimo sustav besplatne pravne pomoći, također pružamo informacije kojima podupiremo Ministarstvo pravosuđa u njegovu programu rada na reformi besplatne pravne pomoći.

Podaci za kontakt:

The Northern Ireland Legal Services Commission
2nd Floor,
Waterfront Plaza,
8 Laganbank Road,
Mays Meadow,
Belfast,
Northern Ireland BT1 3BN
Telefon: +44 (0)28 9040 8888
Internetska stranica: <http://www.nilsc.org.uk/>

Njezin je cilj promicati pravedan i jednak pristup pravosuđu u Sjevernoj Irskoj pružanjem javno financiranih pravnih usluga.

Njezin je cilj osigurati usluge visoke kvalitete koje su usmjerene na korisnike kojima je to najpotrebnije te dokazuju ostvarivanje vrijednosti za uloženi novac.

Ona omogućuje odvjetnicima i drugim savjetnicima:

- da pomognu osobama koje ispunjavaju uvjete za primanje besplatne pravne pomoći da zaštite svoja prava u građanskim stvarima,
- da pomognu osobama koje su pod istragom ili protiv kojih su podignute kaznene prijave.

4. Povjerenik za žrtve (*The Victims' Commissioner*)

Baroness Newlove of Warrington,
Victims' Commissioner for England & Wales
The Tower, 9th Floor,
102 Petty France,
London, SW1H 9AJ
E-pošta: [✉ victims.commissioner@victimscommissioner.gsi.gov.uk](mailto:victims.commissioner@victimscommissioner.gsi.gov.uk)
Internetska stranica: [✉ http://victimscommissioner.org.uk/](http://victimscommissioner.org.uk/)

Uloga je povjerenika za žrtve promicanje interesa žrtava i svjedoka, poticanje dobre prakse u postupanju s njima i redovito preispitivanje Praviilnika o postupanju sa žrtvama, u kojem su utvrđene usluge koje žrtve mogu očekivati.

Zadaća je povjerenika da sasluša stajališta žrtava i svjedoka, da sagleda kaznenopravni sustav s njihove točke gledišta te da pokuša poboljšati dostupne usluge i potporu.

Napominjemo da po zakonu povjereniku nije dopušteno da intervenira u određenim slučajevima. Međutim, pokušat ćemo osigurati upute o tome gdje se može dobiti najbolji savjet i potpora.

5. Udruga Sjeverne Irske za pomoć žrtvama (*Victim Support Northern Ireland*)

Podaci za kontakt:

Central Office
Victim Support NI
Annsgate House
3rd Floor
70/74 Ann Street
Belfast
Northern Ireland BT 1 4EH
Telefon: 028 9024 3133
E-pošta: [✉ belfast@victimsupportni.org.uk](mailto:belfast@victimsupportni.org.uk)

Udruga Sjeverne Irske za pomoć žrtvama humanitarna je organizacija koja pomaže osobama koje su pogođene bilo kakvom vrstom kaznenog djela. Žrtvama, svjedocima i drugim osobama koje su pogođene nekim kaznenim djelom pružamo emocionalnu podršku, informacije i praktičnu pomoć.

Udruga Sjeverne Irske za pomoć žrtvama vodeća je humanitarna organizacija koja podupire osobe koje su pogođene nekim kaznenim djelom. Nudimo besplatnu i povjerljivu uslugu bez obzira na to je li kazneno djelo prijavljeno. Neovisna smo organizacija, nismo u sastavu policije, sudova ili nekog drugog tijela u području kaznenog pravosuđa.

Svake godine Udruga Sjeverne Irske za pomoć žrtvama nudi pomoć za gotovo 30 000 osoba koje su pogođene nekim kaznenim djelom.

6. Pravobranitelj za prava zatvorenika Sjeverne Irske (*The Prisoner Ombudsman for Northern Ireland*)

Unit 2
Walled Garden
Stormont Estate
Belfast
Northern Ireland BT4 3SH
Telefon: 028 90 44 3982
Broj besplatnog telefona: 0800 7836317
E-pošta: [✉ pa@prisonerombudsman.x.gsi.gov.uk](mailto:pa@prisonerombudsman.x.gsi.gov.uk)
Internetska stranica: [✉ http://www.niprisonerombudsman.gov.uk/](http://www.niprisonerombudsman.gov.uk/)

Pravobranitelja za prava zatvorenika Sjeverne Irske imenuje Ministarstvo pravosuđa za Sjevernu Irsku te je on potpuno neovisan od Službe za zatvorski sustav Sjeverne Irske (NIPS).

Pravobranitelj za prava zatvorenika istražuje:

- prigovore zatvorenika u Sjevernoj Irskoj,
- pritužbe posjetitelja zatvorenika u Sjevernoj Irskoj,

- smrtne slučajeve u zatvorima u Sjevernoj Irskoj.

Sadašnji je povjerenik Tom McGonigle, kojeg podupire tim istražitelja i drugo osoblje.

7. Ured povjerenika za imigracijska pitanja (*The Office of the Immigration Services Commissioner*)

Podaci za kontakt:

5th Floor
21 Bloomsbury Street
London
WC1B 3HF
Telefon: 020 7211 1500

Ured povjerenika za imigracijska pitanja (OISC) neovisno je javno tijelo osnovano Zakonom o imigraciji i azilu (*Immigration and Asylum Act*) iz 1999. godine.

Zakonom o imigraciji i azilu (*Immigration and Asylum Act*) iz 1999. godine i Zakonom o državljanstvu, imigraciji i azilu (*Nationality, Immigration and Asylum Act*) iz 2002. godine povjereniku za pitanja imigracije dodjeljuju se različite ovlasti koje uključuju:

- odbijanje upisa savjetnika u regulatorni sustav,
- oduzimanje statusa reguliranog savjetnika,
- ograničavanje ili utvrđivanje različitih razina rada koje savjetnik može obavljati,
- pokretanje disciplinskog postupka protiv reguliranog savjetnika,
- podnošenje zahtjeva za zabranu prilaska ili naloga,
- pokretanje kaznenog progona zbog nezakonitog pružanja savjeta i/ili usluga za imigracijska pitanja,
- pokretanje kaznenog progona zbog nezakonitog oglašavanja pružanja savjeta i/ili usluga za imigracijska pitanja,
- ulazak u prostorije savjetnika,
- zapljenu savjetnikove evidencije.

Više informacija potražite na: <http://www.oisc.gov.uk/>

8. Komisija za žrtve i preživjele (*Commission for Victims and Survivors*)

Podaci za kontakt:

Commission for Victims and Survivors
Equality House
7-9 Shaftesbury Square
Belfast BT2 7DP
Telefon: 028 9031 1000
Telefaks: 028 9060 7424

Komisija za žrtve i preživjele za Sjevernu Irsku duboko vjeruje u svoj rad i pravo svih žrtava i preživjelih da budu saslušani, poštovani i da ostvare pristup najboljim mogućim uslugama. Komisija za žrtve i preživjele ima za cilj poboljšati živote žrtava i preživjelih u sukobu.

Njezin je cilj pobrinuti se za potrebe svih žrtava i preživjelih pružajući vrhunske usluge, priznavajući nasljeđe prošlosti i gradeći bolju budućnost. Njezin rad temelji se na nizu ključnih vrijednosti koje primjenjuje u svakodnevnom radu. Ona nastoji ostvariti rezultate koji se temelje na poštovanju tih vrijednosti. Te su vrijednosti sljedeće:

- **Usmjerenost na žrtve** – žrtve i preživjeli u središtu su svakog djelovanja Komisije te ona potiče i cijeni njihovo sudjelovanje.
- **Otvorenost i transparentnost** – Komisija je u svom radu otvorena, iskrena, pouzdana i puna razumijevanja.
- **Jednakost i različitost** – Komisija prema svima postupa jednako te se protiv nejednakosti bori nepristranošću, neovisnošću i integritetom.
- **Poštovanje** – članovi Komisije dužni su biti uljudni i profesionalni prema svima koji im se obrate.
- **Nepristranost** – Komisija je dužna zadržati svoju neovisnost i kritički odmak da bi mogla preispitivati vladu i druga relevantna tijela.

- **Osiguranje kvalitete** – Komisija nastoji osigurati visoki standard svih svojih programa.

Više informacija potražite na: <http://www.cvsni.org/>

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 10/04/2018

Temeljna prava - Škotska

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Nacionalne institucije za ljudska prava

Pravobranitelj

Specijalizirana tijela za zaštitu ljudskih prava

Druga tijela

Nacionalne institucije za ljudska prava

Sljedeće institucije mogu vas savjetovati o konkretnoj situaciji u kojoj se nalazite.

1. Komisija za jednakost i ljudska prava (*Equality and Human Rights Commission, EHRC*)

Komisija za jednakost i ljudska prava nacionalno je tijelo za zaštitu jednakosti (NEB) nadležno za Škotsku, Englesku i Wales koje radi na uklanjanju diskriminacije te promiče jednakost na temelju devet zaštićenih osnova iz Zakona o jednakosti (*Equality Act*) iz 2010.: dobi, invaliditeta, spola, rase, vjere i uvjerenja, trudnoće i majčinstva, bračnog statusa i statusa civilnog partnerstva, spolne orijentacije i promjene spola. Riječ je o nacionalnoj instituciji za ljudska prava sa „statusom A”, neovisnoj o vladi, koja dijeli ovlasti za promicanje i zaštitu ljudskih prava u Škotskoj sa Škotskom komisijom za ljudska prava.

U svojstvu nacionalne institucije za ljudska prava EHRC:

- potiče svijest o ljudskim pravima te njihovo razumijevanje i zaštitu
- potiče javna tijela na postupanje u skladu sa Zakonom o ljudskim pravima
- informira javnost, organizacije civilnog društva i javna tijela o ljudskim pravima
- prati stanje ljudskih prava u Velikoj Britaniji i izvješćuje UN, Vladu i Parlament o svojim nalazima i preporukama
- savjetuje Vladu i Parlament Ujedinjene Kraljevine te decentralizirane uprave Škotske i Walesa o učincima politika i zakonodavnih prijedloga na ljudska prava
- izvršava svoje zakonske ovlasti za unaprjeđenje zaštite ljudskih prava.

EHRC ima zakonske ovlasti za, među ostalim:

- provedbu postupka sudskog preispitivanja zakonitosti – riječ je o sudskom postupku u kojemu sudac preispituje zakonitost odluke ili radnje određenog javnog tijela
- prijetnju provedbom postupka sudskog preispitivanja zakonitosti prije donošenja zakonodavstva ako smatra da će se predloženom izmjenom zakona povrijediti ljudska prava određene skupine
- interveniranje u predmetima trećih strana (intervencija treće strane) koji se odnose na ljudska prava, ali ne smije podržavati pojedinačne predmete koji se odnose na ljudska prava u kojima se ne postavlja pitanje jednakosti
- provedbu istrage bilo kojeg pitanja ljudskih prava; ako Komisija preporuči izmjene i poboljšanja politike, prakse i zakonodavstva određenoj organizaciji, moraju uzeti u obzir preporuke

- izdavanje opomene ako smatra da određeno javno tijelo nije ispunilo svoje obveze zaštite jednakosti kojom od tog tijela zahtijeva da ispuni te obveze ili u kojoj opisuje korake koje je potrebno provesti da bi se osiguralo ispunjavanje obveza.

<http://www.equalityhumanrights.com/>

Podaci za kontakt:

Komisija za jednakost i ljudska prava – ured u Škotskoj

Telefon: 0141 288 5910

E-pošta: scotland@equalityhumanrights.com

Ako se služite britanskim znakovnih jezikom, možete se Komisiji javiti pod istim uvjetima kao i dionici bez oštećenja sluha. Za više informacija obratite se Komisiji za jednakost i ljudska prava na internetskim stranicama <http://www.equalityhumanrights.com/>

Savjetodavna služba za potporu u području jednakosti (*Equality Advisory Support Service*)

Telefon: 0808 800 0082

Tekstofon: 0808 800 0084

E-pošta: eass@mailgb.custhelp.com

Poštom: FREEPOST EASS Helpline FPN6521

Na internetskim stranicama <http://www.equalityadvisoryservice.com/> dostupni su tumačenje na znakovni jezik, internetski *chat* i obrazac za kontakt.

Radno vrijeme:

od ponedjeljka do petka od 9.00 do 19.00

subotom od 10.00 do 14.00

zatvoreno nedjeljom i neradnim danima

2. Škotska komisija za ljudska prava (*The Scottish Human Rights Commission*)

Škotska komisija za ljudska prava nacionalna je institucija za ljudska prava Škotske, koja djeluje u skladu s Pariškim načelima Ujedinjenih naroda o statusu nacionalnih institucija i ima najveću razinu akreditacije („status A“). Ta je Komisija neovisno tijelo koje je 2008. osnovao Škotski parlament, a ima opću obvezu promicanja svijesti, razumijevanja i poštovanja svih ljudskih prava – ekonomskih, društvenih, kulturnih, građanskih i političkih – među svim ljudima u cijeloj Škotskoj te poticanja najbolje prakse u području ljudskih prava. Može i izravno izvješćivati UN o pitanjima ljudskih prava. Sve obveze i ovlasti Komisije utvrđene su u Zakonu o Škotskoj komisiji za ljudska prava iz 2006.

Komisija je ovlaštena za:

- predlaganje izmjena zakona, politika i praksi
- promicanje ljudskih prava obrazovanjem, osposobljavanjem i objavom istraživanja
- provedbu istraga o politikama i praksama škotskih javnih tijela.

Komisija ne rješava pritužbe niti pruža pomoć pojedincima. Međutim, u letku „Help with Human Rights“ (Pomoć s pitanjima ljudskih prava) navode se podaci o organizacijama i službama koje bi pojedincima mogle pružiti pomoć i savjetovati ih.

Podaci za kontakt:

Scottish Human Rights Commission

Governor's House

Regent Road

Edinburgh

EH1 3DE

Tel.: 0131 244 3550

E-pošta: hello@scottishhumanrights.com

Poveznica: [Škotska komisija za ljudska prava](#)

Pravobranitelji

1. Škotski pravobranitelj za javnu službu (*Scottish Public Services Ombudsman*)

Škotski pravobranitelj za javnu službu pruža besplatne, neovisne i nepristrane usluge u vezi sa sporovima između građana i tijela lokalne i središnje vlasti nastojeći pomoći u rješavanju sporova ili ispraviti nepravedne situacije. To je posljednja instanca za rješavanje prigovora na rad javnih tijela u Škotskoj (vijeća, Nacionalna zdravstvena služba, stambena udruženja, više škole i sveučilišta, zatvori, većina vodoopskrbnih poduzeća, škotska vlada i njezine agencije i ministarstva te većina škotskih tijela).

Podaci za kontakt:

Broj besplatnog telefona: 0800 377 7330

Telefon: 0131 225 5330

Poštom: Freepost SPSO (poštanska markica nije potrebna)

Osobno: 4 Melville Street, Edinburgh, EH3 7NS (radno vrijeme ponedjeljkom, srijedom, četvrtkom i petkom od 9.00 do 17.00, utorkom od 10.00 do 17.00)

Poveznica: [SPSO](#)

2. Pravobranitelj parlamenta i zdravstvene službe (*Parliamentary and Health Service Ombudsman*)

Pravobranitelj parlamenta i zdravstvene službe posljednja je instanca za obradu prigovora na rad Nacionalne zdravstvene službe u Engleskoj i javnih usluga koje pruža vlada Ujedinjene Kraljevine. On pruža besplatne usluge i razmatra prigovore osoba koje smatraju da je počinjena nepravda ili prouzročena teškoća jer neka organizacija nije postupila pravilno ili pošteno ili je pružila nekvalitetne usluge i nije ispravila stanje.

Pravobranitelj nije dio vlade. Osnovao ga je Parlament kako bi omogućio pružanje neovisnih usluga rješavanja prigovora. Pravobranitelj dijeli rezultate rada na predmetima s Parlamentom kako bi mu pomogao nadzirati pružatelje javnih usluga te dijeli rezultate šireg rada s još više institucija kako bi im pomogao poboljšati pružanje javnih usluga. Pravobranitelj je odgovoran Parlamentu Ujedinjene Kraljevine, a njegov rad nadzire Odbor za javnu upravu i ustavna pitanja.

Prije podnošenja prigovora pravobranitelju nužno je podnijeti prigovor organizaciji s čijim radom niste zadovoljni. Ako se prigovor odnosi na službu vlade Ujedinjene Kraljevine ili na javnu organizaciju u Ujedinjenoj Kraljevini, morate se obratiti parlamentarnom zastupniku koji će to pitanje uputiti Pravobranitelju.

Poveznica: [Pravobranitelj](#)

Podaci za kontakt:

Telefon: 0345 015 4033 (od ponedjeljka do petka od 8.30 do 17.30)

Pošaljite tekstualnu poruku za uslugu povratnog poziva na: 07624 813 005

Ako se služite britanskim znakovnim jezikom (BSL), možete se koristiti uslugom SignVideo: [SignVideo](#)

Specijalizirana tijela za ljudska prava

1. Povjerenik Škotske za djecu i mlade (*Children and Young People's Commissioner Scotland*)

Povjerenik Škotske za djecu i mlade radi na podizanju svijesti o pravima djeteta i njihovu razumijevanju te pomaže djeci u ostvarivanju njihovih prava. Povjerenik ima ovlasti za provođenje istraga o tome poštuju li pružatelji usluga prava, interese i stajališta skupina djece i mladih pri donošenju odluka ili mjera koje na njih utječu.

Podaci za kontakt

Children and Young People's Commissioner Scotland

Roseberry House

9 Haymarket Terrace

Edinburgh

EH12 5EZ

Telefon: 0131 346 5350

Broj besplatnog telefona za mlade: 0800 019 1179

Broj za slanje tekstualnih poruka: 0770 233 5720

E-pošta: inbox@cyPCS.org.uk

Poveznica: [CYPCS](#)

2. Škotski povjerenik za pravo na pristup informacijama (*Scottish Information Commissioner*)

Ured Škotskog povjerenika za pravo na pristup informacijama istodobno promiče i jača pravo javnosti da zahtijeva informacije kojima raspolažu škotska javna tijela te dobru praksu tih tijela. Povjerenik svojim radom podupire otvorenost, transparentnost i odgovornost javnih tijela.

Odgovoran je za jačanje i promicanje propisa o slobodi informiranja u Škotskoj, a to su:

- Zakon o slobodi informiranja (Škotska) (*The Freedom of Information (Scotland) Act*) iz 2002.,
- Pravilnik o informiranju u području okoliša (Škotska) (*The Environmental Information (Scotland) Regulations*) iz 2004.,
- Pravilnik INSPIRE (Škotska) (*INSPIRE (Scotland) Regulations*) iz 2009.

Povjerenik i njegov tim:

- razmatraju zahtjeve i donose zakonski izvršive odluke
- promiču dobru praksu među javnim tijelima
- pružaju javnosti informacije o njezinim pravima.

Podaci za kontakt

Scottish Information Commissioner

Kinburn Castle

Doubledykes Road

St Andrews

Fife

KY16 9DS

Telefon: 01334 464610

Telefaks: 01334 464611

E-pošta: enquiries@itspublicknowledge.info

Poveznica: [Škotski povjerenik za pravo na pristup informacijama](#)

3. Ured Povjerenika za pravo na pristup informacijama

Ured Povjerenika za pravo na pristup informacijama neovisno je tijelo Ujedinjene Kraljevine osnovano radi podržavanja prava na pristup informacijama u interesu javnosti. Ono promiče transparentnost informacija kojima raspolažu javna tijela i zaštitu podataka pojedinaca.

Podaci za kontakt:

Information Commissioner's Office

Wycliffe House

Water Lane

Wilmslow

Cheshire

SK9 5AF

Telefon: 0303 123 1113 (ili 01625 545745 ako ne želite nazvati broj koji počinje sa „03”)

Telefaks: 01625 524 510

The Information Commissioner's Office Scotland

45 Melville Street

Edinburgh

EH3 7HL

Telefon: 0131 244 9001

E-pošta: Scotland@ico.org.uk

Poveznica: [Ured Povjerenika za pravo na pristup informacijama](#)

Ostale organizacije

1. Savjetodavna služba za građane (*Citizens Advice Service*)

Savjetodavna služba za građane pomaže im u rješavanju pravnih, novčanih i drugih poteškoća pružanjem besplatnih, neovisnih i povjerljivih savjeta te utjecanjem na donositelje politika.

Podaci za kontakt

Izravna telefonska linija Savjetodavne službe za građane: 0808 800 9060 (od ponedjeljka do petka od 9.00 do 18.00)

Poveznica: [Savjetodavna služba za građane](#)

Kako biste stupili u vezu sa Savjetodavnom službom za građane kliknite na http://citizensadvice.org.uk/index/contact_us.htm

2. Udruga Škotske za pomoć žrtvama (*Victim Support Scotland*)

Udruga Škotske za pomoć žrtvama dobrovoljna je organizacija koja pomaže osobama koje su pogođene nekim kaznenim djelom. Ona žrtvama, svjedocima i drugim osobama koje su pogođene nekim kaznenim djelom pruža emocionalnu podršku, praktičnu pomoć i važne informacije. Usluge su besplatne i povjerljive, a pružaju ih dobrovoljci putem mreže službi za pravnu zaštitu žrtava i mladih koje djeluju u zajednici te službi za zaštitu svjedoka koje djeluju pri sudovima.

Na internetskoj stranici Udruge Škotske za pomoć žrtvama dostupno je više informacija, među ostalim i o tome kako stupiti u kontakt:

[Udruga Škotske za pomoć žrtvama](#)

Broj telefona za pomoć: 0345 603 9213 (od ponedjeljka do petka od 8.00 do 20.00)

Pravilnik o žrtvama za Škotsku (*The Victims' Code for Scotland*)

U [Pravilniku o žrtvama za Škotsku](#) jasno se i na jednom mjestu utvrđuju prava žrtava kaznenih djela u Škotskoj i podrška koja im je na raspolaganju.

3. Ured povjerenika za pitanja imigracije (*The Office of the Immigration Services Commissioner*)

Ured povjerenika za pitanja imigracije (OISC) neovisno je javno tijelo koje nije podređeno ni jednom ministarstvu, a osnovano je u okviru Zakona o imigraciji i azilu iz 1999. (*Immigration and Asylum Act 1999*).

Glavna su područja nadležnosti tog Ureda:

- zakonsko uređenje rada savjetnika za imigraciju
- promicanje dobre prakse utvrđivanjem standarda
- zaprimanje i razmatranje pritužbi o osobama koje pružaju savjete o pitanjima imigracije
- pokretanje kaznenog progona protiv osoba koje djeluju izvan zakona
- nadzor rada osoba koje pružaju savjete o pitanjima imigracije, a koji provode imenovana stručna tijela.

Ured ne pruža savjete o pitanjima imigracije niti preporučuje ni podržava određene savjetnike.

Ured surađuje s nizom organizacija, uključujući strukovna udruženja, sudove posebne namjene, Agenciju Ujedinjene Kraljevine za zaštitu granica te dobrovoljne organizacije.

Za više informacija vidjeti: [Ured povjerenika za pitanja imigracije](#)

Podaci za kontakt:

Office of the Immigration Services Commissioner

5th Floor

21 Bloomsbury Street

London

WC1B 3HF

Telefon: 0845 000 0046

E-pošta: info@oisc.gov.uk

4. Škotski odbor za pravnu pomoć (*The Scottish Legal Aid Board, SLAB*)

Svrha je pravne pomoći u Škotskoj omogućiti pristup pravosuđu osobama koje ne mogu podmiriti vlastite pravne troškove. Škotski odbor za pravnu pomoć upravlja sustavom pravne pomoći unutar područja primjene zakonodavstva.

Kako biste se prijavili za pravnu pomoć morate pronaći pravnog zastupnika koji se bavi pružanjem pravne pomoći. Morat ćete dokazati da ne možete sami podmiriti troškove pravne pomoći i da je vaš problem ozbiljan. Možda ćete morati platiti određeni iznos kako biste podmirili troškove svojeg predmeta ili ćete troškove morati podmiriti kasnije.

Možda nećete morati platiti ništa, ovisno o vašoj financijskoj situaciji i vrsti pravne pomoći koja vam je potrebna.

Vrsta pravne pomoći za koju se prijavljujete ovisi o vrsti pravne pomoći koja vam je potrebna. Savjetovat će vas vaš pravni zastupnik.

- U okviru pravnog savjetovanja i pomoći može se podmiriti dio vaših troškova pravnog savjetovanja s pravnim zastupnikom, kao što su informiranje o vašim pravima i mogućnostima ili pomoć u pregovorima i s papirologijom, ali sudski troškovi neće biti pokriveni.

Međutim, ako je potrebno, pravni vas zastupnik može zastupati pred sudom:

- u građanskim predmetima, npr. ako imate problema sa stanovanjem, ako se razvodite, sporite o starateljstvu nad djecom ili vam je potrebna pomoć pri otplati duga za nekretninu
- pri saslušanju djece, npr. ako ste mlada osoba (ili njezin roditelj/skrbnik) koja je pozvana na saslušanje kako bi se riješio neki problem
- u kaznenom predmetu, npr. ako ste optuženi za kazneno djelo ili vam je izrečena zatvorska kazna.

Daljnje informacije o SLAB-u te o tome kako stupiti u kontakt možete pronaći u nastavku.

The Scottish Legal Aid Board

Thistle House

91 Haymarket Terrace

Edinburgh,

EH12 5HE

Telefon: 0131 226 7061 (od ponedjeljka do petka od 8.30 do 17.00)

Britanski znakovni jezik: [☞ contact Scotland-BSL](#), škotska služba za internetsko tumačenje na znakovni jezik.

E-pošta: [☞ general@slab.org.uk](mailto:general@slab.org.uk)

Internetske stranice: [☞ Škotski odbor za pravnu pomoć](#)

5. Inspektorat za skrb

Inspektorat za skrb regulira i nadzire službe za pružanje skrbi u Škotskoj kako bi se uvjerio da primjenjuju odgovarajuće standarde. Zajedno s drugim regulatornim tijelima provjerava koliko dobro različite lokalne organizacije pružaju potporu odraslim osobama i djeci.

Podaci za kontakt

Telefon: 0345 600 9527

E-pošta: [☞ enquiries@careinspectorate.com](mailto:enquiries@careinspectorate.com)

Poveznica: [☞ Inspektorat za skrb](#)

6. Povjerenstvo Škotske za psihičko blagostanje (*Mental Welfare Commission Scotland*)

Povjerenstvo štiti i promiče ljudska prava osoba koje boluju od psihičkih bolesti te osoba s poteškoćama pri učenju, demencijom i sličnim stanjima. To postižu poticanjem pojedinaca i njihovih skrbnika, praćenjem zakonodavstva u području duševnog zdravlja i nesposobnosti, kao i utjecanjem na pružatelje usluga i donositelje politika te propitkivanjem njihovih odluka.

Savjetodavna telefonska linija: 0800 389 6809 (samo za korisnike usluga i skrbnike) ili 0131 313 8777 (za stručnjake) (od ponedjeljka do četvrtka od 9.00 do 17.00, petkom od 9.00 do 16.30)

E-pošta: [☞ enquiries@mwscot.org.uk](mailto:enquiries@mwscot.org.uk)

Poveznica: [☞ Povjerenstvo Škotske za psihičko blagostanje](#)

Daljnje informacije ili pomoć

Sljedeće organizacije i tijela mogu pružiti informacije ili pomoć u skladu sa svojim nadležnostima.

Internetska stranica vlade Ujedinjene Kraljevine namijenjena građanima te zemlje: [☞ Gov.UK](#)

Shelter pruža savjete o stanovanju: [Shelter Scotland](#)

ACAS pruža savjete o radnom odnosu: [ACAS](#)

National Debtline pruža savjete o dugovima: [National Debt Line](#)

StepChange Debt Charity pruža savjete o dugovima: [Step Change](#)

Money Advice Service pruža savjete o novčanim i financijskim pitanjima: [Money Advice Service](#)

Odvjetnička komora Škotske (*Law Society of Scotland*) može vam pomoći pronaći odvjetnika, uključujući odvjetnika za ljudska prava: [Odvjetnička komora](#)

Škotski centar za zakonodavstvo o djeci (*Scottish Child Law Centre*) pruža besplatne pravne savjete djeci i o njima: [SCLC](#)

Contact pruža informacije, podršku i savjete obiteljima djece s invaliditetom: [Contact](#)

Služba za savjetovanje pacijenata i podršku pacijentima (PASS) pri Savjetodavnoj službi za građane neovisna je služba koja pruža informacije, savjete i podršku pacijentima i njihovim njegovateljima: [PASS](#)

Škotsko udruženje za psihičko zdravlje (*Scottish Association for Mental Health*): [SAMH](#)

Care Information Scotland (CIS) telefonska je i internetska usluga koja pruža informacije o skrbi za starije osobe koje žive u Škotskoj: [CIS](#)

SurvivorScotland nadgleda nacionalnu strategiju za osobe koje su u djetinjstvu zlostavljane: [SurvivorScotland](#)

Škotska telefonska linija za pomoć starijim osobama: [Age UK Scotland](#)

Škotsko udruženje za pomoć ženama (*Scottish Women's Aid*): [SWA](#)

Škotsko vijeće za izbjeglice (*Scottish Refugee Council*): [SRC](#)

Pravni centar za nacionalne manjine (*Ethnic Minorities Law Centre*): [EMLC](#)

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Posljednji put ažurirano: 17/05/2018